

M. GEGUŽĖS 6 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: H.-G. PÖTTERING

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Parama kaimo plėtrai naudojant Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) – Programa, skirta ekonomikos gaivinimui teikiant Bendrijos finansinę paramą energetikos srities projektams – 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo pakeitimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

– Petyios Stavrevos pranešimo (A6-0259/2009) Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai [COM(2009)0038 – C6-0051/2009 – 2009/0011(CNS)],

– Eugenijaus Maldeikio pranešimo (A6-0261/2009) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ekonomikos gaivinimo teikiant Bendrijos finansinę paramą energetikos srities projektams programos sukūrimo [COM(2009)0035 – C6-0049/2009 – 2009/0010(COD)] ir

– dėl Reimerio Böge pranešimo (A6-0278/2009) Biudžeto komiteto vardu dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo daugiametės finansinės programos (2007–2013 m.) atžvilgiu [COM(2009)0171 – C6-0508/2008 – 2008/2332(ACI)].

Petya Stavreva, pranešėja. – (BG) Šiandien Europos Parlamente pradedame svarbias diskusijas dėl papildomų lėšų iš Europos biudžeto skyrimo Bendrijos kaimo vietovėms siekiant padėti joms susidoroti su ekonomikos krizės padariniais. Reikėtų paminėti, kad sunkiu metu Europos Sąjungos žemės ūkio sektorius bus paremtas 1,02 mlrd. EUR. Manau, Bendrijos ūkininkai ir gyventojai supras šį svarbų pranešimą apie papildomus paramai skiriamus finansinius išteklius.

Suma, kurią gaus kiekviena šalis, skirta plačiajuosčio interneto plėtrai ir iššūkių, kurie buvo nustatyti atlikus reguliavimą 2008 m. bendrosios žemės ūkio politikos persvarstymą, sprendimui. Manau, investicijos į interneto infrastruktūrą, pieno produktų sektoriaus pertvarką, atsinaujinančius energijos šaltinius, biologinės įvairovės apsaugą ir vandens išteklius – pagrindiniai dalykai siekiant išspręsti didžiąją dalį šių regionų problemų kartu suteikiant ten gyvenantiems žmonėms alternatyvių pasirinkimo galimybių.

Savo pranešime siūlau, kad pagal 2009 m. numatytų lėšų biudžetą kaimo plėtrai skirtai biudžeto eilutei būtų skiriami papildomi 250 mln. EUR. Dėl šio pakeitimo bendra 2009 m. turimų lėšų suma pasiektų beveik 850 mln. EUR. Kadangi būtina skubiai reaguoti į dabartinę ekonomikos krizę, būtų puiki mintis, jei visų pirma 2010 ir 2011 m. numatyti mokėjimai būtų atlikti per 2009 m.

Norėčiau ypač pabrėžti galimybę paskirstyti lėšas valstybėms narėms atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius. Šis lankstumas suteiks galimybių šalims panaudoti finansinius išteklius pagal jų ūkininkų ir kaimo vietovių gyventojų poreikius.

Turint mintyje ribotas galimybes per finansų krizę gauti paskolą ir atsižvelgiant į kaimo vietovių programų lėšomis pasinaudoti trukdančias kliūtis manau, kad tai – puiki galimybė dalį šių išteklių skirti paskolų ir kreditų garantijų lėšoms. Tokiu atveju tikrai galėsime padėti žmonėms, kurie nori įgyvendinti projektus, tačiau neturi reikiamo pradinio kapitalo.

Labai svarbu, kad valstybės narės tvirtai laikytųsi nustatytų terminų ir į kaimo plėtros programas įtrauktų papildomų veiklų taip sudarydamos sąlygas pasinaudoti šiomis lėšomis. Kuo greičiau pinigai pasieks ūkininkus ir regionus, tuo naudingesnė bus ši finansinė parama. Kita svarbi sėkmingo šių lėšų panaudojimo sąlyga ta, kad kiekviena šalis turėtų greitai suteikti regioninėms ir vietos įstaigoms bei potencialioms įstaigoms gavėjoms

su šiuo klausimu susijusių ir lengvai prieinamą informaciją apie naujas galimybes vystyti projektus pagal persvarstytas kaimo plėtros programas.

Norėčiau pabrėžti, kad man buvo ypač malonu rengti pranešimą, kuriuo išryškinamas aktyvus Europos institucijų požiūris į Bendrijos žemės ūkio sektorių ir į kaimo vietoves bei pabrėžiama aktyvi jiems skirta parama. Visada maniau, kad pagalba vertingiausia tada, kai ji suteikiama, kai žmonėms jos labiausiai reikia, o šiuo metu kaimo vietovėms reikia daugiau plėtrai ir modernizacijai skirtų lėšų. Tai – vienintelis mums likęs būdas sustabdyti migraciją, apsaugoti gamtą ir užtikrinti užimtumą bei naujas darbo vietas.

Norėčiau užbaigti padėkodama prie šio pranešimo rengimo prisidėjusiems savo kolegoms iš Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto ir Europos Komisijos bei Europos Vadovų Tarybos atstovams už jų naudingą bendradarbiavimą. Taip pat norėčiau padėkoti sektoriaus organizacijoms už jų pateiktus pasiūlymus. Raginu jus paremti šį pranešimą, kad taip Europos Sąjungos kaimo vietovėms galėtume suteikti naują varomąją jėgą.

Eugenijus Maldeikis, pranešėjas. – (LT) Komisija pateikė ypač svarbų papildomą ekonomikos gaivinimo plano energetinio projekto paketą, kuris ypač svarbus, nes ekonomikos krizė – tai iššūkis ir Europos energetikai.

Paketą sudaro trys dalys. Pirmoji – dujų ir elektros infrastruktūra ir ypač svarbių elektros ir dujų jungčių projektai. Žinome, kad tai labai opi ir sena problema, o jungčių projektų finansavimas krizės sąlygomis gerokai paspartintų energetikos sektoriaus regioninę plėtrą ir tarpregioninį bendradarbiavimą bei sustiprintų bendros Europos energetikos rinkos kūrimą.

Antra paketo dalis – jūros vėjo parkų projektai, trečia – anglies dioksido surinkimo ir saugojimo projektai, kuriuose įvertinami klimato kaitos ir atsinaujinančios energijos poreikiai, nes manau, kad iš esmės ekonomikos krizės sąlygomis Europos energetinis sektorius turi struktūriškai ir sistemingai pasikeisti. Tai iš tiesų labai svarbi akimirka įvertinti esamą padėtį ir iš naujo pažvelgti į daugelį energetikos problemų.

Manau, šis paketas, tos trys programos, gerokai sustiprintų Europos energetikos sektorių, paveiktų kitus sektorius bei gerokai padėtų ekonomikos gaivinimui Europoje.

Manau, kad šio paketo 3,9 mlrd. vertė – didelė suma, kuri padėtų išspręsti ypač aktualią Europos energetinio saugumo problemą. Greta energetinės krizės pasekmių, socialinių ir ekonominių pasekmių egzistuoja ir išlieka aukšta politinė rizika, kad atskiroms Europos šalims kils problemų su dujų tiekimu. Ir ta rizika iki šiol išlieka aukšta.

Jungčių projektų finansavimas gerokai sustiprintų Europos pozicijas ir suteiktų papildomų tiekimo garantijų. Noriu pasakyti, kad Europos Parlamentas svarstydamas šį dokumentą pasiūlė, jog į paketą būtų įtraukti šie dalykai.

Pirmiausia, Parlamentas sutelkė dėmesį į galbūt nepanaudotų projektams finansinių išteklių perskirstymą. Kadangi pasiūlyme numatyti labai griežti terminai dėl projektų parengimo ir įsisavinimo, manome, kad jeigu liktų nepanaudotų pinigų, jie turėtų būti perskirstyti projektams, kurie būtų skirti energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinajiai energijai.

Per labai trumpą laiką įvyko trišaliai dialogai ir mums pavyko susitarti su Europos Vadovų Taryba. Taryba atsižvelgė į Parlamento pasiūlymus ir jie įtraukti į šį paketą. Labai tuo džiaugiuosi ir noriu padėkoti Tarybos atstovams, Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai ir Komisijos nariui A. Piebalgsui už labai glaudų ir gerą bendradarbiavimą. Iš tiesų per labai trumpą laiką mums pavyko pasiekti gerą rezultatą.

Reimer Böge, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, kai tik buvo sutarta dėl 2009 m. biudžeto, Komisija pateikė pasiūlymą dėl daugiametės finansinės programos (DFP) persvarstymo siekiant pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą finansuoti transeuropinius energetinius tinklus ir plačiajuosčio ryšio infrastruktūros projektus.

Žvelgdami į praeitį turėtume pasakyti, kad tai, visų pirma, apsunkino darbą, nes manome, kad naujų pasiūlymų pateikimas vos po keleto dienų po to, kai buvo pasiektas susitarimas dėl biudžeto, – neteisingas ir netinkamas. Antra, būtų buvę beveik neįmanoma susitarti su Taryba tiek dėl pagalbos maistu priemonės, tiek dėl šių sudedamųjų ekonominių paskatų paketo dalių užbaigiant 2009 m. biudžetą. Pagal pradinį pasiūlymą skirti penkis milijardus remiantis persvarstyta finansine perspektyva sumą padalijus į dvi išmokėjimo dalis: 3,5 mlrd. EUR per 2009 m. ir 2,5 mlrd. EUR per 2010 m. – Komisija pasimokė, kokia netvarka kilo biudžete

priėmus pasiūlymą dėl pagalbos maistu priemonės. Tai, ką Komisija tuo atveju pristatė, realiai neatitiko to, kas buvo sutarta biudžete. Šiuo atveju akivaizdžiai buvo taip pat.

Džiaugiuosi, kad Komisija priėmė Biudžeto komiteto pasiūlymą, kurį priėmė per pirmąsias diskusijas, būtent apiboti persvarstymą, o su kaimo vietovėmis, plačiąjausčiu ryšiu ir šių struktūrų atnaujinimu kaimo vietovėse susijusius dalykus palikti žemės ūkio biudžeto 2 išlaidų kategorijoje ir neperkelti jų į 1a išlaidų kategoriją. Tai buvo tinkamas šių rūmų pateiktas pasiūlymas, kuris buvo įgyvendintas.

Per antrąjį etapą sužinojome, kad būtent Taryba iš pradžių teigė, kad Komisija negali pateikti šio pasiūlymo dėl pagalbos maistu priemonės ir kad tai iš esmės yra persvarstymas. Taryba paprasčiausiai norėjo apeiti biudžeto sąlygas ir susitarimus. Mes tai ištaisėme per derybas ir per balandžio 2 d. vykusį trišalį dialogą. Manau, pirmąjį teisingą žingsnį žengėme pateikdami savo pasiūlymą pirmiausia paskirti 2,5 mlrd. EUR, 2 mlrd. EUR padidinti 2009 m. 1a išlaidų kategorijos viršutinę įsipareigojimų asignavimų ribą, ta pačia suma sumažinti 2 išlaidų kategorijos viršutinę ribą ir kaimo plėtrai skirti 600 mln. EUR. Stengsimės užtikrinti, kad likusi 2,4 mlrd. EUR suma būtų skirta pasitelkus kompensavimo mechanizmą derinant 2010 m. ir 2011 m. biudžetą ir naudojant visas – kadangi tai svarbu, cituoju: „naudojant visas biudžeto sudarymo procedūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose numatytas biudžeto priemones, taip pat nepažeidžiant bendru sprendimu priimamų programų finansinių paketų ir metinės biudžeto sudarymo procedūros“.

Mums taip pat buvo svarbu tai, kad dėl išlaidų kategorijų nebūtų daroma įtaka prisiimtiems įsipareigojimams ar kad jie dėl jų nebūtų ribojami. Todėl apsistojo prie tokio paskirstymo, dėl kurio per šį laikotarpį būtų galima derėtis, nes visi suvokėme, kad per šią kadenciją turime stengtis paspartinti solidarumo energijos srityje ir infrastruktūros atnaujinimo, įskaitant patikrinimo priemones, įgyvendinimą.

Tačiau taip pat akivaizdu tai, ką sakėme per kovo 25 d. plenarinę Europos Parlamento sesiją dėl būtinybės kuo skubiau į darbotvarkę įtraukti daugiametės finansinės programos persvarstymą. Raginame Komisiją per rudenį vykiančius svarstymus dėl daugiametio finansinio plano persvarstymo kasmetės ir daugiametės biudžeto politikos kontekste atsižvelgti į visus šiuos svarstymus dėl lankstumo ir pagerinto derybų vedimo. Šios kasmetinės derybos su Taryba, kuriose mes įklimpę dėl tų pačių metų po metų svarstomų dalykų, nes viena pusė nenori nusileisti, – tik didžiulė maišatis, ir ji turi baigtis, nes jau niekas nebesuvokia, kas čia vyksta. Daugiametėms biudžeto sudarymo procedūroms reikia daugiau lankstumo, daugiau manevringumo. Raginame Komisiją pasimokyti iš šios pastarųjų dvejų – trejų metų patirties ir rudenį pateikti atitinkamus pasiūlymus. Būtent to mes ir tikimės!

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, dėl dabartinio ekonomikos nuosmukio net ES lygmeniu reikia suteikti paskatų. Nuo praėjusių metų, kai ši krizė prasidėjo, toks buvo bendras mūsų įsitikinimas.

2008 m. lapkričio mėn. Europos Komisija pateikė išsamų Europos ekonomikos atkūrimo planą, kurį gruodžio mėn. patvirtino valstybių arba vyriausybės vadovai. Remiantis šiuo planu ir siekiant ES ekonomikai suteikti neatidėliotinų paskatų sausio mėn. buvo pasiūlytas vadinamasis „penkių milijardų paketas“. Pagal šį paketą paskatos skiriamos pagrindiniams tikslams, pvz., plačiąjausčio ryšio plėtrai, energijos saugumui ir mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančioms technologijoms.

Komisija labai palankiai vertina tai, kad po ilgų, tačiau konstruktyvių per labai įtemptą laikotarpį vykusių diskusijų dėl šio paketo pavyko susitarti.

Norėčiau padėkoti Parlamentui už paramą mūsų pasiūlymui ir už per tarpinstitucines diskusijas parodytą lankstumą bei gebėjimą leisti į kompromisus. Šis atvejis rodo ES gebėjimą greitai reaguoti, jei krizė reikalauja skubaus atsakymo.

Jei kalbėtume apie biudžetą, – dabar kalbu pirmininko pavaduotojo S. Kallaso vardu, – Komisija gali pritarti tokiam sprendimui, dėl kurio dabar sutarė trys institucijos, tačiau jame pateiktas požiūris skiriasi nuo mūsų 2008 m. gruodžio mėn. pradiniam pasiūlyme pateikto požiūrio. Esame įsitikinę, kad projektai bus įgyvendinti taip, kaip planuota.

Taip pat norėčiau patvirtinti, kad Komisija gerai įsidėmėjo Parlamento lūkesčius dėl biudžeto persvarstymo ir Tarpinstitucinio susitarimo veikimo įvertinimo. Kaip žinote, dirbame prie šių klausimų, o savo išvadas pateiksime rudenį, arba vėliausiai iki šių metų pabaigos.

Dabar imsiuos savo temos – energetikos. Energetikos projektų reglamentavimas – svarbi priemonė siekiant dviejų tikslų: sprendžiant pagrindinius energetikos sektoriaus saugumo klausimus ir aplinkos apsaugos sričiai kylančius iššūkius kartu prisidedant prie mūsų ekonomikos atkūrimo. Paketas kartu yra ir solidarumo Europos Sąjungoje pavyzdys. Ypač dujų krizė reikalauja greito atsako.

Europos Sąjunga iki šiol niekada nebuvo nutarusi tokios reikšmingos sumos skirti pagrindiniams energetikos projektams.

Žinau, kad kai kurie jūsų būtų norėję šiame pakete matyti daugiau atsinaujinantiems energijos šaltiniams ir energijos vartojimo efektyvumo projektams skirtų priemonių, tačiau manau, kad pagaliau mūsų šia tema prieitas kompromisas iš tiesų geras. Išleidusi išsamų pareiškimą Komisija dar kartą patikino, kad ji 2010 m. iš naujo apsvartys padėtį aiškiai nurodydama galimybę pasiūlyti panaudoti nepaskirstytas lėšas energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių srities priemonėms. Šis pareiškimas buvo išsiųstas Parlamentui ir bus paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, taigi, jo čia garsiai neskaitysiu.

Palankiai vertinu tai, kad jei nustatysime, jog dabartinių projektų įgyvendinimui kyla rimtų pavojų, reglamento konstatuojamosiose dalyse ir straipsniuose minimas naujų projektų teikimo principas.

Be to, galiu jus patikinti, kad netrukus pateiksime daugybę kitų atsinaujinančių energijos šaltinių ir energijos vartojimo efektyvumo srities iniciatyvų, nes būtent jie minimi mūsų pareiškime.

Po sėkmingo ir greito teisėkūros procedūros užbaigimo Komisija sutelks dėmesį į paketo įgyvendinimą. Jei kalbėtume apie energetikos projektus, galiu jums pasakyti, kad gegužės mėn. pabaigoje ketiname pradėti kviešti teikti paraiškas. Tikiuosi, iki šių metų pabaigos bus priimti pirmieji sprendimai dėl paramos teikimo.

Norėčiau ypač padėkoti pranešėjams P. Stavrevai, E. Maldeikiui ir R. Böge už jų dalyvavimą ieškant greito šio labai svarbaus pasiūlymo sprendimo.

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, paliesiu tik tą paketo dalį, kuri susijusi su kaimo plėtra. Visų pirma, kaip ir A. Piebalgs, norėčiau padėkoti Parlamentui, ir ypač Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui, už jų bendradarbiavimą. Per pastarąjį mėnesį vyko labai geras ir konstruktyvus dialogas, ir akivaizdu, kad jūsų parama norint šiuo klausimu pasiekti sėkmingo rezultato be galo svarbi.

Teisės aktai turi būti priimti kiek įmanoma greičiau, kad per 2009 m. šie pinigai galėtų būti ir investuoti į kaimo plėtrą, ir jai panaudoti, t. y. kad per 2009 m. būtų įgyvendinti ir pinigų planavimo, ir panaudojimo etapai.

Priėmus paskutinį kompromisą kaimo plėtrai liko šiek tiek mažiau pinigų, nei mes norėjome. Iš pradžių norėjome 1,5 mlrd. EUR, o galų gale mums liko 1,02 mlrd. EUR. Investicijų į plačiajuosčio ryšio kaimo vietovėse taikymo sritis buvo išplėsta, taigi valstybės narės dabar galės visiškai lanksčiai pasirinkti tarp plačiajuosčio ryšio ir naujų iššūkių. Manau, tai gana neblogo mintis, nes nebebus varžomi žmonės, kurie kai kuriose Europos Sąjungos dalyse naujuose iššūkiuose regi ypatingus sunkumus.

Komisija ypatingą dėmesį skiria ir pakeitimams. Raginate išplėsti tinkamų plačiajuosčio ryšio operacijų taikymo sritį, kad ji apimtų negriežtas priemones, pvz., informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srities mokymus ir investicijas į su IRT susijusias paslaugas bei priemones. Norėčiau pabrėžti, kad šios investicijos ir ši veikla jau gerai remiamos tiek struktūrinių fondų, tiek regioninės plėtros fondų lėšomis. Didžiausias dėmesys skiriamas plačiajuosčiui ryšiui, nes manoma, jog jis labiausiai skatina technologijų plėtrą ir naudojimąsi jomis.

Kalbant apie ekonomikos atsigavimo paketo skatinimą, Komisija sutinka, kad to reikia, tačiau tai negali būti padaryta pasinaudojant mūsų kaimo plėtros srities priemonių komplekte esančiomis priemonėmis. Pagal dabartinę politikos sistemą jau leidžiama įgyvendinant projektus išleisti 2009 m. skirtus pinigus.

Taip pat išnagrinėjome pasiūlymą įtraukti į finansavimą 250 mln. EUR, kuriuos Parlamentas po savo galutinio praėjusius metais vykusio balsavimo dėl biudžeto pridėjo prie 2009 m. kaimo plėtrai skirto biudžeto. Vis dėlto šis pasiūlymas nebuvo per tris dienas diskusijas pasiekto susitarimo dėl atkūrimo paketo finansavimo dalis. Siekiant išvengti bet kokio galutinio šio paketo priėmimo uždelsimo, manau, turėtume pasinaudoti galimybe grįžti prie šio klausimo vėliau šiais metais, kai turės būti sutarta dėl likusios atkūrimo paketo dalies finansavimo.

Kadangi šis posėdis per šią plenarinę sesiją prieš rinkimus į Parlamentą paskutinis, norėčiau nuoširdžiai padėkoti už jums už puikų bendradarbiavimą ir keitimąsi nuomonėmis – kartais su daugybe patriotiškumo ir daugybe dinamizmo, tačiau man tai buvo be galo malonu. Tiems, kurie nebedalyvaus naujuose rinkimuose, norėčiau pasakyti, kad buvo labai malonu su jumis dirbti.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Labai Jums dėkoju, gerb. Komisijos nare M. Fischer Boel. Labai malonu, kad apie tai užsiminėte. Visada buvo ir yra malonu dirbti su Jumis ir Jūsų kolegomis iš Komisijos. Žinoma, yra tam tikrų nesutarimų, tačiau dirbti su Jumis ir su Komisijos nariu A. Piebalgsu visada buvo malonu, ir noriu labai Jums už tai padėkoti asmeniškai bei viso Parlamento vardu.

Mario Mauro, *Biudžeto komiteto nuomonės referentas.* – (IT) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, per balandžio 2 d. vykusį trišalį dialogą tarp Parlamento ir Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios Čekijos buvo pagaliau pasiektas susitarimas. Būdamas Biudžeto komiteto nuomonės referentu labai džiaugiuosi dėl šio susitarimo, nes tapo įmanoma tęsti atkūrimo planui skirtą teisėkūros procesą per tokį laikotarpį, kokio mes tikėjomės.

2009 m. skirti finansavimo būdai visiškai aiškūs: iš viso skiriama 3,98 mlrd. EUR; iš jų 2 mlrd. EUR bus skirti energetikos sričiai pasitelkus kompensavimo mechanizmą pagal 2 išlaidų kategoriją „Gamtos išteklių saugojimas ir valdymas“. Dėl likusių energetikai skirtų 1,98 mlrd. EUR bus nuspręsta rengiant 2010 m. biudžetą ir, prireikus, išvados bus paskelbtos kartu su 2011 m. biudžeto procedūra.

Mano manymu, svarbu tai, kad įvairioms išlaidų kategorijoms taikomas kompensavimo mechanizmas nekeltų grėsmės bendru sprendimu priimtų programų finansiniam paketui ar metinio biudžeto sudarymo procedūrai. Taip pat manau, kad atsižvelgiant į dabartinio tarpinstitucinio susitarimo išryškintą deficitą turime atidžiau pažvelgti į svarstomą dalyką, kad padarytume šį susitarimą lankstesnį ir todėl leisiantį geriau reaguoti į tolesnius finansinius poreikius.

Vicente Miguel Garcés Ramón, *Biudžeto komiteto nuomonės referentas.* – (ES) Gerb. pirmininke, perteiksiu Biudžeto komiteto, kurio referentas esu, nuomonę dėl pasiūlymo, iš dalies keičiančio reglamentą dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai paramos kaimo plėtrai. Šis pasiūlymas – Europos ekonomikos atkūrimo plano dalis.

Siekiant kaimo vietovėse sukurti naują ir pagerinti esamą plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą bei reaguoti į naujus iššūkius: klimato kaitą, atsinaujinančius energijos šaltinius, biologinę įvairovę ir pertvarkyti pieno produktų sektorių, 2009 m. kovo mėn. pabaigoje susirinkusi Europos Vadovų Taryba pasiūlė paskirstyti 3,98 mlrd. EUR energetikos sektoriui ir 1,02 mlrd. EUR Kaimo plėtros fondui.

Biudžeto komiteto nariai vienbalsiai nusprendė, kad pasiūlyme dėl teisės akto nurodyta orientacinė suma suderinama su dabartinės daugiametės finansinės programos (2007–2013 m.) 2 išlaidų kategorijos viršutine riba.

Pirmininkavo: M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

Rumiana Jeleva, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentė.* – (BG) Kaip Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentė, norėčiau pasakyti, kad esu labai patenkinta Europos energetikos programos ūkio gaivinimui galutine versija. Parlamentas laikėsi tvirtos pozicijos derybų su Taryba metu ir pasiekė geriausių galimų rezultatų Europos piliečiams.

Europos energetikos programa ūkio gaivinimui yra ypač svarbi mūsų valstybių narių ekonomikų ateičiai. Dabartinė ekonomikos ir finansų krizė stato į pavojų įvairias programas energetikos saugumo srityje, o tai kenkia mūsų ateities ekonomikos augimui ir sėkmei.

Todėl, laikantis teisingo požiūrio, reikia suteikti papildomų finansinių lengvatų projektams, skirtiems energetikos sektoriui, kurie padės atgaivinti mūsų ekonomiką ir prisidėti prie energijos tiekimo saugumo, ir kurių tikslas yra sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakas.

Ši naujoji programa taip pat efektyviai sustiprins energetikos saugumą mano valstybėje Bulgarijoje dėl suteikto finansavimo dujotiekiui „Nabucco“ ir mūsų ryšių su infrastruktūros tinklais Graikijoje ir Rumunijoje. Dėl to mes būsimės mažiau pažeidžiami tokių krizių metu, kokią patyrėme praėjusią žiemą.

Gerb. kolegos, mūsų valstybių narių ekonomikos ir mūsų infrastruktūra priklauso nuo sudarytų gerų galimybių naudotis energetikos paslaugomis. Šiuo požiūriu, Europos energetikos programa ūkio gaivinimui paruošia dirvą efektyvesnei ir veiksmingesnei energetikos infrastruktūrai Europoje. Todėl norėčiau dar kartą pabrėžti bendros Europos Sąjungos energetikos politikos poreikį. Tik veikdami drauge mes galėsime pasiekti didesnės sėkmės ir suteikti mūsų piliečiams energetikos saugumą, kurio jie nusipelnė. Norėčiau pabaigti pasveikindama pranešėją su jos puikiai atliktu darbu.

Domenico Antonio Basile, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas paragino Regioninės plėtros komitetą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo Tarybos reglamentui dėl kaimo plėtros paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), dėl kurios dabar vyksta diskusijos Parlamente, remiantis bendresniu 5 mlrd. EUR paketu.

Analizuojamoji priemonė gali būti laikoma Komisijos laiku pasirodžiusiu atsaku į poreikius paremiančius sprendimą, kurį Taryba priėmė 2008 m. gruodžio 11–12 d., siekiant patvirtinti Europos ekonomikos gaivinimo planą, kuriame pateikiamos konkrečios priemonės, taikomos daugelyje Bendrijos ir valstybių narių kompetencijose esančių sektorių siekiant įveikti ekonomikos ir finansų krizę, apėmusią Europos rinkas nuo 2007 m.

Žemės ūkio plėtros sektoriuje, Komisijos pateikiamoje priemonėje siūloma įvesti tinkamus Tarybos reglamento Nr. 1698/2005 atnaujinimus, skirtus įgyvendinti minėtojo Europos plano gairėms.

Visas Komisijos pasiūlymas – kuriame numatomas 1,5 mlrd. EUR biudžetas, kurį valstybės narės galėtų panaudoti iš Europos fondo kaimo plėtrai, siekiant išvystyti galimybę naudotis plačiauuoju internetu kaimo vietovėse ir priimti naujus iššūkius, numatytus 2008 m. lapkričio mėn. sudarytame vidutinės trukmės bendrosios žemės ūkio politikos reformos vertinime – sulaukė visiško Regioninės plėtros komiteto palaikymo, kuris mano, kad pasiūlytos priemonės, jei jos bus greitai ir visiškai įgyvendintos, iš tikrųjų galės padėti valstybių narių ekonomikoms atsigausti, o vartotojams ir vėl įgyti pasitikėjimą sistema, kartu efektyviai siekiant teritorinės ir socialinės konvergencijos tikslų Europos Sąjungos regionuose. Visa tai visų pirma pasakytina, jei priemonės yra siejamos su Tarybos išreikštu poreikiu per artimiausius metus maksimaliai padidinti išlaidų galimybes.

Išreikšdamas savo nuomonę Komitetas neapsiribojo paprasčiausiu Europos Komisijos pasiūlytų priemonių vertinimu, bet nusprendė pats pateikti pasiūlymą, įtraukdamas konkrečius jam pateikto teksto pakeitimus. Pagrindinis aspektas, kurį norėjo išskirti Regioninės plėtros komitetas, yra siekis patenkinti poreikį padidinti skaidrumą ir informacijos skaidrą apie rezultatus, pasiektus per 2009–2011 m. laikotarpį, ir pateikti atitinkamas priemones, skirtas koordinuoti EŽŪFKP ir struktūrinių fondų finansavimo veiksmus dėl plačiajuosčio interneto infrastruktūros.

Komitetas tai padarė prašydamas Komisiją įtraukti dalį, kuri būtų konkrečiai skirta gautų rezultatų dėl šios veiklos patikrinimui rengiant Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai reikalingą kasmetinę stebėsenos ataskaitą kaip konkretų pakeitimą, pateikiamą siūlomos priemonės tekste.

Romana Jordan Cizelj, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (SL) Bandytas įveikti finansų ir ekonomikos krizę yra svarbus Europos vieningumo ir solidarumo testas. Mes turime parodyti du dalykus: pirmiausia, kad ketiname imtis suderintų veiksmų ir kad iš to gausime naudos ir, antra, kad mes galime išlaikyti strateginius prioritetus, kuriuos nustatėme per keletą pastarųjų metų: tai yra, prioritetus, sudarančius sąlygas siekti žinių visuomenės ir novatoriškos visuomenės, pasižyminčios žemu šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų lygiu.

Man malonu matyti, kad Europa atsakė į šį iššūkį skubiai ir vieningai. Mes pasisakėme prieš protekcionizmą ir sukūrėme vidaus rinką kaip vieną Europos svarbiausių pasiekimų ir tokią, kurią taip pat reikia saugoti krizės metu. Taip darydami, mes taip pat sugebėjome išsaugoti savo viziją ir imtis veiksmų, neignoruodami savo ilgalaikių iššūkių, tarp kurių, žinoma, taip pat yra ir klimato kaita.

Leiskite man trumpai paminėti energetikos srityje parengtus projektus. Palyginti per trumpą laikotarpį mums pavyko gauti papildomų finansinių išteklių, kuriuos ketiname paskirti ateityje naujoms, švaresnėms technologijoms vystyti ir patikimam energijos tiekimui didinti. Svarbu tai, kad mes įtraukėme į šį paketą anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo technologijas, vėjo jėgainių jūrose skatinimą ir dujų bei elektros energijos perdavimo tinklų sujungimą.

Tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tą faktą, kad nepaisant kai kurių gerų projektų, kuriems reikia skirti papildomą pagalbą, kai kurie svarbūs projektai nėra įtraukti į šį dokumentą. Todėl norėčiau paprašyti kruopščiai stebėti šiuos projektus, kad jų įgyvendinimas būtų prižiūrimas ir kad mes visi rastume papildomų lėšų, kurios leistų finansuoti projektus, kurie skatina veiksmingą elektros energijos ir kitų atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimą.

Leiskite taip pat pridurti, kad šia prasme geoterminė energija sudaro, be abejo, kitą didžiulį potencialą, kuris lieka nepanaudotas. Aš manau, kad tai turėtų būti mūsų vienas svarbiausių uždavinių, kurio turime imtis vos tik gavę kitą savo mandatą.

Hannes Swoboda, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, atrodo, kad mus apėmė Kalėdų ramybė – viskas praeina taip taikiai. Deja, esu priversta tęsti liūdnesne gaidelė.

Tarybai, kuriai šiandien niekas neatstovauja, prireikė ištisų mėnesių peržiūrėti ir persvarstyti Komisijos pateiktus pasiūlymus ir priimti sprendimą tokiu metu, kai turime didelį, vis augantį nedarbą. Todėl tai įvyko ne dėl Parlamento kaltės. Šiuo atveju už biudžetą atsakingi žmonės energetikos srityje buvo pasistūmėję netgi labiau nei mes. Tai, žinoma, labai nepalengvino mūsų gyvenimo. Paprastai jie yra trukdžiai. Bet tada mes pabandėme rasti sprendimą, ir Komisijos narys buvo labai paslaugus, bet Taryba buvo užsispyrusi.

Mes rūpinamės, – ir tai iš tiesų turėtų būti akivaizdu, – kad visi biudžeto asignavimai, kurie negali būti išmokėti, turėtų būti skirti su darbo vietų kūrimu susijusiems projektams, ypač projektams energetikos saugumo, energijos efektyvumo ir energijos taupymo srityse. Tai iš tikrųjų turėtų būti akivaizdu. Jei mes paklaustume Europos piliečių, ar jie pritartų, jei nepanaudoti pinigai būtų skirti šiai konkrečiai sričiai, didžioji dauguma pasakytų „taip“. Tik Taryba vis dar nepripažino, kad tai yra būtent tai, ko reikia. Šia prasme mes visi – įskaitant naujojo Parlamento narius – turėtume reikalauti, kad kaip tik tai būtų įgyvendinta.

Aš nežinau, ar A. Piebalgs vis dar bus Komisijos nariu ir vis dar liks atsakingas už šią sritį, bet tikiuosi, kad Komisija taip pat laikosi tokios nuomonės, kad mes turime užtikrinti, kad visi neišmokėti biudžeto asignavimai būtų perkelti į kitas sritis, užimtumo gerinimui skirtiems projektams, susijusiems su energijos efektyvumu ir energetikos saugumu.

Galiausiai, asmeniškai ir savo frakcijos vardu norėčiau padėkoti abiem Komisijos nariams už jų bendradarbiavimą. Ar tai visada buvo malonu, čia jau kitas klausimas, bet jūs visada buvote pasirengę dialogui, ir tikiuosi, kad jūs galite tą patį pasakyti ir apie mus. Mes esame rinkiminės kampanijos viduryje, bet dabar reikalai jums šiek tiek aprimo. Tačiau, aš iš tikrųjų manau, kad jūs galite gyventi be mūsų, parlamentarų.

Donato Tommaso Veraldi, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pasiūlymas, dėl kurio dabar diskutuojame, sudaro 5 mlrd. EUR, skirtų Europos ekonomikos gaivinimo planui, paketą, iš kurių 1 040 EUR yra skirti plačiajuosčio interneto infrastruktūrų kaimo vietovėse statymui bei užbaigimui, ir plėtrai, susijusiai su naujais iššūkiais, atsiradusiais atlikus bendros žemės ūkio politikos išsamų patikrinimą.

Siekdami įveikti esamą finansų krizę, turime imtis veiksmų visų pirma kaimo vietovėse naudodami priemones, skirtas padėti šioms sritims pakilti iš struktūrinės izoliacijos, kurioje jos atsidūrė. Todėl svarbu užtikrinti Bendrijos fondų panaudojimo galimybes didinant jų efektyvumą ir pridėtinę vertę. Kaimo plėtros srityje, reikia panaudoti visas galimas taktikas siekiant užtikrinti didesnę finansinę lankstumą ir veiksmingumą.

Manau, kad Komisija turi įsipareigoti padėti valstybėms narėms priimti vietos strategijas ir kaimo plėtros programas, skirtas užimtumo didinimui. Tačiau esu priverstas pasakyti, kad, remiantis Kaimo plėtros fondo taisyklėmis, plačiajuosčio interneto įdiegimo projektus daugiausia vykdo valstybinės administracijos – provincijos, savivaldybės ir kalnų bendruomenės – kurios vis dėlto negali įtraukti PVM į savo apskaitą. Taip nenumatoma su kitomis programomis, su kitais struktūrinius fondus paremiančiais reglamentais, kuriuose tokios išlaidos yra laikomos tinkamomis.

Ekonomikos krizė tiesiog išryškino problemas, su kuriomis šios vietos valdžios institucijos jau buvo susidūrusios, ir todėl PVM taikymas biudžetams, susijusiems su įvairių darbų atlikimu, yra toks didelis, kad kyla rizika, jog valdžios institucijoms nepavyks investuoti ir nepanaudotas lėšas teks grąžinti į Bendrijos biudžetą. Galiausiai, skirstant lėšas, manau, kad mūsų dėmesio centre turėtų būti istorinio kriterijaus naudojimas, kaip pasiūlė Komisija.

Guntars Krasts, UEN frakcijos vardu. – (LV) Ačiū, gerb. pirmininke. Tikiuosi, kad susitarimas, pasiektas dėl paramos Europos Sąjungos energetikos politikai ateityje, skatinant šiuo metu ekonomikos gaivinimą, pasieks abu tikslus. Vienintelė išimtis, kuri negali duoti ekonominės naudos šiuo metu, yra anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo projektų finansavimas. Tačiau taip, be abejo, galima susidoroti su ilgalaikės energetikos politikos iššūkiais didinant ES įmonių technologijų konkurencingumą pasaulio rinkose, kuriose alternatyvūs energijos šaltiniai negalės pakeisti anglies deginimo artimoje ateityje. Aš labai pritariu tam, kad didžioji dalis finansavimo būtų skirta Europos energetikos tinklo sujungimo projektams. Džiaugiuosi, kad daug lėšų buvo skirta Baltijos valstybių integracijai į Europos energetikos tinklus, kurios sudaro labiausiai izoliuotą ES regioną. Nors šios investicijos neužtikrina trijų Baltijos valstybių rinkų visiškos integracijos į Europos tinklus, vis dėlto tai yra svarbus, stiprinantis veiksnys, kuris prisidės prie energijos tiekimo saugumo. Tikiuosi, kad tai bus paskata Baltijos valstybėms toliau vykdyti struktūrines reformas savo energetikos sistemose, ir sukurti rinkos sąlygas, kurios pagerins energijos vartotojų padėtį šiame regione. Ačiū.

Claude Turmes, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, šiandien yra liūdna diena Europos Sąjungos patikimumui. Ekonomikos gaivinimo paketas dėl kurio balsuosime, iš tikrųjų nėra gaivinimo planas, kuris nesuteiks beveik jokio tiesioginio ekonominio stimulo. Ištusus mėnesius vedėme kartais įtemptas derybas su ES Taryba. Deja, vietoje drąsaus pasipriešinimo, pavyzdžiui, Vokietijos, Nyderlandų ir JK vyriausybės, kurios priėmė trumparegišką „norėjau susigrąžinti pinigus“ požiūrį, dauguma šio Parlamento ir Komisijos narių paprasčiausiai nusileido jų reikalavimams.

Ši pasekmė yra labai bloga ir jos buvo galima išvengti. Mes galėjome sudaryti tikrą solidarumo priemonę, pagal kurią didžioji dalis fondų būtų atitekusį tų valstybių narių ekonomikoms, kurioms jų labiausiai reikia: mūsų draugams rytų Europoje. Mes būtume galėję pagerinti šio paketo ekonominį efektyvumą panaudoję novatoriškas finansines priemones, pavyzdžiui, paskolų garantinius fondus ir valstybinius bankus arba Europos investicijų banką. Tai būtų perdarę 5 mlrd. EUR į 50-80 mlrd. EUR investicijų, kurių šiuo metu reikia Europos ekonomikai. Mes galėjome skirti mūsų investicijas tokioms sritims, kuriose tiesiogiai būtų kuriamos darbo vietos, pavyzdžiui, Europos miestams, tiriantiems pastatų ir viešojo transporto renovaciją, arba nepriklausomoms energijos gamybos įmonėms, investuojančioms į atsinaujinančios energijos šaltinius, arba valstybių narių pramonės sritims, investuojančioms į aplinkosaugines technologijas. Tačiau jūs nusprendėte didžiąją dalį iš šių 5 mlrd. EUR skirti atgyvenusiai valstybės paramai toms valstybėms narėms, kurioms mažiausiai to reikia: didžiosioms energijos oligopolijoms JK, Vokietijoje ir Prancūzijoje.

Vietoje stipraus signalo mes siunčiame politinės drąsos stokos signalą: apie bestubures Europos institucijas, kurios nusileido visos valstybės požiūriu ribotų vyriausybės įgyvendinimams.

Deja, mes neturime drąsaus ir turinčio aiškią ateities viziją Komisijos Pirmininko. Deja, šio Parlamento liberalai ir socialistai nebuvo pasirengę kovoti su žaliaisiais tam, kad šis gaivinimo paketas taptų realiu pirmuoju etapu siekiant sukurti naująjį ekologinį planą. Prieš įvykstant pokyčiams Europoje mes turime pakeisti Komisijos Pirmininką. Tam, kad šis pokytis įvyktų, mes turime Europos Parlamente pakeisti daugumas. „Sustabdyk J. M. Barroso – siek naujojo ekologinio plano“: tai pats geriausias šūkis ateinančioms Europos rinkimams.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Atsižvelgiant į Europos Sąjungos vadinamąjį 5 mlrd. paketą, skirtą Europos ekonomikos gaivinimo planui, naudinga prisiminti šio Parlamento priimtą rezoliuciją dėl 2007–2013 m. finansinės programos persvarstymo praėjus pusei termino. Šiame reglamente nurodoma: kad nuosavų išteklių maksimalios ribos yra 1,24 proc. ES BNP mokėjimų ir kad tai iš esmės neviršijo 1 proc.; kad kasmet reikšmingos maržos neviršija maksimalios ribos, kuri nustatyta daugiametėje finansinėje programoje, turint daugiau nei 29 mlrd. EUR išmokų per pastaruosius trejus metus; ir kad egzistuoja didžiuliai skirtumai tarp daugiametės finansinės programos maksimalios ribos ir ES nuosavų išteklių maksimalios ribos, turint virš 176 mlrd. EUR nuo 2010 m. iki 2013 m.

Šiuo požiūriu, mes turime savęs paklausti: kodėl taip yra, kad susidūrę su blogėjančia ekonomine padėtimi, mes nenaudojame bent jau tų fondų, kurie yra skirti daugiametei finansinei programai?

Kodėl Europos Sąjunga nusprendžia atimti 2 mlrd. EUR iš žemės ūkiui skirtos maržos, kai tūkstančiai ūkininkų susiduria su vis didesniais sunkumais?

Ar ūkininkams labiau reikia paramos kovojant su didėjančiais gamybos kaštais ir krentančiomis kainomis gamintojui ar plačiajuosčio interneto?

Siekiant užtikrinti, kad šis suderinimas būtų neutralus, iš kurios kitos biudžeto išlaidų kategorijos bus atimti beveik 2 mlrd. EUR? Ar ši suma bus atimta iš sanglaudos?

Kaip jie paskirstys beveik 4 mlrd. EUR projektams energetikos srityje ir beveik 1 mlrd. EUR – matyt – plačiajuosčio tinklo skatinimui kaimo vietovėse? Kaip šie neteisingi mainai bus taikomi?

Galiausiai, kur dingio išgarsintasis Europos Sąjungos solidarumas? Ar ir vėl galų gale kalnas pasirodys esąs tik kurmiarausis?

Patrick Louis, *IND/DEM frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, noras turėti gaivinimo planą yra sveikintinas. Keyneso modelį reikia gaivinti reaguojant į ciklinį nuosmukį, bet ši krizė yra struktūrinė. Todėl ši priemonė yra netinkama.

Pakartotinai skirti lėšas nepažabotai ekonomikai yra tolygu išmesti pinigus į balą. Tiesą sakant, skatinti ekonomikos augimą pirmiausia neatstacius Bendrijos prioritetų mūsų pasienyje yra tas pats kas mėginti

apšildyti namą, kai visi jo langai yra plačiai atverti. Tada atsitinka taip, kad katilas nebepajėgia šildyti, o sąskaitos už šilumą tampa pernelyg didelės.

Po šių įžanginių pastabų norėčiau pateikti tris komentarus. Pirma, energetikos rinka nėra tiesiogiai susijusi. Tiesą sakant, šioje srityje konkurencija kainų nesumažina, kadangi jos yra nustatomos atsižvelgiant į kaštus, kurie patiriami dėl gamybos būdo. Todėl mes tikime, kad būtina investuoti į iš tikrųjų veiksmingus energijos šaltinius, siekiant nepakliūti į tokių energijos šaltinių spąstus, kurie yra daugiausia subsidijuojami, pavyzdžiui, vėjo jėgainės, ir rinktis saulės ir branduolinę energiją.

Antra, bendroji elektros energijos rinka nėra veiksminga. Esant dideliems atstumams energijos praradimai yra proporcingi nukeliautam atstumui. Kuo sudėtingesnė geografinė padėtis, tuo didesnė yra gedimų ir nutekėjimų tikimybė. Todėl, sprendžiant įjungimo į Europos elektros energijos tinklą problemą, reikia grįžti prie pirminio tikslo, tai yra užtikrinti atitinkamus atsarginius išteklius pasienyje ir sudaryti sąlygas apsikeisti energija, bet tik antrame plane. Šį darbą turėtume laikyti savo prioritetu.

Trečia, dėl A. Podimata pranešimo, kuris yra susijęs su šiuo pranešimu, rekomenduojame atsižvelgti ne tik į produkto eksploatavimui reikalingą energiją, bet taip pat apsvarstyti informaciją dėl energijos kiekio, kuris yra reikalingas šio produkto gamybai.

Šios informacijos perdavimas vartotojams pagerins šių produktų padėtį esant aukštai pridėtinei vertei ir žemiems reikalavimams energijai. Šios informacijos įtraukimas suteiks labai reikalingą konkurencinį pranašumą mūsų valstybių narių ekonomikoms, kurios patiria tokią didelę neteisingos pasaulinės konkurencijos grėsmę.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mano nuomone, Europos Parlamentas ir Taryba priėmė keletą nepaprastų, bet efektyvių sprendimų perkeliant 5 mlrd. EUR nepanaudotų išteklių iš 2008 m. į 2009 m. ir panaudojant juos stimuliaciniam paketui, skirtam sumažinti finansų krizės poveikį, taip pat 4 mlrd. EUR sumą, siekiant išspręsti keletą kliūčių, susijusių su Europos energetikos tinklu. Kita vertus, C. Turmes kalba buvo teisinga daugeliu požiūrių, ypač dėl fondų valdymo.

Aš manau, kad valstybių narių vyriausybės turi reaguoti lanksčiai ir kiek įmanoma efektyviau panaudoti visas lėšas, skirtas 2009–2010 m. laikotarpiui. Krizinė padėtis dujų tiekimo srityje po šių metų pradžioje įvykusio konflikto tarp Rusijos ir Ukrainos parodė kokia pažeidžiama yra žymi Europos dalis esant kritinėms padėtimis. Todėl taikomos ir iš šio paketo finansuojamos priemonės turėtų padėti užtikrinti, kad tokia krizė daugiau nepasikartotų.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti P. Stavreva už jos puikų pranešimą. Ypač svarbu, kad šią ekonominę programą, kurią visą mes šiandien priėmėme, taip pat būtų galima naudoti kaimo vietovėse. Plačiau juostis tinklas yra būtina susisiekimo priemonė kaimo vietovėse, ypač Austrijoje, kuriant naujas ir modernias darbo vietas ir užtikrinant spartų informacijos teikimą. Nereikėtų žiūrėti pro pirštus į tai, kad daugiau nei 50 proc. Europos Sąjungos populiacijos gyvena kaimo vietovėse.

Ponios ir ponai, mano politinė karjera jau eina į pabaigą. Norėčiau nuoširdžiausiai padėkoti visiems savo kolegoms, Komisijai ir visoms Europos Sąjungos institucijoms, ypač pareigūnams ir personalui, už jų pagalbą ir paramą. Buvo malonu dirbti su jumis visais. Galiausiai, norėčiau padėkoti vertėjams žodžiu, kuriems teko versti mano vokiečių kalbą su austrišku akcentu.

Esu įsitikinusi, kad reikia ir toliau stengtis, kad taptų visiškai aišku, jog bendra žemės ūkio politika, su savo dviem ramsčiais, yra esminė Europos Sąjungos visuomenei. Ūkininkai natūraliai žino savo atsakomybę prieš visuomenę. Bet aš taip pat viliojusi, kad Europos Sąjungos visuomenė žinos savo atsakomybę prieš visus tuos, kurie saugo jos išteklius. Turėdama tai galvoje, linkiu Europos Sąjungai geros kloties ateityje.

(Aplodismentai)

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pradėti padėkodamas P. Stavreva už jos bendradarbiavimą ir pasveikdamas ją su jos puikiai atliktu darbu, kuris sulaukė vieningo Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto palaikymo.

Po diskusijų, kurios vyko Taryboje, mes gavome 1,02 mlrd. EUR, kuriuos galime panaudoti siekdami sumažinti skausmingą šios krizės poveikį kaimo vietovėms. Mes sėkmingai pasiekėme to, kad pinigų galima naudoti daug lanksčiau lyginant su pradiniu pasiūlymu, turint pakankamai plačias taikymo galimybes, siekiant

išvystyti plačiajuosčio interneto prieigą kaimo vietovėse ir susidoroti su naujais iššūkiais, kurie buvo nustatyti vykdamas bendros žemės ūkio politikos persvarstymą.

Būtina kuo greičiau persvarstyti valstybių narių kaimo plėtros planus siekiant kuo greičiau panaudoti dabar nustatytas sumas. Tai galbūt pats svarbiausias aspektas kaimo gyventojams, kadangi esant tokiai įvykių eigai, atsiveria naujų darbo vietų, naujų mokymosi kursų ir naujų rinkų galimybės, o tai kartu lemia išlaidų mažėjimą ir naujų novatoriškų technologijų išdėstymą.

Kaimo gyventojai yra labiausiai pažeidžiamos ekonomikos krizės aukos. Tiesą sakant, žvelgiant į ateitį, galima sakyti, kad taip pat kyla tolesnio teritorinio ir ekonominio išskyrimo grėsmė, besitęsianti ilgiau už ekonomikos krizę. Net prieš prasidedant krizei, daugelis valstybių narių susidurdavo su nuolatiniu nuosmikiu kaimo vietovėse. Mes atsakome už tai, kad kiek galima greičiau būtų sukurtos ir įdiegtos reikiamos priemonės siekiant išsaugoti mūsų kaimo vietovių vertybes.

Gerb. kolegos, kadangi mažai tikėtina, kad mano partija pakankamai gerai pasirodys per rinkimus ir aš galėsiu tęsti darbą kartu su jumis dar penkerius metus, todėl taip pat norėčiau padėkoti jums už puikų bendradarbiavimą, kuriuo džiaugiasi šiame Parlamente. Būdamas jaunas politikas, tiesiog norėčiau kiekvienam jaunam politikui palinkėti gauti progą tokioje puikioje organizacijoje sužinoti, kaip vykdoma Europos politika.

Lena Ek (ALDE). - (SV) Gerb. pirmininke, šiuo metu pasaulyje ir Europoje susiduriame su trimis krizėmis: finansų krize, jos nulemta darbo vietų krize ir klimato kaitos krize. Priemonių paketai turėtų būti skirti ieškoti sprendimų visoms šioms krizėms įveikti, bet aš sunkiai įsivaizduoju, kaip šis paketas gali padėti jas visas įveikti. Kartą Merlin Monro pasakė „Neveskite manęs į pagundą, aš ją galiu rasti pati“. Atrodo, kad būtent taip veikė valstybių narių vyriausybės atsižvelgiant į pinigų panaudojimą, kuriuos mes kartu išskyrėme šiam ekonomikos paketui finansuoti. Jį galima labai kritikuoti, kadangi jame svarstoma tik atgyvenusio tipo energija ir ypač laiko veiksnio atžvilgiu. Šiame pakete nurodytos priemonės yra skirtos tokiai tolimai ateičiai, kad greičiausiai jos sukurs darbo vietas tik per kitą, o ne šį nuosmukį. Mes ketiname pamėginti įdiegti naujas technologijas ir naujas idėjas, taip pat priemones siekiant sukurti darbo vietas *dabar* per šį nuosmukį Europoje. Todėl mes (tikėtina, jei būsime pakartotinai išrinkti) toliau stebėsime, ką Komisijos narys A. Piebalgs pažadėjo Komisijos vardu, būtent reikiamą, patikimą įgyvendinimo stebėseną ir priežiūrą.

Galiausiai, gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei M. Fischer Boel už ypač konstruktyvų darbą, kurį ji atliko, ir Komisijos nariui A. Piebalgs, kuris labai glaudžiai dirbo su Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetu ir kuris asmeniškai buvo ypač svarbus dėl energetikos paketo ir klimato kaitos paketo ir mūsų pasiekimų šioje srityje prasme per pastaruosius penkerius metus. Norėčiau padėkoti pranešėjai, puikiai atlikusiai savo darbą, ir savo kolegoms. Galiausiai, aš iš tiesų manau, kad mes turėtume nutraukti Europos Parlamento darbą Strasbūre ir ateityje rinktis tik vienintelėje vietoje.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, paramos teikimas kaimo vietovėms yra labai svarbi veikla, nepaisant to, kokia forma ji yra teikiama. Ypač, kai ši parama apima naujų technologijų taikymą plačiu mastu kaimo vietovėse. Tačiau prioritetų išdėstymas man kelia abejonių. Kas šiuo metu yra svarbiau kaimo vietovių plėtrai – plačiajuostis internetas, transporto infrastruktūros tolesnis modernizavimas ir plėtra ar priemonės, susijusios su darbo vietų kūrimu kaimo vietovėse, ypač krizės metu?

Man akivaizdu, kad pinigai, reikalingi plačiajuosčio interneto diegimui ir kovai su klimato kaita kaimo vietovėse, bus skiriami daugiausia įmonėms ir firmoms, kurios vykdo šį darbą, o ne ūkininkams ar kaimo vietovių gyventojams. Galbūt šiuos pinigus reikėtų skirti siekiant sumažinti subsidijų disproporciją vidutiniams ūkiams, ypač naujosiose valstybėse narėse? Europos Sąjunga šiuo metu teikia ūkininkams plačiajuostį internetą didele kaina užuot atsižvelgusi į svarbesnius poreikius, pavyzdžiui, kelti ūkių, o ne ūkių koncernų, lygi.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL). - (EL) Gerb. pirmininke, 5 mlrd. EUR ekonomikos gaivinimo programos tikslas yra pasinaudoti kapitalistinės krizės padėtimi ir padėti kapitalui pasiekti savo tikslų skatinant kapitalistinį reorganizavimą strateginiuose sektoriuose, pavyzdžiui, energetikos ir elektronikos ryšių sektoriuose.

Plačiajuostis internetas ir tinklai yra reikalingi kaimo vietovių plėtrai, bet jie nėra prioritetiniai. Kai mažų ir vidutinių ūkių savininkų pajamos nuolat mažėja ir jie susiduria su iškelimo iš savo žemių ir nedarbo pavojumi, kai visų sričių ekonomika atsiduria krizėje dėl BŽŪP ir PPO diktato, tikrai ne tinklų plėtra prisideda prie kaimo vietovių plėtros; tai pasityčiojimas iš vargšų ūkininkų. 1,5 mlrd. EUR buvo iš esmės skirti elektroninių ryšių priemonių įmonių plėtrai, o ne ūkininkavimui ir kaimo plėtrai.

Lygiai tas pats daroma ir su 3,5 mlrd. EUR skirtų integruotam elektros tinklui užbaigti ir bendrai elektros energijos rinkai užbaigti, sudarant sąlygas privatizacijai, įmonių susijungimui ir perėmimui, kuriuos skatina trečiasis liberalizavimo paketas ir anglies dvideginio surinkimas ir saugojimas, šis lupikiškai brangus visai neekologiškas planas, skirtas didinti gamybos padalinių pelnui ir leidžiantis jiems toliau teršti aplinką.

Darbuotojai ir ūkininkai supranta, kad tokių priemonių yra imamasi siekiant stiprinti kapitalą ir monopolius, būtent todėl jie jas atmeta ir kovoja su jomis reikalaudami pokyčių paprastiems žmonėms tam, kad jie netaptų krizės nešuliniais gyvuliais.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, teisinga būtų pasakyti, kad Europos Sąjunga bando prisidėti kovojant su šia gilia finansų ir ekonomikos krize. Taip pat būtų teisinga pasakyti, jog, kalbant apie plačiajuosčio ryšio kaimo vietovėse plėtojamą, ES rengiasi prisidėti savo indėliu užtikrinant, kad būtų įveikta skaitmeninė tam tikrų visuomenės grupių atskirtis ir kad daugiau žmonių turėtų galimybę naudotis šiais ryšiais bei būtų stiprinami vidaus ryšiai Europos Sąjungoje.

Tačiau kaip politikė, dirbanti biudžeto rengimo srityje, norėčiau nurodyti, kad nors tokia programa bus skelbiama visais kanalais, neaišku, iš kur turės būti gaunamos lėšos. Tai nelabai rimta. Aš negaliu tam pritarti, ir jeigu Taryba priima tokį sprendimą, o Komisija paveda J. M. Barroso pasiūlyti jį įgyvendinti, turi būti rimtai užtikrinta, kad žinoma, iš kokio šaltinio bus gaunami pinigai. Tai vienintelė iš tikrųjų įtikinama politikos forma, kurią galime pristatyti savo piliečiams. Šiuo metu, deja, pinigų kol kas nėra. Taip pat ir valstybės narės turi dar kartą išdėstyti savo poziciją, kad galėtume tikrai aiškiai pareikšti, jog tai indėlis siekiant geresnės struktūrinės politikos ir daugiau solidarumo Europoje. Mes turime visi prisidėti, kad tai galėtų tapti tikrove.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, nors Europos Sąjunga įvedė subsidijas kaimo plėtrai, tačiau tuo pat metu dėl sąlygų, susijusių su Mastrichto sutartimi, kurios paskatino nepaprastą žavėjimąsi liberalizacija, kuri tapo kaimo infrastruktūros griovimo priežastimi, paskatino procesus, dėl kurių ėmė mažėti kaimo gyventojų skaičius.

Po įmonės „Chrysler“ bankroto ir policijos nuvadų bei mokyklų uždarymo, įgyvendinant dereguliaciją, kurio reikalauja ES, netrukus užsidarys ir pašto skyriai. Komisija, atrodo, planuoja toliau vykdyti eutanaziją. Jei nuo 2014 m. skiriant paramą iš tikrųjų bus atsisakyta kriterijų, susijusių su žemesniu už vidutinį ekonominį išsivystymą ir kaimo gyventojų skaičiaus mažėjimu, tai daugeliui socialiai nuskriaustų regionų galėtų reikšti mirties nuosprendį. Tai, mano nuomone, pasikėsimas prieš visus kaimo regionus, kuriam turime užkirsti kelią. Mums reikia vienodų gyvenimo sąlygų miestuose ir miesteliuose ir kaimuose. Kitaip ne tik atskiri regionai, bet ir plačios Europos teritorijos netrukus taps dykynėmis.

Subsidijų nurėžimas – tikrai netinkamas kelias, jei norime išsaugoti kaimo regionų gyvybingumą ir vidutinės klasės struktūrą. Vis dėlto kaimo regionai negali būti išlaikomi vien žemės ūkio subsidijomis. Pastaraisiais metais žemę palikusių ūkininkų skaičius tai labai aiškiai įrodo. Subsidijos socialiai nuskriaustiems regionams turi būti ne sumažintos, o padidintos. Maži, vidutinio dydžio ir ekologiški ūkiai turi išlikti, be to, turi būti išlaikytas maisto suverenitetas. Jei ES negali netrukus nutraukti masinės gyvulininkystės ir stambių žemvaldžių skatinimo (kaip tai daro Anglijos Karalienė), tuomet jau būtų pats laikas žemės ūkį renacionalizuoti visiškai arba bent jau iš dalies.

Neil Parish (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, noriu labai padėkoti Komisijos nariui už jo šio ryto pareiškimą ir taip pat labai padėkoti P. Stavrevai už jos pranešimą.

Labai svarbu, kad svarstome šį 5 mlrd. paketą. Galiu visiškai tiesiai pasakyti Komisijai, kad jeigu ji stengiasi išrūpinti ateičiai penkių mlrd. paketą, ji tikriausiai turėtų pasistengti gauti daugiau paramos iš Tarybos nei iki šiol. Suprantu, kad ne visada lengva susitarti su Taryba dėl pinigų, bet mes tikrai turime žinoti, ar šie pinigai galų gale bus skirti. Manau, kad turbūt juos gausime, ir galvoju, kad jie iš tikrųjų gali būti labai gerai panaudoti.

Be abejonės, žemės ūkis yra labai svarbus kaimo vietovėms, bet jose taip pat yra daug kitokių įmonių. Ypač kalbant apie mažesnius ūkius, jiems tikrai reikia kitų pajamų. Plačiajuostis ryšys visų pirma reiškia, kad kaimo vietovėse galėtų būti kuriama daug smulkių įmonių. Plačiajuostis tinklas gali duoti ypatingos naudos kai kuriems dideliems Europos Sąjungos kaimo regionams. Plačiajuostis ryšys taip pat galėtų būti labai svarbus siekiant padėti įmonėms plėtoti žemės ūkį, turizmą ir bet kokią veiklą, susijusią su internetu.

Šiuo tikro nuosmukio Europos Sąjungoje metu tai – skatinimo paketas, kuris (jeigu galėsime paskirstyti pinigus reikiamoms sritims ir jeigu galėsime padaryti tai laiku) bus labai reikšmingas mums svarbiam verslo skatinimui. Žemės ūkis yra svarbus, bet kitas verslas irgi svarbus kaimo vietovėms, ir šis paketas gali padėti.

Taigi linkiu Komisijai sėkmės įgyvendinant visą projektą. Tikiuosi, kad lėšos bus gautos, bet, kaip sakiau, manau, jog ateityje tikriausiai turėtume veikti nuosekliau.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, 2008 m. lapkričio mėn. Komisija pateikė atkūrimo planą, kuris nebuvo tinkamai parengtas nei dydžio, nei turinio požiūriu. Po šešių mėnesių turi būti pripažinta, kad šio atkūrimo plano įgyvendinimas beveik nevyksta, ir aš noriu sužinoti, kas atsitiko su atkūrimui numatytais 30 mlrd. EUR.

Kurgi dingo noras skirti 15 mlrd. EUR naujoms priemonėms, kurie turėjo būti patikėti EIB? Kaip galima suderinti tai, kad struktūriniams fondams ir Sanglaudos fondui numatyta 7 mlrd. EUR skatinamosioms priemonėms vykdyti, nors paskelbta, kad 2009 m. neišnaudota 10 mlrd. EUR struktūriniams priemonėms skirtų biudžeto lėšų?

Pagaliau, jei kalbėtume apie 5 mlrd. EUR, kuriuos aptariame šiandien, norėčiau padaryti keturias pastabas. Nepaisant Europos Parlamento spaudimo, Finansų ministrų taryba negalėjo skirti 5 mlrd. EUR 2009 m., suteikdama tik 2,6 mlrd. EUR. Taigi visiškai nesame tikri, kad Taryba sugebės rasti trūkstantis 2,4 mlrd. EUR 2010 m. Parlamentas yra pasirengęs spręsti klausimą, pasitelkdamas bet kokias reikalingas reguliavimo priemones. Tačiau jokiomis aplinkybėmis neturi kilti abejonų dėl kitų politinių prioritetų. Parlamentas to neleis. Mes negalime pritarti persikirstymui; tai raudona linija, kurios nekirsime.

Rasti šiuos 2,4 mlrd. EUR bus sudėtinga, nes Komisijai pateikus preliminarų biudžeto projektą žinome, kad bus gauta daugiausia 1,7 mlrd. EUR. Be to, Taryba vis dar turi sutikti skirti šias lėšas. Todėl bet koku atveju svarbu, kad valstybės narės griežtai laikytųsi trumpalaikių biudžeto vykdymo sąlygų ir taikytų teisinį biudžeto reguliavimo metodą tam, kad dauguma jų nebegalėtų sustabdyti viso šio atkūrimo plano.

Griežtas biudžetas turi būti išsaugotas Sąjungos ateities vardan. Deja, mes matome (tai mano ketvirtoji pastaba), kad paskutiniųjų finansinių perspektyvų mastas ir būdas, kuriuo dėl jų buvo tariamasi jas priimant, sudaro nepalankias sąlygas Europos atečiai.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Gerb. pirmininke, klausantis šių diskusijų man susidaro įspūdis, kad dauguma iš mūsų yra patenkinti, bet vis dėlto aš tikrai manau, kad tai liesas paketas. Galvoju, kad labiausiai rūpinamasi dėl Komisijos Pirmininko J. M. Barroso ir pačios Komisijos reputacijos išgelbėjimo. Pateiktos priemonės, be abejo, būtų naudingos, bet finansavimas vis dar nėra patikimas.

Nors žemės ūkio biudžete turi būti atsižvelgta į nenumatytas padėtis, net ir pertekliaus atveju, aš nepritariu tam, kad jis nuolat naudojamas kaip melžiama karvė bet kokiame nenumatytame atveju finansuoti. Manau, kad Komisija ir Europos Sąjunga nedaug išmoko iš praeityje įvykusių infekcinių gyvūnų ligų protrūkių. Jei jie vėl pasikartotų, turėtume finansuoti juos iš žemės ūkio biudžeto.

Norėčiau žinoti štai ką: kam teikiame prioritetą? Priemonių, pasiūlytų kovai su gyvūnų ligomis, finansavimui ar šio paketo, kurį dar reikia sutvarkyti, finansavimui? Šiuo atveju tebelieka didelis netikrumas, tačiau suprantu, kad parama pajamoms bet kuriuo atveju bus gaunama, ir tai tikrai mane ramina.

Jei kalbėtume apie dabartines priemones, jos įvairiose valstybėse narėse skiriasi, bet nebejotinai yra naudingos. Taip pat esu už saugų apsirūpinimą energija ir manau, kad tai, ką darome šiuo atžvilgiu, bus naudinga.

Baigdamas norėčiau pasveikinti su atliktu darbu abu Komisijos narius ir ypač M. Fischer Boel, su kuria labai glaudžiai bendradarbiauau paskutinius penkerius metus.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Ponios ir ponai, iniciatyva, kuriai numatyta 5 mlrd. EUR suma, yra tinkamas ir tolesnės Europos Sąjungos bendros energetikos politikos plėtojimo ir kaimo plėtros ateityje pagrindas. Stiprinti vidaus tinklus yra taip pat svarbu, kaip ir sujungti tinklus suformuojant bendrą tinklą. Mano nuomone, turėtų būti labiau akcentuojamas energijos naudojimo efektyvumas ir įvairinimas, suteikiant realias paskatas naudoti jūros vėjo energiją, geotermine energiją ir kitus atsinaujinančius energijos išteklius. Valstybių narių planai, įskaitant ir didelių valstybių, tokių kaip Vokietija, Prancūzija ir Jungtinė Karalystė, planus, turi būti parengti remiantis bendra Europos Sąjungos energetikos politika. Toms valstybėms, kurios ypač nukentėjo nuo ekonomikos krizės, nustatyta bendrojo finansavimo norma neturi viršyti 50 proc. Tikra parama turi būti suteikta vietos ir regioninėms iniciatyvoms, kuriomis siekiama diegti atnaujinančią energiją ir skatinti jos naudojimą. Jei kalbėtume apie kaimo plėtrą, daugiau dėmesio turi būti skiriama realiai padėčiai, o ne istoriniams rodikliams. Tai liečia ne tik plačiajuosčio ryšio plėtojimą, bet ir, pvz., kaimo kelių tiesimą. Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos turi būti ypač prieinamos ekonomiškai silpnesnėms valstybėms narėms. Ačiū jums.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nariai, šis Ekonomikos atkūrimo planas nėra joks šedevras. Svarbiausia, nenumatoma pakankamai kaimo vietovėms. Tai taip pat reiškia žemės ūkio biudžeto lėšų perkėlimą kaimo plėtrai. Gerb. Komisijos nare, taip nebus skatinama savarankiška regioninė kaimo vietovių plėtra, bet dar kartą bus vadovaujama kompensavimo logika.

Svarbiausia, valstybėms narėms leidžiama savo nuožiūra kurti kompensavimo programas. Vokietijoje tai liečia pieno fondą. Atsižvelgiant į tai, kad pieno sektoriuje produkcijos kilogramo kaina nukrito 15 centų, trūkumas vien Vokietijos pieno sektoriaus ūkininkams siekia 4,2 mlrd. EUR. Dabar tam kompensuoti numatyta 100 mln. EUR. Gerb. Komisijos nare, sakau tiesiai: tai ašaros, o ne ekonomikos atkūrimo planas!

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Visų pirma norėčiau pasveikinti S. Stavrevą su aukštos kokybės pranešimu, kurį ji šiandien mums pateikė.

Aš pritariu pranešėjos pasiūlytiems pakeitimams, pvz., dėl papildomų 250 mln. EUR skyrimo veiklai, susijusiai su naujais iššūkiais, nepaisant to, kad pati Komisijos narė pareiškė, jog turėsime juos iš naujo persvarstyti. Kaip gerai žinome, esant būtinybei greitai reaguoti į dabartinę ekonomikos krizę būtų naudinga numatyti mokėjimus, kurie galėtų būti atlikti jau 2009 biudžetiniais metais. Šis požiūris iš tikrųjų atspindi 2008 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos pirmininkaujančios valstybės narės išvadas.

Vienas svarbiausių dabartinės ekonomikos krizės aspektų yra bendras paskolų ir lėšų skyrimo mažinimas ir kredito gavimo iš bankų sąlygų griežtinimas. Todėl palaikau pranešėjos pasiūlymą sudaryti galimybes valstybėms narėms skirtas naudoti paskolų ir kreditų garantijoms; sunkmečiu tai leistų kaimo vietovių subjektams pradėti investuoti.

Platus gyventojų paplitimas ir aukšta kaina tam tikrose kaimo bendruomenėse lemia, kad ne visi gyventojai gali turėti asmeninę prieigą prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros. Todėl, mano nuomone, be pasiūlytų su infrastruktūra susijusių veiklos sričių, valstybės narės turėtų turėti galimybę teikti paramą viešos interneto prieigos priemonėms kaimo bendruomenėse, pavyzdžiui, viešosiose bibliotekose ar miestų savivaldybėse.

Todėl pritariu tam, kad būtų teikiama konkreti informacija plačiai visuomenei ir vietos valdžios institucijoms, atsakingoms už šių naujų priemonių įgyvendinimą. Manau, kad, siekiant užtikrinti veiksmingiausią prieinamų išteklių panaudojimą ir sudaryti sąlygas teikti plačiajuosčio interneto prieigą kaimo vietovėse, skirstant šias lėšas turėtų būti naudojamas dabartinio plačiajuosčio ryšio aprėpties valstybėse narėse skirtumas kaip rodiklis.

Jutta Haug (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iki galutinio sprendimo dėl Europos ekonominio atkūrimo plano priėmimo liko mažiau nei dvi valandos. Mums prirėkė penkių mėnesių (nereikia nė sakyti, kad dėl to kalti sofistiniai ginčai Taryboje), kad susitartume dėl dabartinio paketo.

Jei į šio paketo pavadinimą išvis žiūrime rimtai, turėjome būti daug greitesni. Paketas pats savaime yra tinkamas, dėl to abejonių nekyla. Tačiau aš labai abejoju, ar jis iš tikrųjų gali padėti atsigausti Europos ekonomikai dabartinės krizės metu. Ar numatytos lėšos gali pasiekti numatytus projektus per numatytą laiką?

Gera, kad Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nariams irgi turėjo tokių abejonių ir išsiderėjo Komisijos pareiškimą, kad nepanaudotos lėšos bus skirtos energijos naudojimo efektyvumo didinimo projektams. Taigi tikėtina, kad 2,6 mlrd. EUR, dėl kurių tuoj priimsime sprendimą, bus panaudoti protingai. Bet ar sugebėsime rudenį susitarti su Taryba dėl 2,4 mlrd. EUR, kurių dar trūksta 5 mlrd. EUR Atkūrimo plano įgyvendinimui?

5 mlrd. EUR per dvejus metus yra Europos solidarumo išraiška. Tai puiku. Vis dėlto veiksmingesnę pagalbą visai Europos ekonomikai užtikrina bendroji regioninė ir struktūrinė politika: 38 mlrd. EUR vien šiais metais! Šios lėšos yra Europos ekonomikos varomoji jėga!

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nariai, kompromisas dėl to, kad šie 5 mlrd. EUR nebūtų grąžinti valstybėmis donorėmis, o būtų panaudoti kaimo plėtros projektams, susijusiems su energetika ir plačiajuosčiu ryšiu, yra kitas svarbus politinis signalas. Tai rodo, kad net krizės metu Europos solidarumas nėra visiškai dingęs. Suprantu, ką pasakė keli mano kolegos parlamentarai apie tai, kad didžioji lėšų dalis tiesiog grįžtų į tas valstybes ir jų energetikos projektus, bet manau, kad šiame pasiūlyme akivaizdžiai pastebimas solidarumo principas. Taip pat manau, kad pradedant tokį ilgalaikį projektą energetikos srityje, kaip Baltijos valstybių ir Švedijos elektros energijos tinklų sujungimas, taip pat siunčiamas teisingas signalas, nes taip valstybės narės savarankiškai sprendžia trumpojo laikotarpio su krize susijusias problemas atsižvelgdamos į savo konkrečią padėtį. Kitas dalykas, dėl kurio, mano nuomone, turėtų būti labai atsargūs,

– trumpi projekto įdiegimo terminai, galintys sukelti didelį nepasitenkinimą, jei nepavyks įvykdyti šiame pasiūlyme numatytų projektų. Šiuo klausimu visi kartu turime veikti labai atsakingai. Ačiū jums.

Esther de Lange (PPE-DE). - (NL) Gerb. pirmininke, tai tretieji mūsų finansinių perspektyvų metai, ir taip pat tretieji metai, kuriais renkamės čia, kad aptartume jų tarpinį patikslinimą. 2007 m. svarstėme programos „Galileo“ finansavimą, kurį buvo visai lengva išsiaiškinti. 2008 m. svarstėme Maisto priemonę, kuriai buvo skirta 1 mlrd. EUR asignavimų, ir siekdami užtikrinti finansavimą turėjome išbandyti visokias gudrybes, nes ši priemonė turėjo būti finansuojama neperžengiant esamų kategorijų ribų nepaisant to, kad jos įvykdymui buvo palikta labai nedaug erdvės. Dabar kalbame apie ekonomikos skatinimo paketą, kuris tikrai yra laukiamas indėlis, kuris sustiprintų nacionalines pastangas šioje srityje ir, tikėkimės, paspartins energetikos ir plačiajuosčio ryšio projektus šiaurinėje mano šalies dalyje.

Tačiau jaučiu pareigą dar kartą išsakyti dvi abejones šiuo atžvilgiu. Džiaugiuosi matydamas, kad laikomės taisyklių ir tikrai tiksliname finansines perspektyvas, bet turėjome vėl imtis gudrybių, kad galėtume pateikti paraišką dėl 2010 m. ir galbūt 2011 m. biudžeto. Be abejo, gera žinoti, kad tai nepakenks bendro sprendimo programoms, tačiau kas atsitiks žemės ūkio atveju, kuriam, kaip žinome, vis dar netaikoma bendro sprendimo procedūra? Kas įvyks, jei, kaip jau buvo užsiminta, kils kitos gyvūnų ligos protrūkis arba jei mums patiriant rimtą rinkos krizę vis dar reikės šio žemės ūkio finansavimo? Ar Komisija gali mus nuraminti, kad ji nevengs vykdyti šių įsipareigojimų?

Mano antroji abejonė yra ta, kad mes turime galėti kontroliuoti išlaidas, dėl kurių dabar sprendžiame. Prieš dvi savaites mano delegacija prieštaravo pasiūlymui patvirtinti 2007 m. biudžeto įvykdymo ataskaitą dėl problemų, susijusių su tikrinimu ir finansine atskaitomybe. Šio paketo atveju taip pat jokių būdu neturėtų būti pažeisti atsakomybės ir atskaitingumo principai. Kaip pasakytų britai, „neparagavęs skonio nepažinsi“, ir manau, kad šis planas bus sėkmingas tik tuo atveju, jei vykdysime visas sąlygas.

Žinau, kad mano kalbėjimui skirtas laikas baigėsi, bet norėčiau dar trijų sekundžių, kad galėčiau padėkoti Komisijos narei už daugelį ilgų vakarų, praleistų čia su mumis aptariant įvairius klausimus po diskusijų dėl žemės ūkio pabaigos. Taigi ačiū jums, gerb. Komisijos nare, už jūsų dalyvavimą ir bendradarbiavimą.

Costas Botopoulos (PSE). - (EL) Gerb. pirmininke, pranešimas ir iniciatyva, kurį mes šiandien svarstome, apskritai – būtini dalykai, bet aš nuogąstauju, kad jų efektyvumas bus abejotinas. Tai daugiau paskatinimas, o ne terapija. Europa turėjo kažką daryti, kadangi tai rimta krizė; ji turėjo kažką padaryti, bet aš manau, kad priemonės neatitinka iššūkio. Pirma, neturime pakankamai pinigų kovai su krize, kurią mes dabar patiriame, be to, nėra jokių garantijų, kad pinigai pasieks tuos, kuriems jų labiausiai reikia. Ir energetika, ir plačiajuostis internetas – svarbūs sektoriai, bet mes negalime tvirtai teigti, kad jie yra patys prioritetiniai sektoriai ir, tai dar svarbiau, sektoriai, kurie sukurs papildomas darbo vietas ir skatins plėtrą, kurios mums taip reikia.

Antra, kaip sakė visi mano kolegos nariai, mes vis dar nežinome, kada, iš kur ir ar apskritai pavyks gauti didelę dalį lėšų (beveik pusę pinigų, apytiksliai 2,4 mlrd. EUR). Neseniai Biudžeto komitete mes kalbėjome su Komisijos nariu S. Kallasu, kuris iki šiol negali mums atsakyti, iš kur bus gauti šie asignavimai.

Trečia ir galbūt svarbiausiai, mes parengiame sprendimus, kurie nepadės mums spręsti problemų ateityje. Prastas sprendimas toliau naudoti pinigus, neišnaudotus žemės ūkio politikai vykdyti. Prastas sprendimas paslapti kaitalioji žemės ūkio bei regioninės politikos ir Sąjungos kitų poreikių biudžeto balansą. Europai kovai su krize reikia visuotinio plano, kurio, deja, mes dar neturime. Nuogąstauju, kad Europos Sąjunga prarado šią galimybę. Aš taip pat nuogąstauju, kad ją prarado ir pati Komisija.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, Tarybos Pirmininke (kad ir kur jis būtų, nes čia jo nėra), šiuose rūmuose žodžiai yra svarbūs: 5 mlrd. EUR pakrikštijimas „Europos ekonomikos atkūrimo planu“ – Europos Komisijos humoro blyksnis, tačiau tai neturi nieko bendro su tikrove; tai paprasčiausias biudžeto persikirstymas – kuklus, riboto masto ir riboto poveikio.

Vis dėlto mes turime jam pritarti. Ne tiek dėl to, kad lėšos buvo paskirtos, bet dėl to, ką jis reiškia politinei ir biudžeto sritims. Pirmiausia pripažįstama, kad dabartinė finansinė programa, kurią mes priėmėme per 2007–2013 m. laikotarpį, nenumato tinkamų instrumentų, kurie padėtų išspręsti problemas, susijusias su ekonomikos krize. Tam, kad būtų „surasti“ 5 mlrd. EUR, prireikė, kaip sakė Reimer Böge, brautis per biudžeto procedūras, pasitelkti tarpinstitucinį susitarimą ir trims įstaigoms dirbti šešis mėnesius; ir visa tai, kaip buvo dažnai sakyta tam, kad dėl pusės finansavimui reikalingų lėšų vis tiek būtų deramasi rezultatų negarantuojančios taikinimo procedūros metu.

Tai gana keistas būdas apsaugoti Bendrijos žemės ūkį. Nepadarykime klaidos. Visa tai baigsis tuo, kad papildomi pinigai, „patraukti“ iš bendrosios žemės ūkio politikos srities, bus skirti neadekvačioms išlaidų kategorijoms finansuoti. Tai tiesioginis padarinys klaidų, padarytų derybose dėl finansinės programos. Pamatysime, kuo tai baigsis, kai 2013 m. turėsime derėtis dėl kito žemės ūkio susitarimo.

Dėl to pritariu šio paketo tikslams, bet tikiuosi, kad ateityje nebūsime priversti gailėtis dėl priemonių, kurias panaudojome.

Glenis Willmott (PSE). - Gerb. pirmininke, mūsų piliečiai laukia iš mūsų tikros pagalbos šiais neramiais laikais. Mums pateiktos Europos ekonomikos atkūrimo priemonės – svarbus dokumentų paketas; aš pritariu, kad jame tvirtai pabrėžiama žalių darbo vietų ir technologijų, kurios padės sumažinti anglies taršą ir užtikrins energijos tiekimo saugumą, svarba.

Be abejo, esu labai patenkintas, kad mano šalis gaus iki 500 mln. EUR finansavimą su jūros vėjo energija susijusiems projektams ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo projektams įgyvendinti. Vis dėlto aišku, kad visam pasiūlytam paketui trūksta ir dydžio ir ambicingumo. Norėčiau, kad jame daugiau vietos būtų skirta jaunimo nedarbo klausimams spręsti. Mes turime suteikti jaunajai kartai ateities viltį. Vis dėlto tai, ką mes šiandien svarstome, be abejonės, geriau negu nieko. Dėl to leiboristams priklausantys Europos Parlamento nariai pritarė šioms priemonėms, nors mes aiškiai suprantame, kad reikalingas naujas ekonomikos atkūrimo planas.

Tikiuosi, kad posėdyje dalyvaujantys konservatoriai priklausantys Europos Parlamento nariai taip pat balsuos už šias priemones, nepaisydami izoliacionizmo, paremtą principu „nedarykim nieko“, propaguojančio jų lyderio Davido Camerono raginimų, kuris nuolatos buvo prieš Jungtinėje Karalystėje leiboristų siūlomas priemones, kurios būtų tikra pagalba sunkiausiai krizės paliestiesiems.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europos šalis priima milijardų vertės ekonomikos atkūrimo paketus, kad išgelbėtų savo finansų įstaigas ir pramonės sektorius. Bendrai paėmus, Europos Sąjunga taip pat siekia investuoti kapitalą į Europos ekonomiką. Pasiūlymas, kurį svarstome, dėl ekonomikos gaivinimo teikiant Bendrijos finansinę paramą energetikos srities projektams programos sukūrimo yra Europos ekonomikos atkūrimo plano, kuriame numatyta skirti 30 mlrd. EUR, dalis. Tai 5 mlrd. EUR vertės viešų investicijų planas, pirmiausia skirtas energetikos infrastruktūrai, plačiajuosčiam interneto ryšiui ir žemės ūkio pertvarkymui. Reikėtų suprasti, kad Europos diplomatai užtruks net kelias savaites, kol užbaigė derybas dėl konkretaus paketo pavidalo. Tarybai pirmininkaujanti Čekija ir Komisija, rengdamos šį paketą, pabandė atsakingai spręsti kylančius iššūkius, pvz., dėl dujų krizės, kad sušvelnintų kai kurių jautrių problemų pasekmes (ypač Vidurio ir Rytų Europoje). Deja, kai kurios iš svarstomų problemų tebelieka neišspręstos. Kai kurios valstybės narės, kurios lėčiau naudoja ES fondų lėšas, gali nesugebėti parengti visus savo projektus iki kitų metų. Taip pat išlieka abejonų ir dėl paketo finansavimo. Vis dėlto, mano nuomone, šie faktai nepateisintų mūsų, jei atmetume šį sunkiai laimėtą kompromisą. Jei jį atmetume, gali būti taip, kad pritrūktume pinigų ne tik energijos taupymo projektams, bet ir lėšų patikimam mūsų būstų aprūpinimui dujomis užtikrinti. Rinkėjai tikrai nusiteiks prieš mus, jei kils dar viena dujų krizė.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, šiandieninės diskusijos apibrėžtos dviejų svarbių parametrų. Pirmiausia, nepaneigiamo poreikio daugiau nuveikti Europoje elektros tinklų jungčių ir plačiajuosčio interneto ryšio srityse. Antra, šiandieninėse diskusijose netiesiogiai keliamas labai svarbus klausimas dėl išlaidų žemės ūkiui iš Bendrijos biudžeto dabarties ir ateities.

Teigiamas signalas, žinoma, yra tai, kad Europa naudoja Bendrijos biudžetą kaip įrankį krizei įveikti. Tai teigiamas dalykas ir mes turėtume jo laikytis. 5 mlrd. nėra daug, tačiau sisteminis metodas, kurį mes taikome naudodami Bendrijos biudžetą, kaip kovos su naujomis problemomis įrankį, – teisingas metodas. Štai kodėl valstybių ir vyriausybių vadovai pritarė jam neseniai įvykusiame aukščiausio lygio susitikime. Vis dėlto mes turime būti atsargūs. Jei dėl sisteminio metodo imame supaprastinti samprotauti, kad žemės ūkis visada turės neišnaudotą asignavimų, kurie gali būti skirti naujoms priemonėms padengti, ir tuo remdamiesi nusprendime, išibėgėjus svarbioms diskusijoms dėl žemės ūkio ateities po 2013 m., jog žemės ūkis jau turi daugiau lėšų, negu jam reikia, tai būtų didžiulė strateginė Europos klaida. Kitaip tariant, mes neturime manyti, kad turime mažinti asignavimus žemės ūkiui, kadangi biudžeto vykdymo rezultatai parodė, kad iki 2013 m. mes visada turėjome šio sektoriaus pinigų, kuriuos galėjome skirti projektui „Galileo“, energetikai ir plačiajuosčiam internetui.

Ūkininkavimui reikia išteklių; jam vis dar reikės išteklių ir po 2013 m. Tuo pačiu metu turime Europos Sąjungoje suvokti vieną akivaizdų dalyką: naujiems prioritetams visada reikės naujų išteklių.

Lutz Goepel (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Graefe zu Baringdorf, „ašaros“ reiškia, kad mano mažame 450 gyventojų kaime, iškėlus šūkį „visu greičiu pirmyn“, pradėti darbai placiajuosčiam internetui įvesti. Manau, kad vėliausiai po trijų keturių mėnesių mes jį turėsime.

P. Stavreva, labai ačiū jums už pranešimą. Jis labai geras.

Ponios ir ponai, penkiolika metų turėjau galimybę šiuose didinguose rūmuose dirbti klausimais, susijusiais su žemės ūkio plėtra, padėdamas formuoti žemės ūkio politiką, nepriklausančią nuo ūkių dydžio ir teisinio statuso. Dabar atėjo laikas užsiimti kažkuo kitu. Norėčiau padėkoti visiems kolegoms nariams, pareigūnams, A. Piebalsui ir ypač jums, M. Fischer Boel.

Atanas Paporizov (PSE). – (BG) Visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjui E. Maldeikiui ir pabrėžti svarbą projektų, susijusių su energetiniu saugumu. Jie sukurs deramas didesnio valstybių narių solidarumo prielaidas. Tai bus pasiekta įgyvendinus dujų šaltinių ir tiekėjų įvairinimo tikslus.

Norėčiau paminėti, kad po derybų mano šalis, kuriai metų pradžioje energetinė krizė smogė rimčiausiai, gavo išteklį ir įgyvendino jungčių su Graikijos ir Turkijos sistemomis projektus. Projektui „Nabucco“ skirti ištekliai ir dujų rezervai taip pat prisidės prie energetinio saugumo Pietryčių Europoje. Manau, kad šios Komisijos parengtos priemonės ir šie pasiūlymai – tik energijos saugumo politikos rengimo pradžia. Laukiu, kada bus parengta Dujų tiekimo direktyvą patobulinanti strategija, taip pat bendros energetikos politikos projektas, kurį numatyta pateikti netolimoje ateityje.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Aš norėčiau pakalbėti apie šio paketo makroekonominę įtaką. Mes dažnai kalbame, kad reikia spręsti bankų problemas ir suteikti bankams daugiau likvidumo, daugiau lėšų. Šis paketas yra svarbus tuo, kad papildo mūsų bendros rinkos likvidumą. Kadangi dėl krizės kapitalas išplaukia iš vienu šalių, įplaukia į kitas šalis, – tai natūralūs ekonomikos plėtros procesai, – įmonių veikla daugelyje šalių sutriko dėl apyvartinių lėšų trūkumo.

Toks paketas reikalingas ne kaip kažkokia dotacija ar pagalba. Jis reikalingas palaikyti mūsų vieningą Europos rinką, mūsų integraciją, kurią mes daug metų kūrėme.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iš pradžių norėčiau padėkoti Komisijos narei M. Fischer Boel ir Komisijos nariui A. Piebalsui. Tai geras ženklas: žemės ūkio ir energetikos problemos gvildenamos išvien. Tą patį galima pasakyti ir apie A. Schierhuber ir O. Karasą, taip pat kitus Parlamento narius, kurie velka jungą, jei taip galima pasakyti, už mažus ir vidutinio dydžio ūkius. Tai geras ženklas. Ši diskusija dėl 5 mlrd. EUR parodė, kad mes turime tinkamą darbotvarkę ir kad turime stiprinti kaimo regionų perkamąją galią. Ypač ekonomikos ir finansų krizės metu mūsų pagrindinis iššūkis nesiūsti pinigų, kurių mums reikia energijai pirkti, Rusijos oligarchams ir naftos magnatams, bet išlaikyti juos Europoje ir kaimo regionams stiprinti.

Norėčiau išreikšti savo sveikinimus dėl šios iniciatyvos ir tai, kad esu ypač patenkintas, jog mes galime ją šiandien priimti.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Aš taip pat norėčiau pasveikinti mūsų pranešėjus. Šis dokumentas yra svarbus, kadangi energijos infrastruktūros jungčių projektai turi būti pagrindinis prioritetas.

Vis dėlto manau, kad turi būti daugiau investuojama į elektros energijos gamybos ir paskirstymo infrastruktūros modernizavimą. Tai sakdamas turiu omeny prieš kelerius metus įvykusį elektros tiekimo pertrūkį, kuris paveikė daugelį Europos valstybių. vis dėlto manau, kad projektui „Nabucco“ turėtų būti skirta daugiau pinigų. Be abejo, puiku, kad šio projekto svarba dar kartą pripažįstama ir šiame dokumente.

Dėl efektyviai energiją vartojančių pastatų iniciatyvos. Lyginant su spalio mėn. Komisijos pateiktu komunikatu, kuriame šiai sričiai buvo skirta 5 mlrd. EUR, šiame dokumente apie išteklius nerandame nė žodžio. Mes susiejome šią nuostatą su protingų miestų iniciatyva, tačiau išteklių užteks tik tuo atveju, jei liks kitų sričių neišnaudotų išteklių. Manau, kad ši padėtis nepriimtina, kadangi turi būti sukurtos naujos darbo vietos, o šis sektorius turi didžiulį potencialą.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, matau, kad mūsų pasiūlymui reiškia didelė parama, todėl manau, kad labai svarbu atsiminti, kaip šie dalykai atrodė šio Parlamento kadencijos pradžioje.

Turime apytikriai 27 nacionalines energetikos politikas ir 27 skirtingo liberalizacijos lygio rinkas. Valstybių narių bendradarbiavimas energetikos klausimais dažniausiai buvo sudėtingas. Dėl to mes parengėme labai svarbias bendras priemones, t. y. energetikos ir klimato kaitos paketą ir Europos vidaus energijos rinkos

sustiprinimo iniciatyvą. Šiais atvejais visuomet buvo sprendžiamas ir klausimas, iš kur imsime pinigus, tačiau iki šiol mes tikrai neskyrėme didelių pinigų sumų energetikai. Savaimė suprantama, kad dėl finansų krizės vėluojame įgyvendinti daugelį daug energijos ir lėšų reikalaujančių projektų. Be to, dujų krizė metų pradžioje vėl priminė mums, kokia pažeidžiama Europos apsirūpinimo energija sistema ir kaip prastai tarpusavyje sujungta mūsų energetikos infrastruktūra. Dėl to negalime visapusiškai pasinaudoti Europos Sąjungos teikiamomis galimybėmis. Didelė šio paketo dalis skirta labai reikalingoms energetikos tinklų jungtims.

A. Papanicou paminėjo Bulgariją. Jei Bulgarija turėtų tris papildomas tinklų jungtis, jai tektų mažiau kentėti. Be to, tai daug nekainuoja. Kyla klausimas, kodėl jos nebuvo nutiestos. Yra daug veiksmų. Tinklų jungčių negali tiesti viena valstybė narė: tam reikalingos bent jau dvi. taip pat reikia bendrovių, kurios vykdytų projektus. Šiame pakete taip pat numatytos ir politinės priemonės. Baltijos valstybės daug kalbėjo apie bendradarbiavimą ir tarpusavio jungtis su skandinavų rinka, tačiau kol nebuvo parengtas šis paketas, Baltijos valstybių tarpusavio jungčių plėtra kažkaip nutrūko. Neseniai įvykusiame Baltijos valstybių premjerų susitikime buvo priimti gyvybiškai svarbūs sprendimai, kurie užtikrins, kad Baltijos valstybės daugiau nebebus energetikos sala.

Manau, kad paketu siūloma kaip tik tai, ko reikia Parlamentui pasiekti trims tikslams: energijos tiekimo saugumo, tvartos plėtos ir ES konkurencingumo didinimo. Dėl to papraščiau, kad šių rūmų nariai palaikytų šį pasiūlymą, kadangi tai iš tikrųjų reikšmingas Europos energetikos politikos pakeitimas.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, šiandienos diskusijoje dėmesingai išklausiau daugelį teigiamų, konstruktyvių pastabų.

Visų pirma, kaip dalis jūsų sakė, mes turime labai aiškiai pabrėžti, kad nesusidursime su padėtimi, kai žemės ūkio biudžete nebebus absoliučiai jokio likučio. Turime perteklinių lėšų todėl, kad mums nereikėjo nenumatytųjų išlaidų (labai nedaug teisleidome intervencinėms priemonėms ir grąžinamosioms eksporto išmokoms), todėl galime tinkamai valdyti šią specifinę padėtį. Vis dėlto nesame padėtyje, kai biudžete nebėra jokio likučio dėl priežasčių, kurias paminėjo J. Mulder. Galiu čia šiandien duoti garantiją, kad prasidėjus gyvūnų ligų protrūkiui neatsidurtume padėtyje, kai neturėtume jokių pinigų arba nepakankamai pinigų, šioms problemoms spręsti.

Taip pat svarbu pabrėžti pinigų paskirstymui taikomą solidarumo principą. Vertindami kaimo plėtros politiką akivaizdžiai matome, kad jos prioritetai buvo perskirstyti, atsižvelgiant į kaimo plėtros biudžeto lėšas, numatytas įvairioms valstybėms narėms. Biudžetas *de facto* įtvirtina naujųjų valstybių narių pranašumą.

Taip pat svarbu suprasti, kad ši pinigų injekcija vienkartinė. Ji užpildys kaimo plėtros srities finansavimo spragą, susidariusią 2009 m., kadangi BŽŪP reformos įvertinimo programa įsigalios tik 2010 m. sausio 1 d. Dėl to atsidūrėme padėtyje, kai neturėjome jokių pinigų naujiems iššūkiams įveikti. Šiuos iššūkius gana tiksliai apibūdino mano kolegos A. Piebalgo pateiktos mintys dėl atsinaujinančių energijos šaltinių kaimo regionuose, naujų technologijų naudojimo, žemės ūkio sektoriaus atliekų sunaudojimo, kad būtų galima sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršą, klimato kaitos, vandens išteklių, biologinės įvairovės ir iššūkių, su kuriais mes dabar susiduriame Europos pieno sektoriuje.

Galiausiai visiškai sutinku, kad plačiajuostis internetas – pranašus dalykas ne tik žemės ūkio sektoriui, bet ir visiems kitiems. Vis dėlto labai svarbu, kad užtikrintume, jog plačiajuosčiu interneto tinklu galima būtų naudotis kaimo regionuose, kad suteiktume daugiau galimybių mažoms ir vidutinėms įmonėms. Be to, sudarytume palankesnes sąlygas žmonėms išvykti į užmiestį ir vis tiek turėti galimybę naudotis kompiuteriu (galbūt vieną arba dvi dienas per savaitę) ir rūpintis darbo, kuris galėtų būti mieste, reikalais. Taigi plačiajuostis tinklas – vienas iš ateities klausimų.

Be to, užbaigdama kalbą norėčiau pasakyti, kad jautėme didelę paramą, todėl tikiuosi, kad šios vienkartinės investicijos bus panaudotos tinkamai.

Petya Stavreva, pranešėja. – (BG) Norėčiau padėkoti jums už jūsų teigiamą požiūrį, taip pat už rekomendaciją ir pastabas, kurias pateikėte. Taip pat norėčiau padėkoti Komisijos narei M. Boel už jos teigiamą požiūrį ir paramą, kurią ji toliau teikia ūkininkams ir kaimo gyventojams. Dar norėčiau ypač padėkoti Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui N. Parishui ir mūsų koordinatoriui L. Goepelui už jų paramą ir pasitikėjimą.

Šiandien, kai aptariame bendrosios žemės ūkio politikos ateitį ir galimybes teikti jam tinkamą paramą, mums labai svarbu suvokti, kad šimtai milijonų Europos gyventojų gyvena kaimo regionuose, kurie užima didelę Bendrijos teritorijos dalį. Jiems reikia solidarios mūsų paramos.

Esu labai patenkinta, kad visi pranešimai dėl bendrosios žemės ūkio politikos, kuriuos mes aptarėme per paskutinius mėnesius Europos Parlamente, Strasbūre, parengti ta pačia dvasia ir turi bendrą vardiklį: mes turime pripažinti ir atsižvelgti į visų valstybių narių ūkininkų ir kaimo gyventojų poreikius ir sudaryti jiems naujų veiklos galimybių.

Aš, kaip Bulgarijos, vienos iš paskutiniųjų prie Sąjungos prisijungusių valstybių narių, atstovė, manau, kad svarbiausia, jog Europos institucijos, ypač Europos Parlamentas, šiandien išsiųstų Bendrijos gyventojams palaikymo signalą atviru tekstu ir taip parodytų, kad mes pasirengę padėti jiems sudėtingais ekonomikos krizės laikais. Europos rinkimų išvakarėse svarbu, jog Europos institucijos parodytų, kad jos yra greta žmonių ir kad jos nori jiems padėti sudėtingais laikais, kuriuos šiuo metu išgyvename.

Eugenijus Maldeikis, pranešėjas. – (LT) Dėkoju visiems kolegoms už paramą. Ši diskusija parodė, kad paketo svarba yra labai didelė ir tiesiog mes neturime pamiršti, kaip sudėtinga buvo Komisijai jį parengti ir pasiekti, kad šitas susitarimas būtų priimtas. Manau, jog turime įvertinti tai, kad per labai trumpą laiką valstybės narės sugebėjo susitarti, ir šis dokumentas yra Parlamente ir dėl jo bus balsuojama. Buvo labai sunku, manau, pasiekti tų projektų finansavimo geografinį balansą ir įvertinti gaivinimo priemones (tai, kiek jos paveiks makroekonominis procesas ir atskirus sektorius) bei panaudoti finansavimui įvairių energetikos subsektorių projektus. Tai ta kompozicija, kurią turime šiandien, manau, turi duoti rezultatą, ir man buvo labai džiugu išgirsti, kad šiandien Komisijos narys A. Piebalgs paminėjo, kad jau gegužės mėn. turėtų būti paskelbti konkursai projektams. Tai rodo, kad mes pakankamai operatyviai reaguojam, žinodami visą šio klausimo jautrumą.

Ir aš manau, kad šis paketas yra labai svarbus dar ta prasme, kad ekonominės krizės sąlygomis Europos Sąjungoje labai lėtėja investavimo procesai, ir šis paketas bus labai geras impulsas ir signalas tiek valstybėms narėms, tiek energetikos kompanijoms tęsti investavimo veiklą, kad Europos Sąjungoje būtų pasiekti mūsų strateginiai energetikos tikslai. Dar kartą dėkoju visiems už paramą ir kviečiu balsuoti bei paremti šį paketą.

Pirmininkas. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks šiandien.

*
* *

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, Jūs manęs nepastebėjote per procedūrą „prašau žodžio“. Be abejonės, tai yra Jūsų prerogatyva, tačiau dabar pagal Darbo tvarkos taisyklės norėčiau padaryti asmeninį pareiškimą.

Pirmininkė. – Gerb. F. W. Graefe zu Baringdorfai, tai neįmanoma, diskusijos yra baigtos. Gerai žinote, kad procedūrai „prašau žodžio“ yra skirtos penkios minutės ir pirmenybę turi diskusijose nekalbėję nariai. Todėl dabar negaliu suteikti jums žodžio, diskusijos yra baigtos. Apgailestauju.

***

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Adam Gierek (PSE), raštu. – (PL) Reglamente nustatoma pagalbos programa ES ekonomikai krizės metu. Skyrus šią pagalbą energetikos projektams atsigaus ekonomika, padidės energijos tiekimo saugumas ir sumažės šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas. Bent jau manoma, kad taip bus. Tam skirta 3,5 mlrd. EUR suma.

Ar ši programa prisidės prie krizės įveikimo? Abejoju. Šių pinigų pagalba greitai nebus sukurta daug darbo vietų. Reikia laiko parengti kiekvieną iš šių projektų, taigi jie ekonominę padėtį pagerins tik po tam tikro laiko. Skiriasi projektų svarba. Svarbiausieji yra tie, kurie yra susiję su energetinėmis jungtimis tarp tinklų. Tai padidins ES sanglaudą.

Tačiau, mano nuomone, projektai turėtų apimti energetines jungtis tarp Lenkijos ir Vokietijos.

Anglies surinkimo ir saugojimo technologijos srityje nustatyti per aukšti tinkamumo kriterijai, taip pat daroma prielaida, kad ši technologija jau pasiekusi tam tikrą išvystymo lygį, nors, tiesą pasakius, taip nėra.

Nerūpestingas būdas, kuriuo Komisija švaisto Bendrijos pinigus, yra mišlingas ir manau, kad taip yra ir dėl prasto įžvalgumo ir dėl doktrinos, kuria grindžiamas jų metodas. Be abejonės, į balą išmesti pinigai – turiu

omenyje CCS įrenginiams išmestus pinigus – duotų daug daugiau naudos kovoje su krize, jei tie pinigai būtų panaudoti didelio masto pastatų renovacijai ir izoliacijai arba šimtams biodujų elektrinių statybai. Tai duotų naudos ir aplinkosaugos požiūriu.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), raštu. – (PL) Diskusijose dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo daugiametės finansinės programos (2007–2013 m.) aspektu norėčiau atkreipti dėmesį į tris dalykus.

1. Turėtume pritarti 5 mlrd. EUR skyrimui energetikos projektų finansavimui 2009–2010 m. ir interneto infrastruktūros plėtojimo kaimo vietovėse finansavimui. Turėtume skirti 3,5 mlrd. EUR energetiniam tinklui ir 1,5 mlrd. EUR interneto infrastruktūrai kaimo vietovėse.

2. Pareiškęs savo pritarimą, norėčiau pareikšti savo susirūpinimą, kad šių papildomų pinigų šaltinis yra 2 išlaidų kategorija, tai reiškia bendroji žemės ūkio politika, kurios 2007–2013 m. numatytos metinės lūbos bus sumažintos 3,5 mlrd. EUR 2009 m. ir 2,5 mlrd. EUR 2010 m. Tai ypač kelia nerimą, kai Europos Sąjungos maisto tiekimo užtikrinimas ir taip yra pavojuje.

3. Taip pat privalau pareikšti savo susirūpinimą, kad tokios rūšies esminis 2007–2013 m. finansinės programos pakeitimas daromas likus dviem mėnesiams iki dabartinės parlamentinės kadencijos pabaigos, labai skubant ir nesant jokių galimybių surengti objektyvias diskusijas šia tema.

James Nicholson (PPE-DE), raštu. – Europos ekonomikos atkūrimo plane numatyta iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skirti papildomą 1 mlrd. EUR plačiajuosčio ryšio interneto infrastruktūros vystymui kaimo vietovėse.

Kaip žemės ūkio ir kaimo problemomis didelį dėmesį skiriantis žmogus, nuoširdžiai džiaugiuosi dėl šios iniciatyvos. Daugelyje valstybių narių, įskaitant manąją, ūkininkai ir kaimo gyventojai neturi tokios pat prieigos prie plačiajuosčio ryšio ir todėl yra gerokai nepalankesnėje padėtyje, palyginti su gyvenančiais didmiesčiuose ir miestuose.

Turėtume atminti, kad ši iniciatyva yra paketo, kuriuo siekiama paskatinti lėtėjančią Europos ekonomiką, dalis. Esant tokioms aplinkybėms vilnuosi, kad pagerinta prieiga prie plačiajuosčio ryšio padės paskatinti mažąsias ir vidutines įmones kaimo vietovėse.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), raštu. – (FI) Tai yra puikus Komisijos pažadėtas 5 mlrd. vertės paketas, kai anksčiau prasidėjusi ekonomikos krizė pagaliau buvo pripažinta. Pinigų reikėjo verkiant, ir manau, kad Komisijos parinkti prioritetai, t. y. parama energetikai ir kaimui, ypač plačiajuosčio ryšio tinklų plėtrai, yra verti būti prioritetais. Povandeninio kabelio projektui „Estlink 2“ skirti 100 mln. turės didelį poveikį Suomijai. Puiku, kad projektas „Estlink“ liko sąrašė, jam skirta parama nepakeista, nuo pat to laiko, kai Komisija pateikė savo pasiūlymą.

Tačiau energetikos atkūrimo paketo prioritetai labai nuvilia – ypač tai, kad per visą laiką nepakito Komisijos pirminė mintis paprasčiausiai paremti elektros linijų, anglies surinkimo ir saugojimo (angl. CCS) ir atviros jūros vėjo projektus. Be abejo, elektros linijoms ir atviros jūros vėjui reikia skirti papildomų pinigų. Tačiau nepagrįstas dėmesys anglies surinkimui ir saugojimui yra nesuvokiamas, ypač atsižvelgiant į tai, kad tam greičiausiai ir taip bus skirtas apčiuopiamas finansavimas iš išmetamųjų teršalų prekybos pajamų.

Be abejonės, reikėtų sudaryti vienodas galimybes ir kitiems atsinaujinančios energijos projektams, ne tik susijusiems su vėjo energija, gauti papildomą finansavimą iš atkūrimo fondo. Užuo investavus į CCS technologiją, kuri yra rizikingas žingsnis, dėmesį reikėtų skirti atsinaujinančios energijos šaltiniams. Ypač finansavimo turėtų būti verti įvairūs saulės energijos projektai.

Kartu su paketu buvo pateiktas pareiškimas, kuriuo siūloma galimai nepanaudotas lėšas skirti projektams, kuriais skatinami efektyvus energijos vartojimas ir atsinaujinantys energijos šaltiniai. Pirminiuose Komisijos planuose efektyviam energijos vartojimui lėšos turėtų būti jau numatytos, o ne planuojama naudoti trupinius, kurių galbūt liks. Be to, yra labai gaila, kad iš pradžių planuotas „protingiems miestams“ skirtas komponentas galiausiai buvo išbrauktas iš atkūrimo paketo.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), raštu. – (PL) Gerb. pirmininke, Europos ekonomikos atkūrimo paketas, vadinamasis 5 mlrd. paketas, yra susijęs su ES kaimo vietovių vystymu. Skirsime papildomą daugiau nei 1 mlrd. EUR sumą prieigos prie interneto gerinimui kaimo vietovėse ir naujiems iššūkiams, kurie nustatyti persvarstant bendrąją žemės ūkio politiką, spręsti. Gaila, kad buvo kažkiek sumažinta skiriamų pinigų suma, tačiau dabar yra svarbiausia kuo greičiau užbaigti visą teisėkūros procesą. Šis veiksmas sudarys mums sąlygas

sumažinti tarp kaimo ir miesto vietovių esančius skirtumus plačiajuosčio ryšio interneto vystymo ir su naujomis technologijomis susijusių paslaugų požiūriais. Internetas yra ne tik specifinis langas į pasaulį ir keitimosi nuomonėmis ir žinių įgijimo priemonė, bet ir daugelio administracinių reikalų palengvinimo būdas.

Patvirtindama šį paketą, ES nusiųs teigiamą žinių mūsų kaimo visuomenei. Kaimo vietovėse svarbus vaidmuo tenka ūkininkavimui, tačiau kaimo vietovėse yra ir daug rūšių mažų įmonių, pvz., parduotuvių, dirbtuvių ir sandėlių. Manau, kad interneto vystymas prisidės prie tų vietovių švietimo ir mažų įmonių vystymo, įskaitant turizmo paslaugas. Tai taip pat gali padėti gauti papildomų pajamų, ypač mažuose šeimų ūkiuose.

Vladimir Urutchev (PPE-DE), raštu. – (BG) Ponios ir ponai, Europos ekonomikos atkūrimo programa, įskaitant beveik 4 mlrd. EUR investavimą į energetikos projektus, teikiama pačiu laiku, ji yra ideali ir padarys dvipusį teigiamą poveikį: paskatins svarbių ekonomikos sektorių atgaivinimą ir išspręs esmines energetikos problemas.

Neseniai buvusi dujų krizė akivaizdžiai parodė, jog energijos tiekimo saugumas tiesiogiai priklauso nuo energetikos infrastruktūros tarpusavio jungčių tarp valstybių narių, nes be tokių jungčių neįmanoma teikti pagalbos poveikį patyrusioms valstybėms. Nesukūrus tinkamų jungčių tarp sistemų atitinkamose valstybėse, neįmanoma nei sukurti vieningos energetikos rinkos, nei taikyti ES solidarumo principą.

Ekonomikos krizė verčia imtis skubių veiksmų. Būtent todėl pritariu siūlomai programai, nors puikiai suprantu, kad būdas, kuriuo atliekami projektai ir paskirstomi ištekliai, yra ne pats sąžiningiausias.

Norėčiau atskirai pabrėžti paramą dujotiekiui „Nabucco“, nes ES yra pats laikas įdėti pastangų į šį projektą, jei nenorime prarasti galimybių naudoti dujas iš Kaspijos jūros ir pajvairinti savo šaltinius. Raginu Komisiją veikti daug aktyviau, kad kuo greičiau būtų pasiekta tikrų rezultatų ir pažangos projekto „Nabucco“ atžvilgiu. Dėkoju jums už dėmesį.

3. Finansų rinka: centrinių įstaigų kontroliuojami bankai, tam tikrų nuosavų lėšų straipsniai, didelės pozicijos, priežiūros priemonės ir krizių valdymas (Kapitalo reikalavimų direktyvų 2006/48/EB ir 2006/49/EB dalinis keitimas) – Bendrijos finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito programa

Pirmininkė. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

- O. Karaso pranešimo (A6-0139/2009) Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvų 2006/48/EB ir 2006/49/EB nuostatas dėl centrinių įstaigų kontroliuojamų bankų, tam tikrų nuosavų lėšų straipsnių, didelių pozicijų, priežiūros priemonių ir krizių valdymo (COM(2008)0602 – C6-0339/2008 – 2008/0191(COD)), ir

- K. F. Hoppenstedto pranešimo (A6-0246/2009) Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma Bendrijos tam tikros finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito sričių veiklos paramos programa (COM(2009)0014 – C6-0031/2009 – 2009/0001(COD)).

Othmar Karas, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šiandien turiu galimybę jums pristatyti ne tik Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto išvadą, bet ir ilgų derybų su Taryba ir Komisija rezultatus. Praėjusią savaitę pasiekėme susitarimą trišalėse derybose dėl bendro požiūrio į finansų rinkų naujų pagrindų vystymą.

Sakau jums, prašau jūsų į šiuos šiandien mūsų aptariamus pasiūlymus žiūrėti kaip į užbaigtą paketą. Šiame Parlamente, Taryboje ir Komisijoje vieni iš mūsų norėjo daugiau, kiti norėjo mažiau. Galiu jums pasakyti, kad nesutarėme dėl mažiausio bendro vardiklio, tačiau bandėme susitarti dėl daugiau nei didžiausias bendras vardiklis.

Nubrėžėme liniją būsimiems žingsniams, nes tai gali būti tik pirmas žingsnis. Neradome sprendimo ekonomikos ir finansų krizei. Tačiau esame pasirengę žengti naują žingsnį, padaryti lūžį vystant naujų pagrindų finansų rinkas, o tai vestų į finansų rinkų reguliavimo supaprastinimą ir europinizaciją, nes tai duos aiškumą finansų rinkoms ir visiems rinkos dalyviams ir tai yra finansų rinkų vystymas, reakcija į finansų krizę ir tai apsaugo decentralizuotą sektorių.

Norėčiau padėkoti P. Berès, Sh. Bowles ir savo kolegoms nariams iš kitų frakcijų už paramą ir, ypač, sekretariatui ir visiems personalo nariams.

Šis pasiūlymas veda į didesnę skaidrumą, didesnę teisinį aiškumą ir didesnę stabilumą, todėl sukuriamas didesnis pasitikėjimas būtent tokiu metu, kai pasitikėjimo trūksta. Tai yra ne vieninteliai įstatymai, kuriuos siūlome. Praėjusiame plenariniame posėdyje nusprendėme reguliuoti reitingų agentūras, patvirtinome naujas priežiūros struktūras draudimo pramonei, Komisija pateikė naują pasiūlymą dėl rizikos draudimo fondų. Tai yra papildomas paketas, kuriuo mes rodome kelią.

Yra penki punktai. Pirmasis yra rinkų priežiūra, kur pirmiausia mes sustiprinome CEPS (pranc. *Centre Européen Pour la Sécurité*) ir Europos centrinio banko vaidmenį. Taip pat padidinome pusiausvyrą tarp namų ir priimančiosios valstybės reguliuotojų institucijų. Šiame pranešime yra visi reikalavimai, nes mums reikia integruotos priežiūros struktūros, kuri sudarytų sąlygas įveikti naujus iššūkius.

Kita sritis yra pakeitimas vertybiniais popieriais, paskolų suteikimas. Pirmą kartą įvedame taisyklę, kad paskola gali būti suteikta tik tuomet, jei skolininkas savo knygoje turi išlaikymą pakeitimui vertybiniais popieriais. Nustatėme 5 proc. išlaikymą, tačiau įpareigojome CEPS įvertinti, ar būtų protinga šią normą padidinti ir paskelbti savo išvadas Komisijos persvarstymo metu iki šių metų pabaigos, atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius. Tai yra labai svarbus signalas rinkoms: be išlaikymo nieko nebus. Išlaikymas veda į skaidrumą ir geresnę kontrolę.

Trečia, pradėjome taikyti reguliavimą didelėms pozicijoms nuosavų lėšų / rizikos santykio požiūriu. Didelės pozicijos negali sudaryti daugiau nei 25 proc. banko nuosavų lėšų. O kai vieni bankai skolina kitiems, negali būti viršyta 150 mln. EUR suma.

Ketvirtas punktas yra tai, kad dirbame siekdami pagerinti nuosavų lėšų ir mišraus kapitalo kokybę. Tačiau atsižvelgiame į valstybėse narėse veikiančią statutinį reguliavimą, nes nenorime ekonomikos ir finansų krizės metu turėti procikliškumo sukeltų poveikių. Tai, kad sukūrėme teisingą, profesionalų pereinamąjį reguliavimą yra svarbus punktas, ypač kooperatyvams, taupomiesiems bankams ir tyliojo kapitalo indėliams Vokietijoje. Nepaisant to, vis dar daug reikia nuveikti.

Norėčiau išskirti procikliškumą, kaip penktąjį punktą.

Pranešime teigiama, jog Komisija privalo labai greitai aiškiai nustatyti esančių direktyvų procikliškumo poveikį ir turime pamatyti būtinus pokyčius iki rudens.

Raginu jus patvirtinti šį pranešimą ir pasiūlymą dėl susitarimo trišalėse diskusijose, kad mes, Europos Sąjunga ir Europos Parlamentas, galėtume išlaikyti savo pirmaujančią vaidmenį finansų rinkų reformoje. Taip pat labai svarbu, kad įgyvendintume visus būsimo vystymo reikalavimus, kad galėtume atverti duris pagerintai, stabilesnei ir patikimesnei finansų rinkai ir dar kartą imtumėmės lyderių vaidmens kitame G20 susitikime. Prašau jūsų pritarimo šioje srityje.

PIRMININKAVO: Mario MAURO

Pirmininko pavaduotojas

Karsten Friedrich Hoppenstedt, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nary, ponios ir ponai, finansinės priežiūros trūkumas visoje Europoje ir sistemos sutrikimas tarptautiniu ir Europos lygmeniu yra kelios iš dabartinės finansų ir ekonomikos krizės priežastys. Todėl turime užtikrinti, kad informacija būtų koordinuotai integruota į sistemą ir kad atskiros organizacijos keistųsi informacija ir taip neleistų kilti kitai krizei.

Gera viešoji kontrolė, veikianti kai kuriose valstybėse narėse, turi būti optimizuota visoms 27 valstybėms narėms, kad užtikrintų gerą informacijos perdavimą. Tam reikia finansinių išteklių. Turime dabar išspręsti krizę ir dabar suteikti išteklius. Būtent tuo užsiima Bendrijos programa, skirta paremti konkrečius veiksmus finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito srityje.

Pritariu tam, kad Komisija teigiamai atsakė į Parlamento raginimą imtis veiksmų ir siūlo suteikti finansinę pagalbą Bendrijai finansinių paslaugų sektoriuje ir finansinės atskaitomybės ir audito srityse bei tam tikrų Europos ir tarptautinių institucijų veiklai, kad užtikrintų Bendrijos politikos šioje srityje veiksmingumą. Bus parengta nauja Bendrijos programa, kuri leistų tiesiogiai prisidėti finansuojant šias atskiras institucijas iš Bendrijos biudžeto.

Toks bendras finansavimas komitetams ir kontroliuojančioms valdžios institucijoms gali dideliu mastu padėti užtikrinant, kad jie nepriklausomai ir veiksmingai vykdys savo įgaliojimus. Programa turi būti lanksčiai suformuota ir tinkamai finansuojama, kad užtikrintų bent jau 3-iojo lygmens komitetų, įskaitant Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetą (CESR), Europos draudimo ir profesinių pensijų priežiūros institucijų komitetą (CEIOPS) ir Europos bankų priežiūros institucijų komitetą (CEBS), reikalavimų laikymąsi. Komisijos pasiūlymo suma buvo 40 proc. mažesnė, nei, 3-iojo lygmens komitetų nuomone, buvo būtina kitiems ketveriems metams. Taryba buvo menkai suinteresuota iš esmės padidinti biudžetą, nors buvo aišku, kad Parlamentas ragino smarkiai pagerinti finansų rinkos priežiūrą.

Derybų pabaigoje susitarėme dėl maždaug 40 mln. EUR daugiau kaip ketveriems metams: 500 000 EUR 3-iojo lygmens komitetams 2009 m. ir dar 38,7 mln. EUR nuo 2010 iki 2013 m., iš jų 13,5 mln. yra paskirta šitiems komitetams. Kalbant apie finansinės atskaitomybės ir audito komitetus, pradinis Komisijos pasiūlymas dėl šios organizacijos reformos buvo per silpnas. Todėl tai reiškia, kad mes, kaip Parlamentas, sugebėjome atlikti patobulinimus ir po trišalių derybų pasiekėme priimtina rezultatą dėl atskirų atskaitinių finansinių kiekių ir finansavimo laikotarpių. Paskutiniai J. de Larosièrè'o grupės ir ataskaitos rezultatai rodo, kad yra pakankamas pagrindas, kodėl Komisija turi ne vėliau kaip iki 2010 m. liepos 1 d. pristatyti Parlamentui ir Tarybai pranešimą ir būtinus teisėkūros pasiūlymus dėl tolesnės reglamento reformos ir Europos finansų rinkos priežiūros, kad būtų galima pritaikyti šią programą prie atliktų pakeitimų.

Atsižvelgiant į dabartinę finansų krizę, būtina teikti pirmenybę veiksams, kuriais išplečiama konvergencija dėl priežiūros ir bendradarbiavimo finansinių paslaugų srityje finansinės atskaitomybės ir audito aspektu.

Prieš keturiolika dienų per plenarinį posėdį dėl II mokymo projekto pasakiau, jog svarbu, kad Europa pasiųstų aiškius signalus, kurių turėtų paisyti likusi pasaulio dalis. Manau, jog pasiuntėme aiškius signalus pastarosiomis savaitėmis, įskaitant O. Karaso pranešimą dėl vertinimo agentūrų, kad mūsų tarptautinių partnerių gali mus vertinti rimtai ir kad nesame tik dykūnai, kokiais buvome per praėjusius kelis dešimtmečius. Tai geras signalas.

Norėčiau padėkoti savo šešėlinėms pranešėjoms Sh. Bowles ir P. Berès. Kadangi tai mano paskutinė kalba šiame Parlamente, taip pat norėčiau padėkoti Komisijai, savo kolegoms Parlamento nariams ir Tarybai už bendradarbiavimą. Buvo malonu dirbti su jumis visais. Leiskite man pateikti jums šio bendradarbiavimo puikaus rezultato pavyzdį. Tarybai pirmininkaujanti Čekija prieš trisdešimt minučių nusprendė priimti rezultatą, kuris buvo pasiektas per trišales derybas. Turime pasiūlymą, kurį šiandien galime priimti, ir esu įsitikinęs, kad didelės frakcijos šiame Parlamente taip pat balsuos už šiuos pasiūlymus.

Dar kartą labai dėkoju už jūsų bendradarbiavimą.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, praėjus dviem savaitėms po mūsų paskutinių diskusijų apie priemones finansų krizei suvaldyti, džiaugiuosi šia galimybe, galėdamas aptarti su jumis tolesnius veiksmus, kurių buvo kartu imtasi, siekiant įveikti šį iššūkį.

Šiandien man ypač malonu, kad yra perspektyva per pirmąjį svarstymą parengti susitarimą dėl dviejų pagrindinių priemonių: Bendrijos programos, skirtos paremti konkrečius veiksmus finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito srityje, ir Kapitalo reikalavimų direktyvos (CRD) apžvalgos. Jos abi labai prisidėtų ne tik prie atkūrimo pastangų, bet ir prie ilgalaikio finansinės priežiūros veiksmingumo ir Europos Sąjungos finansų sektoriaus pajėgumo.

Pirmiausia norėčiau pasveikinti Parlamento pakeitimus Bendrijos programos pasiūlymui, skirtam paremti konkrečius veiksmus finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito srityje. Finansų krizė parodė, kad reikia toliau stiprinti Europos Sąjungos priežiūros priemones. Ji taip pat priminė mums, kad svarbu, jog institucijos, veikiančios finansinės atskaitomybės ir audito standartų srityje, būtų skaidrios ir nepriklausomos.

Komisija, norėdama pasiekti tuos tikslus, turi sustiprinti pagrindinių institucijų vaidmenį šiose srityse, tačiau Europos ir tarptautiniu lygmeniu. Todėl Komisija pasiūlė suteikti joms finansinę pagalbą.

Manome, jog visi sutinka, kad šios institucijos turi būti stabilios, diversifikuotos ir tinkamai finansuojamos. Priėmus programą šios institucijos galės labiau nepriklausomai ir veiksmingiau vykdyti savo misiją. Kalbant apie tris prižiūrėtojų komitetus, programa bus pirmasis žingsnis stiprinant jų gebėjimus pagal J. de Larosièrè'o pranešime išdėstytą rekomendaciją.

Tai suteiks jiems galimybę vystyti projektus, padidinsiančius priežiūros konvergenciją Europoje ir sustiprinsiančius valstybių narių prižiūrėtojų bendradarbiavimą. Be to, keitimąsi informacija palengvins naujų IT priemonių įdiegimas. Bendras valstybių narių prižiūrėtojų mokymas leis suformuoti bendrą priežiūros kultūrą.

Programa taip pat paruoš pagrindą kitiems priežiūros reformų žingsniams, kuriuos Komisija svarstys ateinančiomis savaitėmis. Taip pat turime užtikrinti aukštą finansinės atskaitomybės ir audito taisyklių kokybę, ir šios taisyklės turi būti suderintos tarptautiniu lygmeniu. Turime užtikrinti, kad Europos vartotojams būtų suteikiamos vienodos galimybės, ir šias taisykles toliau vystytų standartus nustatančios institucijos.

Tai svarbi sąlyga tam, kad būtų sukurta palanki verslo aplinka įmonėms, ypač dabartiniame ekonomikos kontekste. Išvengdami Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondo, Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės ir tarptautinės Viešosios priežiūros valdybos priklausomybės nuo savanoriško finansavimo iš įvairių galimai suinteresuotų šalių, galime pagerinti standartų nustatymo proceso kokybę ir patikimumą.

Stiprindami Europos finansinės atskaitomybės patariamąją grupę, galėsime pateikti geresnių patarimų Europos Sąjungai, kai Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondas vystys tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Padėdami tarptautinei Viešosios priežiūros valdybai didinti savo priežiūros gebėjimus, siekiame užtikrinti, kad tarptautiniai audito standartai pagal kokybę taikymo metu atitiks Europos Sąjungos reikalavimus.

Pasiūlyti pakeitimai pataiso Komisijos pasiūlymą dėl to, kaip bendros lėšos turi būti perskirstytos tarp gavėjų. Nesame visiškai tuo patenkinti. Ypač būtume norėję, kad jokios lėšos nebūtų perskirstytos iš Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės Europos Sąjungos prižiūrėtojų komitetams.

EFRAG yra Europos institucija. Tai yra esminis Europos Sąjungos įtakos elementas Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondo standartų nustatymo procese. Išdalijant lėšas kitoms Europos institucijoms kaip voką iš EFRAG, nesiunčiamas tinkamas signalas. Tačiau pripažįstame, kad tik labai ribotas kiekis bus perskirstytas iš EFRAG Europos Sąjungos prižiūrėtojų komitetams.

Taip pat manome, kad vis dar galime pasiekti daugumą tikslų, kurių siekiame pagal šią programą, ir todėl galime palaikyti pakeitimus. Kaip sakė K. F. Hoppenstedt, man malonu pasinaudoti šia proga ir paskelbti, jog *Coreper* ši rytą priėmė pasiūlytus pakeitimus, o tai reiškia, kad ir Taryba, ir Komisija dabar gali palaikyti Parlamento pasiūlymą.

Pereidamas prie CRD persvarstymo, turiu pasakyti, kad man malonu išreikšti Komisijos bendrą Parlamento pakeitimų palaikymą. Bendrą palaikymą, bet ne visišką palaikymą, nes Komisija vis dar yra susirūpinusi dėl turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais.

Komisijos praėjusį spalio mėn. priimtas pasiūlymas buvo suformuluotas po intensyvių konsultacijų, proceso, prasidėjusio prieš finansų krizę. Daugeliu aspektų pasitvirtino, kad šis CRD persvarstymas buvo laiku atliktas tvirtas pirmasis atsakas į krizę.

Europos Parlamentas pagirtinai skubiai atsakė, kad priimtų šį pasiūlymą per pirmąjį svarstymą. Todėl dabar turime griežtesnius likvidumo rizikos valdymo principus, stiprias taisykles dėl rizikos įvairinimo, sustiprintą priežiūrą, geresnį įstatinį kapitalą ir patirtį žaidime kartu su reikiama griežtumo reikalavimais dėl turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais. Tai tikrai reikšminga pažanga.

Dėl dabar garsaus 5 proc. turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais sulaikymo, man malonu matyti, kad Parlamentas priešinosi pramonės raginimui atsikratyti to, ką jie dar pernai vadino visiška nesąmone. Norėčiau pasakyti, kad sulaikymo taisyklė pasirodė esanti ne nesąmonė, bet tiesiog sveikas protas. Dabar G 20 ją pripažįsta kaip pagrindinę priemonę, stiprinančią finansų sistemą. Ateityje Komisija, be jokios abejonės, palaikys tolesnes pastangas, kuriomis bus dar labiau griežtinamas tekstas.

Komisija pirmavo pasaulinėse iniciatyvose krizei spręsti. Bankininkystės priežiūros Bazelio komitetas paseks šiuo pavyzdžiu. Todėl labai sveikinu Europos Parlamento pasiūlytą nuostatą, numatančią persvarstymą artėjant 2009 m. pabaigai. Komitetas, atsižvelgdamas į tarptautinius įvykius, svarstys poreikį kelti sulaikymo reikalavimą.

Taip pat esu patenkintas matydamas, kad Parlamentas priešinosi pramonės raginimams įvesti mažiau griežtas taisykles dėl tarpbankinių rizikų. Leiskite man tik priminti, kad bankų veikla nėra nerizikinga. Tai svarbi finansų krizės pamoka. Tinkamas įvairinimas ir įkeistas turtas yra labai svarbūs finansiniam stabilumui užtikrinti.

Jei kalbėtume apie mūsų lėšas, tai suprantu kai kurių Parlamento narių nenorą, kad Parlamentas svarstytų tam tikrų valstybių narių priemonių, neatitinkančių tinkamumo reikalavimų pagrindiniam 1 lygiui, supaprastinimą. Leiskite paaiškinti tiksliau. Suprantu šį nenorą, bet tik dabartiniame ekonomikos kontekste.

Ekonomikos atkūrimas vyksta plačiu mastu. Komisija yra tvirtai įsipareigojusi toliau didinti savo lėšų kokybę, kaip sutarta per G 20 aukščiausiojo lygio susitikimą.

Kalbant apie turto pavertimą likvidžiais vertybiniais popieriais, Komisija vis dar mano, kad tam tikru aspektu būtų naudinga dar paaiškinti ir patikslinti, kaip bus apskaičiuotas 5 proc. sulaikymas. Suprantu, kad Europos Parlamentą spaudė laikas, ir esu patenkintas, kad Komisijai buvo suteikta antra galimybė sugriežtinti tekstą pranešime, kuris bus pateiktas iki 2009 m. pabaigos.

Du pranešimai, dėl kurių balsuosite šiandien, rodo, kad kai Parlamento nariai, finansų ministrai ir Komisijos nariai galvoja apie perspektyvą ir imasi politinės lyderystės, tada galima priimti greitą ir veiksmingą atsaką į iškilusių iššūkių. Abi šiandien aptartos priemonės gerokai prisidės paruošiant dirvą Europos Sąjungos finansų ir priežiūros struktūros persvarstymui.

Be to, papildydami šias priemones ir siekdami atsakyti į finansų krizę, praėjusį trečiadienį pristatėme svarbių iniciatyvų paketą dėl alternatyvių investicijų fondų, dėl atlyginimų struktūros ir dėl supakuotų mažmeninių investicinių produktų.

Paskutinis, bet ne menkiausias dalykas yra tas, kad po trijų savaitių Komisijos komunikate bus išdėstytas jos požiūris dėl tolesnių veiksmų pagal J. de Larosière'o ataskaitos apie finansinę priežiūrą rekomendacijos. Gavus pritarimą iš Europos Vadovų Tarybos susitikimo birželio mėn., tolesni teisėkūros pasiūlymai bus pristatyti rudenį.

Gary Titley, *Biudžetų komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, savo kadenciją baigiu pateikdamas Biudžetų komiteto nuomonę dėl K. F. Hoppenstedto pranešimo. Kaip ir K. F. Hoppenstedtui, taip ir man tai bus paskutinė kalba šiuose rūmuose po dvidešimties metų darbo.

Biudžeto komitetas pripažįsta, kad šie pasiūlymai yra svarbūs ir būtini. Ganėtina akivaizdu, kad tam tikrai svarbiai Europos Sąjungos politikai būtų pakenkta be deramo finansavimo, todėl esame laimingi, galėdami palaikyti pasiūlymą. Tačiau norėtume atkreipti dėmesį, kad šie pinigai paimami iš 1a antraštinės dalies atsargos, taigi tai sumažins atsargą ir todėl sumažins lėšas, kurias būtų galima skirti kitiems projektams, kurie gali būti svarbūs ateityje. Turime to nepamiršti.

Antra, taip pat turime užtikrinti, kad šios organizacijos jokių būdu netaptų agentūromis, nes jei taip įvyktų, jos, žinoma, taptų priklausomos nuo tarpinstitucinio susitarimo dėl agentūrų.

Galų gale, nenorėtume, kad Biudžeto komiteto pozicijai būtų kaip nors pakenkta dėl šių pasiūlymų skubos. Todėl Biudžeto komitetui buvo malonu pirmadienį vakare palaikyti Ch. McCreevy pasiūlymą dėl laikino finansavimo, kad galėtume užtikrinti, jog, sprendžiant šių pasiūlymų finansavimo klausimą, būtų taikomos deramos finansinės procedūros ir deramos trišalės derybos.

Pirmininkas. – Dėkoju, gerb. G. Titley, už Jūsų dvidešimties metų darbą Europos labui.

John Purvis, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, atrodo, jog jau susidarė eilė savo darbą Parlamente baigiančių kalbėtojų, bet norėčiau, kad tai nebūtų buvusi mano paskutinė kalba Europos Parlamente esant blogiausiais ekonomikos padėčiai per visą mano gyvenimą, – o mano gyvenimas prasidėjo pragaistingame ketvirtajame dešimtmetyje, – ir norėčiau, kad man taip pat nebūtų tekę kalbėti diskusijose apie Europos teisės aktą, kuris, deja, nėra visiškai patenkinamas: Kapitalo reikalavimų direktyvą.

Aš ir mano frakcija palaikysime kompromisą, kurio su dideliu įgudimu ir kantrybe pasiekė pranešėjas O. Karas labai spaudžiant laikui ir sunkiomis dabartinėmis ekonominėmis aplinkybėmis. Bet tikiuosi, kad mano kolegos, grįžiantys čia po rinkimų, vėl pradės taikyti bendro sprendimo procesą, kuris iš tikrųjų gali visiškai patikrinti ir išbulinti mūsų teisės aktus. Būgštauju, kad didelė skubotų teisės aktų dalis atneš nenumatytas ir nepalankias pasekmes. Pavyzdžiui, būgštauju, kad taisyklės dėl didelių pozicijų, kurias gyrė Komisijos narys Ch. McCreevy ir kurias skatino priimti nuoširdus susirūpinimas dėl kitos šalies rizikos, apsunkins visišką tarpbankinės pinigų rinkos atkūrimą. Būgštauju, kad nauja sulaikymo taisyklė, kurią taip pat gyrė Komisijos narys Ch. McCreevy, iš tikrųjų trukdys turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais atgaivinimui, o tai yra būtinas ir daugiausia naudingas mechanizmas paskoloms, automobilių paskoloms ir vartojimo išlaidoms finansuoti.

Visos vyriausybės pasiūlytos skatinamosios priemonės, kad ir kokios jos būtų sugalvotos, negali kompensuoti apmirusios turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais rinkos. Taigi tikiuosi, kad, atėjus laikui persvarstyti šią direktyvą, bus atlikti būtini poveikio įvertinimai, kad bus atsižvelgta į išmintingus patarimus,

kad bus tinkamai ir visiškai atsižvelgta į pasaulinį kontekstą ir kad galų gale bus įgyvendintos visiškai tinkamos taisyklės.

Pervenche Berès, *PSE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. Komisijos nary, apgailestauju, kad čia nedalyvauja Tarybos pirmininkas. Gerb. Ch. McCreavy, jūs vykdėte savo kaip už vidaus rinką atsakingo Komisijos nario įgaliojimą stabdydamas reguliavimą. Deja, – nežinau, kaip tai geriau išreikšti žodžiais, – turėtumėte persigalvoti ir galų gale paklausti Socialistų frakcijos Europos Parlamente patarimo, kuri pristatant G. Katiforiso pranešimą sakė Jums, kad reikia teisės aktų dėl vertinimo agentūrų, arba turėjote paklausti mūsų pranešėjo P. N. Rasmusseno, Jums sakiusio, kad bankininkystės sektoriuje reikia sulaikyti turto pavertimą likvidžiais vertybiniais popieriais.

Galų gale turėjote taip pat nuspręsti įvesti garantijas banko indėliams. Matote, kad reguliavimo atostogos nėra naujiena. Laimei, mums nereiks daugiau spręsti šių klausimų su Jumis per kitą Parlamento kadenciją. Sakau tai todėl, kad paskutinis Jūsų mums pateiktas pasiūlymas dėl alternatyvių fondų ir investicijų fondų buvo neprotingas, ir tai įrodo faktas, kad net nesutikote atvykti ir aptarti to su Ekonomikos ir pinigų politikos komitetu.

Jei kalbėtume apie O. Karaso pranešimą, manau, jog tai svarbus pranešimas, kurį turime priimti šiandien, nes jis siunčia signalą Europos Sąjungos bankininkystės sektoriui ir visiems mūsų G 20 partneriams, kad reikia sulaikyti turto pavertimą likvidžiais vertybiniais popieriais. Reikia geriau apibrėžti savo fondus. Ateityje reikės daugiau daugiašalių priežiūros grupių ir integruotos priežiūros pagal Jacqueso de Larosièrė pranešimo siūlymus. Galų gale, turime suorganizuoti tarpbankinių atsiskaitymų rūmus išvestiniams produktams ir apsigkeitimams negrąžintais kreditais.

Taip pat norėčiau padėkoti O. Karasui už tai, kad jis rado būdą, kuriuo mums pavyko vėl pradėti trišalės derybas, kad iki šios direktyvos įsigaliojimo galėtume persvarstyti sulaikymo slenkstį. Užsakę tyrimus ir gavę CEBS įgaliojimą nustatyti, kokiomis sąlygomis ekspertai turėtų suplanuoti šį sulaikymą, galėjome patikrinti, ar 5 proc. slenkstis, dėl kurio ketiname balsuoti šiandien, buvo tinkamas slenkstis, ypač dabar, nes jau pataisėme sulaikymo mastą, darydami, manau, teisingą pasirinkimą ir atsisakydami J. Purviso siektų garantijų.

Jei kalbėtume apie K. F. Hoppenstedto pranešimą, noriu jam nuoširdžiausiai padėkoti, nes manau, kad čia dalyvaujame naudingai ir teigiamai. Anksčiau Komisija sakydavo mums, kad ji negali finansuoti 3-iojo lygmens komitetų; šiandien tai įmanoma net šiems komitetams dar netapus agentūromis. Mes tai sveikiname. Pranešėjui paraginus, tiek eksploatacijos išlaidos, tiek projektų išlaidos bus tinkamos finansavimui, ir Parlamentas galės aiškiai matyti taip finansuotų projektų pobūdį. Galime tai tik pasveikinti; viskas vyksta teisinga linkme.

Galų gale, dėl apskaitos standartų ir sąlygų, kuriomis tarptautinės organizacijos prisideda prie projektų rengimo, taikėme spaudimą šioms organizacijoms, kad jos pagerintų savo valdymą ir geriau apibrėžtų savo vaidmenis. Manau, kad šioje srityje Europos Parlamentas su K. F. Hoppenstedto pranešimu taip pat atliko naudingą darbą, ir noriu padėkoti visiems pranešėjams, taip pat ir šiems rūmams, jei, tikiuosi, jie vėliau didele dauguma priims šiuos du pranešimus.

Sharon Bowles, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, suderintas CRD tekstas yra geras žingsnis į priekį dėl pagrindinio kapitalo, pozicijų ir priežiūros. Turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais nuostata, dabar su proporcingomis baudomis už reikiamo atidumo nesilaikymą, nėra tobula, bet ji tinkama šiam tikslui – o tikslas yra atkurti pasitikėjimą ir pataisyti turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais rinką. Persvarstymas metų pabaigoje dėl sulaikymo procentų reiškia, kad apėmėme visus pagrindinius dalykus, įskaitant tarptautinį bendradarbiavimą.

Europos problemos dėl turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais kilo dėl pirkėjų iš JAV, bet baimė susilpnino mūsų pačių turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais rinką. Bankai prarado svarbiausią priemonę, leidusią jiems parduoti savo paskolas – svarbią priemonę, nes ji atlaisvindavo kapitalą, kad jį būtų galima toliau skolinti, ir tai labai skatino plėtrą. 2006–2007 m. Europos turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais operacijos sudarė 800 mlrd. EUR: 526 mlrd. EUR Europos paskoloms palaikyti ir po dešimtis milijardų automobilių pirkimams, kreditinių kortelių išlaidoms ir MVĮ paskoloms – taip, įskaitant apie 40 mlrd. EUR Vokietijos MVĮ paskolų. Būtent šios srityse labiausiai jaučiama kredito stoka. Tai nėra atsitiktinumas. Kadangi susiduriame su faktu, kad bankų skolinimą riboja jų kapitalas, ir jie užstringa, kol nesurenkama daugiau kapitalo ar neparduodama paskolų. Taigi kuo greičiau mums pavyks paleisti Europos kokybės kontrolės turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais mechanizmą, tuo geriau.

Gali atrodyti, kad jei 5 proc. sulaikymas užtikrina gerą bankų elgesį, tai 10 proc. užtikrintų jo dar daugiau, bet sulaikytai daliai taikomi kapitalo mokesčiai, taigi tai sumažina kapitalą, kuris galėtų būti palaisvintas, ir savo ruožtu tai varžo skolinimą. 10 proc. smūgis per dabartinį kapitalo rinkos sunkmetį neigiamai paveiktų tik paskolų gavėjus ir įmones, bet ne bankus. Todėl kiti forumai – taip pat pradėję nuo aukštesnių sulaikymo pasiūlymų – irgi linkę nustatyti 5 proc.

Galų gale, būtent protingas kontroliuojančių institucijų budrumas, o ne pasenusių ir nebenaudojamų priemonių reguliavimas sutrukdyt naujiems piktnaudžiavimams ateityje. Dėl 3-iojo lygmens komitetų, galime matyti, kad, nepaisant priežiūros problemų ir nesėkmių, būtent Parlamentas geriau negu valstybės narės pripažino, kad skylių negalima užpildyti be išteklių. Todėl jis pareikalavo daugiau išteklių tiems komitetams. Tarptautinės apskaitos ir audito institucijos taip pat turės naudos iš įvairesnio neutralaus finansavimo, ir Europos Sąjunga gali prie to jungtis, bet tik su sąlyga, kad prisijungs ir kitos šalys. Esu patenkinta, kad tai paaiškinau. Finansavimo taip pat reikia ieškoti ir iš vartotojų pusės, pavyzdžiui, investuotojų.

Konstantinos Droutsas, GUE/NGL frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, šiandieninė ekonomikos krizė yra perprodukcijos ir per didelio kapitalo sukaupimo krizė. Tai, kaip visi dabar pripažįsta, yra pačios kapitalistinės sistemos krizė. Siekiama pristatyti šią krizę kaip finansų krizę, kaip likvidumo krizę, kad tai suklaidintų darbuotojus ir nereikėtų pripažinti tikrųjų priežasčių, dėl kurių didėja nedarbas, mažėja pajamos, pereinama prie lanksčių darbo santykių ir visi siekia juos reformuoti.

Priemonės, kurių buvo imtasi siekiant prižiūrėti apskaitos standartus su kontrolės priemonėmis kredito ir turimų lėšų eilutėms, ne tik nepajėgia priversti bankų atsiskaityti; iš esmės šių priemonių siekia patys bankai, kad apsaugotų savo nesugebėjimą atsiskaityti skatindami paviršutinišką priežiūrą ir kontrolę, priežiūrą, kuri užuot saugojusi smulkių indėlininkų, patiriančių ekonomikos krizės riziką, interesus, apsaugo bankų konkurencijos sąlygas ir leis jiems panaudoti naujas priemones, kad padidintų savo pelną.

Susilaikymas, kurį bankai parodė net jų daliniam finansavimui iš valstybės lėšų mainais į minimalias priežiūros priemones, yra tipiška jų pozicija, neatskaitingumo pozicija, kuri rinkos džiuuglėse atneša didesnę pelną ir kainas, o iš darbuotojų vėl pareikalaujama apmokėti dėl krizės atsiradusias išlaidas. Europos Sąjungos sprendimai baigti krizę neapgauna darbuotojų. Jie žino, kad šiais sprendimais visas krizės svoris perkeliamas ant jų pečių ir siekiama išsaugoti dar didesnę pelną kapitalui.

Nils Lundgren, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Dėkoju, gerb. pirmininke. Dabar patyrėme pasaulinį finansinį nuosmukį, ir jis toliau kelia mums problemų. Todėl prieš pradėdami veikti Europos Sąjungos lygmeniu, turime išanalizuoti, kodėl taip įvyko. Norėčiau pasakyti štai ką. Pirma, turime kapitalizmą be savininkų. Didelių įmonių daugiau nevaldo jų akcininkai, bet pensijų fondai, draudimo bendrovės ir kitokie fondai. Taip sukuriamą padėtis, kai darbuotojai gali tvarkytis kaip nori, ir jie tai daro taip, kaip tai atitinka jų pačių interesus, todėl jie nepaprastai didina riziką, ir paskui gaunamas rezultatas, kokį matome dabar. Turime bankus, kurie, pasak populiaraus posakio, yra „per dideli, kad žlugtų“. Glass-Steagall įstatymas buvo numatytas tam, kad neleistų kilti tokiai padėčiai, bet JAV jis buvo panaikintas. Turime apsvarstyti, ar tai negalėtų būti bent dalinis krizės sprendimas. Turime indėlių garantijas smulkiems taupytojams ir net gana stambiems taupytojams. Tai reiškia, kad žmonės, dedantys pinigus į bankus, nesirūpina, ar bankai yra saugūs, nes žino, kad mokesčių mokėtojai juos apsaugos. Tai yra problema. Centrinų bankų vadovai nesprogdina burbulų, bet yra pagiriami, kai nuolat užtikrina, kad burbulai ir toliau be galo augtų.

Alan Greenspan igijo nepaprastai gerą reputaciją dėl to, kad iš tiesų gerai paaiškino, kodėl padėtis tapo tokia prasta. Nestandartinės paskolos buvo viso to pradžia ir esminė dalis, o jas įvedė politikai, dabar sakantys, kad tai išspręsimė atimdami daugiau galių iš rinkos. Aš tuo abejoju. Reguliavimo sistema pagal II Bazelio konvenciją buvo apeita taikant šešėlinę bankininkystę. Dabar kalbame apie naujas taisykles kapitalui. Jei tai reiškia daugiau šešėlinės bankininkystės, tai nepadės. Todėl manau, kad turime tai spręsti kitaip ir paklausti, ką reikia daryti. Tada suprasime, kad labai nedaug reikia atlikti Europos Sąjungos lygmeniu. Tai pasaulinė problema, ir ją reikia spręsti kitur.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mano nuomone, vienas iš geriausių Europos Parlamento žingsnių per šią kadenciją buvo praėjusių metų sprendimas, kad reikia įvesti didesnę reguliavimą ir stabilumą finansų sistemoje. Gaila, kad to nevyko prieš trejus metus. Direktyvos dėl kapitalo reikalavimų projekto pateikimas yra kitas praktinis rezultatas šiame kontekste. Finansų krizė privertė atkreipti dėmesį į trūkumus priežiūros mechanizmuose, įskaitant konsoliduotą priežiūrą.

Sutinku, kad šią problemą reikia pradėti spręsti sukuriant decentralizuotą Europos bankininkystės priežiūros institucijų sistemą, pagrįstą Europos centrinių bankų modeliu. Taip pat pasisakau už griežtesnės turto

pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais taisyklės. Pradininkai turi prisiimti tam tikrą riziką, susidarančią iš pozicijų, kurias jie paverčia likvidžiais vertybiniais popieriais, taip pat reikia reikalauti iš investuotojo reikiamo rūpestingumo. Tai vienintelis būdas pasiekti pažangos.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Dėkoju, gerb. pirmininke. Noriu pasveikinti pranešėjus ir frakcijų šešėlinius pranešėjus dėl pasiekto kompromiso. Nors daugelis mūsų mano, kad daugelis argumentų nėra nei idealūs, nei naudingi, manau, kad svarbu, kad reguliavimas būtų parengtas šiuo metu, iki rinkimų.

Norėčiau pasakyti porą pastabų. 1. Kaip atsakingas už mikrokreditus pranešėjas, pritariu tam, kad į pranešimą buvo įtrauktas reikalavimas, buvęs taip pat ir mano pranešime, kad rizikos valdymo sistemą reikia parengti taip, jog ji atspindėtų mikrokreditų ypatybes, kaip antai, jokio tradicinio įkeičiamo turto ir pertekliaus. Tikiuosi, kad tai įvyks kuo greičiau. Norėčiau padėkoti P. Berès už jos pasiūlymo pakeitimą. 2. Buvau labai kritiškas dėl priežiūros priemonių net per diskusijas apie 2005 m. pakeitimą. Tai ypač taikoma patronuojančių įmonių priežiūrai, kuri taip pat kelia susirūpinimą dėl jos taikymo filialų šalyje, nors filialai paprastai yra naujose valstybėse narėse.

Šį pažeidžiamumą sumažina ar net sustabdo kolegiali sistema, kuri, mano nuomone, yra dar vienas žingsnis teisinga kryptimi, bet ne galutinis sprendimas. Vis dėlto siekdamas kompromiso vertinu šią padėtį kaip pažangią daugiausia todėl, kad pagal dabartinį kompromisą taip pat pasisakoma už tai, kad turi būti greitai parengtas reglamento dėl integruotos priežiūros sistemos projektas remiantis J. de Larosière medžiaga, kuri, mūsų nuomone, bus tinkama bei suteiks labai reikšmingos naudos priskiriant šią sritį Bendrijos kompetencijai.

Norėčiau ypač padėkoti už solidarumą, kurį parodė šalys už euro zonos ribų dėl 153 straipsnio 3 dalies pakeitimo, nes, priėmus mano pasiūlymą, atskiras mokestis už riziką nebus iki 2015 m. taikomas šių šalių imamiems kreditams, kuriuos jos paprastai gaudavo eurai iš viešųjų finansų ar centrinio banko. Atsižvelgiant į visus šiuos dalykus, siūlau balsuoti blokais už kompromisą, įskaitant 5 proc. sulaikymą, nes jis savaime reiškia tam tikrą pažangią priemonę.

Galų gale, kadangi tai mano paskutinė kalba, taip pat norėčiau padėkoti Jums, gerb. pirmininke, ir visiems savo kolegoms Parlamento nariams už darbą, kurį galėjau atlikti čia per praėjusius penkerius metus.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Šiais metais Europos turtas nukris 4 proc., o nedarbas padidės iki 26 mln. Pasaulis ir Europos Sąjunga turėjo padaryti daugiau, geriau ir anksčiau, spręsdami finansų rinkos reguliavimo problemą.

Pritariu šio Parlamento padarytam darbui, kurio dauguma buvo atlikta labai skubant, bet norėčiau pabrėžti Socialistų frakcijos Europos Parlamente indėlį, kuris atitinkamu laiku turėjo susilaukti daugiau pripažinimo.

Apgailestauju, kad Komisijos reakcija buvo lėtesnė, labiau dalinė ir labiau ribota nei to reikalavo ir dabar reikalauja padėtis, kaip rodo neseniai pateiktas pasiūlymas dėl rizikos fondų.

Direktyvos dėl kapitalo reikalavimų priėmimas yra dar vienas žingsnis teisinga kryptimi. Žinome, kad ši direktyva nėra pakankamai ambicinga ir neatitinka lūkesčių, bet šiandien svarbiausias dalykas – pasiųsti aiškų signalą finansų įmonėms ir rinkoms, kad verslas kaip paprastai priėjo liepto galą. Džiaugiuosi pranešėjo ir šešėlinių pranešėjų, ypač Pervenche Berès, darbu ieškant kompromiso.

Šia direktyva tikrai įvedamos aiškos taisyklės, bet dar reikės atlikti didelį darbą per kitą kai kurių prieštaravimų klausimų persvarstymą, ypač sulaikymo dėl turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais lygmeniu.

Šiandien labai svarbu, kad šis Parlamentas priimtų šią direktyvą ir taip pasiųstų atvirą pranešimą Europos gyventojams, kad padėtis keičiasi ir toliau keisis, ir kad esame dėl jų susirūpinę.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, finansų krizė aiškiai parodė, kad reikia persvarstyti Europos Sąjungos finansų rinkos struktūrą. Mano frakcija palaiko per trišales derybas parengtus pasiūlymus, ypač pasiūlymus dėl naujos Kapitalo reikalavimų direktyvos bankams. Priežiūra dėl rizikos padidės, piktnaudžiavimas ypatingomis priemonėmis išnyks, o suformuotų produktų kokybė pagerės dėl 5 proc. sulaikymo, taikomo turto pavertimui likvidžiais vertybiniais popieriais. Tačiau apgailestauju, kad taisyklė dėl tarpbankinių paskolų per metus yra labai ribojanti ir kad paprasti kapitalo indėliai tik pereinau į laikotarpį yra priimami kaip visavertis kapitalas.

Pažanga, kurios pavyko pasiekti pertvarkant finansų rinkos struktūrą, yra gera, bet dar nepakankama. Todėl darbas tęsis. Tikiuosi, kad bankai daugiau bendradarbiaus, nei tai darė per praėjusius kelis mėnesius, kai jie, atrodo, buvo daugiau stabdytojai negu ieškantys perspektyvų sprendimų partneriai.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, iš pradžių norėčiau pasakyti, kad pradėjome šį antrą projektą, kuris šiandien svarstomas, siekdami suteikti finansų rinkos reguliavimui normalią atramą. Finansų rinkos krizė kilo iš dalies dėl to, kad žlugo rinkos, o iš dalies dėl to, kad neveikė reguliavimas. Sudarėme sąrašą priemonių, kurias turi reguliuoti vertinimo agentūros. Priėmėme sprendimus dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos, dėl vadybininkų atlyginimų, dėl rizikos fondų, dėl apskaitos reguliavimo ir dėl Europos priežiūros struktūros. Šiandien svarstome antrąjį punktą.

Derybos rengiamos pagal balsavimą komitete – ne pagal normalią pirmojo svarstymo procedūrą, bet pagal Tarybos, Komisijos ir Parlamento pasiektą susitarimą. Pripažįstu, kad O. Karas daug pasiekė. Tačiau, kaip atkreipė dėmesį W. Klinz, daug kolegų Parlamento narių, kaip ir aš, esame kitokios nuomonės. Tai pirmiausia susiję su turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais sulaikymu. Turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais rinka ir finansų rinkos krizė iškilo taip pat ir todėl, kad buvo sukurti finansų rinkos produktai be savosios rizikos. Štai kodėl bankai daugiau nepasitiki vienas kitu, nes niekas neturi vertybinių popierių, už kuriuos imtųsi atsakomybės rizikuodami. Pasiūlymas yra dėl 5 proc. sulaikymo. Mano nuomone, 10 proc. yra daug tinkamiau, todėl siūliau pakeitimą. Esu įsitikinęs, kad Taryba, jei ji priims visus kitus dalykus, turės svarstyti šį 10 proc. sulaikymą. Mes, kaip Parlamentas, turime atsakomybę suteikti gyventojams papildomų garantijų, kad tokia pasaulinė finansų rinkos krizė daugiau niekada nepasikartos.

Todėl siūlau ir prašau, kad priimtume O. Karaso pasiektą kompromisą, išskyrus 10 proc. sulaikymą ir paprastų kapitalo indėlių išskaitymą.

Ieke van den Burg (PSE). – Gerb. pirmininke, per savo paskutines diskusijas šiuose rūmuose jaučiu dvejopus jausmus. Labai džiaugiuosi sprendimu, kurį priėmėme dėl K. F. Hoppenstedto pranešimo, kuriuo siekiama padidinti finansavimą 3-iojo lygmens komitetams. Tai žingsnis į stiprią Europos atliekamą finansų rinkų priežiūrą, nes šios rinkos jau peržengė valstybių narių sienas. Buvau stipri to šalininkė, ir tikiuosi, kad diskusijos šiuo klausimu aktyviai tęsis per kitą kadenciją.

Kita byla dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos (CRD) nėra, mano nuomone, geras pavyzdys dėl geresnio reguliavimo pagal A. Lamfalussy procesą, kurį išvystėme per dešimt metų, kai buvau aktyvi Parlamento narė. Palaikysiu rezultatus todėl, kad turime pasiūsti stiprų signalą į rinką, bet būčiau teikusi pirmenybę labiau principais pagrįstam metodui ir skaidresniam konsultavimuisi per politinį procesą. Buvo taikomas spaudimas, kad gautume šį skubotą rezultatą. Tikiuosi, kad metų pabaigoje, kai bus išsamesnė CRD apžvalga, taip pat bus tinkamai atsižvelgta į A. Lamfalussy procesą. Primygtinai rekomenduoju, kad Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas atkurtų šį procesą.

Savo paskutinėje kalboje taip pat noriu prisijungti prie to, ką pasakė P. Berès, ir pasakyti Ch. McCreevy, jog gaila, kad tai, ką jis padarė reguliuodamas šią finansų rinką, iš tikrųjų yra per mažai ir per vėlai. Noriu pareikšti savo aukštą įvertinimą savo kolegoms Ekonomikos ir pinigų politikos komitete dėl jų bendradarbiavimo per šiuos dešimt metų. Tikiuosi, kad jie per naują kadenciją gaus Komisijos narį, kuris bus išimtinai atsakingas už finansų rinkas, tvarkydamas portfelį, skirtą šiam labai svarbiam klausimui, dėl kurio dabar atsidūrėme tokioje sunkioje padėtyje, ir kuris iš tikrųjų uoliai imsis reguliavimo ir deramos Europos finansų rinkų priežiūros.

Udo Bullmann (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, jei norite nusausti pelkę, jūs neklausiate riebiausių varlių, kaip jos norėtų, kad tai būtų atlikta. Būtent tokia problema kilo dėl šiandien aptariamo pranešimo apie Kapitalo reikalavimų direktyvą. Jei nenorime, kad po dešimt ar dvidešimt metų būtų steigiami blogi bankai, turime priversti bankus ir kredito įstaigas prisiimti reikšmingą verslo riziką, jei ir toliau naudos pavojingus produktus. Penki procentai nėra reikšminga.

Komisijos narys Ch. McCreevy iškėlė 15 proc., bet verslas sumažino iki 5 proc. Taryba sutiko, ir Europos Parlamentas sumažino labai apgailėtiną skaičių. Mes, Vokietijos socialdemokratai, balsuosime už didesnę sulaikymą, taip pat balsuosime už paprastų kapitalo indėlių pratęsimą, nes yra nesąžininga konkurencijos politika, puolanti verslo modelį ir neturinti nieko bendro su bankų pertvarkymu.

Tikiuosi, kad priimsime protingą sprendimą ir kad po birželio 7 d. turėsime Parlamentą, kuris, turėdamas daugiau drąsos, aiškiai prabilis per finansų rinkos pertvarkymą.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, šios direktyvos priėmimo negalima atidėti, nes ji yra pirmasis atsakas į finansinę 2007 m. rugpjūčio mėn. krizę. Atsižvelgiant į aplinkybes, ją reikia taikyti apdairiai, kad išvengtume 180 laipsnių posūkių, ir ją reikia papildyti ambicingesniu persvarstymu, atsižvelgiant į tarptautinius įvykius.

Finansų įstaigoms reikia tvirto kapitalo pagrindo, jos turi suderintai konkuruoti nustatydamos savo lėšas, ypač taikydamos hibridinius instrumentus, joms taip pat reikia proporcingai sustiprinti pagrindinių rizikų valdymą. Labai svarbu įvesti daugiau skaidrumo ir suderinti vertybinių popierių leidėjų ir investuotojų interesus turto pavertimo likvidžiais vertybiniais popieriais procesuose. Šia kryptimi finansų įstaigos žengs, jei savo balanse išlaikys bent jau 5 proc. vertybiniais popieriais paverstų produktų, vengs įvairiai naudoti tokius produktus ir didins investuotojų reikiamą apdairumą. Steigdami prižiūrėtojų kolegijas tarpvalstybinėms grupėms ir sutvirtindami Europos bankininkystės prižiūrėtojų komiteto vaidmenį, sukursime geriau integruotą Europos vykdomą priežiūrą.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Aš taip pat noriu padėkoti kolegoms už puikų penkerių metų bendradarbiavimą, bet turiu pasakyti, kad kitai kadencijai dar lieka neišspręstų klausimų. Visų pirma, šioje direktyvoje nėra išspręstas klausimas, kaip vertinti bankų veiklą.

Rizika paremtas vertinimas nepasiteisino ir mums tikriausiai reikia pagalvoti apie kitokį vertinimą, galbūt paremtą vadinamuoju *performance based approach*. Kitas dalykas, mes taip neatsakėm ir į klausimą – kas mokės? Kokios šalies mokesčių mokėtojai rizikuos savo pinigais, jeigu problemų turės didelė europinė grupė?

Kol šitas klausimas nėra atsakytas – ar bus sudarytas specialus fondas europiniu lygiu, ar įvairios šalys prisidės prie bendro fondo kaupimo, – mes negalime pasakyti, kad turime tvirtą ir gerai paruoštą finansų sektoriaus reguliavimą.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Gerb. pirmininke, tvirtai manau, kad mūsų čia svarstomos priemonės taip pat turi būti prevencinio pobūdžio, nes padėtis yra labai rimta. Finansinių išvestinių produktų dydis pasaulio rinkoje yra penkis kartus didesnis negu pasaulio bendrasis vidaus produktas, ir tai yra burbulas, kuris sprogs, o kartu kyla pavojus, kad dramatiškai nukris bendrasis vidaus produktas, ypač Jungtinėse Valstijose. Tada nukentės visas pasaulis, įskaitant Europos šalis. Taip pat yra hiperinfliacijos pavojus, nes, ypač Jungtinėse Valstijose, vyrauja mintis, kad visas problemas galima išspręsti paleidžiant vis daugiau pinigų į sistemą, nors ši strategija turi rimtų trūkumų. Todėl manau, kad prevencinis aspektas yra labai svarbus ir kad kai kurie iš labiausiai prieštarėdai vertinamų instrumentų, naudojamų finansų rinkose, pavyzdžiui, šešėlinė bankininkystė, turi būti tiesiog uždrausti.

Pirmininkas. – Prieš pradėdamas kalbėti Komisijos nariui Ch. McCreevy, kadangi keli Parlamento nariai šiandien rūmuose kalbėjo paskutinį kartą, jaučiu pareigą ne tikrai Parlamento narių, bet taip pat ir visų Europos gyventojų ir rinkėjų vardu padėkoti jiems už jų įsipareigojimą per savo darbo metus. Manau, kad jų pasirinkta užduotis ieškoti, kaip pagerinti padėtį, nusipelno visų mūsų bendrapiliečių dėkingumo.

Charlie McCreevy, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, pirmiausia, norėčiau ypač padėkoti pranešėjams, O. Karasui ir K. F. Hoppenstedtui bei kitiems už jų atsidavimą ieškant kompromisų šiose dviejose ypatingose srityse.

Dėl K. F. Hoppenstedto pranešimo teigiamas Nuolatinių atstovų komiteto rezultatas šį rytą praskina kelią priėmimui per pirmąjį svarstymą. Susitarimas dėl šios strateginės iniciatyvos yra labai sveikintinas, nes juo siunčiamas teisingas signalas – mūsų pasiryžimo ženklas reaguoti į finansų krizę, sustiprinti finansinę priežiūrą ir pagerinti standartinių finansinės atskaitomybės ir audito vertinimo procesą. Bet tai tik pirmas žingsnis labai ilgame procese. Ateinančiais mėnesiais tikiuosi tęsti šį darbą su jumis naujajame Parlamente.

Dėl vertybinių popierių leidimo mes visi sutinkame, kad 5 proc. išlaikymo reikalavimas yra pirmas žingsnis. Bazelio komitetas dirbs prie kiekybinio išlaikymo klausimų. Šito reikalauja G20. Europos Sąjunga yra kreivės priekyje ir mes prisidėsime prie tolesnio nuoseklumo kūrimo pasaulio lygmeniu.

Leiskite man tik išreikšti mintį dėl vertybinių popierių leidimo. Sh. Bowles įnešė gana didelį indėlį šiuo atžvilgiu. Ši labai pasisako už vertybinių popierių leidimą ir atkreipė dėmesį į teigiamus jo aspektus ir pinigų sumą, kuri skiriama kapitalo rinkoms dėl mažųjų ir vidutinių įmonių ir paskolų davėjams apskritai visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Jei susidaro įspūdis, kad nematau vertybinių popierių leidimo naudos einant metams, noriu pasakyti, kad tikrai matau! Savo buvusiose pareigose, daug anksčiau, nei atsiradau čia, žinojau apie vertybinių popierių leidimo naudą. Tačiau klausimas yra kokią dalį tai turi turėti tuo konkrečiu atveju. Pritariu tam, ką pasakė Sh. Bowles: kad ateityje bet kokio procentinio dydžio indėlis pritrauks kapitalo mokėstį. Niekas negali būti tikras dėl to, kada baigsis dabartinė finansų krizė. Bet nepaisant to, kada ta pabaiga bus, manau, galime būti visiškai tikri, kad per ateinančius metus bus reikalaujama iš visų lygmenų finansinių institucijų turėti didesnę ir kokybiškesnę kapitalą iki skolinimo. Manęs čia nebus, – bet daugelis iš jūsų būsite – bet, kad ir kokia būtų pabaiga, tai bus neišvengiama šios konkrečios finansų krizės pasekmė – ne iš karto, net gal ne per vidutinės trukmės laikotarpį, bet ilgalaikėje perspektyvoje tai bus neabejotinas faktas. Jei

pažvelgčiau į savo krištolinį rutulį, būtent tai pamatyčiau per ateinančius metus. Taigi, diskutuojama dėl procentinio dydžio. Žmonės žino mano požiūrį į tai. Ilgą laiką turėjau labai tvirtą požiūrį į šią dalyką.

Įvairūs pakeitimai buvo pasiūlyti Ministrų Tarybos etape ir su Europos Parlamentu dėl skirtingų „opozicijų“ dėl vieno ar kito dalyko, dėl ko mano pareigūnai mano prašymu labai stipriai prieštarauja todėl, kad tvirtai tikiu labai paprasta teorema, kad 5 proc. kažko yra geriau negu 55 proc. nieko. Kad ir kiek opozicijų būtų – mes galime turėti 5 proc., 10 proc., 15 proc. – 15 proc. nieko yra vis tiek nulis. Štai kodėl pritariu galimybei, kad Komisija šiame pranešime iki šių metų pabaigos grįš prie šio konkretaus klausimo tam, kad užtikrintų, kad formuluoatė būtų teisingai sugriežtinta. Aš tvirtai palaikau šį požiūrį todėl, kad nenoriu matyti tam tikrų opozicijų. Bet aš labai vertinu tai, ką Sh. Bowles ir kiti pasakė dėl vertybinių popierių leidimo naudos kapitalo rinkai. Tikiuosi, niekuomet nesudariau išpūdžio, kad nevertinau.

Galiausiai, taip pat norėčiau prisijungti prie pirmininko ir palinkėti sėkmės ateities karjere, kad ir kokia ji būtų, tiems nariams, kurie pasitraukia iš pareigų. Per penkerius metus daugumą iš jų pažinau vienokiose pareigose ar kitokiose ir vertinu jų įnašą, net jei ne visada su jais sutikau. Manau, neturėčiau išskirti jokio asmens, bet norėčiau specialiai paminėti J. Purvisą šiuo atžvilgiu. Jo patarimai visada buvo išmintingi, pamatuoti, apgalvoti ir ne dogmatiški ir ypač jam linkiu labai sėkmingos ateities.

Othmar Karas, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia, norėčiau padėkoti jums už paramą ir ženklą, kurį siunčiate bankų klientams, komercinėms įmonėms, bankams ir finansų pasauliui.

Diskusija buvo labai atvira. Ji taip pat išryškino silpnąsias vietas ir tolesnio vystymosi būtinybę. Galiu jums pasakyti, kad visi jūsų norai, kaip ir jūsų kritiškos pastabos bei abejonės, atliko tam tikrą vaidmenį derybose, kad mes stengėmės įtraukti jas į konstatuojamąsias dalis ir prašymus atlikti persvarstymus. Viskas, kas čia šiandien buvo pasakyta, taip pat suvaidino vaidmenį pateiktame susitarime, – kai kuriais atvejais ne itin stiprų vaidmenį, – bet viskas suvaidino vaidmenį.

Todėl visiškai aišku, kad tai reikšmingas žingsnis į priekį, bet tai ne galutinis žingsnis todėl, kad mes skelbiame, pranešame ir skatiname tolesnius žingsnius šiame susitarime ir patiksliname šios diskusijos kryptį. Kitaip tariant, diskusija tęsis, ji turi tęstis. Bet aš manau, kad svarbu, jog šiandien, šioje kadencijoje, siunčiame aiškų signalą, kad esame kompetentingi, kad norime sukurti pasitikėjimą, saugumą ir stabilumą, kad galime greitai reaguoti ir kad žinome, ką dar reikia padaryti ateityje. Todėl raginu jus kartu ir su didele dauguma imtis šio žygio.

Labai jums ačiū už diskusiją.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, jau pateikiau savo nuomonę dėl tam tikrų dalykų pirmajame derybų rate. Tačiau dar kartą norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad pasaulis, įskaitant mūsų partnerius Jungtinėse Valstijose, Kinijoje ir kitose vietose, stebi Europos Sąjungą, Tarybą, Komisiją ir Parlamentą, kad pamatytų, kaip reaguosime į krizę. Aš jau sakiau, kad buvo reakcija, kurią pastebime tam tikrose taisyklėse, kurių projektai iš naujo rengiami. Reikalai kažkaip juda JAV Perdraudimo direktyvos ir kitų panašių dalykų, pavyzdžiui, įkeisto turto, prasme. Be to, gauta išmintis yra ta, kad jei mes, kaip europiečiai, neturėsime nieko konkretaus savo rankose, tuomet mūsų partneriai nereaguos.

Praeitą mėnesį ir ši mėnesį priėmėme sprendimus ir sėkmingai pradėjome veikti ir mes sugebėjome surasti pagrįstus sprendimus kartu su Taryba.

Dar kartą norėčiau pasinaudoti proga ir padėkoti Komisijai, kuri kartais buvo šiek tiek kategoriška, ir Tarybai, kurioje bandėme ieškoti pagrįstų sprendimų naktiniuose posėdžiuose ir daugelyje trišalių posėdžių todėl, kad dar prieš valandą, jie taip pat patvirtino mūsų surastą pagrįstą kompromisą.

Žinoma, dėkoju savo bendražygiams Ekonomikos ir pinigų politikos komitete, P. Berès, Sh. Bowles ir kitiems, taip pat personalui, kuriam teko išlaikyti didelę naštos dalį.

Manau, kad svarbu turbūt dar kartą pažymėti, kad dalyvavau įvedant Europos bendrąją rinką kaip koordinatorius įvedant euro ir panašius dalykus. Tai labai svarbūs įvykiai, kurie natūraliai paveikė šį darbą ir politikos formavimą. Buvo malonu dirbti su jumis visais ir aš dar kartą norėčiau padėkoti savo kolegoms nariams, Komisijai ir Tarybai – jau sakiau tai – už jų bendradarbiavimą. Linkiu visiems tiems, kurie savo noru negrįš, visa ko geriausio ateityje.

Yra daug uždavinių, įskaitant perteikimą, kokia svarbi yra Europos Sąjunga ir kokią reikšmingą darbą atlieka Europos Parlamentas. Taip pat svarbu, kad būtų surengti rinkimai Vokietijoje birželio 7 d. ir visur kitur nuo birželio 4 iki 7 d., kad žmonių dėmesys būtų atkreiptas į tai, koks svarbus yra mūsų darbas. Tikiuosi, tuomet

dalyvavimas rinkimuose bus gausus. Dar kartą labai dėkoju jums visiems ir linkiu visa ko geriausio ateityje. Kaip jau sakiau, tai mano paskutinė kalba.

Pirmininkas. – Bendra diskusija baigta.

Balsavimas vyks šiandien, 2009 m. gegužės 6 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Paolo Bartolozzi (PPE-DE), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iš dalies pakeisdama direktyvas dėl kredito institucijų, jų fondų, didelių pozicijų, priežiūros priemonių ir krizės valdymo, Europos Sąjunga juda link bendro visos sistemos pergrupavimo.

Iš dalies pakeista direktyva panaikintų veiksmų laisvę, kurią valstybės narės turi dėl savo nuosavų fondų, o tai trukdytų priežiūros ir sąžiningos konkurencijos praktikos tarp bankų derinimui. Šiuos neatitikimus turi įveikti bendros taisyklės, sudarančios sąlygas audito įstaigoms ir centriniais bankams būti pasirengusiems galimam bankų sistemos nemokumui, ypač šalyse, kurios įsivedė eurą. Pakeitimai susiję su būtinybe sugriežtinti tarpvalstybinių bankų grupių priežiūrą.

Tarpinstitucinių derybų atnaujinimas dėl susitarimo, pasiekto tarp Europos Parlamento ir Tarybos, buvo susijęs su minimalia riba, kurią reikia paskirti vertybinių popierių leidimo nominaliai vertei. Tai paremta rizikos suma, kurį bankai privalo išlaikyti savo balansuose, kai jie investuoja į „struktūrinius produktus“ su bankų klientais.

Taryboje visos valstybės narės balsavo už 5 proc. slenksčio išlaikymą. Jei jis būtų padidintas, vertybinių popierių leidimas rinkai atsikurti taptų neįmanomas ir nepadėtų rinkų padaryti vėl saugių.

(Posėdis buvo sustabdytas 11.50 val. ir atnaujintas 12.05 val.)

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, remiuosi Darbo tvarkos taisyklių 145 straipsniu. Balandžio 24 d. posėdyje, man nesant balsavime HansPeter Martin pareiškė, kad neįgaliotas asmuo iš mano vietos neteisėtai balsavo su balsavimo kortele. Pirmininkaujanti šalis galėjo tučtuojau balsą atmesti kaip neteislingą.

Aš suprantu, kad šiuo metu rinkiminėje kampanijoje daug mano kolegų narių tampa nervingi. Tačiau tai tolygu kaltinimui apgaule, sukčiavimu ir nepagrįstu praturtėjimu iš mano pusės. Tai kaltinimas rimtu nusikaltimu. HansPeter Martin dergia, smerkia ir šmeižia Parlamentą, jo narius, net pareigūnus ir ypač savo austrus kolegas dažnai viešai iškraipydamas faktus, skelbdamas pusiau tiesą ir netiesą, ir mano tolerancijos ribos peržengtos. Reikalauju šio kaltinimo paneigimo, atsiprašymo ir pirmininkaujančios šalies pasmerkimo.

(Plojimai)

Pirmininkė. – Ačiū jums, gerb. A. Mölzeri. Informuoju kolegas, kad pastarąjį kartą mašina buvo patikrinta ir paaiškėjo, kad nebuvo kitokio ar netinkamo mašinos naudojimo, taigi, klausimas buvo išaiškintas.

Matau Hans-Peter Martin norėtų pasisakyti. Suteikiu jums galimybę trumpai pasisakyti.

(Nepritariantis murmesys)

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, gal galėtumėte pareikalauti tylos rūmuose?

(Juokas)

Ar būsiu nubaustas dienpinigių atėmimu, jei išdrįsiu sušukti „referendumas“?

Turiu teisę pateikti asmeninį komentarą pagal 149 straipsnį. Aš visiškai atmetu, ką mano kolega narys ką tik pasakė. Aš prisimenu, ką iš tiesų pasakiau plenarinio posėdžio metu nedalyvaujant daugeliui dešiniųjų ekstremistų ir miniai už manęs. Aš laikausi to, ką pasakiau. Ir jei esu kaltinamas...

(Protestai)

Jūs girdite daug kitų protestų, kurie yra tokie siaubingi, kad nenoriu kartoti jų viešai. Bet dešinieji ekstremistai yra būtent tokie. Žinome tai iš istorijos ir tai yra didžiulis pavojus, esantis prieš mus.

Dėl kaltinimo mano veiksmo neteisėtumu tik pažymėsiu, kad galėjo būti įvairių bandymų paversti mane nusikaltėliu, bet niekada nebuvo jokio baudžiamosios bylos tyrimo ne todėl, kad Austrijos teisėjai ar prokurorai buvo iš anksto nusiteikę, o todėl, kad jie matė, kokie nepagrįsti buvo tie pareiškimai. Jei dešinieji ekstremistai dabar puola su tokiais argumentais, spręst rinkėjai.

(Pirmininkė nutraukia kalbėtoją)

Pirmininkė. – Iš klausėme jus. Aš pasakiau, kad klausimas buvo išaiškintas. To pakanka. Ačiū.

*

* *

Beniamino Donnici (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, gerb. pirmininke, kaip žinote, bet daugelis mano kolegų nežino, dėl didelio informacijos, kurią šiuo klausimu, kuris laikomas paslapytyje, pateikė pirmininkaujanti šalis, trūkumo Europos Teisingumo Teismas pagaliau pasiekė verdiktą dėl ilgai užsitęsusio ginčo, dėl kurio, deja, teko būti Europos Parlamento ir A. Occhetto priešininku.

Teismas panaikino rūmų gegužės 24 d. priimtą sprendimą nepatvirtinti mano mandato po nacionalinių valdžios institucijų proklamacijos ir Europos Parlamentui buvo įsakyta apmokėti išlaidas. Teismo laiku pasirodęs sprendimo tikslas buvo atkurti teisėtą Parlamento sudėtį prieš pasibaigiant mandatui, bet gegužės 4 d. 17 val. Pirmininkas H. G. Pöttering pateikė savo rūmams vienašalį, dviprasmišką ir painų padėties atpasakojimą, dar kartą ragindamas Teisės reikalų komitetą patvirtinti mano galias, net puikiai žinodamas, kad tai buvo tik pastaba. Ne tik tai, jis neprašė neeilinio Komisijos posėdžio todėl, kad tai buvo paskutinis Parlamento kadencijos posėdis, nebent jis nusprendžia pratęsti mano mandatą ir kitai kadencijai.

Todėl reikalauju, kad pirmininkaujanti šalis iki rytojaus ištaisytų šią papildomą didžiulę klaidą, kad būtų laikomasi Teisingumo teismo nutarimo. Gerb. pirmininke, būčiau norėjęs, kad Europos Parlamentas nebūtų patyręs šito sunkaus teisinio pralaimėjimo, bet nepaisant viso šito, perduodu nuoširdžius linkėjimus jums ir savo kolegoms nariams.

Pirmininkė. – Ačiū jums, B. Donnici. Jūsų pastabas pasižymėjome ir, žinoma, pirmininkas tikrai padarė pareiškimą pirmadienį popiet. Jūsų pastabos bus perduotos Biuro susitikimui šią popietę.

4. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkė. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Dėl rezultatų ir kitos informacijos apie balsavimą: žr. protokolą.)

4.1. Nuolatinių komitetų įgaliojimai ir veiklos kryptys (B6-0269/2009)

4.2. Tarpparlamentinių delegacijų, Jungtinių parlamentinių komitetų delegacijų ir Bendradarbiavimo parlamentinių komitetų ir daugiašalių parlamentinių asamblėjų delegacijų skaičius (B6-0268/2009)

– *Prieš balsavimą:*

Francis Wurtz, GUE/NGL frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mano frakcija norėtų atskiros balsavimo dėl 1 dalies a punkto paskutinės įtraukos suteikimo ir cituoju: „Delegacija santykiams su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Serbija, Juodkalnija ir Kosovu“. Mūsų nuomone, tai simbolizuoja *de facto* Kosovo egzistavimo pripažinimą, kurį laikome nepriimtiniu.

Todėl norėčiau, kad galėtume balsuoti atskirai dėl šios dalies.

Pirmininkė. – Prašymas pateiktas pasibaigus terminui, bet jei jis priimamas... Ar yra prieštaravimų?

Bernd Posselt, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, turiu rimtų prieštaravimų. Rūmai nubalsavo už Kosovo nepriklausomybę trijų ketvirtadalių balsų dauguma kaip ir Komisija ir beveik visos valstybės narės. Mano nuomone, tai nepriimtina.

(Parlamentas atmetė prašymą dėl atskiros balsavimo.)

4.3. Direktyvos ir vienuolikos nebeaktualių bendrosios žuvininkystės politikos srities sprendimų panaikinimas (A6-0203/2009, Philippe Morillon)

4.4. 14 nebeaktualių bendrosios žuvininkystės politikos srities reglamentų panaikinimas (A6-0202/2009, Philippe Morillon)

4.5. Parama kaimo plėtrai naudojant Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (A6-0259/2009, Petya Stavreva)

4.6. Darbo tvarkos taisyklių straipsnių dėl peticijų peržiūra (A6-0027/2009, Gérard Onesta)

4.7. 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinio susitarimo pakeitimas (A6-0278/2009, Reimer Böge)

4.8. Taisomojo biudžeto Nr. 4/2009 projektas (A6-0281/2009, Jutta Haug)

4.9. Taisomojo biudžeto Nr. 5/2009 projektas (A6-0282/2009, Jutta Haug)

4.10. Televizorių sunaudojamos energijos parodymas (B6-0260/2009)

4.11. Buitinių šaldymo prietaisų sunaudojamos energijos parodymas (B6-0259/2009)

4.12. 2009 m. kasmetinė veiksmų programa teminei programai „Nevalstybinių subjektų ir vietos valdžios institucijų vaidmuo vystymosi procese“ (B6-0285/2009)

4.13. Darbo tvarkos taisyklių bendra peržiūra (A6-0273/2009, Richard Corbett)

– Prieš balsavimą dėl 9 pakeitimo:

Monica Frassoni, Verts/ALE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, kreipiuosi su prašymu dėl persiuntimo atgal į komitetą ir norėčiau paaiškinti kodėl. Aptardami šiuos teisės aktus, daug kalbėjome apie poveikio vertinimus. Kitaip tariant, kiekvieną kartą įvesdami naują taisyklę, turite sugebėti pasakyti, koks bus poveikis. Jei kalbėtume apie taisykles R. Corbetto pranešime, dėl kurių šiandien ketiname balsuoti, nesuprantame, kokios pasekmės bus dramatiškai pakeitus būdą, kuriuo kuriame teisės aktus, suteikdami galimybę komitetams ir daugybei pranešėjų pristatyti visiškai nesuderinamas procedūras ir pakeitimus dėl balsavimo plenariniame posėdyje.

Štai kodėl Verts/ALE frakcija reikalauja persiuntimo atgal į komitetą, ne todėl, kad manome, jog negalime pagerinti padėties, o todėl, kad tai apima reformos, kuri padarys mūsų teisėkūros gyvenimą labai sudėtingu ateityje, prastumą.

(Plojimai)

Jo Leinen (PSE), Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkas. – (DE) Gerb. pirmininke, Europos Sąjungos reforma yra ganėtinai sudėtinga, bet Europos Parlamento reforma, atrodo, yra dar sudėtingesnė. Tačiau turiu pasakyti M. Frassoni, kad šis pertvarkymo procesas jau tęsiasi dvejus su puse metų. Turėjome pertvarkymo grupę, kuriai M. Frassoni pati priklausė. Mūsų komitetas laikėsi pertvarkymo grupės išvadų papunkčiui. Kitaip tariant, šiandien plenariniame posėdyje pristatome kai ką, kam aptarti, išdiskutuoti ir nuspręsti prireikė dvejų su puse metų. Todėl nėra jokios priežasties, kodėl šis klausimas turi būti persiųstas atgal į komitetą. Šiandien turime pabaigti šį baigiamąjį aktą ir pasirengti naujam teisėkūros laikotarpiui su daug mūsų darbo patobulinimų. Todėl balsuoju prieš M. Frassoni pateiktą svarstymui pasiūlymą.

Richard Corbett, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, tikrai nemanau, kad turiu pridurti ką nors, išskyrus tai, kad Monicos Frassoni teisinimasis dėl tam tikrų pakeitimų gali būti jos balsavimo prieš tuos pakeitimus

priežastis. Jie tikrai nėra priežastis persiųsti visą dokumentą atgal į komitetą, o tai užkirstų kelią bet kokių pakeitimų, kurie buvo pateikti svarstymui šiandien ir kurie būtų nesėkmingi, priėmimui.

(Parlamentas atmetė prašymą.)

– Prieš balsavimą dėl 49 ir 67 pakeitimų:

Richard Corbett, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, prieš jums pereinant prie balsavimo dėl 49 ir 67 pakeitimų, ar galėčiau paprašyti, kad jūs sukeistumėte balsavimo seką ir pirma balsuotume dėl 67 pakeitimo – tai vėlesnis kompromisas, atsiradęs po balsavimo komitete? Manau, būtų naudingiau mums, jei darytume priešingai.

(Parlamentas sutiko su prašymu.)

(Posėdis trumpam atidėtas.)

PIRMININKAVO: H. G. PÖTTERING

Pirmininkas

5. Parlamento Pirmininko kalba

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, po kelių savaitių laikotarpio birželio 4–7 d. Europos Sąjungos piliečiai išrinksi naują Europos Parlamentą. Pirmą kartą 375 mln. žmonių iš 27 valstybių narių turės galimybę dalyvauti Europos rinkimuose kartu.

Daugeliui jūsų tai bus paskutinė savaitė Strasbūre. Man taip pat tai paskutinė savaitė, per kurią man bus leista pirmininkauti mėnesinėse sesijose.

Visi žinome, kad demokratija įgyja jėgos per nuolatinį keitimąsi. Mes taip pat. Kartu nuėjome didelį kelio gabalą link į priekį žvelgiančios Europos Bendrijos sukūrimo. Kartu galėjome daug pasiekti.

Mums sekėsi ne tik per pastaruosius dvejus su puse mano kadencijos metų, bet ir mano pirmtako, Josepo Borrellio Fontelleso, kadencijos metu. Tai, ką pasiekėme per pastaruosius penkerius metus, pasiekėme visi mes.

Norėčiau jums visiems nuoširdžiai padėkoti už jūsų atsidavimą ir entuziazmą mūsų bendram Europos reikalui.

Kaip Europos Parlamentas esame tiesiogiai renkami Europos Sąjungos piliečių atstovai. Ponios ir ponai, mes visi įkūnijame turtingą mūsų Europos žemyno įvairovę ir per mūsų politines šeimas atspindime didžiulę įsitikinimų ir požiūrių įvairovę. Dar daugiau, prieš kelias dienas šventėme penktąsias istorinės Europos Sąjungos plėtros metines, mūsų žemyno susijungimą bendrų mūsų vertybių pagrindu. Mūsų 2007 m. kovo 25 d. Berlyno deklaracijos žodžiais tariant, „Mes, Europos Sąjungos piliečiai, susivienijome vardan gėrio“.

(Plojimai)

Sėkminga narių iš valstybių narių, įstojusių į Europos Sąjungą 2004 m. ir 2007 m., integracija ir mūsų Parlamento darbo prisitaikymas prie dabar didesnio ir įvairesnio Europos Parlamento pripažįstami vienais didžiausių šios parlamentinės kadencijos pasiekimų.

Mes, 785 Parlamento nariai, išmokome eiti į kompromisą vieni su kitais, mokytis vieni iš kitų ir geriau dirbti vieni su kitais. Per šį laikotarpį Europos Parlamentas įgijo patirties, stiprybės ir kultūrinio turtingumo.

Ponios ir ponai, nauji nariai netrukus atgaivins Parlamento darbą. Jie prisijungs prie tų, kurie bus perrinkti birželio mėn. Tikiuosi, kad ir toliau turėsime abipusę pagarbą, kuri sujungia mus nepaisant visų politinių ir nacionalinių sienų.

Savo darbe per pastaruosius dvejus su puse metų vadovavausi pagrindiniu parlamentinio darbo jausmu ir turiu jums visiems padėkoti už paramą, skatinimą ir patarimus. Pirmininkas atsakingas už užtikrinimą, kad būtų laikomasi visų Europos Parlamento taisyklių, ir privalo užtikrinti, kad šios taisyklės būtų taikomos vienodai visiems nariams ir kad mūsų Parlamento orumas išliktų nepaliestas. Štai ko aš siekiu.

(Plojimai)

Norėčiau pasakyti tiems, kurie tampa Parlamento nariais, kad mes tik įtikiname, jei išsaugome Europos Parlamento orumą ir visada jį giname mūsų bendrų įstatymų pagrindu.

Šiandien labai mažai rezoliucijų priimamos Europos Sąjungoje be aiškaus Europos Parlamento sutikimo ir dalyvavimo. Vis didėjančiu mastu Europos Parlamentas išaugo į tokią vietą, kurioje iš esmės politinių sprendimų ieškoma Europos lygmeniu. To įrodymas yra Paslaugų direktyvos ir Cheminių medžiagų reglamento, REACH, priėmimas pastaraisiais metais.

2007–2013 m. finansinei perspektyvai Europos Parlamento bendras sprendimų priėmimas buvo novatoriškas. Europos Parlamentas prisidėjo prie užtikrinimo, kad būtų suteiktas reikalingas finansavimas tokioms programoms, kaip „Erazmus“, siekiant skatinti jaunąją kartą. Ponios ir ponai, mes taip pat pateikėme klimato kaitos sprendimą politinės darbotvarkės viršuje. Tas faktas, kad pasiekėme priimtina rezultatą, suteikė milžinišką tikėjimą Europos Sąjunga dėl derybų konferencijoje, kuri turi įvykti Kopenhagoje gruodžio mėn.

Šiandien mes jau nebe vieni savo pastangose; nauja JAV administracija, kuriai vadovauja prezidentas Barack Obama, palaiko daugelį mūsų pasiūlymų. Mūsų uždavinys dabar – užkariauti mūsų pasaulio partnerių širdis ir protus, siekiant paremti kovos su klimato kaita priemones. Dažnai girdime, kad kiti imasi iniciatyvos sprendžiant klimato kaitos problemą. Mes ėmėmės iniciatyvos sprendžiant klimato kaitą ir, ponios ir ponai, ir tuo galime didžiuotis.

(Plojimai)

Finansų rinkos reforma Europos lygmeniu daugeliu aspektų vyksta Europos Parlamento iniciatyva. Nuo 2002 m. Parlamentas reikalavo geresnės finansų rinkos priežiūros ir reglamentavimo. Visos teisėkūros procedūros dėl geresnės bankų ir finansų priežiūros ir dėl rizikos draudimo fondų bei vadovų atlyginimų reglamentavimo turi būti užbaigtos kuo greičiau.

Europos Parlamentas jau nustatė daug svarbių gairių dėl rezoliucijų, kurios buvo priimtos. Tačiau vis dar reikia atlikti daug darbo. Naujai išrinktas Europos Parlamentas turi tęsti šį darbą atsidadavusiai ir ryžtingai, kad būtų surastas kelias iš krizės, remiantis socialine rinkos ekonomika, apibrėžta Lisabonos sutartyje, ir užtikrintas Europos ekonomikos konkurencingumas visuomenės naudai globalizacijos fone.

Ponios ir ponai, didžioji dauguma narių Parlamentą mato kaip Europos vienijimosi proceso variklį. Per pastaruosius dvejus su puse metų atgaivino diskusiją dėl institucinės reformos ir plėtojome procesą, vedantį į Lisabonos sutarties sudarymą. Mums taip pat pavyko užtikrinti, kad pagrindiniai principai, kuriems visada atstovavome, liktų Lisabonos sutartyje.

Lisabonos sutartyje yra pagrindinės reformos, reikalingos tam, kad Europos institucijas būtų galima padaryti demokratiškesnes, skaidresnes ir galinčias veikti. Turime dėti visas pastangas, kad užtikrintume, jog Lisabonos sutartis galėtų įsigaliooti kitų metų pradžioje. Tikimės teigiamo rezultato Čekijos Senate Prahoje.

(Plojimai)

Ponios ir ponai, Parlamentas švenčia savo trisdešimtąsias metines, kai tiesiogiai renkama demokratinė Europos Sąjungos institucija. Jis dabar yra Europos parlamentinės demokratijos esmė neišsivaizduojama 1979 m. Kartu rėmėme parlamentinę demokratiją Europos Sąjungoje ir jos ribų.

Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai dabar yra partneriai. Mūsų darbas – papildantis vienas kitą. Mes pagilinome savo bendradarbiavimą su nacionaliniais parlamentais ir rengėme reguliarius susitikimus, siekdami kartu vystyti svarbius dabartinius klausimus.

Mūsų santykių su parlamentais trečiojoje šalyse vystymas visada buvo pagrindinis visų mūsų pastangų dalykas. Šiandien Parlamentas yra partneris, gerbiamas visame pasaulyje, žmogaus teisių ir demokratijos gynėjas. Taip turi ir likti.

Ponios ir ponai, dėjau visas pastangas, kad užtikrinčiau, jog Parlamentui būtų atstovaujama per savo Pirmininką ir per politinių frakcijų atstovus svarbiose įstaigose dėl mūsų bendros ateities kūrimo. Dabar Europos Parlamento pirmininkas dalyvauja metiniuose G8 valstybių ar vyriausybės vadovų susitikimuose ir aukščiausiojo lygio susitikimuose su trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikime, ES ir Lotynų Amerikos aukščiausiojo lygio susitikime ir ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikime. Rytoj ryte aš dalyvausiu Trejeto aukščiausiojo lygio susitikime dėl užimtumo, o rytoj popiet – Aukščiausiojo lygio susitikime dėl iškilmingo Rytų partnerystės atidarymo Prahoje.

Tai taip pat šio teisėkūros laikotarpio pasiekimas, kad Parlamento vaidmuo Europos Vadovų Tarybose jau neberibojamas pirmininko inauguraciniu adresu. Dabar Parlamentas taip pat dalyvauja instituciniuose ir konstituciniuose aukščiausiojo lygio susitikimų svarstymuose. Tarpvyriausybėje konferencijoje, kuri lėmė susitarimą dėl Lisabonos sutarties, Europos Parlamentas visapusiškai dalyvavo valstybių ar vyriausybių vadovų lygmeniu, nes ten dalyvavo jo pirmininkas, o pačioje Tarpvyriausybėje konferencijoje – delegacijos, susidedančios iš trijų narių. Tai didžiulis žingsnis į priekį.

Ponios ir ponai, Europos Parlamento darbo metodų ir procedūrų reforma buvo ir vis dar yra labai svarbus projektas. Tuo tikslu pirmininkų konferencija sudarė darbo grupę, aprūpintą išsamiu įgaliojimu, kurioje atstovaujama visoms frakcijoms. Darbas buvo užbaigtas sėkmingai. Daug – apytiksliai 80 proc. – to, ką siūlė darbo grupė, buvo įgyvendinta. Į tai įeina plenarinių diskusijų pertvarkymas, teisėkūros proceso reforma, komitete atlikto darbo patobulinimas esant tvirtesniai bendradarbiavimui tarp komitetų taip pat teisės aktų leidybos iniciatyvos pranešimų ar prieštaringų rezoliucijų galimybei.

Ypač norėčiau padėkoti darbo grupės pirmininkei, Dagmar Roth-Behrendt ir jos – mūsų – kolegoms už jų ypatingą atsidavimą.

(Plojimai)

Kartu mums pavyko pritaikyti Europos Parlamento darbo metodus prie besikeičiančių politinių aplinkybių. Dabar modernizavome procedūras ir pertvarkėme darbo metodus, turimus savo dispozicijoje, ir tai geras pagrindas darbui atlikti naujojoje parlamentinėje kadencijoje.

Europos Parlamento biure taip pat bandėme pagerinti Parlamento administravimą, padaryti kasdienį narių darbą lengvesnį ir modernizuoti infrastruktūrą bendravimui su Europos Sąjungos piliečiais paleidžiant televiziją „Web-TV“, skiriant prizą už žurnalistiką, piliečių prizą ir Europos Karolio Didžiojo jaunimo premiją.

Naujas Narių statutas, prie kurio dirbome daug metų, įsigalios naujojoje kadencijoje. Tai reikšmingas įnašas į politiką dėl narių finansų, skaidrumo ir ryšių su visuomene.

Aiškaus, skaidraus padėjėjų statuto priėmimas – reikšmingas žingsnis į priekį ir didžiulė sėkmė, už kurią turime dėkoti visiems kolegoms nariams.

Ponios ir ponai, šiandien norėčiau pakartoti ir vėl patvirtinti pagrindinę mintį, kuri man apibendrina Europos integracijos darbą. Mes įsipareigojė kiekvieno žmogaus orumui. Tai aukščiausia vertybė. Ji vienija mus Europos Sąjungos bendrų vertybių bendruomenėje. Žmogaus orumas turi būti visada gerbiamas – tai etinis atsakymas į moralines krizes Europos praeityje.

(Plojimai)

Mums tai veda į besąlyginio žmogaus orumo apsaugos ir kultūrų dialogo skatinimo, kurie buvo pagrindiniai principai mano kadencijos metu, priesaiką.

Europos kultūrų dialogo metai padarė ilgalaikį poveikį, ar tai būtų dialogas su Europos ir Viduržemio jūros šalių parlamentine asamblėja, susidūrimai tarp skirtingų tikėjimų jaunų žmonių – įskaitant iš Izraelio ir Palestinos – ar arabų ir Afrikos savaitės, surengtos Europos Parlamente.

Padėjome ilgalaikio dialogo, kuris taip pat turi nukreipti, įkvėpti ir įpareigoti mus ateityje, pagrindus.

Taikos suregulavimas Artimuosiuose Rytuose taip pat yra svarbus taikiam sambūviui tarp krikščionių, žydų ir musulmonų, taip pat Europos Sąjungos žmonių ir pasaulio šalių. Gazos ruožas ir Vakarų krantas taip pat nėra užkampyje; jie ant mūsų slenksčio į Viduržemio jūrą. Turime būti atkaklesni tarptautinėje scenoje ir prisidėti prie taikos ir stabilumo Artimuosiuose Rytuose.

Ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad mūsų kasdieniame darbe sprendžiame daugybę klausimų, kartais susijusių su labai specifinėmis aplinkybėmis. Niekada neturime pamiršti savo šaknų ar užmiršti vertybes, kurios mus sieja. Šiandienos laisva, taiki ir socialiai įsipareigojusi Europos Sąjunga buvo ilgai kurta.

Turime įkvėpti gyvenimui pagrindus, kuriais Europos Sąjunga paremta. Štai kodėl esu ypač dėkingas jums už jūsų drąsinimus ir nuolatinę paramą mano iniciatyvai įkurti „Europos istorijos namus“. Ypač turėčiau padėkoti ne tik pirmininko pavaduotojui Migueliui Angeliui Martínezui Martínezui už jo nesilpnėjančią paramą, bet ir mano kolegoms nariams šiuose rūmuose. „Europos istorijos namai“ bus naudojami kaip vieta, kur mūsų Europos identitetas gali būti atsimintas ir atgaivintas. Jau priimti pagrindiniai sprendimai dėl Europos istorijos namų įkūrimo.

Vakar buvo surengti dviejų vadovaujančių institucijų susitikimai su rinkėjais. Su jūsų parama – žinoma, jei būsiu pakartotinai išrinktas kaip Europos Parlamento narys birželio 7 d. – pasišvęsiu užduočiai užtikrinti, kad „Europos istorijos rūmai“ būtų užbaigti iki kitos kadencijos pabaigos 2014 m.

2014 m. minėsime šimtąsias Pirmojo pasaulinio karo pradžios metines. Praėjus šimtui metų, mes gyvename naujoje taikos, laisvės ir vienybės Europoje.

Daug žmonių palaiko mus mūsų nuolatiniame siekyje. Ypač dėkoju visam atsidavusiam personalui Europos Parlamento administracinėse tarnybose, ypač mūsų naujam Generaliniam sekretoriui, Klausui Wellei, ir jo pavaduotojui, Davidui Harley, be kurių atsidavimo, kompetencijos ir pasiaukojimo mūsų politinis darbas nebūtų įmanomas.

(Plojimai)

Jūs nusipelnėte mūsų padėkos, mūsų palaikymo ir mūsų įvertinimo.

Nuoširdžiausiai dėkoju savo asmeniniam kabineto personalui, bet, pirmiausia, dėkoju kolegoms nariams, ypač Biurui ir politinių frakcijų pirmininkams, už jūsų bendradarbiavimą. Ką tik turėjome kitą Pirmininkų konferencijos susitikimą. Pirmadienį vakare turėjome Biuro susitikimą ir turėsime kitą susitikimą šiandien. Dėl esminių Europos demokratijos klausimų, beveik jokių ginčytinų, tikrai prieštarų sprendimų nebuvo priimta ir sutarėme dėl pagrindinių klausimų. Buvo sukurtas pasitikėjimo ryšys, už kurį esu nuoširdžiai dėkingas.

Kartu pasiekėme labai daug ir turime dar kartą igr̃yti rinkėjų pasitikėjimą. Tai darome tvirtai tikėdami, kad tai istoriškai teisingas kelias link Europos suvienijimo. Ateinanti rinkimų kampanija suteikia mums galimybę kalbėtis su piliečiais apie tai, kodėl Europos Sąjunga yra reikalinga. Norėčiau paraginti visus piliečius balsuoti rinkimuose ir balsuoti už Europos ateitį 21-ame amžiuje.

Naujai išrinkto Parlamento laukia daug darbo. Tai apima pagalbą įveikiant ekonomikos ir finansų krizę, įgyvendinant Europos energetikos politiką, pereinant prie žemo CO₂ ekonomikos, suteikiant daugiau saugumo Europos piliečiams ir taiką bei stabilumą pasaulyje. Mūsų darbas suteikė gerą pagrindą naujai išrinktam Parlamentui remtis.

Mano, kaip Europos Parlamento pirmininko, darbas per pastaruosius dvejus su puse metų buvo didžiulis iššūkis ir jį mielai vykdžiau su atsidavimu ir toliau vykdysiu iki liepos 14 d. Tarnauti Europai – didelė garbė.

Labai nuoširdžiai jums dėkoju už jūsų pasitikėjimą manimi ir už kiekvieną šių bendrų pastangų akimirką dirbant vieningos Europos link. Linkiu jums visa ko geriausio ateityje.

(Ilgi plojimai)

Joseph Daul, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, mano brangus H. G. Pötteringai, ponios ir ponai, šis Parlamentas – tai 500 mln. europiečių balsas ir jie nepakankamai informuoti apie tai.

Jie dar mažiau žino apie tai, kad šis Parlamentas turi širdį ir sielą. Gerb. H. G. Pötteringai, per dvejus su puse savo pirmininkavimo metų, buvote ne tik piliečių atstovas, jūs taip pat įkūnijote Europos širdį, dosnumą ir solidarumą. Kai kurie žmonės sako, kad neįmanoma įsimylėti Europos, jūs įrodėte, kad yra priešingai.

Nors ši Parlamento kadencija artėja prie pabaigos, noriu pabrėžti, kokia didelė pažanga padaryta dėl Europos integracijos ir kokią didelį įnašą mūsų Parlamentas, jums vadovaujant, įnešė į tai. Paminėsiu tik žymiausius pavyzdžius, apie kuriuos jūs jau kalbėjote: energetikos ir klimato kaitos paketas, Paslaugų direktyva, 2007–2013 m. finansinė perspektyva ir neseniai finansų rinkų reglamentas.

Tačiau užuot perbėgęs per visą varginantį direktyvų ir reglamentų sąrašą, norėčiau pabrėžti, kokią didelę reikšmę be dažnai labai techninių teisės aktų, kuriuos čia aptariame ir priimame, turi mūsų bendras darbas. Ši reikšmė yra bendras visų europiečių interesas. Dažnai sakoma, kad Europa yra nutolusi nuo savo piliečių, bet ar tokie klausimai, kaip žaislų saugumas, retų ligų ar Alzheimerio ligos moksliniai tyrimai, vartotojų apsauga, aplinkos apsaugos priemonės ir kova su visuotiniu klimato atšilimu, energetikos politika ar žmogaus teisių gynyba pasaulyje tikrai yra nutolę nuo piliečių kasdienio gyvenimo?

Jums pirmininkaujant, šis Parlamentas stebėjo kitą didelę pažangą. Galvoju apie vidaus reformą, kurią jūs įgyvendinate ir kuri padarys mūsų instituciją skaidresnę ir veiksmingesnę, ir apie naują Europos Parlamento narių ir jų padėjėjų statutą. Jums pirmininkaujant, šis Parlamentas padidino iniciatyvų skaičių pagal Europos kultūrų dialogo metų programą pripažindamas didžią kultūrų ir tikėjimų gausą mūsų visuomenėje ir

išplatindamas geriausią įmanomą Europos įvaizdį – atvirumo ir tolerancijos įvaizdį. Jums pirmininkaujant, Parlamentas suvokė svarbą, kurią ji skiria Viduržemio jūros regiono ateičiai, ir jo troškimą padėti atnešti taiką Artimuosiuose Rytuose.

Gerb. pirmininke, 2007 m. kovo 25 d. savo vardu pasirašėte Berlyno deklaraciją, žyminčią 50 Europos Sąjungos metų. Ta deklaracija primena tiems, kurie galėjo pamiršti mūsų kasdienio darbo tikslą, kitaip tariant, laisvos, demokratiškos, tolerantiškos Europos integraciją, kuri gerbia teisinę valstybę. Imdamasis iniciatyvos sukurti Europos istorijos namus, jūs suteikiate ilgalaikę svarbą savo atliktam darbui ir jūsų pirmtakams ir visiems tiems, kurie savaip prisidėjo prie mūsų bendros istorijos.

Už šiuos dalykus, norėčiau tiesiog jums padėkoti, gerb. pirmininke.

(Plojimai)

Martin Schulz, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti jums, gerb. pirmininke, už jūsų sunkų darbą. Norėčiau savo frakcijos vardu pasakyti, kad jūs vykdėte savo pareigas labai oriai. Jūs suteikėte Parlamentui garbingumo tuo, kaip vadovavote rūmams.

Dabar ne laika apžvelgti jūsų darbą. Europos Parlamento pirmininko palikimas visada yra kruopščiai politiškai nagrinėjamas. Galite sutikti ar nesutikti su vienu ar kitu dalyku. Pirmininko darbo apžvalga turi būti sutelkta ties tuo, ką Pirmininkas padarė dėl rūmų sėkmės. Jūs pateikėte savo išvadas. Nėra ką pridurti. Todėl išlieka klausimas: ką Pirmininkas, kaip žmogus, padarė dėl šių rūmų? Man ir mano kolegoms Socialistų frakcijoje Parlamente aišku, kad jūs suteikėte garbingumo rūmams tiek viduje, tiek išorėje.

Rūmai ne visada elgiasi garbingai. Bet tai tiesa kalbant apie visus pasaulio parlamentus. Turi būti užtikrinamas daugiau nei 700 narių iš 27 šalių, kurie priklauso aštuonioms skirtingoms parlamentinėms frakcijoms, kurie priklauso skirtingiems tikėjimams, kurie turi skirtingą odos spalvą, kurie atėjo iš skirtingų politinių tradicijų, kurie išgyveno skirtingą istorinę plėtrą, daugianacionalinės bendros parlamentinės asamblėjos orumas. Juos suvienyti ir suteikti jiems vienybės jausmą per savo atstovavimą yra sudėtinga. Būtent tai jūs padarėte. Ir už tai jūs nusipelnote mūsų nuoširdžios padėkos.

(Plojimai)

Gerb. pirmininke, jūs ėmėtės įvairios veiklos savo dviejų su puse metų kadencijos metu. Tam, kad paremčiau tai, ką pasakiau apie tai, kaip vykdėte savo pareigas, frakcijos vardu norėčiau išskirti vieną požiūrį, dėl kurio mes visiškai palaikėme jūsų nuomonę ir kuomet suteikėte rūmams balsą, kuris peržengė politinio padalijimo ribas, ir taip suteikė balsą žmonėms, iš kurių atimtos pilietinės teisės, vietoje, kuri sutvarkyta būtent taip, kaip apibūdinau. Pakėlėte balsą prieš skandalą Gvantanamo tuo metu, kai nebuvo lengva tai padaryti. Tai, gerb. pirmininke, išliks tvirta jūsų kadencijos gairė. Jūs parodėte, kad reikalavimas, kurį uždėjote sau būti tolerantiškam ir kosmopolitiškam asmeniui iš vienos pusės ir būti atsidavusiam savo fundamentaliai krikščioniškam supratimui iš kitos pusės, buvo įvykdytas.

Bet žmogiškojo orumo, tiek kylančio iš švietimo tradicijos tiek, kaip jūsų atveju, iš religinės orientacijos, visumos pavertimas jūsų veiklos esme nusipelnė to, kad būtumėte išskirtas kaip geras Europos Sąjungos pirmininkas ir taip jus prisiminsime. Labai jums ačiū.

(Garsūs plojimai)

Graham Watson, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, jūsų žodžiai šiandien buvo būdingi jūsų, kaip pirmininko, laikotarpiui. Galbūt mūsų frakcijos ne visada sutarė, bet jūsų kadencijos metu jūs įrodėte esąs sąžininga, teisinga ir vienijanti asmenybė, tokia, kurios kuklumas slepia daugelį jūsų pasiekimų.

Buvote išrinktas garbingo pasižadėjimo įtraukti mūsų rūmus į tarpkultūrinį dialogą pagrindu, bet jūsų pasiekimai didesni nei šis. Dėl narių išmokų, jūs užbaigėte gyvybiškai svarbų Pato Coxo pradėtą darbą. Dėl parlamentinių procedūrų jūs prižiūrėjote reformas, kurių daugelis iš mūsų ilgai reikalavo, ir tokiais iniciatyvomis kaip „Europarl TV“ parėmėte šiuolaikinius bendravimo su mūsų piliečiais metodus. Tai pasiekimas, kuriuo reikia didžiuotis ir palikimas, kuriuo įpėdiniai turi remtis.

Tikiuosi, jūs parašysite apie savo potyrius ir išpūdžius. Jie bus per daug įdomūs, kad būtų palikti šaltose ir galingose užmaršties rankose. Dar daugiau, kaip poetas R. W. Emerson mokė mus, nėra tokio dalyko kaip istorija, yra tik biografija. Su metais šis Parlamentas tapo galingesnis. Jis bus dar galingesnis pagal Lisabonos sutartį, jei ir kai ji galiausiai bus ratifikuota. Bus įdomu pamatyti, kokius planus atsineš būsimi pirmininkai, kad išplėstų jūsų atliktą vaidmenį, numatant bendras vertybes ir principus, kuriuos laikome brangiais.

Bet šiandien, manau, galiu kalbėti už daugelį, kai sakau, kad jūs nusipelnėte mūsų pagarbos ir prierašumo. Kaip ir jums, tai mano paskutinė plenarinė kalba dabartiniame vaidmenyje. Vadovavęs frakcijai nuo 2002 m., jaučiu tai, ką angliškai vadiname tariamu polinkiu į neištikimybę po septynerių santuokos metų. Nors jau nebesėdėsiu šioje kėdėje, žinau, kad jūs žinote, jog norėčiau pasėdėti ten, kur sėdite jūs. Gerb. pirmininke, savo frakcijos vardu, dėkoju jums. Dėkoju sesijų tarnyboms ir vertėjams ir visam personalui, kuris prisidėjo prie puikaus darbo, kurį jūs atlikote kaip rūmų pirmininkas.

(Plojimai)

Cristiana Muscardini, UEN frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šios kadencijos metu Parlamentas, ypač jums pirmininkaujant, sustiprino savo sugebėjimą daryti politinį poveikį Sąjungos ateičiai, nors mums ir teks palaukti naujos sutarties, kad pamatytume ambicijų realizavimą tų, kurie visada tikėjo didesnės įstatymų leidžiamosios valdžios poreikiu mūsų institucijai, kuri yra tokia vienintelė pasaulyje todėl, kad ją renka 27 šalių piliečiai.

Įvykiai – tragiški daugeliu atvejų – greitai ir tankiai sekė vienas paskui kitą šios kadencijos metu ir daugeliu atvejų ypač per pastaruosius dvejus su puse metų Parlamentas jūsų, gerb. pirmininke, dėka galėjo atlikti lemiamą vaidmenį tarpininkaujant dėl pasiūlymų. Mūsų vaidmuo tapo vis labiau akivaizdus politinis vaidmuo, kuris turi padėti mums nugalėti partijų skirtumus, kurie skiria mus mūsų pačių šalyse, kad galėtume pasiekti bendrus tikslus bendrais mūsų tautų interesais ir užtikrinti daugiau teisingumo, taikos ir saugumo pasaulyje.

Prasidėjus parlamentinei kadencijai, mes galiausiai pamatėme tautas, kurios daugelį dešimtmečių buvo netekusios savo laisvės, prisijungiančias prie mūsų, ir Rumunijos bei Bulgarijos įstojimas parlamentinės kadencijos metu sustiprino pasaulinį Europos, galinčios sukurti vienybę gerbdama skirtumus, įvaizdį.

Parlamentinę kadenciją užbaigiame ekonomikos krizės, kuri privertė mus suvokti, kad savo rankose turime sisteminę krizę, viduryje, todėl naujasis Parlamentas taip pat turi būti varomąja jėga, kuri padės visuomenei vėl atrasti vertybes, kurios dabar labai dažnai nepaisoma. Dabar labiau nei bet kada parlamentinė demokratija Europoje ir nacionaliniu mastu simbolizuoja laisvės garantiją.

Gerb. pirmininke, dėkoju jums savo frakcijos vardu ir asmeniškai už jūsų atsidavimą, – jūs atstovavote mums visiems, – už didelį indėlį, kurį įnešėte į mūsų institucijos reputacijos sukūrimą, dėl kurios reikalaujame ne tik dar daugiau skaidrumo, bet ir reikiamo dėmesio iš tam tikrų žiniasklaidos segmentų pusės, kurie susidomėjo Europa tik tam, kad sukeltų nereikšmingas, beprasmiškas diskusijas užuot prisidėję prie bendro informuotumo ir bendros pažangos augimo.

Gerb. pirmininke, po dvidešimt metų, kuriuos praleidau šiame Parlamente, jaučiu pareigą prisijungti prie jūsų, nuostabiai atstovavusio man šiuose rūmuose, ir padėkoti milijonams Europos piliečių, kurie savo kasdieniu sunkiu darbu ir pagarba solidarumui, teisingumo principams ir mūsų praeities šaknims prisideda prie visuomenės, kuri labiau gerbia teises ir geriau žino savo pareigas, vystymosi.

Monica Frassoni, Verts/ALE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, *Herr Präsident*, jums buvo suteikta didžiulė garbė pirmininkauti originaliausiai institucijai pasaulyje, ir mes Žaliųjų frakcijoje/Europos laisvajame aljanse esame tikri, kad jūs tai padarėte su motyvacija ir užsidegimu, ir mes jums už tai dėkojame.

Kai prieš dvejus su puse metų stovėjau prieš jus kaip kandidatė į Europos Parlamento pirmininko pareigas savo frakcijos vardu labai pabrėžiau būtinybę, kad Parlamento pirmininkas atstovautų institucijai, laisvai nuo valstybių narių interesų ir finansinių lobistų daromo spaudimo, vadovautų lygiai tokią pat laisvai administracijai, pasirinktai nuopelnų, o ne politinio lojalumo pagrindu, ir galėtų kalbėti su vis labiau pasidalijančia ir abejinga visuomene. Tuo metu mus smarkiai kritikavo dėl bendro sprendimo, kurį jūs ir Socialistų frakcija priėmėte Europos Parlamente atmesti bet kokias pastangas vėl atnaujinti konstitucinę diskusiją po 2005 m. referendumų, didžiulė klaida, kuri palengvino valstybėms vėl pasisavinti Europos reformos procesą.

Praėjus dviem su puse metų, mes Verts/ALE frakcijoje vertintume jūsų darbą, gerb. pirmininke H. G. Pötteringai, kaip turėjusį pakilimų ir nusileidimų. Mes pritarėme ir palaikėme jūsų darbą Artimuosiuose Rytuose, ypač jūsų darbą Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių parlamentinės asamblėjos pirmininko pareigose. Mes vertinome jūsų tvirtą proeuropinį tikėjimą, Parlamento, atviro piliečiams, frakcijoms, asociacijoms ir drąsiausioms kultūrinėms iniciatyvoms, idėją bei jūsų pasiryžimą dėl Padėjėjų statuto.

Taip pat teigiamai vertiname jūsų ryžtingą išipareigojimą pagrindinėms teisėms, net tose vietose, į kurias nepalankiai žiūri Europos Parlamento dauguma, nuo Rusijos iki Kinijos, į jūsų paties žalius įgaliojimus, neseniai patvirtintus jūsų komentarais dėl klimato kaitos.

Bet vis tiek aišku, gerb. pirmininke, kad jums pirmininkaujant, mūsų Parlamentas tęsė savo laipsnišką keitimąsi iš institucijos, kuri reikalauja ir kovoja už demokratiją į asamblėją, kuri labai dažnai yra nuolanki ir atsargi, kad nedrumstų vienos ar kitos vyriausybės ramybės. Jis susitaikė su nekovojo ar privilegijuotomis skaidriomis sritimis dėl kurių balsuotojai turi matomumą – tereikia galvoti apie visiškai instrumentuotą darbo grupės nesėkmę dėl lobistų, kuri pasibaigė šiandien nieko nepasiekus nepaisant labai aiškos rezoliucijos, kuri buvo patvirtinta prieš metus, ar tylą dėl dviejų vietų Strasbūre ir Briuselyje klausimo ir dėl pinigų ir CO₂ švaistymo klausimo, kuris nesuprantamas mūsų rinkėjams.

Gerb. pirmininke, dabar aš baigsiu. Sėkmingų normų reformomis jūsų pirmininkaujanti šalis taip pat prižiūrėjo laipsnišką galios centralizavimą į kelių asmenų mūsų institucijoje rankas dėl komitetų darbo ir atskirų europarlamentarų vaidmens stiprinimo ir darydamas daugiau siekiant skatinti įvairovę ir pliuralizmą.

Gerb. pirmininke, turbūt naujajame Parlamente bus nauja dauguma, bet esame tikri dėl vieno dalyko – ilga kova už stiprią, gerbiama, pliuralistinę ir kupiną užuojautos Europos demokratiją nebaigta ir bent šiame dalyke visada turėsime jus mūsų pusėje.

Francis Wurtz, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, jūsų pirmininkavimą – kaip jūs ką tik pažymėjote – paženklino didelės politinės svarbos įvykiai, kurie daugiau nei vienu atveju buvo iššūkis Europai ir tuo pačiu metu mūsų Parlamentui.

Kai kurie jų buvo Europos Sąjungos viduje, ypač tai, ką daugelis vadina institucine krize, ir kurią aš greičiau apibūdinau kaip papildomą pasitikėjimo dabartiniu Europos modeliu krizės simptomą arba to modelio teisėtumo krizę tarp didėjančio mūsų kolegų piliečių skaičiaus.

Kiti turi tarptautinį aspektą, pavyzdžiui, konfliktas Artimuosiuose Rytuose, kurį jūs paminėjote. Pastarasis, visai nedarantis pažangos pelnytų ir tvarios taikos link, mums stebint blogėja ir nuodija tarptautinius santykius, kai nekelia grėsmės mūsų visuomenių sanglaudai.

Galiausiai, kiti jaudina visą planetą, pavyzdžiui, aplinkos krizė ir, galų gale, finansų, ekonomikos, socialinė ir politinė krizė, kuri primeta mums tam tikrus visuomenės ar, iš tikrųjų, civilizacijos pasirinkimus.

Būtent šiame ypač sudėtingame kontekste jūs turėjote vadovauti Europos Parlamentui ir atstovauti jam prieš mūsų valstybes nares ir prieš pasaulį. Mano frakcija ir aš manome, kad jūs garbingai atlikote savo pareigą.

Žinoma, mūsų politiniai pasirinkimai yra akivaizdžiai skirtingi ir kartais nesutaria vienas su kitu. Tačiau būtent pagal gebėjimą valdyti šiuos reikalingus ir sveikus idėjų konfliktus, gerbiant kiekvieną, vertinamas tokio aukšto posto, kaip jūsų, turėtojas.

Dabar galiu pasakyti, kad kaip mažumos grupės, kuri, daugelio žmonių nuomone, reiškia idėjas už dabartinės vyraujančios tendencijos ribų, pirmininkas jaučiausi laisvai jums pirmininkaujant. Dar geriau, tada, kai mūsų politiniai skirtumai natūraliai lieka nepakitę, mūsų, kaip žmonių, santykiai buvo pastebimai praturtinti.

Gerb. pirmininke, mes vienas kitą pažįstame trisdešimtų metų. Mes tikrai gerai vienas kitą pažinome per pastaruosius mūsų nuostabaus bendradarbiavimo metus Pirmininkų konferencijoje. Labai vertinu jūsų asmeninę etiką, kuri leido jums pripažinti, – bent aš taip manau, – kad įmanoma vienu metu būti komunistu, demokratu, europiečiu ir humanistu. Ačiū jums.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Ačiū, gerb. F. Wurtzai. Ponios ir ponai, visų jūsų vardu norėčiau padėkoti F. Wurtzui, kuris buvo nariu nuo 1979 m. ir dabar paliks Parlamentą. Mes taip pat dėkojame trim kitiems kolegoms nariams, kurie čia buvo nuo 1979 m. ir dabar paliks rūmus: Klaus Hänsch, buvęs pirmininkas, Ingo Friedrich, buvęs pirmininko pavaduotojas ir kvestorius, ir Karl von Wogau, buvęs Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pirmininkas ir dabartinis Saugumo ir gynybos pakomitečio pirmininkas. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti jūsų visų vardu šiems keturiems ir visiems kitiems išvykstantiems kolegoms nariams už jų didžiulį atsidavimą. Labai jums ačiū.

(Garsūs plojimai)

Nigel Farage, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, Nepriklausomybės ir demokratijos frakcija bandė būti naudinga, teigiama ir konstruktyviai teisinga šios parlamentinės kadencijos metu.

(Ivairios reakcijos)

Taip, todėl, kad teikėme opozicijos balsą, o demokratijoje opozicija yra esminė. Ji gyvybiškai svarbi. Bet, deja, kaip pirmininkas Václav Klaus pažymėjo, kai atėjo čia, iš tiesų jūs nemanote, kad turi būti bet koks kitas alternatyvus požiūris, ir dėl to jūsų pirmininkavimas paženklintas jūsų didžiai pragaištinga maniera dėl to, kaip elgėtės su rūmų nariais, kurie atsistojo ir pasipriešino Konstitucijai / Lisabonos sutarčiai.

Išskirtinis momentas man šiuose rūmuose buvo tuomet, kai prancūzai mums pasakė „ne“, olandai mums pasakė „ne“, tada airiai mums pasakė „ne“, o šis Parlamentas tyčia toliau tęsė ignoruodamas žmonių norus. Jūs tiesiog nesuprantate, ar ne? „Ne“ reiškia „ne“, ir tikrai neįtikėtina, kad 499 šių rūmų nariai balsavo nepaisyti airių „ne“ balso ir tęsti sutartį. Koks tai Parlamentas? Jei tikėtumėte demokratija, jūs tiesiog nenustumtumėte į šalį tų trijų referendumų rezultatų.

Dar blogiau yra tai, kad dabar jūs taip bijote visuomenės nuomonės, – jūs žinote, kad pralaimite ginčą, – kad grimztate į piktnaudžiavimą. G. Watson pasakė, kad elgiuosi kaip anglų futbolo chuliganas, kai viskas ką padariau, tai atsargiai nurodžiau, kad Komisijos narys J. Barrot yra pripažintas išeikvotojas. Gary Titley pasakė, kad aš sergantis paranoja reaktionierius, gyvenantis visuomenės pakraštyje. Gal ir yra tiesos, aš nežinau; bet Danny Cohn-Bendit, tas didis žodžio laisvės čempionas, pasakė, kad sutarties oponentai buvo psichiškai nesveiki, o Martin Schulz, Socialistų lyderis, pasakė po vieno iš „ne“ balsavimų, kad dabar turime nusilenkti populizmui ir kad „ne“ balsai atvėrė duris fašizmui.

Tikiuosi, per ateinančias keturias savaites, šios kampanijos metu, Europos balsuotojai galės pamatyti tikrą šio projekto veidą. Jūs esate nacionalistas; jūs bauginatė; jūs gąsdinatė; jūs esate antidemokratiškas; jūs esate visiškas rodytojas!

(Plojimai)

Pirmininkas. – Tai, kad galite pasakyti tokią kalbą, rodo, kad tai laisvas ir demokratiškas Europos Parlamentas!

(Plojimai)

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, kai kuriems kolegoms gali būti sunku patikėti, bet man jūsų trūks. Visą tą laiką, kiek aš jus pažįstu, pirma kaip Krikščionių demokratų lyderį, po to kaip Parlamento pirmininką, jūs buvote orumo, santūrumo ir mandagumo pavyzdys. Jūs anglofilas bei eurofilas ir atstovaujate viskam, kas geriausia integracinėje tradicijoje. Be abejonės, jums labai palengvės, kai išgirsite, kad neprisimenu, kad kada nors būčiau su jumis sutikęs.

(Juokas)

Bet karjeroje, kurią abu pasirinkome, žinome, kad ideologinis įsipareigojimas yra reta prekė ir mes vertiname ją net jei matome, kad ji oponentė.

Prisiminkite, kaip mes susirėmėme dėl jūsų rūmų Darbo tvarkos taisyklių interpretavimo. Tie iš mūsų, kurie norėjo referendumų dėl Konstitucinės sutarties, išreiškė mūsų mintį taikiais balsavimo rezultatų paaiškinimais. Mūsų teisė tai padaryti buvo aiškiai įtvirtinta Darbo tvarkos taisyklėse. Jūs pasirinkote pasirinktinai netaikyti tų taisyklių – jūs nesiekėte jų pakeisti, tam būtų prireikę tam tikro laiko tarpo, jūs tiesiog nekreipėte į jas dėmesio. Dabar ne laikas vėl dėl to ginčytis. Vietoj to, leiskite pasakyti štai ką: šių rūmų pirmininkas turi įkūnyti visus rūmus, įskaitant tuos, kurie palaiko mažumos požiūrį, o kai jūs traktuojate mus skirtingai, jūs atveriate duris despotizmui. Pavyzdžiui, faktiškai kiekvieną mėnesį čia vyksta demonstracijos dėl vieno ar kito dalyko ir jos toleruojamos, kai mes pakėlėme plakatus su vienu žodžiu „referendumas“, jūs atsiuntėte tvarkos prižiūrėtojus, kad šie atimtų mūsų plakatus ir keli iš mūsų buvo vėliau nubausti pinigine bauda.

Galiu suprasti, kodėl žodis „referendumas“ sukelia tiek daug nerimo šiuose rūmuose: trijų tautų rinkėjai atmetė jūsų konstitucinį modelį. Tai privertė jus jaustis pažeidžiamu ir padarė jus irzliu, o kadangi negalėjote pulti rinkėjus tiesiogiai, jūs išliejote savo nusivylimą ant mūsų, matomos euroskeptikų mažumos šiuos rūmuose.

Kolegos, nesitikiu pakeisti jūsų nuomonės dėl troškimo centralizuoti galią Briuselyje. Bet žiūrint iš jūsų požiūrio, raginčiau jus būti šiek tiek teisingesnį savo elgesyje su tais iš mūsų, kurie yra mažuma. Jei tik jūs galėtumėte nugalėti savo refleksinį mūsų nemėgimą, galėtumėte pamatyti, kad tai paremtų jūsų paties demokratinius įgaliojimus. Visoms organizacijoms reikia kritikos. Jūsų atkaklumas, kad ES yra absoliutus

gėris ir kad bet kokia jos kritika yra arba nesąžininga, arba ksenofobiška, nepadarė jums paslaugos todėl, kad be kritiško tiriamojo žvilgsnio Briuselio institucijos tampa pasipūtusios, savanaudiškos ir sugadintos.

Mano draugai, tikiuosi, kad liepos mėn. čia mūsų, *souverainistes*, bus daug daugiau. Pirmą kartą per penkiasdešimt metų šis Parlamentas turės kai ką oficialios opozicijos esmėje. Priklausys nuo jūsų įpėdinio, gerb. Hans-Gertai, kaip tvarkytis su ta opozicija, bet aš tikiuosi, kad jis gyvens pagal tolerancijos vertybę, kurią šie rūmai toliau tvirtina palaikantys.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Mes tai pasižymėjome.

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, esu dėkingas jums už šią galimybę pasakyti keletą žodžių pirmininkaujančios šalies vardu ir Tarybos vardu atsakant jums ir į politinių frakcijų atstovų įsikišimus. Mums ypač svarbu tai, kad penkeri šios kadencijos metai sutapo su pirmais penkeriais Čekijos ir kitų šalių, kurios įstojo tuo metu, Europos Sąjungos narystės metais. Juo labiau turint omenyje tai, kad Čekijai buvo suteikta garbė pirmininkauti Tarybai, šiai kadencijai artėjant prie pabaigos.

Pirmiausia, norėčiau pagerbti jus, gerb. pirmininke, už jūsų pavyzdinį elgesį vadovaujant šiai institucijai per pastaruosius dvejus su puse metų. Tai, kad jūs taip gerbiamas šiame Parlamente – pagarba, kuri aiškiai kerta partijų politinį pasidalijimą – yra galingas jūsų savybių, ypač teisingumo ir principingumo, liudijimas. Kaip vienas iš palyginti nedaug narių, pirmą kartą išrinktų dar 1979 m., jūs galėjote atnešti savo didelę patirtį, išmintį ir žinias į šį postą. Jei kalbėtume ypač pirmininkaujančios šalies vardu, galiu tik pasakyti, kad mes labai vertiname visas jūsų savybes santykiuose prieš mūsų pirmininkavimą ir per jį. Tarybos vardu norėčiau palinkėti jums visa ko geriausia ateityje.

Kadangi žvelgiame atgal į pastaruosius penkerius metus, tikiuosi, leisite man taip pat pagerbti jūsų pirmtaką J. Borrellį, kuris skelbė tas pačias nešališkumo ir vadovavimo savybes. Jūs abu užtikrinote, kad šis Pirmininko postas būtų tas, kuris užimamas su pagarba. Šis Parlamentas ir Europos Sąjunga, žiūrint plačiau, turi priešasčių būti dėkingi jums abiem.

Per pastaruosius penkerius metus šis Parlamentas veiksmingai panaudojo savo galias ir prerogatyvas, ne tik reikšmingoje bendrų sprendimų srityje, kurioje Taryba ir Parlamentas atsiduria priešingose stalo pusėse, kartais su labai skirtingais požiūriais ir tikslais. Nepaisant šių skirtumų, abi institucijos dirba kartu, siekdamos užtikrinti, kad sistema veiktų. Mes galime nesutarti ir galime konstruktyviai ginčytis, bet mes tai darome pagal sutartas taisykles ir procedūras. Manau, abi institucijos gali didžiuotis mūsų bendru įsipareigojimu dirbti, kad sistema veiktų, ir pastarieji penkeri metai pateikė daugybę pavyzdžių, kad tai veikia ir veikia labai veiksmingai.

Gerb. pirmininke, garbingi nariai, mažiau nei po trijų mėnesių naujas Parlamentas užims postą. Bus daug naujų narių. Jūs išrinksite naują pirmininką ir kita valstybė narė sėdės čia kaip pirmininkaujančioji ir atstovaujančioji Tarybai. Esu tikras, kad visi jie per ateinančius penkerius metus žvelgs atgal su dėkingumu ir pagarba į palikimą, kurį jūs, gerb. Pirmininke, palikote šiai institucijai. Ačiū jums už jūsų dėmesį.

Margot Wallström, Komisijos Pirmininko pavaduotoja. – (DE) Gerb. pirmininke, jums pirmininkaujant, santykiai tarp Europos Parlamento ir Komisijos vystėsi labai gerai, bet nereikia sklandžiai. Tai daro jums garbę, kad net rinkimų kampanijų metu, kai, kaip visuotinai žinoma, esama didžiausios galimybės kilti konfliktui, niekada normalios politinės diskusijos nevirto krize tarp institucijų.

Jei man būtų leista išsakyti asmeninę pastabą, norėčiau šiltai padėkoti jums už jūsų visada draugišką ir pagarbų požiūrį į jūsų darbą. Jūs ne tik elgėtės mandagiai, bet ir ėmėtės korekcinio veiksmų, kai buvo būtina. Ir jūs visada buvote džentelmeniškas. Taip pat norėčiau pabrėžti, kaip svarbu buvo šiam Parlamentui ir visai Europos Sąjungai, kad turėjote drąsos ir noro ginti šio Parlamento demokratinis principus ir privilegijas net nuo valstybių vadovų, jei būtina.

(Plojimai)

Taip pat norėčiau pasveikinti jus su trisdešimties metų esant išrinktam Europos Parlamento nariu sukaktimi. Jūsų asmenybė paliko didelę žymą šiems dešimtmečiams ir jūs įnešėte reikšmingą indėlį į Parlamento vystymosi formavimą.

Pirmininkas J. M. Barosso labai norėjo atvykti pats, bet, kaip žinote, jis lankosi ES ir Kanados aukščiausiojo lygio susitikime Prahoje. Komisijos Pirmininko ir visos Komisijos vardu norėčiau šiltai jums padėkoti už jūsų sėkmingą pirmininkavimą. Ačiū jums.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šiltai dėkoju jums už jūsų daugiausia palankius atsiliepimus. Linkiu visiems savo kolegoms nariams, kurie nebus perrenkami, visa ko geriausia ateityje ir tikiuosi, kad mes dar susitikime. Visiems mano kolegoms nariams, kurie bus perrenkami ir kurie bus perrinkti, norėčiau pasakyti, kad tikiuosi, jog mes, aišku, jei būsiu vėl išrinktas, tęsime savo gerą darbą. Tai, ką politinių frakcijų pirmininkai šiandien pasakė, paskatino mane toliau eiti keliu vieningos Europos link. Labai dėkoju jums visiems ir tikiuosi, kad mes dar pasimatysime.

(Garsūs plojimai)

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, turiu klausimą dėl tvarkos rūmuose. Prieš pat galimybę balsuoti, kai posėdis buvo trumpam sustabdytas, mūsų garbingų rūmų nariui aiškiai pavyko parlamentinio kandidato kontrabanda, turint keletą su ja padarytų įžūlių reklaminių fotografijų, ir, mano nuomone, užgauliojant mūsų įstaigą. Ar nebūtina, kad šie kandidatai atsiskaitytų?

Pirmininkė. – Ačiū, gerb. T. Mannai. Tai bus ištirta.

6. Balsavimui skirtas laikas (tęsinys)

Pirmininkė. – Dabar tęsiame balsavimą.

6.1. Elektroninių ryšių tinklas ir paslaugos, privataus gyvenimo ir vartotojų apsauga (A6-0257/2009, Malcolm Harbour)

- Prieš balsavimą:

Hanne Dahl (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, turiu pasakyti vieną dalyką dėl balsavimo, kurį ketiname surengti. Iš balsavimo sąrašo atrodo, kad balsuojame dėl kompromiso teksto iš komiteto, o ne dėl pakeitimų – tai pirmas dalykas. Paprastai būčiau pamaniusi, kad pirmiausia balsuosime dėl toliausiai siekiančių pakeitimų, taigi, prašyčiau jūsų panaudoti savo įgaliojimus pagal Darbo tvarkos taisyklių 19 straipsnį, ir pakeisti balsavimo tvarką, kad balsuotume už pakeitimus. Tai susiję su piliečių teisių pakeitimais. Tai labai svarbu tiek dėl M. Harbouro, tiek dėl C. Trautmann pranešimų.

Pirmininkė. – Gerb. H. Dahl, kiek žinau, nėra problemos. Nematau problemos dėl balsavimo tvarkos dėl M. Harbouro pranešimo. Tęsime, kaip parašyta tvarkos dokumente.

6.2. Elektroninių ryšių tinklas ir paslaugos (A6-0272/2009, Catherine Trautmann)

- Prieš balsavimą:

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, prašiau žodžio todėl, kad nesutinku su balsavimo tvarka dėl C. Trautmann pranešimo. Prašau suteikti man žodį prieš balsavimą dėl 10 kompromisinio pakeitimo, siekiant paaiškinti, kodėl balsavimo tvarka turėtų būti pakeista.

- Prieš balsavimą dėl 10 pakeitimo:

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau paprašyti, kad balsavimo seka būtų pakeista ir kad dėl 10 kompromisinio pakeitimo būtų balsuojama po to, kai prabalsuosime dėl nemažai kitų identiškų įvairių frakcijų prašymų, dėl kurių reikėjo balsuoti po 10 pakeitimo.

Mano argumentas dėl šito dalyko yra tas, kad, mano nuomone, įvairių frakcijų siūlomi pakeitimai siekia toliau nei kompromisinis pakeitimas dėl klausimo „Piliečių teisių apsauga nuo intervencijos į interneto prieigą

arba interneto prieigos dengimo“. Manau, kad būtų gerai Parlamentui, kuris taip aiškiai deklaravo savo palaikymą dėl liūdnai pagarsėjusio G. Bono ir D. Cohno-Bendito pakeitimo, dar kartą atvirai pasisakyti palaikant aukščiausią piliečių teisių apsaugą.

Apgailestauju, kad labai geros konsultacijos su C. Trautmann pabaigoje negaliu to prašyti, bet ši draugiška konsultacija, geras telekomunikacijų paketo rezultatas, neturėtų galiausiai reikšti, kad mes ribojame piliečių teises *en passant*.

(Plojimai)

Alexander Alvaro, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, remdamasi Darbo tvarkos taisyklių 154 straipsniu ir 155 straipsnio 2 dalimi, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija norėtų pritarti Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso prašymui pakeisti balsavimo dėl pakeitimų tvarką ir 1 c, p, 2, 5, 6 ir 9 pakeitimus pateikti balsavimui prieš 10 kompromisinį pakeitimą. Tarp kitų dalykų, – turbūt, jūsų balsavimo sąrašuose yra kitų dalykų, – tai taip pat susiję su tuo faktu, kad po mūsų frakcijos vakar priimto pasiūlymo, 10 kompromisinio pakeitimo daugiau neberems ALDE frakcija. Dėl balsavimo procedūros, 154 straipsnyje paaiškinama, su kuriuo pakeitimu reikia tvarkytis pirmiausia, kai yra atitinkančių ar prieštaraujančių prašymų. Mums svarbu, kad būtų išleistas teismo sprendimas prieš įvykstant bet kokiam įsikišimui į asmenų elgesį. Štai kodėl panaikinome pakeitimą.

Angelika Niebler, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, kalbu ne kaip komiteto pirmininkė, bet kaip savo frakcijos pranešėja dėl C. Trautmann pranešimo. Raginu rūmus atmesti procedūrinį pasiūlymą ir leisti įvykti balsavimui jūsų pasiūlyta tvarka balsavimo sąrašuose.

Gerb. R. Harms, niekas šiuose rūmuose nenori apriboti teisės į nemokamą prieigą prie interneto. Mes įtraukėme šį aspektą į kompromisą, kurį aptarinėjome su Tarybai pirmininkaujančiu čeku daugelį mėnesių. Šiose diskusijose aktyviai dalyvavo visos politinės partijos. Aš prašau, kad būtų laikomasi siūlomos tvarkos ir kad būtų atmestas balsavimo tvarkos pakeitimas, kurį dabar siūlo Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas ir Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija

Catherine Trautmann, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, visų pirma dėl prašymo pakeisti balsavimo sąrašą norėčiau pabrėžti, kad, jei teisingai supratau, jeigu kompromisą būtų įtraukusios tarnybos, remdamosi sveiku protu, prieš frakcijoms pateikiant pakeitimą, tai būtų padaryta dėl to, kad jis nepasiriboja 46 pakeitimu. Į jį įtrauktos nuostatos, kurios neapsiriboja prieigos prie interneto apribojimu, bet numato visas priemones, kurios gali turėti neigiamą poveikį vartotojų teisėms.

Antra, EP nariams taip pat norėčiau pasakyti, kad šis pakeitimas taip pat buvo pateiktas 1 straipsnyje, kuris susijęs su taikymo sritimi, todėl jis turi visa apimančią poveikį. O frakcijų pateiktas 8 straipsnio pakeitimas, kuris susijęs su nacionalinių reguliavimo institucijų tikslais.

Per derybas dėl šio kompromiso aš ištikimai ir draugiškai dirbau su visomis politinėmis frakcijomis. Norėčiau pažymėti, gerb. pirmininke, kad šią akimirką viena iš frakcijų atsiėmė savo parašą nuo kompromiso. Todėl kaip pranešėja norėčiau jums pasakyti, kad aš ir toliau remiu šį kompromisą ir kad aš balsavau už 46 pakeitimą.

Norėčiau pasakyti, kad atsižvelgdama į diskusijų aplinkybes manau, kad būtų išmintingiau Europos Parlamentui priimti sprendimą dėl balsavimo tvarkos, o ne palikti tai nuspręsti jums arba pranešėjui. Vis dėlto turiu išsakyti jums šį prašymą tiesiogiai, nes reikia suprasti, kas įvyktų, jei balsavimo tvarka būtų pakeista.

Jei balsavimo tvarka nebūtų pakeistas, sąrašas liktų tas pats. Pakeitus balsavimą, 46 pakeitimas būtų priimtas, jai gautų kvalifikuotą balsų daugumą. Tokiu atveju, gerb. pirmininke, aš taip pat paprašyčiau pateikti jūsų pateikti kompromisą – kuris nepasiriboja 46 pakeitimu – balsavimui po balsavimo dėl 46 pakeitimo. Jeigu 46 pakeitimas negautų kvalifikuotos balsų daugumos, mes balsuotume dėl kompromiso ir tai Europos Parlamento pasirinkimas.

Pirmininkė. – Esu girdėjusi iš kelių žmonių ir labai atidžiai atsižvelgsiu į tai, ką pasakė mūsų pranešėja.

Prieš šį balsavimą paprašiau tarybų patarimo ir atidžiau klausiausi to, kas man buvo sakoma.; Pagal Darbo tvarkos taisyklių 155 straipsnio 2 dalį aš kaip pirmininkė turiu teisę nuspręsti dėl balsavimo tvarkos. Mano nuomone, šis klausimas yra svarbus ne tik Parlamentui, bet ir už jo ribų, todėl būtų tikslinga balsuoti dėl ankstesniųjų pakeitimų, be to, darau tai atsižvelgdama į tai, kad, kaip suprantu, 10 pakeitimas buvo kompromisas, kuris buvo pateiktas tik po balsavimo komitete. Taigi, manau, kad dėl procedūrinių ir kitų priežasčių reikia pakeisti balsavimo tvarką.

(Parlamentas pritarė Rebeccos Harms prašymui.)

(Plojimai)

6.3. Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (EERRI) ir Biuras (A6-0271/2009, Pilar del Castillo Vera)

– Dėl R. Trautmann pranešimo (A6-0272/2009)

Catherine Trautmann, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, aš prašiau suteikti galimybę balsuoti dėl kompromiso, nes jis neapsiriboja 46 pakeitimu. Jūs nusprendėte nepateikti kompromiso balsavimui, bes nieko mums nepaaiškinote ir nepateikėte atsakymo pranešėjai. Noriu, kad žinotumėte, jog aš apgailestauju, kad nebuvo atsižvelgta į mūsų rekomendaciją bei pranešėjos rekomendaciją dėl EP balsavimo tvarkos.

Taip pat, paaiškindama ką tik įvykusį balsavimą, norėčiau pasakyti, kad nepatvirtinus kurios nors kompromiso dalies, visam dokumentui taikoma taikinimo procedūra. Tokia yra šios dienos balsavimo pasekmė.

Pirmininkė. – Dėkoju, C. Trautmann, manau, Parlamentas supranta savo veiksmų pasekmes, bet vis dėlto ačiū, kad tai pasakėte. Nebuvo tikslinga pateikti kitą kompromisą, o balsavimas buvo labai aiškus.

*

* *

6.4. Dažnių juostos judriajam ryšiui (A6-0276/2009, Francisca Pleguezuelos Aguilar)

6.5. Vienodas požiūris į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris (A6-0258/2009, Astrid Lulling)

– Prieš balsavimą dėl 14 pakeitimo:

Astrid Lulling, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, sutikau su Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentu L. Cocilovo į šį svarbų 6 straipsnį įtraukti nuostatą, kad: „Jeigu pagal tam tikros valstybės narės teisės aktus socialinės apsaugos minėtiesiems asmenims taikyti neprivaloma, ši apsauga taikoma atsižvelgiant į sutuoktinių pagalbininkų ar sugyventinių prašymą“.

Paaiškinsiu, ką tai reiškia. Mes reikalaujame, kad sutuoktiniai pagalbininkai būtų privalomai draudžiami, kaip ir savarankiškai dirbantys asmenys. Vis dėlto, jeigu šalyje savarankiškai dirbantys asmenys nėra apdrausti, mes negalime reikalauti, kad būtų draudžiami sutuoktiniai pagalbininkai, nes jiems negalima taikyti neegzistuojančios draudimo tvarkos. Todėl būtina priimti šią papildomą dalį. Šių veiksmų imuosi ir L. Cocilovo vardu.

(Žodinis pakeitimas nebuvo priimtas.)

6.6. Geresnės nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas (A6-0267/2009, Edite Estrela)

– Prieš balsavimą:

Edite Estrela, pranešėja. – (PT) Gerb. pirmininke, norėčiau paprašyti tarnybų atsižvelgti į tai, kad yra pateikta autentiška pakeitimų versiją portugalų kalba.

Antra, norėčiau paprašyti pakeisti balsavimo tvarką ir siekiant nuoseklumo iš pradžių balsuoti už 43 komiteto pakeitimą, o paskui – už 83 pakeitimą.

Galiausiai, norėčiau pažymėti, kad direktyva, kurią ketiname pakeisti, buvo priimta prieš 17 metų ir yra pasenusi. Persvarstyta direktyva neįsigalios iki kitos Parlamento kadencijos pabaigos. Taigi, mes priima teisės aktą ateičiai, o ne dabarčiai.

Šį teisės aktą priimame siekdami mūsų piliečių gerovės, taigi, suteikiame jiems daugiau priežasčių dalyvauti birželio mėn. vyksiančiuose rinkimuose.

Todėl baigdamą norėčiau paprašyti kolegų EP narių pritarti mano pranešimui.

Astrid Lulling, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, yra pateikti 89 pakeitimai šiam pranešimui. Tai labai painu ir vykstantis balsavimas neleis mums surengti tikrai objektyvių diskusijų su Taryba ir Komisija. Šie 89 pakeitimai visiškai nesiderina vienas su kitu. Siūlau grąžinti šį pranešimą komitetui svarstyti, nes, kaip minėjo E. Estela, mes turime tam daug laiko.

(Garsūs plojimai)

Pirmininkė. – A. Lullig, gal galėtumėte man pasakyti, ar šį prašymą išsakėte savo frakcijos vardu?

Astrid Lulling, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Taip, gerb. pirmininke, aš niekada nesakau nieko ne savo frakcijos vardu!

(Juokas ir plojimai)

Edite Estrela (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, nėra prasmės grąžinti šio pranešimo arba pasiūlymo komitetui svarstyti, nes jis buvo apsvartytas su visomis frakcijomis. Jį turbūt parems dauguma Parlamento narių. Jis taip pat buvo apsvartytas su Taryba ir Komisija.

Akivaizdu, kad žmonių nuomonės skiriasi. Deja, mes žinome, kad Taryba, pirmininkaujant Čekijai, laikėsi labai konservatyvaus požiūrio į lyčių lygybės skatinimą.

Todėl raginu Parlamentą balsuoti už pasiūlymus ir pritarti mano pranešimui, nes jis suteiks daugiau priežasčių piliečiams dalyvauti Europos rinkimuose.

(Parlamentas nusprendė grąžinti klausimą atgal į komitetą.)

6.7. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (A6-0242/2009, Gabriele Stauner)

6.8. Programa, skirta ekonomikos gaivinimui teikiant Bendrijos finansinę paramą energetikos srities projektams (A6-0261/2009, Eugenijus Maldeikis)

– Prieš balsavimą dėl teisėkūros rezoliucijos:

Reimer Böge, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, po trumpų konsultacijų su pranešėju mes sutarėme patikslinti teisėkūros rezoliucijos 2, 3 ir 5 dalį. Siūlau šį 2 dalies tekstą anglų kalba:

„Considers that the reference amount indicated in the legislative proposal is compatible with the multiannual financial framework as the latter has been revised;“ („mano, kad teisėkūros pasiūlyme nurodyta orientacinė suma yra suderinama su Daugiamete finansine programa, kadangi ši programa persvarstyta“)

3 dalyje turėtų būti ištrintas pirmasis sakiny, visa kitą liktų nepakitę: „Primena, kad reikia vengti be tokio persikirstymo...“ ir t. t.

5 dalis: „pažymi, kad teisėkūros procesas gali būti užbaigtas, kadangi susitarta dėl programos finansavimo;“.

(Žodiniai pakeitimai buvo priimti.)

6.9. Finansų rinka: centrinių įstaigų kontroliuojami bankai, tam tikrų nuosavų lėšų straipsniai, didelės pozicijos, priežiūros priemonės ir krizių valdymas (Kapitalo reikalavimų direktyvų 2006/48/EB ir 2006/49/EB dalinis keitimas) (A6-0139/2009, Othmar Karas)

– Prieš balsavimą:

Udo Bullmann, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, dėl šio pranešimo buvo daug ginčijamasi keliuose frakcijose, todėl siekdamas užtikrinti sąžiningą balsavimą norėčiau paprašyti suteikti man galimybę pasisakyti prieš balsavimą dėl 3 konstatuojamosios dalies, kad galėčiau išsakyti savo nuomonę dėl balsavimo tvarkos.

– Prieš balsavimą dėl 3 konstatuojamosios dalies:

Udo Bullmann, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, šiam pranešime išdėstytos įvairios idėjos, kaip reguliuoti pagrindinį kapitalą, o 91 ir 92 pakeitimai yra dar išsamesni, nes juose pateikiamas aiškesnis ir tikslesnis pagrindinio kapitalo apibrėžimas, todėl ateityje turėsime mažiau darbo. Todėl prašau, kad iš pradžių būtų balsuojama dėl jų, o vėliau dėl 3 konstatuojamosios dalies 89 pakeitimo. Tikiuosi, kad mano kolegos EP nariai sutiks, todėl norėčiau paprašyti, kad balsavimas dėl 3 konstatuojamosios dalies 89 pakeitimo būtų vardinis balsavimas.

Othmar Karas, *pranešėjas*. – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad per diskusijas mes aiškiai parodėme, kad kompromise pakankamai smulkiai atsižvelgta į pakeitimus. Todėl prašau laikytis šios tvarkos. Neturiu jokių prieštaravimų dėl vardinio balsavimo.

(Parlamentas pritarė Udo Bullmano prašymui.)

6.10. Bendrijos finansinių paslaugų, finansinės atskaitomybės ir audito programa (A6-0246/2009, Karsten Friedrich Hoppenstedt)

6.11. Gyvūnų apsauga juos žudant (A6-0185/2009, Janusz Wojciechowski)

– Prieš balsavimą:

Janusz Wojciechowski, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, turiu tris technines, bet svarbias pastabas.

Pirma, Žemės ūkio komitetas pateikė pakeitimų paketą, kuriame buvo ir 64 pakeitimas, dėl kurios turėtų būti balsuojama atskirai. Jis susijęs su Nacionalinių pavyzdinių centrų steigimo klausimu, kuris yra labai svarbi reglamento dalis. Žemės ūkio komitetas pasiūlė panaikinti įpareigojimą steigti pavyzdinius centrus nacionaliniu lygmeniu. Mano, kaip pranešėjo, nuomone, tai prieštarauja bendrai viso reglamento logikai. Siūlau dėl 64 pakeitimo balsuoti atskirai.

Antra, prašau atkreipti dėmesį į 28 pakeitimą, kuriame kalbama apie prieštarą ir jaudinantį apeiginio skerdimo klausimą. Balsavimas už šį pakeitimą užkirs kelią galimybei visiškai uždrausti apeiginį skerdimą nacionaliniu lygmeniu. Balsavimas prieš 28 pakeitimą tokio draudimo galimybę išsaugotų.

Trečia pastaba susijusi su 85 pakeitimu. Komisija pasiūlė iki 24 valandų sutrumpinti gyvūnų pervežimo iš ūkių ir laikymo skerdyklose laiką. Balsuojant už 85 pakeitimą šis sutrumpintas pervežimo laikas būtų panaikintas. Balsuojant prieš 85 pakeitimą būtų pritartą Komisijos pasiūlymui sutrumpinti pervežimo laiką.

(Prašymas buvo atmestas, nes jam nepritarė daugiau kaip keturiasdešimt EP narių.)

6.12. Atnaujinta socialinė darbotvarkė (A6-0241/2009, José Albino Silva Peneda)

– Prieš balsavimą:

Philip Bushill-Matthews, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, tikiuosi, kad Parlamentas atleis man už šį paskutinės minutės žodinį 14 dalies pakeitimą. Kolegos žino, kad tai yra labai jautrus klausimas, keliantis sunkumų kai kuriose kalbose ir kai kurioms valstybėms narėms. Svarbu, kad šis pasiūlymas sulauktų didžiausio įmanomo pritarimo.

Siūlau visą 14 dalį pakeisti dalimi, kuriai Parlamentas jau pritarė – 2009 m. kovo 11 d. Parlamento rezoliucijos 2009 m. Europos Vadovų Tarybai dėl Lisabonos strategijos, 23 dalimi, kurioje kalbama apie tuos pačius dalykus. Perskaitysiu ją:

„pažymi, kad kai kurios valstybės narės įvedė minimalaus atlyginimo koncepciją; siūlo, kad ir kitos valstybės narės išnagrinėtų šią patirtį ir ją pasinaudotų; ragina valstybes nares visiems sudaryti sąlygas dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime, ypač kai tai susiję su teisės aktais, kuriuose nustatomas minimalus atlyginimas, arba bet kokiais kitais teisiškai įpareigojančiais ir bendrai privalomais susitarimais, arba kolektyviniais susitarimais, priimtais vadovaujantis nacionalinėmis tradicijomis, kuriuos taikant būtų užtikrinama, kad visą dieną dirbantys asmenys galėtų pragyventi iš gaunamų pajamų“.

Jau minėjau, kad šiai nuostatai politinės frakcijos pritarė. Atsiprašau, kad pateikiu ją dabar. Pranešėjas su tuo sutiko ir aš tikiuosi, kad Parlamentas leis bent pateikti šį žodinį pakeitimą.

(Žodiniam pakeitimui buvo pritarta.)

Jan Andersson (PSE). – (SV) Labai jums ačiū. Norėčiau trumpai pakomentuoti vertimą į švedų kalbą. 13 ir 36 dalyje „minimalios pajamos“ į švedų kalbą buvo išversto kaip „minimilön“. Šis žodis reiškia minimalų darbo užmokestį. Vietoje jo turėtų būti „minimiinkomst“. Yra skirtumas tarp „minimiinkomst“ ir „minimilön“, todėl švediskame 13 ir 36 dalies vertime yra klaida.

6.13. Iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvi įtrauktis (A6-0263/2009, Jean Lambert)

*

* *

Pirmininkė. – Kolegos ir tie, kurie laukia pateikti paaiškinimus dėl balsavimo, tikriausiai suprantate, kad dabar labai vėlu. Dirbame čia jau ilgą laiką, dirba ir mūsų vertėjai. Paaiškinimų dėl balsavimo yra labai daug ir aš manau, kad iki 15.00 val. jų visų neaptarsime. Todėl priimu sprendimą, kuris buvo priimamas ir anksčiau, paaiškinimus dėl balsavimo nukelti į šios dienos darbo pabaigą.

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, taisyklės yra labai aiškios: po balsavimo kiekvienas narys turi teisę pateikti ne ilgesnį kaip 60 sekundžių trukmės paaiškinimą dėl balsavimo. Aš suprantu, kad vertėjai čia dirba jau labai ilgai. Suprantu, kad daug žmonių negali išeiti papietauti. Norėčiau pasiūlyti kompromisą, kuriuo naudotųsi jūsų kolega Pirmininko pavaduotojas A. Vidal-Quadras, kai tai nutiko paskutinį kartą – jis leido pateikti paaiškinimus dėl balsavimo vienam po kito, todėl darbas vyko daug greičiau.

Pirmininkė. – Dėkoju, D. Hannanai. Mes apsvaistėme tokią galimybę, bet paaiškinimų dėl balsavimo labai daug, todėl ji dabar netinka. Paaiškinimus dėl balsavimo jūs galėsite pateikti po balsavimo ta prasme, kad tai galėsite padaryti šį vakar. Labai dėl to apgailestauju, bet dabar labai vėlu, o jūs visi žinote, kaip aš vertinu jūsų indėlį!

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Pasiūlymas dėl sprendimo (B6-0268/2009)

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), raštu. – (PT) Europos Komisijos komunikate COM(2007) 281 visoms Europos institucijoms iškeltas uždavinys: „Atėjo laikas į Braziliją žvelgti kaip į strateginę partnerę, didžiausią ekonominę jėgą Lotynų Amerikos ir regiono lyderę“. Partnerystė buvo įtvirtinta 2007 m. liepos 4 d. Lisabonoje per Portugalijos pirmininkavimą Europos Sąjungai. 2009 m. kovo 12 d. Europos Parlamentas patvirtino rekomendacijas Tarybai, nurodydamas, kad „strateginė partnerystė turėtų sudaryti galimybes pradėti nuolatinį struktūrinį Brazilijos nacionalinio kongreso ir Europos Parlamento narių dialogą“.

Deja, nepaisydamas šios principinės nuostatos ir mano raginimų šio Parlamento pirmininkui, Parlamentas laikosi pasenusio požiūrio palikti Braziliją vienintele BRIC ekonomika, neturinčia nepriklausomos parlamentinės delegacijos. Tai prieštarauja paties Parlamento sprendimui ir yra apgailėtino nepaslinkimo ir trumpalaikio požiūrio pavyzdys, atsižvelgiant į tai, kad Brazilija yra tikrai svarbi pasaulio veikėja. Tikiuosi, kad būsimi Parlamento nariai, ypač Parlamento nariai iš Portugalijos, padės pakeisti šią apgailėtiną įvykių eigą ir įtvirtins tiesioginį ir produktyvų bendradarbiavimą su Brazilijos nacionaliniu kongresu.

Aš balsavau prieš.

Francis Wurtz (GUE/NGL), raštu. – GUE/NGL susilaikė per balsavimą dėl tarpparlamentinių delegacijų skaičiaus dėl nuorodos į Kosovą kalbant apie delegaciją „ryšiams su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Serbija, Juodkalnija ir Kosovu“.

Delegacijos ryšiams su pasiskelbusia valstybe, kuri sukurta pažeidus tarptautinę teisę, formavimas taip pat yra *de facto* tarptautinės teisės pažeidimas.

Ši susilaikymas netaikytinas visoms kitoms delegacijoms, apie kurias kalbama tame pačiame sprendime, nes mes joms pritariame.

- Pranešimas: Philippe Morillon (A6-0203/2009)

Glyn Ford (PSE), raštu. – Džiaugiuosi galėdamas šiandien balsuoti dėl pranešimo, kuriuo panaikinama direktyva ir 11 pasenusių sprendimų, ir pažymiu, kad kitu Ph. Morillono pranešimu (A6-0202/2009) bus panaikinta dar 14 pasenusių teisės aktų.

Sveikinu kolegą žengus žingsnį, kurį būtų gerai pakartoti visuose mūsų komitetuose ir visose kompetencijos srityse. Aš tikrai pritarčiau tam, kad kai kurių reglamentų ir direktyvų galiojimo laikas būtų fiksuotas. Tai leistų išvengti pakartotinio įstatymų ir reglamentų priėmimo ir dėl jo mums tenkančios naštos.

- Pranešimas: Petya Stavreva (A6-0259/2009)

Katerina Batzeli (PSE), raštu. – (EL) PASOK parlamentinė frakcija balsavo už P. Stavrevos pranešimą, nes jis suteikia valstybėms narėms galimybę pasirinkti paramos kaimo plėtrai priemones labai svarbiu kaimo vietovėms ir ūkininkams metu. Pradinis Komisijos pasiūlymas taip pat buvo patobulintas remiantis pakeitimais, kuriuos aš pateikiau Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete.

Vis dėlto jokių būdu negalima sutikti, kad bendrosios žemės ūkio politikos finansinės ribos būtų sumažintos dėl to, kad šioje srityje yra nepanaudotų išteklių. Bendrijos biudžeto negalima perskirstyti naudojantis lankstumo priemone. Vietoje šios praktikos politiniu ir finansiniu požiūriu būtų tikslinga apsvarstyti galimybę padidinti Bendrijos biudžetą, kad nebūtų paliestos esamo Bendrijos politikos kryptys, įskaitant BŽŪP, iš kurio bus finansuojamos naujos politikos kryptys, skirtos kovoti su krize ir didinti ES konkurencingumą.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Aš balsavau už pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai.

Aš pritariu šiam dokumentui, nes jame prie numatytų 2009 m. lėšų papildomai skiriama 250 mln. EUR, be to, užtikrinamas lankstesnis finansinių išteklių paskirstymas ir panaudojimas plačiajuosčio interneto plėtrai kaimo vietovėse ir kovai su naujais sunkumais žemės ūkio sektoriuje.

Šios papildomos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos krizės metu yra būtinos Rumunija privalo pasinaudoti šiuo fondu įgyvendindama perspektyvius projektus ir siekdama plėtoti šalies kaimus bei didinti kaimo vietovės gyvenančių žmonių gyvenimo lygį.

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), raštu. – (PL) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtra suteikia naujas galimybes istoriškai neišsivysčiusiems regionams. Fondas taip pat suteikia galimybę sumažinti atotrūkį tarp senųjų ir naujųjų ES valstybių narių.

Administruodami šį fondą turime prisiminti, kad bendrojoje žemės ūkio politikoje daug nelygybės ir neteisybės. Dėl skirtingų subsidijų, taigi, ir dėl skirtingų ūkininkų pajamų, šis atotrūkis išlieka arba net išauga. Kalbama ne tik apie ekonominę kaimo vietovių gyventojų atotrūkį, bet ir apie atotrūkį, kuris liečia visą infrastruktūrą, įskaitant prieigą prie interneto. Taigi, turime prisiminti, kad, pvz., Vokietijos ūkininkai subsidijų gauna dvigubai daugiau nei Lenkijos ūkininkai ir tris kartus daugiau nei Rumunijos ūkininkai.

Mes taip pat turime prisiminti, kad pagalba labiausiai reikalinga Rumunijos, Bulgarijos ir Rytų Lenkijos regionams.

- Pranešimas: Richard Corbett (A6-0273/2009)

Guy Bono (PSE), raštu. – (FR) Aš balsavau už šį pranešimą, kurį pristatė mano kolega R. Corbett iš Europos Parlamento socialistų frakcijos, dėl bendros Parlamento darbo tvarkos taisyklių peržiūros.

Pritariu Socialistų frakcijos pirmininko W. Schulzo iniciatyvai pasinaudoti šia peržiūra ir užkirsti kelią tam, kad Prancūzijos kraštutinių dešiniųjų partijos lyderiai nebūtų suteikta garbė pirmininkauti naujojo Parlamento steigiamajai sesijai.

Pagal naująsias nuostatas Parlamento steigiamajai sesijai, kuri vyks liepos 14 d., pirmininkaus kadenciją baigiantis Parlamento pirmininkas, jeigu jis bus išrinktas, arba vienas iš 14 jo pavaduotojų eilės tvarka, jeigu jie bus išrinkti.

Europos demokratija remiasi tautų tarpusavio pagarbos ir tolerancijos principais, kurių J. M. Le Pen, skelbdamas revizionistines pastabas, sąmoningai nepaiso.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Aš balsavau už šį pranešimą, ypač už jo 51 ir 52 pakeitimus, pagal kuriuos steigiamajam naujojo Parlamento posėdžiui pirmininkaus ne vyriausias pagal amžių narys, o laikinai einantis pirmininko pareigas. Negaliu suprasti, kodėl tokia keista taisyklė iš viso buvo įvesta. Galbūt turėti Parlamento „motiną“ arba „tėvą“ yra logiška. Ilgiausiai pareigas einantis EP narys bent jau išsiskiria patirtimi, o ne tik amžiumi.

Šia sistema J. M. Le. Pen ir jo Nacionalinis frontas jau pasinaudojo 1989 m., kai į Parlamentą buvo išrinktas C. Autant-Lara, kuris sužlugdė steigiamąją institucijos posėdį pasakydamas ilgą ir labai įžeidžiančią kalbą. Vėliau jis užleido vietą, įvykdęs savo misiją ir pavertęs Europos Parlamentą pajuokos objektu. Dabar, po dvidešimties metų, mes negalime suteikti galimybės J. M. Le Penui užtraukti Europai nešlovę.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) R. Corbetto pranešime siekiama suderinti Parlamento darbo tvarkos taisyklės ir dabartinę bendro konsensuso bei išankstinių diskusijų mažose grupėse praktiką, dėl kurios plenarinė sesija tapo tik posėdžiu, per kurį į protokolą įrašomi iš anksto saujelės ekspertų parengti tekstai. Todėl galutinio viešo balsavimo dėl kiekvieno teksto institucionalizavimas užtikrina tik minimalų skaidrumo, kurio piliečiai gali tikėti Parlamento darbe, lygį.

Vis dėlto šis pranešimas pirmiausia suteikia netikėtą galimybę priimti *in extremis* didžiulį pakeitimą, nors jam buvo nepritarta komitete ir jis buvo pateiktas tik siekiant neleisti konkrečiam asmeniui atlikti pareigos, kuri yra pripažįstama visuose pasaulio parlamentuose: ši pareiga – tai vyriausio pagal amžių nario pirmininkavimas renkant Pirmininką steigiamojoje sesijoje. Labai išskirtinis poelgis, tikra politinė niekšybė, neišivaizduojama demokratijoje!

Vieni iš pasirašiusių yra J. Daul ir W. Schulz, kurie tikrai turėtų siekti pripažinimo Vokietijoje, o ne Prancūzijoje. Tai yra dar vienas įrodymas, jei tokie įrodymai iš viso reikalingi, kad nuosaikioji dešinė ir atskalūniška kairė slapta bendrininkauja ir kartu balsuoja dėl beveik visų šiame Parlamente priimamų tekstų.

Jean-Marie Le Pen (NI), raštu. – (FR) Konstitucinių reikalų komitetui atmetus pakeitimą dėl vyriausio pagal amžių nario W. Schulz ir J. Daul – du liberalų–socialdemokratų bičiuliai – tą patį pakeitimą pateikė plenarinėje sesijoje.

Klasikai mokė, kad klysti žmogiška, bet pasilikti klaidoje – velniška.

Pamoka liko neišmokta. Susieti Europos Parlamento darbą su mano kuklia asmenybe yra patetiška. Tiesą sakant, taip nesiskaitydami su savo Darbo tvarkos taisyklėmis mes sėjame nematomo totalitarizmo sėklas.

Kada bus išnaikintos mažumos frakcijos? Kada bus išnaikinti nepaklusnūs nariai?

Nuo C. Autant Laros iki J. M. Le Pen mes grįžome į pradinę padėtį. 1989 m., po įsimintinos garsaus filmų kūrėjo kalbos buvo atsisakyta vyriausio pagal amžių EP nario kalbos. Po dvidešimties metų ketinama atsikratyti vyriausio pagal amžių nario, kad tas velnias J. M. Le. Pen nepirmininkautų renkant Europos Parlamento pirmininką.

Tokia mūsų demokratijos pažanga, ponios ir ponai.

W. Schulz ir J. Daul atsitiktinai man suteikė puikios nemokamos reklamos, kuria aš negaliu nepasinaudoti. Vienas prieš visą pasaulį aš priimsiu iššūkį, o mano liudininkai bus tikrieji demokratai ir tikrieji europiečiai: šis maskaradas ir demokratijos atsižadėjimas tarnauja ne Europai, bet slaptiems, šališkiems mažo politikų rato interesams.

Patrick Louis (IND/DEM), raštu. – (FR) Esu Europos Parlamento narys iš Prancūzijos ir priklausau Nepriklausomybės ir demokratijos frakcijai, todėl nepritariu R. Corbetto pranešimo 51 ir 52 pakeitimams.

Tiesą sakant, neišmintinga keisti bendrą taisyklę dėl specifinio atvejo.

Be to, ši žingsnis turės priešingą poveikį, t. y. jis parodys, kad daugelis EP narių nepagarbiai elgiasi su kai kuriais kolegomis ir kandidatais.

Galiausiai, nėra nieko, kad uždraustų politinei partijai, kurios netenkina esamas vyriausias pagal amžių EP narys, pristatyti dar vyresnį kandidatą.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Aš nebalsavau už Parlamento darbo tvarkos taisyklių bendrą peržiūrą, nes siekiant atsisakyti vyriausio pagal amžių EP nario, kad būtų išvengta J. M. Le Pen'o pirmininkavimo, buvo priimtas prieštaringas ir negražus sprendimas, nors buvo galim rasti sprendimą, priimtina visiems, kurie remia lyčių aspekto integravimo politiką.

11 straipsnį buvo galima pakeisti taip: „Iš eilės, vyriausias pagal amžių dalyvaujantis Parlamento narys vyras arba vyriausia pagal amžių dalyvaujanti Parlamento narė moteris eis Pirmininko pareigas kol nebus paskelbta apie Parlamento pasirinkimą. Eilės tvarka bus pradėta nuo vyriausios Parlamento narės moters.“

Taip būtų išvengę J. M. Le Pen'o kaip vyriausio pagal amžių EP nario pirmininkavimo, nesužlugdę Darbo tvarkos taisyklių ir nepatvirtinę tvarkos, kuri nėra taikoma jokios kitos demokratinės šalies parlamente.

Apmaudu. Aš asmeniškai labiau pasitikiu Prancūzijos rinkėjais. Tikiuosi, kad jie J. M. Le Pen'o neišrink ir šis mūsų sprendimas neteks prasmės.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Paaiškės, kad Europos Sąjunga, kuri skelbia demokratiją, toleranciją ir nuomonės laisvę, šių principų tiksliai nesilaiko. Atsižvelgdama į tai, kas palankiau, ES taiko skirtingus standartus tautų apsisprendimo teisei, stojimo kriterijams arba dabartinių problemų sprendimams.

Visi, kurie nesilaiko teisingos politikos reikalavimų, kurie sudaro nepatogumų ES santvarkai, kurie nupiešia nepatogią ES santvarkos realybę, yra atskiriami ir jiems pradėdamos taikyti kitos taisyklės. *Idem ius omnibus* – vienodo teisingumo visiems – principo turi būti griežtai laikomasi, jeigu ES nenori, kad joje išgalėtų politiškai teisingas veidmainiavimas. Asmeninis priešiškus netaurėtų tapti pagrindu rengiant šiuos pusiau automatiškus teisės aktus.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Pranešėjo pasiūlytais pakeitimais taisyklės, reglamentuojančios Europos Parlamento dokumentų registrą, tampa lankstesnėmis, o darbo reglamentas – paprastesniu. Be to, kai kurios iš jų skirtos pritaikyti darbo reglamentą prie naujų taisyklių ir šiandieninės praktikos.

Vienas iš svarbiausių pakeitimų – Europos Parlamento pirmininkui suteikta galia pakviesti valstybių vyriausybes (šalių, kurios pasirašė Šalies priėmimo į Europos Sąjungą sutartį) iš savo narių skirti tiek stebėtojų, kiek tai šaliai bus skirta vietų Europos Parlamente. Šie stebėtojai dalyvaus Parlamento veikloje iki tol, kol įsigalios Stojimo sutartis, ir turės teisę pasisakyti komitetuose ir politinėse frakcijose. Jie neturės teisės balsuoti ar kandidatuoti į vietas Parlamente.

Kitas darbo reglamento pakeitimas – bendrų komitetų posėdžių ir balsavimo procedūros reglamentavimas. Atitinkami pranešėjai rengs bendrą pranešimą, kurį svarstys ir dėl kurio balsuos susiję komitetai bendruose posėdžiuose, kuriems bendrai pirmininkaus minėtų komitetų pirmininkai.

Svarbūs Parlamento darbo vykdymo pokyčiai susiję su pasisakymui skirtu laiko skyrimu ir kalbėtojų sąrašo sudarymu, taip pat su pataisomis dėl galutinio balsavimo priimant įstatymą. Vardinis balsavimas didina Europos Parlamento narių atskaitomumą piliečiams.

- Rekomendacijos antrajam svarstymui Malcolm Harbour (A6-0257/2009)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Europos Parlamento telekomunikacijų įstatymų paketo pirmojo svarstymo metu dauguma Parlamento narių balsavo už svarstytus 138 ir 166 pakeitimus. Taip Europos Parlamentas aiškiai parodė, kad norint pašalinti asmeninę informaciją iš interneto ir užtikrinti vartotojų žodžio laisvę bei teisę į privatumą, turi būti reikalingas teismo sprendimas. Vis dėlto Taryba nusprendė ignoruoti Europos Parlamento pageidavimus ir pašalino 138 ir 166 pakeitimus. Šiuo metu Europos Parlamentas ir Taryba sutarė dėl kompromiso. Šiame kompromise nėra 138 ir 166 pakeitimų, bent jau tokių, kokios jos buvo pradžioje. Todėl šiandienos balsavimo metu balsavome prieš šį kompromisą.

Euroskaptikai ir Danijos birželio judėjimas nori, kad 138 ir 166 pakeitimai būtų įtraukti į telekomunikacijų paketą, todėl pateikė keletą pakeitimų, kuriuos interneto aktyvistai vadina „Piliečių teisių pakeitimais“ ir kuriems pritarė dar keletas Europos Parlamento frakcijų. Jei Europos Parlamento nariai pritarė mūsų siūlymams, Europos Parlamentas ir Taryba pagaliau turėtų puikią progą pasiekti sutarimą dėl telekomunikacijų įstatymų paketo, kuris skirtas apsaugoti interneto vartotojų teises ir privatumą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Šiandien bet kokiomis priemonėmis stengiamės ginti ekonominius interesus. Staiga, į telekomunikacijų pagrindų įstatymą ketinama įvesti sąmyšį sukelsiančias autorių teises. ES pakanką įvesti pareigą išpėti klientus apie pavojus, gresiančius už intelektualinių teisių pažeidimus, o sankcijos būtų reglamentuojamos valstybiniu lygmeniu. Po to, kiekvienas galės apkaltinti kitą asmenį. Šiame

pranešime didieji programinės įrangos kūrėjai bandė įvesti kliūtis smulkesniems programinės įrangos kūrėjams.

Internete gali pasitaikyti teisių pažeidimų, kaip pavyzdžiui, vaikų pornografija, kuriems privalome nepritarti, tačiau negalime leisti, kad duomenų apsauga būtų aukojama vardan kelių didžiųjų bendrovių ir tarptautinių korporacijų ekonominių interesų. Pirminė telekomunikacijų paketo idėja buvo visiškai tinkama, tačiau pridėjus daugybę pakeitimų, vienas ar daugiau paketą kritikuojančių pakeitimų galėjo ir prasprūsti.

- Rekomendacijos antrajam svarstymui Catherine Trautmann (A6-0272/2009)

Guy Bono (PSE), raštu. – (FR) Aš balsavau už 138 pakeitimą, kurį pats pasiūliau praėjusių metų rugsėjo mėn. ir kuriam pritarė 88 proc. Parlamento narių.

Džiaugiuosi, kad jai ir vėl pritaria didžioji dauguma narių, kurie taip dar kartą parodo savo atsidavimą interneto vartotojų teisių gynimui.

Likus vienam mėnesiui iki Europos rinkimų, tai gana iškalbus ženklas. Priešingai, nei galvoja UMP ir jos kultūros ministras, Europos Parlamento nuomonė šį tą reiškia.

Štai dar vienas smūgis N. Sarkozy ir Prancūzijos vyriausybei: Parlamentas pasakė „ne“ N. Sarkozy tiek dėl formos, tiek dėl turinio. Parlamento nariai pasakė „ne“ lanksčiai reakcijai ir ne „ne“ visiškai nepriimtinau Prancūzijos spaudimui svarbiausiai demokratiškai institucijai Europos žemyne.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Milijonai europiečių savo kasdieniame gyvenime tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo interneto. Interneto ribojimas, varžymas ar tam tikrų sąlygų nustatymas tiesiogiai ir neigiamai paveiktų visuomenės bei labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios vykdydamos savo verslą tiesiogiai priklauso nuo šio šaltinio, kasdienį gyvenimą.

Todėl labai svarbu, kad balsavimo metu, mūsų frakcijos siūlymas buvo priimtas, kadangi taip bus išsaugota individų teisė keistis informacija be tarpininkų kontrolės.

Tačiau atrodo, kad Taryba nėra pasirengusi priimti šį siūlymą, kuriam pritaria dauguma Parlamento narių, nusiteikusių prieš apribojimo susitarimą, kuris buvo pasiektas derybose su Taryba. Tačiau tai galime laikyti smulkia pergale, kadangi pavyko išvengti blogo siūlymo patvirtinimo.

Sveikinu visus, pasisakančius už judėjimo laisvę internete ir nemokamą programinę įrangą. Tai kova, kurią ir toliau tęsime siekdami užtikrinti piliečių teisių apsaugą ir neribotą galutinių vartotojų priėjimą prie paslaugų.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Pirma, pakeitimai, geriausiai apsaugantys piliečių teises, Parlamento nebuvo patvirtinti M. Harbouro pranešime, papildančiame šį pranešimą.

Be to, klausimas dėl balsavimo tvarkos, kuris, laimei, buvo išspręstas, privertė suabejoti būdu, kuriuo bus sprendžiama viena svarbiausių politinių problemų, – t. y. pasitelkiant klatingą ir ribotą manevravimą, o tuomet suverčiant kaltę administracijai, kuri nieko negali pakeisti.

Pagaliau, kadangi po aršaus Hadopi įstatymo šalininko J. Toubono nepasitenkinimo priėmus 1 pakeitimą, interneto vartotojų vadinamą G. Bono pakeitimu, sekė džiaugsmas ir pritarimas, kai C. Trautmann paskelbus, jog šis tekstas keliauja į trečiąją svarstymą papildžius visą kompromisą, aiški Parlamento narių daugumos valia buvo sutrypta, kaip ir referendumų Prancūzijoje, Olandijoje, Airijoje ir kitose šalyse rezultatai

Ponas N. Sarkozy ir jo draugai merų postuose gali atsikvėpti. Tačiau piliečiai turi išlikti budrūs. Trečiojo svarstymo metu deresis birželio 7 d. išrinktas parlamentas. Neaišku, ar paaiškėjus mandatams socialistai ir toliau bus laisvės šalininkai.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Komisijos ir Tarybos reikalaujamas telekomunikacijų įstatymų paketas kelia potencialią grėsmę piliečių teisėms. Mūsų pateiktuose pakeitimuose reikalaujama piliečių teisių apsaugos, visuotinio priėjimo ir skaidrumo bei laisvės internete, kuris suprantamas kaip erdvė, kur keičiamasi idėjomis, o ne politikų ir verslininkų kontroliuojamas išteklis. Interneto vartotojai yra klientai, tačiau tuo pat metu ir piliečiai. Mes ir toliau tęsime kovą už asmeninių laisvių apsaugą visiems Europos piliečiams.

Vladimir Urutchev (PPE-DE), raštu. – (BG) Šiandien balsavimo dėl elektroninių komunikacijų įstatymų paketo metu Parlamentas parodė, kad vartotojų teisių apsauga iš tiesų yra pats svarbiausias prioritetas.

Nepaisant to, kad antrojo svarstymo metu buvo pasiektas gana priimtinas pozicijų kompromisas, Parlamento narių dauguma nepabijojė pasipriešinti susitarimams ir primygtinai laikėsi savo pradinės pozicijos prieš galimą interneto prieigų apribojimų įvedimą, išskyrus atvejus, kai tai nusprendžia teismas arba visuomenės saugumui gresia pavojus.

Tiesą sakant, visas paketas buvo sumažintas iki taikinimo procedūros, o jo įvedimas atidėtas. Tačiau po šiandieninio parlamentinio balsavimo, Taryba ir Komisija neabejotinai gaus aiškų ženklą.

Vis dėlto pripažinkime, kad už tai, kas nutiko šiandien, turime būti dėkingi interneto šalininkams, kurie pasinaudojo visomis priemonėmis, kad perduotų savo poziciją Europos Parlamento nariams ir pareikalautų savo teisių apsaugos.

Tokį elgesį reikėtų tik skatinti.

Todėl turėtume padaryti išvadą, kad visuomet reikia atidžiai įsiklausyti, ką mums sako žmonės, nes tik taip ES įstatymuose bus atsižvelgta į jų poreikius, užtikrinant maksimalią Europos piliečių interesų apsaugą.

- Pranešimas: Francisca Pleguezuelos Aguilar (A6-0276/2009)

Carl Schlyter (Verts/ALE), raštu. – (SV) Aš balsuoju prieš šį pranešimą, kadangi nėra jokių garantijų, kad dalis turimų lėšų bus panaudotos ne pelno tikslais, o ne nukeliaus stambioms telekomunikacijų bendrovėms.

- Pranešimas: Astrid Lulling (A6-0258/2009)

Robert Atkins (PPE-DE), raštu. – Britų konservatoriai pritaria darbo užmokesčio skirtumų ir kitų vyrų ir moterų diskriminacijos formų panaikinimui. Būtina sąžiningos ir lygių galimybių visuomenės sąlyga – vienodas vertinimas visose darbo srityse. Vis dėlto konservatoriai mano, kad valstybių vyriausybės ir parlamentai dažniausiai yra palankiausioje padėtyje imtis veiksmų, kurie būtų efektyviausi jų visuomenėse ir ekonomikose.

Konservatoriai sutinka su nuomone, kad privačia veikla besiverčiančių asmenų sutuoktiniai turėtų teisę į ligos pašalpas ir pensijas bei motinystės teises. Tačiau manome, kad šiuos sprendimus geriausiai gali priimti valstybės narės.

Kadangi prašymą priimti EB sutarties 141 straipsnio 3 dalimi paremtą įstatyminių siūlymą dėl vienodo darbo užmokesčio lydi Konservatorių prašymas panaikinti socialiniams reikalams skirtą skyrių, o tam mes nepritariame, todėl nusprendėme susilaikyti.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Dėl šio pranešimo, lygių galimybių principas galės būti geriau taikomas privačia veikla besiverčiantiems asmenims, taip padedant sutuoktiniams ES. O Airija jau dabar numato, kad privačia praktika besiverčiančių asmenų sutuoktiniai gali patys tapti privačia praktika besiverčiančio asmens socialinio draudimo įmokų mokėtoju, jei tarp sutuoktinių įrodoma komercinė partnerystė. Pavyzdžiui, asmuo gali mokėti savanoriškas įmokas, leidžiančias išsaugoti draudimą pasitraukus iš privalomojo socialinio draudimo sistemos. Socialinis draudimas yra valstybinis klausimas, todėl balsavau prieš 14 pakeitimą. Kadangi šiam 6 dalies pakeitimui buvo pritarta, kartu su kitais kolegomis airiais PPE-DE frakcijoje nusprendėme susilaikyti nuo galutinio balsavimo.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už Astrid Lulling pranešimą dėl lygių privačia veikla besiverčiančių vyrų ir moterų galimybių, nors ir manau, kad moterų teisės ir motinystės apsauga turėjo būti gerokai labiau sustiprinta. Užsiėmimas privačia veikla yra viena mažiausiai paplitusių įdarbinimo formų Europoje, sudaranti tik 16 proc. dirbančiųjų. Tik viena trečioji privačia veikla užsiimančių asmenų yra moterys.

Šis siūlymas turėjo pašalinti kliūtis moterims užsiimti privačia veikla, numatant priemones ar konkrečius pranašumus, palengvinančius šį procesą.

Mano nuomone, sutuoktiniai pagalbininkai turėtų turėti labai aiškiai apibrėžtą profesinį statusą ir socialinę apsaugą, tolygią privačia veikla užsiimančių asmenų apsaugai.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Socialinio draudimo sistemos įvairiose Europos vietose skiriasi. Tačiau savaime tai nėra problema, kaip daugelis gali pagaltoti. Iš tiesų, tai natūralus reiškinys, kadangi šalys skirtingos, ir demokratiniuose rinkimuose išrinkti žmonės įvedė skirtingas politines sistemas. Kadangi esame tarpvyriausybinių ES bendradarbiavimo šalininkai, natūraliai atmetame tiek Komisijos

direktyvos siūlymą, tiek ir Europos Parlamento pranešimą, kuriais siekiama ES suteikti dar daugiau galios kištis į valstybines socialinio saugumo sistemas.

Vis dėlto svarbu paminėti, kad griežtais siūlymais pirmiausia siekiama užtikrinti minimalius standartus. Taigi minėtos formuluotės nekludo valstybėms narėms eiti dar toliau, jei tik jos to pageidauja. Iš Švedijos perspektyvos, tai iš dalies yra teigiamas dalykas. Toks lankstumas ir tai, kad lygios vyrų ir moterų galimybės aiškiai įvardytos esminiu efektyviai funkcionuojančios visuomenės principu, paskatino mus balsuoti už šį pranešimą.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Privačia veikla besiverčiantys asmenys šiuo metu sudaro 16 proc. dirbančiųjų. Vos trečdalis 32,5 mln. privačia veikla besiverčiančių asmenų yra moterys.

Siūlymui pašalinti kliūtis moterims užsiimti privačia veikla be kita ko numatant priemones ar konkrečius pranašumus, palengvinančius šį procesą, turėtų būti pritariama.

Direktyva 86/613/EEB nepaskatino didelės pažangos privačia veikla besiverčiančių asmenų sutuoktinių pagalbinių darbuotojų darbo pripažinimo ir atitinkamos socialinės apsaugos srityje.

Naujojoje direktyvoje turėtų, be kita ko, būti numatyta privaloma sutuoktinių pagalbinių darbuotojų registracija, kad jie ilgiau nebebūtų nematomi darbuotojai, ir įpareigoti valstybes nares imtis būtinų priemonių užtikrinant, kad sutuoktiniai pagalbinkai gautų draudimo išmokas sveikatos priežiūrai bei pensijas.

Nepaisant to, kad valstybės narės toli gražu nėra vienos nuomonės apie tai, ar reikia pagerinti įstatyminę bazę šiuo klausimu, tikiuosi, kad greitai pavyks pasiekti deramą kompromisą, kad šią direktyvą galėtume priimti jau pirmojo svarstymo metu, dar prieš rinkimus į Europos Parlamentą 2009 m. birželio mėn.

Kviečiu paremti lygių galimybių skatinimo iniciatyvas. Pirmenybę skirdami žmonėms galėsime sukurti sąžiningesnę visuomenę.

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0242/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Aš balsavau už Gabriele Stauner pranešimą, nes manau, kad būtina išplėsti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo kompetencijos sritį apimant ekonomikos ir finansų krizės nulemtą etatų mažinimą.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo tikslas – padėti asmenims, netekusiems darbo dėl globalizacijos. Priėmus šį įstatymą, fondo pinigus būtų galima panaudoti ir pagalbai dėl ekonomikos ir finansų krizės iš darbo atleistiems asmenims.

Šio fondo bendro finansavimo koeficientas yra 50 proc., o iki 2011 m. jis gali būti padidintas iki 65 proc.

Didžiausias metinis Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo finansinis paketas yra 500 mln. EUR, kurie skirti padėti žmonėms ieškotis darbo, apmokėti profesinio mokymo kursus ar išmokėti mobilumo pašalpus.

Tikiuosi, kad Rumuniją taip pat pasieks šio fondo pinigai ir darbo netekę asmenys sulauks pagalbos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Toks dalinis Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo pakoregavimas nepakankamas kovoje su šia mus užklupusia krize. Nebuvo atsižvelgta į mūsų pateiktus pasiūlymus padidinti Bendrijos išmokas iki 85 proc. sumos, skirtos bedarbiams, ar net padvigubinti minėto Fondo sumą, kad galėtume padėti daugiau žmonių, kurie tapo bendrovių likvidavimo aukomis. Todėl nusprendėme susilaikyti.

Šiandien priimti pakeitimai Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo panaudojimo taisyklės padės geriau panaudoti fondo lėšas finansuojant krizės metu iš darbo atleistų žmonių mokymus ir darbo paiešką. Šios taisyklės išplečia Fondo galimybes ir numato bendro finansavimo koeficiento padidinimą nuo 50 proc. iki 65 proc., taip užtikrinant papildomą paramą iš fondo šios finansinės ir ekonomikos krizės metu. Vis dėlto su finansavimo sunkumais susiduriančios šalys turės mažai galimybių pasinaudoti šio fondo teikiama parama, kadangi joms vis tiek teks pačioms skirti nemažą dalį finansavimo.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Šiuo metu gyvename analogų neturinčios krizės laikais. Ji paveikė ne tik finansinę sritį, bet ir ekonominę bei socialinę, ir paveikė ne pavienes valstybes, o visą Europos Sąjungą ir visą pasaulį.

Europos socialistų partijos vadovai priėmė bendrą deklaraciją, kviečiančią valstybes laikytis „Ambicingo ekonomikos atkūrimo plano apsaugoti darbo vietas ir užkirsti kelią masiniam nedarbui“. Vienintelis būdas iš tiesų paveikti ekonomiką yra suteikti jai problemą atitinkančią ir visos Europos mastu koordinuojamą biudžetinę paskatą. Svarbiausias mūsų prioritetas, lydintis mus visur ir visada, – apsaugoti darbo vietas ir užkirsti kelią nedarbui tuo pat metu skatinant ekologišką plėtrą.

Jei nesiimsime iniciatyvos kovoje su krize, 2010 m. pradžioje nedarbas išaugs iki 25 mln., o padėtis valstybės finansuose smarkiai pablogės.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas buvo įsteigtas 2006 m. ir veiks iki 2013 m. Šios fondo tikslas – paremti darbuotojus, kurie dėl globalizacijos neteko darbo. Maksimalus metinis fondo biudžetas sudaro 500 mln. EUR, kurie naudojami finansuoti aktyvias darbo rinkos priemones, kaip pavyzdžiui, pagalba darbo ieškantiems asmenims nemokamų mokymų ar mobilumo pašalpų pagalba.

Pritariu idėjai sumažinti intervencijai reikalingų atleidimų iš darbo skaičių (iki 500).

- Pranešimas: Eugenijus Maldeikis (A6-0261/2009)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE), raštu. – (LT) Aš balsavau už Eugenijaus Maldeikio pranešimą dėl EP ir Tarybos reglamento dėl ES finansinės paramos energetikos srities projektams.

Džiaugiuosi, kad EP milžiniška balsų dauguma (526 balsai) balsavo už – parėmė šį dokumentą.

Noriu dar kartą pažymėti mūsų sprendimo svarbą.

Juk mano šalis Lietuva, kaip ir Latvija, Estija, Lenkija, kurios jau penkerius metus politinė ir ekonomine prasme yra Europos Sąjungos dalis, energetine prasme vis dar buvo ir tebėra tarsi sala, jokiais tiltais nesujungta su Bendrijos energijos rinka.

Šios dienos sprendimu Europos Parlamentas skyrė 175 mln. eurų energijos tilto statybai, kuris sujungs Lietuvą ir Švediją.

Realizavus šį projektą mūsų regiono šalys, 2004 m. tapusios ES narėmis, savo energijos rinkas pagaliau sujungs su Skandinavijos valstybių, o kartu ir su ES rinka.

Tai puikus projektas, gera pradžia, ir aš noriu padėkoti visiems kolegoms, balsavusiems už jį.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą dėl siūlymo priimti Europos Parlamento ir Komisijos reglamentą, kuriame būtų išdėstyta programa, kaip padėti ekonomikai teikiant Bendrijos finansinę paramą projektams energijos srityje.

Europos ekonomikos gaivinimo plane numatytos 5 mlrd. EUR siekiančios investicijos į energijos projektus, plėčiant internetą ir kaimo plėtros priemones. 3,98 mlrd. EUR planuojama investuoti į elektros, gamtinių dujų, vėjo energijos ir anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo infrastruktūrą. Europos Parlamentas sutinka 1,02 mlrd. EUR skirti kaimo plėtros projektams.

Pagal ekonomikos atgaivinimo planą, 200 mln. EUR bus skirta dujotiekio „Nabucco“ statybai, kurio pagalba dujos bus gabenamos iš Kaspijos jūros regiono į ES. Rumunija pritaria šiam projektui. Pagrindiniai Rumuniją dominantys klausimai – pagal šį planą skiriamas finansavimas dujotiekio tinklo plėtros projektams tarp Rumunijos ir Vengrijos (30 mln. EUR) ir tarp Rumunijos ir Bulgarijos (10 mln. EUR) bei infrastruktūros atnaujinimui, dėl kurio, esant trumpalaikiam tiekimo nutraukimui, galima būtų pakeisti dujų tekėjimo kryptį (80 mln. EUR).

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už šią programą, kurioje numatoma finansinė parama projektams energetikos srityje. Remiantis susitarimu su Taryba, Europos Parlamento investavimo siūlymas paremtas šiais trimis aspektais: dujų ir elektros tinklų sujungimas; anglies surinkimas ir saugojimas, ofšoriniai vėjo projektai. Projekte išdėstytos procedūros ir būdai, kaip bus teikiama finansinė pagalba siekiant paskatinti investicijas į Europos integruotą energijos tinklą, kartu prisidedant prie Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimo politikos įgyvendinimo.

Būtina nedelsiant imtis veiksmų, kurie paskatintų Europos ekonomikos atsigavimą, todėl labai svarbu priimti priemones, užtikrinančias atitinkamą geografinę pusiausvyrą ir greitą įgyvendinimą. Portugalijoje dujų tinklo plėtros projektai (susiję su infrastruktūra ir įranga) kaip ir elektros tinklo sujungimo su Ispanija gerinimui skirti projektai yra tinkami.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Komisijos noras padidinti investicijas į energetikos infrastruktūrą ilgame Berlaymont pareigūnų arogancijos pavyzdžių sąrašė yra paskutinėje vietoje. Siūlomos investicijos yra ir plačios ir brangios, o be to, dar reikia įrodyti, kad visos šios investicijos turi būti sprendžiamos ES lygmeniu. Iš viso 2009 ir 2010 m. siūlomos investicijos sudaro 3,5 mlrd. EUR. O ši suma turi būti surinkta iš valstybių narių biudžetų. Kalbant apie Švediją, tai reiškia ryškų narystės mokesčio padidinimą papildomais 1,4 mlrd. Švedijos kronų. Baugina tai, kad Komisija nemano turinti laiko atlikti detalų tokio plataus pasiūlymo poveikio vertinimą.

Atrodo, kad šio Europos Parlamento pranešimo pranešėją ne itin domina šie prieštaravimai. Vietoj to siūloma padidinti paramą nuo 3,5 iki beveik 4 mlrd. EUR!

Mūsų įsipareigojimas siekti pigesnio bendradarbiavimo su ES verčia atmesti tokį lengvabūdišką mokesčių mokėtojų pinigų vertinimą. Tačiau reikia pastebėti, kad yra nemažai rimtų priežasčių, kodėl reikia ir toliau ieškoti būdų, kaip pagerinti ir išvystyti anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo būdus. Mes balsavimo prieš šį pranešimą.

Anders Wijkman (PPE-DE), raštu. – (SV) Pasiūlymas Europos energetikos programoje atidėti apytiksliai 4 mlrd. EUR projektams energijos srityje yra geras pasiūlymas. Vis dėlto jo turinys tapo pernelyg sukoncentruotas į iškastinių kurą. Be to, didelis paramos trūkumas jaučiamas efektyvaus energijos panaudojimo gerinimo projektams. Ankstyvoje stadijoje Komisija pasiūlė atidėti 500 mln. EUR „darniems miestams“, t. y. siūlymui, kuris buvo atmestas.

Pagalba darniems miestams būtų leidusi įgyvendinti įvairius projektus, pradedant vietos šildymo sistemų plėtra, šildymo ir elektros sistemų sujungimu bei gyvenamųjų namų rekonstrukcija. Šie projektai būtų rentabilūs, sumažintų emisijas ir kurtų naujas darbo vietas. Labai gaila, kad dėl ekonomikos krizės šia galimybe atgaivinti tokio tipo priemonę nebuvo pasinaudota.

- Pranešimas: Othmar Karas (A6-0139/2009)

Udo Bullmann (PSE), raštu. – (DE) Europos Parlamento Vokietijos socialdemokratų partijos nariai atmetė šį pranešimą dėl dvejų priežasčių:

Pirma, dalyvavimas perdraudžiant paskolų rizikas yra svarbi ir teisinga priemonė, kuria remiantis finansinės institucijos traukiamos į šių paskolų keliamos rizikos dalybas. Vis dėlto šis dalyvavimas turi būti gana žymus. Trialogo metu sutartas 5 proc. dalyvavimas šių reikalavimų neatspindi. Pradžioje vykusio konsultacijų proceso metu Europos Komisija reikalavo 15 proc., tačiau vėliau pasidavė pramonės spaudimui ir pasiūlė 5 proc. Konservatoriai ir liberalai Ekonomikos ir pinigų politikos komitete norėjo įrodyti, kad net ir toks nedidelis dalyvavimas rizikos dalybose yra nebūtinai pateikus finansinių institucijų garantijas. Europos Parlamento Vokietijos socialdemokratų partijos nariai mano, kad dalyvavimas turi būti daug didesnis ir akcentuos tai svarstant Direktyvos dėl reikalavimų kapitalui reformas ateityje.

Antra, O. Karas pranešime pateiktas bendro kapitalo apibrėžimas pažeidžia konkurencinį reglamento neutralumą. Šiame apibrėžime teigiama, kad ateityje tylūs kapitalo papildymai nebebus laikomi visiškai bendruoju kapitalu, nors likvidumo atveju ir galės būti pilnai panaudoti. Tai atveria duris nesąžiningai konkurencijai prieš Vokietijos valstybinius bankus. Norime atkreipti dėmesį, kad tylūs kapitalo papildymai yra nusistovėjusi pakartotinio finansavimo priemonė, suderinama su ES įstatymais. Kadangi šio trialogo metu nebuvo atsižvelgta į mūsų paaiškinamuosius pakeitimus, mes nepritariame šiam pranešimui.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Sveikinu pranešėją atlikus tokį kruopštų darbą, tiek sudarant patį tekstą, tiek ir derybų metu. Neeilinės aplinkybės verčia mus imtis greitų ir atitinkamų veiksmų.

Aš galiu sutikti su mums siūlomu rezultatu perdraudimo srityje. Sisteminis standartizuotų Priežiūros institucijų kolegijų įvedimas yra didelis žingsnis į priekį.

Viskas prasidėjo nuo rudenį pateikto pranešimo projekto, kuriame minima decentralizuotos Europos priežiūros institucijų sistemos idėja. Ši idėja buvo plėtojama J. de Larosière frakcijos pranešime ir kovo 4 d. Komisijos komunikate. Džiaugiuosi, kad dauguma pritarė šioms idėjoms.

Kalbant apie pritaikymo sritį, reikėtų pasakyti vieną dalyką: vietoj pernelyg supaprastinto besienių bankų kriterijaus, išmintingiau būtų rinktis sistemiskai svarbius bankus.

Pastarieji būtų tiesiogiai pavaldūs naujai bankų valdžiai. Kitus bankus prižiūrėtų kolegija arba, išimtinai valstybinių bankų atveju, valstybinės priežiūros institucijos. Krizės valdymo tikslais, sisteminiai bankai taip pat turėtų laikytis finansinio stabilumo susitarimų Europos lygmeniu.

Peter Skinner (PSE), raštu. – Sveikinu O. Karas. Šis balsavimas dėl daugelio priežasčių yra puikus pasiekimas.

Visų pirma, tai paketas, kurį pasiūlė ir dėl kurio derėjosi Parlamentas. Esu dalyvavęs tokiose derybose ir žinau, kokie sudėtingi gali būti tokie pokalbiai.

Antra, šis įstatymas numato geresnę britų ir kitų ES gyventojų apsaugą.

Perdraudimas buvo būdas paskleisti vadinamuosius „nuodingus aktyvus“ tarp bankų, paliekant didžiules skolas daugelyje privačių ir valstybinių bankų.

Atsižvelgiant į poveikio vertinimus ir tarptautinius pokyčius, 5 proc. tiesioginių draudimo įmonių dalies perdraudžiant rizikas idėja yra gyvybiškai svarbi.

Svertų įtakos mažinimas ir atitinkamo bankų kapitalą užtikrinimas – tai būdas apsaugoti nuo tokios bankų elgsenos, kuri privedė mus prie finansinės bedugnės krašto.

O. Karas gali būti patenkintas savo darbu derybų metu. Žinau, kaip sudėtinga Parlamentui pasiekti, kad tekstas būtų patobulintas, tačiau sandėris šio pirmojo svarstymo metu yra puikus pasiekimas.

- Pranešimas: Karsten Friedrich Hoppenstedt (A6-0246/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Jei kas nors ir abejojo tikruoju šio siūlymo tikslu, reikėtų tik pacituoti šiandien priimto teksto ištrauką apie „likusių kliūčių vidaus rinkos veikimui pašalinimo“ užtikrinimą. Be to, 2 straipsnyje paaiškinama, kad „pagrindinis tikslas... yra pagerinti vidaus rinkos veikimo sąlygas“.

Tipiška, kad po vadinamojo „Europos ekonominio gaivinimo plano“ ir skelbiamo „Europos solidarumo“ nesėkmės, pirmasis ir kol kas vienintelis siūlymas sukurti Bendrijos paramos programą nukreiptas į finansines paslaugas! Beveik atrodo, kad mūsų nekamuoja viena didžiausių kapitalizmo krizių, augantis nedarbas, gamybos galimybių mažėjimas, auganti nelygybė ir kliūtys darbuotojams ir visai visuomenei.

Pateikti pasiūlymai – Bendrijos biudžeto didinimas, Bendrijos paramos gamybos sektoriui programų kūrimas ir darbo vietų apsauga ginant darbuotojų teises ir pasinaudojant viešosiomis tarnybomis – buvo atmesti. Tačiau kalbant apie paramą finansinei rinkai ir „sklandų vidaus rinkos veikimą“, Bendrijos lėšų netrūksta. Tai nepriimtina. Todėl mes balsavome prieš.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Mes, euroskeptikai, visuomet siekiame, kad bendradarbiavimas su ES nebūtų toks brangus. Mokesčių mokėtojų pinigus reikia naudoti išmintingai. Labai svarbu atidžiai naudoti bendrus išteklius, ypač šiais neramiais laikais. Biudžeto ribotumas mums, išrinktiems atstovams, turėtų būti vienas svarbiausių vadovaujančių principų.

Tačiau šis pranešimas veda mus visiškai priešinga kryptimi. Pradinis Komisijos finansavimo pasiūlymas buvo pripažintas netinkamu ir niekada Politinės frakcijos Europos Parlamente nesiūlė, kad asignavimai finansinėms priežiūros institucijoms būtų padvigubintos. Kuo remiantis? – galėtume paklausti. Šiuo metu kovojame su pasauliniu finansiniu nuosmikiu, kai būtinos tarptautinės pastangos pasauliniu mastu.

Finansinių institucijų priežiūra ES šiuo metu nėra ES darbas. Ir labai svarbu tai atsiminti. Tačiau šis pasiūlymas rodo galingo politinio elito ambicijas. Su miglotomis užuominomis apie finansų krizę ir galimas jos pasekmes priežiūrai ir kruopščiam nagrinėjimui, tai tėra tik begėdiškas bandymas pagerinti ES poziciją. Todėl neturiu kito pasirinkimo kaip tik balsuoti prieš šį pranešimą ir alternatyvų prašymą priimti rezoliuciją.

- Pranešimas: Janusz Wojciechowski (A6-0185/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Nors ir esu aršus gyvūnų gynėjas, kritiškai vertinu tokius draudimus, kaip produktų iš ruonių importo draudimas, jei galima įrodyti, kad jų prieš mirtį jų patiriamas skausmas yra minimalus.

Tačiau yra ir nerimą keliančių atvejų, pavyzdžiui, ritualinės žudymo tradicijos tam tikrais religiniais tikslais. Atsižvelgiant į Europos kultūrinę įvairovę, kai kurios tokios praktikos, kurios visiškai prieštarauja ES pagarbai gyvūnams, pradeda čia įleisti šaknis. O gyvūnai bereikalingai kenčia.

Sutinku, kad kai kuriose religijose labai svarbu, koku būdu gyvūnas nužudomas, nes tai turi įtakos mėsos kokybei. Vis dėlto gyvūnų teisių kultūros ir gyvūnų gerovės Europa intensyviai siekė pastaruosius trisdešimt metų, ir mes neturėtume visko paaugoti ant politinio korektiškumo altoriaus. Gyvūnai, žudomi pasitelkiant ritualinius žudymo būdus, pirmiausia turi būti nustebinti, taip sumažinant jų skausmą ir puoselėjant mums brangias vertybes, susijusias su gyvūnų gerove.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už pranešimą, skirtą gyvūnų apsaugai juos žudant. Kasmet Europos Sąjungoje nužudoma milijonai gyvūnų. Daugelis gyvūnų bereikalingai kenčia ne tik jų auginimo ir transportavimo metu, bet ir savo mirties akimirką. Reikia pasistengti išvengti gyvūnų kankinimo skerdyklose, įskaitant ir maistui bei kitiems produktams auginamus gyvūnus.

Mano nuomone, šis siūlymas yra gerai apgalvotas ir atitinka Bendrijos tikslus užtikrinti gyvūnų apsaugą ir gerovę. Sutinku, kad masiniai gyvūnų skerdimai turėtų būti atliekami laikantis humanitarinių standartų taip sumažinant gyvūnų patiriamą skausmą.

Todėl aš nebalsavau dėl pakeitimo, kuriuo panaikinamas draudimas naudoti galvijų suvaržymo sistemas juos apverčiant ar priverčiant užimti kitokią jiems nenatūralią padėtį, nes, mano nuomone, tokia praktika kenkia gyvūnų gerovei. <BRK>

Filip Kaczmarek (PPE-DE), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, aš balsavau už Januszo Wojciechowskio pranešimą dėl gyvūnų apsaugos juos žudant. Daug žmonių svarsto, kaip įmanoma apsaugoti gyvūnus juos žudant. Nors tai gali skambėti paradoksaliai, tačiau tai įmanoma. Kiekvienas, kam teko žudyti gyvūną arba tai stebėti, žino, kokia skausminga gali būti gyvūno mirtis. Naujasis teisės aktas šioje srityje leistų apriboti nebūtinus gyvūnų kančias. Dėl to šis teisės aktas neabejotinai yra reikalingas.

Carl Lang (NI), raštu. – (FR) Patvirtindama, kad gyvūnai turi būti žudomi be nebūtinų kančių, išskyrus religinius ritualus, mūsų Parlamento dauguma pasirodė veidmainiška ir baili. „Religinių ritualų“ pavadinimu dangstomas vadinamasis ritualinis aukojimas, ypač per musulmonų šventę *Eid-al-Adha*, perpjaunant gerklę šimtams tūkstančių avių.

Teisinis šios praktikos pripažinimas yra platesnio reiškinių – mūsų visuomenės islamizacijos – dalis. Mūsų įstatymai ir papročiai palaipsniui keičiami tam, kad būtų vis labiau atsižvelgiama į islamo šariato įstatymus. Prancūzijoje vis daugiau ir daugiau vietos institucijų netiesiogiai remia šventyklų statymą. Mokyklų meniu sudaromi atsižvelgiant į islamo mitybos reikalavimus. Kai kuriuose miestuose, pavyzdžiui, Lilyje, plaukimo baseinuose moterys maudosi tik tam tikru metu. 2003 m. nustatydamas *Conseil français du culte musulman* tuometinis vidaus reikalų ministras Nicolas Sarkozy įteisino islamą Prancūzijos institucijose.

Tam, kad tai pagaliau baigtųsi, būtina atsisakyti islamo korektiškumo, pakeisti ne europinės migracijos tendencijas ir kurti naują Europą, suverenų tautų Europą be Turkijos, įtvirtinant krikščioniškas ir humanistines jos civilizacijos vertybes.

Cristiana Muscardini (UEN), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, tenka apgailestauti, kad Europos Parlamentas pačioje kadencijos pabaigoje ir tokiu opiu klausimu vadovaujasi šizofrenišku požiūriu, nes iš tikrųjų šizofreniška, viena vertus, orientuotis į ateitį ir pasitelkti naujausias technologijas propaguojant smurtą ir prievartą, o kita vertus, pasinerti į praeitį grįžtant prie genties ritualų, siekiant įtikti tiems, kurie nori matyti daugiau pralieto kraujo ir daugiau beprasmiškos kančios aukos akyse.

Mes esame tvirtai nusistatę prieš laukinius papročius, kurie prieštarauja bendram sutarimui ir laisvam valstybių narių pasirinkimui.

Lydia Schenardi (NI), raštu. – (FR) Mes pritariame norui pakeisti 1993 m. direktyvą, kuria siekiama tobulinti ir suvienodinti visoje Europos Sąjungoje gyvūnų apsaugos sąlygas juos žudant.

Mes taip pat pritariame principui, pagal kurį skersti skirti gyvūnai gali būti žudomi naudojant tik tuos metodus, kurie užtikrina staigią mirtį arba mirtį po apsvaiginimo, tačiau mes esame nusistatę prieš tai, kad būtų nustatytos išimties religiniams ritualams.

Visuomenės nuomonė šiuo klausimu yra labai jautri ir nusistačiusi prieš nebūtinus, skausmą sukeliančius veiksmus. Todėl kyla klausimas, kodėl mes juos turime toleruoti religijos vardu, nepaisant to, ar gyvūnų judėjimo laisvė prieš žudymą yra apribota, ar ne?

Turėtų būti nustatyti griežti teisės aktai, kuriuose būtų numatomas procedūrų tikrinimas, kad gyvūnai būtų apsauginti ir prieš mirtį neatgautų sąmonės, tačiau būtų kur kas geriau, jei ši praktika būtų visiškai uždrausta. Ji atkeliavo iš praėjusio amžiaus ir teisėtai gali būti laikoma barbariška.

Kathy Sinnott (IND/DEM), raštu. – Apsaugoti gyvūnus nuo žiaurumo yra labai svarbu. Vis dėlto kai kurie iš pateiktų pasiūlymų apsaugoti nuo žiaurumo, aš manau, dar labiau skatina žiaurumą.

Aš konkrečiai kalbu apie pasiūlymą bet kokią žudymą vykdyti tam skirtose patalpose. Ūkininkai bus priversti pakrauti ir gabenti gyvūnus, net jei jie yra ligoti arba seni, ir šie veiksmai gali sukelti jiems skausmą ir stresą.

Šis pasiūlymas taip pat susijęs su rizikos veiksniais užkrečiamųjų ligų ir infekcijų požiūriu. Kartais geriau sustabdyti ligos plitimą paskerdžiant gyvūną savo ūkyje, darant tai žmoniškai. Aš nepateikiau paaiškinimo žodžiu.

- Pranešimas: José Albino Silva Peneda (A6-0241/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ir Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, nusprendėme balsuoti už pranešimą (A6-0241/2009) dėl atnaujintos socialinės darbotvarkės. Tai geras pranešimas, kuriuo, be kitų dalykų, numatoma, kad ekonomikos laisvės ir konkurencijos taisyklės nebūtų įgyvendinamos pagrindinių socialinių teisių sąskaita.

Vis dėlto į pranešimą taip pat įtraukti reikalavimai dėl minimalaus darbo užmokesčio sistemų. Mes, socialdemokratai, manome, kad svarbu užtikrinti kiekvienam tinkamą darbo užmokestį, iš kurio būtų galima pragyventi, ir, mūsų nuomone, ES turėtų skatinti šį požiūrį. Tai būtų ypač svarbu sprendžiant „skurstančių darbuotojų“ klausimą. Kaip valstybės narės pasirenka užtikrinti savo piliečiams tinkamą darbo užmokestį, – teisės aktais ar paliekant tai spręsti socialiniams partneriams per kolektyvines sutartis, – turėtų toliau būti palikta spręsti pačioms valstybėms narėms.

Robert Atkins (PPE-DE), raštu. – Konservatoriai pritaria minimalaus darbo užmokesčio principui Jungtinėje Karalystėje. Vis dėlto mes manome, kad socialinės apsaugos sistemos ir minimalus darbo užmokestis turėtų būti nustatomi nacionaliniu lygmeniu.

Todėl konservatoriai susilaikė dėl šio pranešimo.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už Silvos Penedos pranešimą dėl atnaujintos socialinės darbotvarkės. Dabartinės ekonomikos krizės sąlygomis itin svarbu, kad socialinė politika eitų išvien su ekonomine politika, siekiant Europos ekonomikos atsigavimo. Europos socialiniai modeliai susiduria su keletu iššūkių, tarp jų demografiniais pokyčiais ir globalizacija, nuo kurių jie taip pat negali likti nuošalyje. Todėl ilgalaikėje perspektyvoje jie turi būti modernizuojami, tuo pat metu apsaugant šių sistemų vertybes.

Europa turi teikti drąsius socialinės politikos pasiūlymus dar ir todėl, kad mes šiuo metu susiduriame su rimta krize. Vis dėlto aš manau, kad Komisijos atnaujinta socialinė darbotvarkė nėra išskirtinė, yra pavėluota ir tikrai nepadės spręsti finansų ir ekonomikos krizės iššūkių. Būtina stiprinti socialinės ir užimtumo politikos priemones, kad būtų išvengta darbo vietų praradimo arba būtų sumažintas jo poveikis, o Europos piliečiai apsaugoti nuo socialinės atskirties ir skurdo.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Šiame pranešime esama įvairių prieštaravimų. Vis dėlto jame iš esmės vadovaujamasi dabartinėmis neoliberalaus kapitalizmo gairėmis, kurios, nors ir šiek tiek sušvelnintos, nekeičia pagrindinių politikos priemonių, iš esmės ir sukėlusią dabartinę ekonomikos ir socialinę krizę. Principas, kuriuo vadovaujamasi, yra toks, kaip visuomet. Dabar pasinaudojant „krizės“ sąvoka dar kartą bandoma „parduoti“ tą patį: lankstumą, vidaus rinką, visuomeninę ir privačią partnerystę ir t. t., ignoruojant tai, kad būtent ES politikos priemonės sukėlė krizę ir ją dar labiau pagilino.

Teisėtai reiškiamu „susirūpinimu“ pranešime niekaip nesprensdžiama ir nereaguojama į pagrindines problemų priežastis, konkrečiai dėl ekonomikos politikos priemonių, darbo vietų saugumo, visuomeninių paslaugų liberalizavimo ir privatizavimo, pan.

Alternatyvių atsakymų negali būti, ypač stiprinant valstybės vaidmenį ekonomikoje, strateginiuose sektoriuose ir teikiant aukštos kokybės viešąsias paslaugas arba net išsaugant aukštesnį darbo užmokestį ir pensijas. Vis dėlto pranešime svarstomas poreikis teisingiau paskirstyti turtą, tačiau nenurodoma, kaip to pasiekti, arba raginama atsisakyti tų politikos priemonių, kurios didina socialinę nelygybę.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Bandymą įgyvendinti Europos socialinės apsaugos darbotvarkę galima laikyti nesėkmingu. Prancūzijoje ką tik pavišinti apgailėtini skaičiai: per dvejus metus skurdas padidėjo 15 proc., itin padaugėjo skurstančių darbuotojų, ir dėl to eksponentiškai augo prasiskolinusių namų ūkių, kurių lėšų ilgą laiką nepakako padengti kasdienio gyvenimo išlaidoms, skaičius. Atrodo, kad tai tėra pati šios gilios krizės pradžia.

Jūs raginate piliečius būti atvirus pokyčiams, o darbuotojams pokyčiai reiškia tą patį, ką reikėtų prarasti savo darbo vietą jūsų įgyvendinamomis politikos priemonėmis ir būti tikram, kad nepavyks surasti naujos. Jūs kalbate apie socialinę politiką, o Teisingumo Teismas pamina darbuotojų teises prisidengiant konkurencija ir laisve teikti paslaugas. Jūs kalbate apie „lankstumą“, o Europos žargonu tai reiškia „nesaugumą“. Jūs net apsimetate, kad skiriate ypatingą dėmesį moterims ir motinoms, o dėl jūsų idiotiškos „lyčių“ politikos jos praranda savo ypatingas socialines teises, pavyzdžiui, tas, kurias jos turėjo Prancūzijoje pensijų ir naktinio darbo srityje.

Todėl reikia ne atnaujinti socialinę darbotvarkę, bet visiškai pakeisti ydingą sistemą.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Šiuo pranešimu primygtinai teigiama, kad valstybės narės turi modernizuoti ir reformuoti savo nacionalines socialinės apsaugos sistemas, įgyvendinant minimalaus darbo užmokesčio sistemas ir persvarstyti mokymo programas mokyklose. Be to, teigiama, kad būtina skatinti darbuotojų dalyvavimą įmonių pelno sistemose, ir paskelbti Europos savanorių metus. Tai yra neįprastai skirtingi pavyzdžiai, kaip ES reguliavimas pamažu pakeičia nacionalinį apsisprendimą.

Be to, pranešime du kartus paminėta Lisabonos sutartis, kuri iki šiol dar nėra įsigaliojusi. Tai yra begėdiškos valdžios arogancijos išraiška! Atrodo, kad demokratinės diskusijos skirtos tik publikai, ir visiškai nekeičia rezultato.

Todėl per galutinį balsavimą balsavome prieš pranešimą.

Carl Schlyter (Verts/ALE), raštu. – (SV) Apskritai tai labai geras pranešimas, kuriame esama daug gerų aspektų, tačiau dėl pakartotinių kreipimųsi dėl augimo ir raginimų valstybėms narėms įgyvendinti minimalaus darbo užmokesčio sistemas ir teisiškai įpareigojančias socialines sąlygas, tai pareikalautų didelio galių perdavimo ES, todėl aš susilaikau nuo balsavimo.

Anja Weisgerber (PPE-DE), raštu. – (DE) Dabartinės finansų krizės metu Europos socialiniai modeliai susiduria su dideliais iššūkiais.

Todėl Vokietijos konservatorių frakcija (CDU/CSU) pasisako už socialinę Europą.

Dėl šios priežasties mes pritariame José Albino Silvos Penedos pranešimui dėl atnaujintos socialinės darbotvarkės.

Mes taip pat džiaugiamės tuo, kad krizės metu prioritetas skirtas darbo vietų kūrimui ir skatinimui ir pasiryžimu įgyvendinti priemones dėl švietimo ir mokymo.

Europa turi siekti kurti socialinę sistemą ir nustatyti standartus Europos lygmeniu.

Mes privalome atsižvelgti į valstybių narių kompetenciją šiuo požiūriu.

Dėl šios priežasties mes prieštaraujame raginimui nustatyti minimalaus darbo užmokesčio sistemas visose valstybėse narėse, kaip tai nurodyta 14 pranešimo dalyje.

Dėl minimalaus darbo užmokesčio sistemų turėtų būti palikta spręsti valstybėms narėms.

Todėl mes džiaugiamės tuo, kad šiai daliai priimtas žodinis pakeitimas.

Tam, kad kiekvienas žmogus galėtų gyventi orų gyvenimą, reikalingos pakankamos pajamos, tačiau šiuo požiūriu valstybės narės gali rinktis įvairius variantus.

Savo žodiniu pakeitimu mes norėjome paaiškinti, kad šalia minimalaus darbo užmokesčio turėtų būti svarstoma kolektyvinių sutarčių galimybė ir bendrai teisiškai įpareigojantys reglamentai arba valstybės garantuotos minimalios pajamos.

Šitaip mes tinkamai atsižvelgtume į subsidiarumo principą.

- Pranešimas: Jean Lambert (A6-0263/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ir Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, nusprendėme balsuoti už pranešimą (A6-0263/2009) dėl aktyvios žmonių, nedalyvaujančių darbo rinkoje, įtraukties. Tai yra geras pranešimas, kuris ypač svarbus dabartinės ekonomikos krizės sąlygomis, kai ypač reikalingos aktyvios darbo rinkos priemonės, užtikrinančios, kad silpniausi visuomenės nariai ilgą laiką neatsidurs už darbo rinkos ribų.

Tačiau pranešime taip pat yra reikalavimų dėl minimalių darbo užmokesčio sistemų. Mes, socialdemokratai, manome, kad kiekvienam svarbu užtikrinti tinkamą atlyginimą, iš kurio būtų galima pragyventi, ir manome, kad ES turėtų tai skatinti. Tai itin svarbu tam, kad galėtume spręsti „skurstančių darbuotojų“ klausimą. Kaip valstybės narės po to pasirenka užtikrinti savo piliečiams tinkamą atlyginimą ir ar jos tai daro teisės aktų priemonėmis, ar palikdamos tai socialiniams partneriams reguliuoti per kolektyvines sutartis, turėtų būti palikta spręsti pačioms valstybėms narėms.

Robert Atkins (PPE-DE), raštu. – Britų konservatoriai iš esmės pritaria pranešimui ir jo nuostatomis, kuriomis numatomos tinkamos pajamos, darbo rinkų įtrauktis ir galimybė naudotis kokybiškomis paslaugomis. Mes taip pat skatiname teigiamą ir aktyvų požiūrį į psichinę sveikatą, neįgalumą ir pagyvenusius žmonių teisę dirbti ir laikomės griežto požiūrio į kovą su prekyba žmonėmis.

Vis dėlto konservatoriai nepitaria ES diskriminacijos direktyvos koncepcijai. Be to, konservatoriai negali pritarti raginimui nustatyti teisinę sistemą, skatinančią vienodas užimtumo galimybes ir kovą su diskriminacija darbe, ir ES tikslui dėl minimalių pajamų sistemų ir įmokinės kompensuojamųjų pajamų sistemos, teikiant finansinę paramą, kuri prilygsta bent jau 60 proc. vidutinių nacionalinių pajamų. Dėl šių priežasčių balsuodami mes susilaikėme. Šie klausimai turėtų būti palikti nacionalinei kompetencijai.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), raštu. – PPE-DE frakcija iš esmės palaiko originalų Jean Lambert pranešimą. Vis dėlto kita politinė frakcija komitete įtraukė į pranešimą šalutinius klausimus, kurie ne tik nepriklauso pranešimo taikymo sričiai, bet ir yra nepriimtini mūsų frakcijai. Jie tai padarė sąmoningai, dėl apgailėtinių partinių politinių priežasčių, kad mes negalėtume pritarti pranešimui, pateiktam svarstyti plenarinėje sesijoje. Todėl mes pateikėme alternatyvią rezoliuciją, apimančią visus jos pranešimo aspektus, kuriems mes pritariame.

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Šiuo pranešimu keliamas klausimas: kaip įtraukti žmones į darbo rinkas, kurie šiuo metu jose nedalyvauja? Atsakymas yra absoliučiai aiškus. Mes turime sukurti daugiau darbo vietų ir didinti savo darbo rinkų pajėgumus.

Tai, kad ES savęs to klausia, rodo vieną esminių mūsų problemų. Briuselyje per daug dėmesio skiriama darbo vietų apsaugai ir nepakankamai – darbo vietų kūrimui. Būtent dėl Europos socialinio modelio tiek daug europiečių neturi darbo. Europos socialinis modelis duoda kaip tik priešingą rezultatą: jis kuria dviejų lygių darbo rinkos ekonomiką, yra naudingas tiems, kurie dirba, ir riboja galimybes tų, kurie negali gauti darbo. ES reguliavimo socialinė kaina taip pat yra didžiulė ir ji neskatina darbdavių priimti į darbą naujus darbuotojus. Toks yra išlaupsintas ES planas iki 2010 m. tapti konkurencingiausia pasaulio ekonomika.

Tam, kad būtų kuriamos darbo vietos bedarbiams, reikia, kad Europos ekonomika pasuktų iš esmės priešinga kryptimi. Britų konservatoriai yra pasirengę padėti keisti šią kryptį.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Šiuo pranešimu sprendžiama daugelis svarbių klausimų, kuriuos iš principo turėtų spręsti valstybės narės, o ne ES. Pavyzdžiui, Europos Parlamentas primygtinai reikalauja, kad ES būtų įgyvendinti tikslai dėl minimalių pajamų garantijų ir minimalaus darbo užmokesčio. Pranešime taip pat pateikiama nuoroda į Lisabonos sutartį (kuri vis dar neįsigaliojo). Todėl mes balsavome prieš šį pranešimą.

7. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo sustabdytas 14.40 val. ir toliau pratęstas 15.05 val.)

PIRMININKAVO: Martine ROURE

Pirmininko pavaduotoja

8. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

9. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

10. Jungtinių Tautų konferencijos rasizmo klausimais („Durban II“ – Ženeva) išvados (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Jungtinių Tautų konferencijos rasizmo klausimais (Durban II – Ženeva) išvadų.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – Gerb. pirmininke, norėčiau pirmiausia padėkoti jums už šią galimybę apibendrinti Durbano apžvalgos konferenciją, kurią, kaip man žinoma, atidžiai stebėjo daug šiandien čia dalyvaujančių narių.

Pasirengimo konferencijai procesas buvo ypač sudėtingas, daugeliui valstybių turint rimtų abejonių dėl paties proceso po įvykių 2001 m. Dėl susirūpinimo, kad konferencija gali būti panaudota neapykantai ir netolerancijai pačia kraštutine forma reikšti, keletas valstybių narių, tarp jų ir Čekija, nusprendė nedalyvauti konferencijoje. Šį susirūpinimą patvirtino vieno JT nario poelgis konferencijos pradžioje. Mes manome, kad tai ne tik visiškai nepriimtina, bet ir tiesiogiai prieštarauja pačios konferencijos dvasiai ir tikslui.

Vis dėlto, nors tai tikriausiai neišvengiama, šis incidentas ir tai, kad valstybės narės ir kiti JT nariai paliko salę, buvo viena didžiausių dienos naujienų, užtemdžiusi galutinį dokumentą, priimtą šalių susitarimu. Tuo pat metu, mano manymu, būtina pripažinti labai konstruktyvų ir solidų ES įnašą į konferencijos darbą. Tai buvo ypač akivaizdu priimant galutinį dokumentą, kur ES teko itin svarbus vaidmuo. Nepaisant trukdymų, apie kuriuos aš kalbėjau, tai, kad galutiniu konferencijos dokumentu nebuvo peržengtos ES svarbios ribos, yra svarbus laimėjimas.

Galutiniu dokumentu atsižvelgiama į esamą žmogaus teisių sistemą, ypač reikalavimus dėl išraiškos laisvės ir daugelį kitų mūsų reikalavimų, pavyzdžiui, poreikį išvengti religijų diskreditacijos arba atskirai išskirti Izraelį. Be to, tekste buvo išsaugota pastraipa dėl Holokausto atminimo.

Dabar mes turime svarstyti, kokią įtaką ES turės konferencija ir jos galutinis dokumentas. Mes turime konkrečiai apibrėžti, kaip užtikrinsime priimtų išpareigojimų vykdymą. Tarybai ir toliau didelį susirūpinimą kelia rasizmo ir ksenofobijos apraiškos, kurias šiandien laikome vienu svarbiausių iššūkių žmogaus teisėms.

Žinau, kad Europos Parlamentui šie klausimai taip pat svarbūs, ir kad jūs daug prisidėjote kuriant teisinę bazę ir praktines priemones kovoti su šia rykšte. Kova su rasizmu ir ksenofobija yra nuolatinis procesas, reikalaujantis politinės valios ir praktinių priemonių, tarp jų ne paskutinėje vietoje ir švietimo srityje. Taip pat išlieka poreikis stiprinti dialogą ir abipusį supratimą ir skatinti toleranciją.

Nors esama požymių, kad ES antidiskriminaciniai teisės aktai turi teigiamą įtaką, bendra pasaulinė pažanga kovoje su šiuo reiškiniu išlieka apgailėtina lėta. Atvirkščiai, daugelyje šalių ryškėja neigiama tendencija. Dabartinė ekonomikos krizė kai kuriais atvejais paskatino rasistines ir ksenofobines nuotaikas visame pasaulyje. Ekonomikos krizės sąlygomis kaip niekada anksčiau reikalingos griežtos antirasistinės politikos priemonės. Europoje ir visame pasaulyje vis daugiau smurtinių išpuolių prieš migrantus, pabėgėlius ir prieglobsčio prašytojus, taip pat prieš tokias mažumas, kaip romai.

ES turi stiprų *acquis* kovai su rasizmu ir ksenofobija. Abu šie reiškiniai yra nesuderinami su principais, kuriais remiantis buvo sukurta ES. Europos Sąjunga ne kartą atmetė ir pasmerkė visas rasizmo apraiškas ir taip elgsis ir toliau. Pasinaudodama Sutartyse numatytais įgaliojimais, ES ir toliau pasiryžusi kovoti su rasizmu ir ksenofobija Sąjungoje ir už jos ribų.

ES viduje mes priėmėme teisės aktus, draudžiančius tiesioginį ir netiesioginį diskriminavimą dėl rasės arba etninės priklausomybės darbe, švietimo sistemoje ir teikiant prekes ir paslaugas. Teisės aktais taip pat draudžiama diskriminacija ir kitokiu pagrindu, pavyzdžiui, dėl religijos, amžiaus, seksualinės orientacijos ir negalios, ypač darbo vietoje. ES taip pat priėmė teisės aktą, kuriame draudžiamos neapykanta kurstančios kalbos per televiziją ir nusikalstama veika laikoma „viešas smurto ar neapykantos, nukreiptos prieš asmenų grupę, apibūdinamą pagal rasę, odos spalvą, religiją, kilmę ar tautinę arba etninę kilmę, ar tokiai grupei priklausančių asmenį, kurstymas“. Tame pačiame teisės akte nusikalstama veika laikomas viešas pritarimas genocido nusikaltimams, nusikaltimams žmoniškumui ir karo nusikaltimams, atsisakymas šiuos nusikaltimus pripažinti arba didelis jų menkinimas.

Išorės politikos priemonėmis ES nuolat kelia rasizmo ir ksenofobijos klausimus savo dvišaliuose politiniuose ir žmogaus teisių dialoguose su trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, Rusija arba Kinija. Mes taip pat užtikrinome,

kad rasizmas ir ksenofobija būtų įtraukti į mūsų bendradarbiavimo strategijas, pavyzdžiui, Europos kaimynystės politikos veiksmų planus. Daug dirbama įvairiuose daugiašaliuose forumuose. Valstybės narės koordinuoja darbą ESBO sistemoje, užtikrinant, kad būtų laikomasi ir įgyvendinami 56 ESBO narių įsipareigojimai šioje srityje. Tai taip pat tinka ir Europos Tarybai, ir platesnei JT sistemai.

Šie pavyzdžiai rodo mūsų kolektyvinį įsipareigojimą dirbti ES viduje ir su partneriais iš viso pasaulio. Durbano apžvalgos konferencija yra šių platesnių pastangų sudėtinė dalis. Ji nebuvo lengva ir ją aiškiai sugadino tie, kurie norėjo panaudoti konferencijos rezultatus savo siauriems politikos tikslams. Tačiau nepaisant to reikėtų pasidžiaugti, kad konferencijai baigiantis daugiausia dėmesio buvo skirta tolesniam poreikiui kovoti su rasizmu ir ksenofobija ir įsipareigojimui kartu su kitais siekti išnaikinti šią rykštę.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad man buvo suteikta galimybė dalyvauti šios dienos diskusijose. Europos Komisija atidžiai stebėjo pasirengimą Durbano konferencijai ir bendros Europos Sąjungos pozicijos dėl dalyvavimo šioje konferencijoje paiešką.

Šiuo požiūriu mes atsižvelgėme į Parlamento – jūsų Parlamento – raginimą Europos Sąjungai įsipareigoti aktyviai dalyvauti vykdam Durbano konferencijos apžvalgą vadovaujantis rezoliucija dėl Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos pažangos, ir ypač Sąjungos vaidmens – rezoliucija, kurią jūs priėmėte sausio 19 d.

Kaip jums žinoma, penkios valstybės narės nusprendė nedalyvauti šioje konferencijoje. Komisija nusprendė dalyvauti kaip stebėtoja, nes ji, kaip ir dauguma Europos Sąjungos valstybių narių, laikosi nuomonės, kad konferencijos dokumente neturėtų būti peržengtos tam tikros ribos.

Priimtas galutinis kompromisinis dokumentas nėra idealus tekstas, tačiau šiame dokumente nėra šmeižikiškų antisemitinio pobūdžio pareiškimų, šmeižikiškų konkrečių šalių arba pasaulio regionų arba religijų apibūdinimų.

Bendru 182 Jungtinių Tautų narių sutarimu priimtame galutiniame dokumente patvirtinamas tarptautinės bendruomenės įsipareigojimas kovoti su rasizmu ir diskriminacija. Taip buvo reaguota į apgailėtinus antisemitinių jėgų bandymus manipuluoti konferencija, bandymus, prieš kuriuos griežtai pasisakė Europos Komisija.

Bet kuriuo atveju įvykiai apžvalgos konferencijoje jokių būdu nesusilpnino ilgalaikio Komisijos įsipareigojimo stiprinant kovą su bet kokiais rasizmo ir ksenofobijos apraiškomis. Komisija ir toliau pasirengusi vykdyti savo politikos priemones kovoje su rasizmu, ksenofobija ir antisemitizmu – pačioje Europos Sąjungoje ir už jos ribų – kiek tai leidžia Sutartyse numatyti įgaliojimai.

Turiu pasakyti, gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kad aš asmeniškai labai atidžiai stebėsiu, kaip valstybės narės įgyvendina pamatinį sprendimą dėl rasizmo ir ksenofobijos. Aš asmeniškai stebėsiu šio pamatinio sprendimo perkėlimą į nacionalinę teisę ir mūsų pagrindinių teisių agentūra nuo šiol taip pat bus priemonė mums stebėti visus šiuos reiškinius, kurie iš mūsų reikalauja dar didesnio tvirtumo.

Mes iš tikrųjų galime tikėtis, kad kita Jungtinių Tautų konferencija rasizmo klausimais daugiau nebus sugadinta nepriimtinais pasisakymais, kurie yra pats tikriausias neapykantos ir rasizmo kurstymas. Štai kodėl galutinis kompromisas, kurio buvo pasiekta konferencijoje, leidžia mums matyti šviesesnę ateities perspektyvą.

Charles Tannock, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, Irano prezidentas M. Ahmadinejadas JT konferencijoje rasizmo klausimais Ženevoje neseniai pareiškė, kad Izraelis yra rasistinė valstybė. Labai norėtusi jį pavadinti populistiniu demagogu, pataikaujančiu tam tikriems visuomenės sluoksniams, tačiau jis ir anksčiau ragino ištrinti Izraelį iš pasaulio žemėlapiu, ir, jeigu branduolinis ginklas būtų sukurtas, Izraelis neabejotinai taptų pirmuoju jo taikiniu. Todėl šį incidentą reikėtų laikyti nesutaikomo priešiško išraiška žydų valstybės atžvilgiu, kurią mes, mano nuomone, gana teisingai laikome ES sąjungininke ir svarbia partnere.

Būtų sunku surasti etniniu požiūriu labiau įvairialypę ir tolerantišką valstybę už Izraelį, kurioje gyvena arabų, armėnų, druzų ir kitų etninių mažumų bendruomenės. Mano atmintyje gyvi prisiminimai, kai devintajame praeito amžiaus dešimtmetyje į Izraelį buvo atskraidinti Etiopijos žydai.

Izraelis, kaip žinoma, laikosi atviros imigracijos politikos, remiantis tuo, kad jis yra viso pasaulio žydų tėvynė, tačiau mums reikėtų atsižvelgti ir į arabų padėtį Izraelio visuomenėje. Retai kuri arabų šalis gali užtikrinti savo piliečiams tokį gyvenimo lygį ir demokratines laisves, kokias turi arabai Izraelyje. Man atrodo, kad M.

Ahmadinejadas iš tikrųjų norėtų nukreipti dėmesį nuo blogos ir nepakenčiamos žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje.

Irane suimtinėjami žurnalistai, drįstantys kritikuoti režimą, o Izraelyje žiniasklaida yra laisva. Svetimautojai, homoseksualūs asmenys ir nepilnamečiai Irane yra persekiojami ir net užmėtomis akmenimis, o Izraelyje gėjai ir lesbietės yra saugomi įstatymų. Irane nuolat persekiojamos tokios religinės mažumos, kaip krikščionys ir bahajai, o Izraelyje šios mažumos yra gerbiamos, jų teisės – saugomos.

Tačiau nepaisant to, daugelis šio Parlamento narių linkę kritikuoti mūsų demokratinį sąjungininką Izraelį, o ne barbarišką ir galintį turėti katastrofinių pasekmių Teherano režimą.

Izraelis turėtų žinoti, kad šiame Parlamente turi daug draugų, tarp jų ir mane, kurie brangina žmogaus teises ir atmėta fanatizmą. Tiesą sakant, mano manymu, gėda, kad ES valstybės narės siunčia delegacijas į Durbano II konferenciją, gerai žinodamos, kad jame dalyvaus ir kalbės prezidentas M. Ahmadinejadas.

Ana Maria Gomes, PSE frakcijos vardu. – (PT) Esama nuomonių, kad Durbano apžvalgos konferencija buvo sėkminga. Faktiškai galutiniu dokumentu neperžengtos ribos penkiose srityse, kurias nustatė Europos Sąjunga, ir jis priimtas visuotiniu sutarimu, skirtingai nuo ankstesnių variantų, kurie sukėlė tiek daug ir tokių įtemptų diskusijų.

Vis dėlto, deja, tai nėra dokumentas, kuris būtų įsimintinas tiems, kurie iš viso pasaulio susirinko į konferenciją Ženevoje. Jie pirmiausia prisimins didelį pozicijų skirtumą konferencijoje visuotinės kovos su rasizmu klausimu, kuri sulaukė didelio visuomenės dėmesio.

Europa dar kartą parodė, kokia trapi Europos Sąjungos vienybė klausimais, kurie politiniu požiūriu gali būti labiausiai supriešinantys, kaip tai įvyko šioje konferencijoje.

Būtų labai simboliška, jei kolektyviai visos ES valstybės būtų kartu palikusios konferencijų salę reaguojant į provokacinius ir nepriimtinius Irano prezidento pasiūlymus, kuris nepaisant pasikeitusios Vašingtono pozicijos ir toliau didina susipriešinimą su Vakarais. Deja, kai kurių Europos valstybių net nebuvo konferencijų salėje tam, kad būtų galima išreikšti nepasitenkinimą kalba, kurios vienintelis tikslas, kaip pabrėžė JT generalinis sekretorius, yra apkaltinti, suskaidyti ir net supriešinti.

Sąjunga reiškia jėgą, ir Europos Sąjunga, būdama susiskaidžiusi, parodė silpnumą. Kova su rasizmu ir prezidento M. Ahmadinejado ir kitų kurstoma neapykanta nusipelno daugiau.

Sophia in 't Veld, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, pradėsiu bendro pobūdžio pastabą. Rasistinėmis gali būti ne šalys, o žmonės. Esu tikra, kad Irane yra daug žmonių, kurių įsitikinimai yra kitokie negu prezidento, ir manau, kad ši galimybė nebuvo išnaudota, nes Europa pasirodė silpna, tyli, susiskaidžiusi ir nekalbėjo Irano gyventojų vardu, palikdama tribūną panašiams į M. Ahmadinejadą ir jų rasistinėms kalboms.

Asmeniškai aš pasisakiau prieš konferencijos boikotą, tačiau manau, kad dar blogiau, jog nebuvo europinės strategijos. Kodėl Europa buvo susiskaidžiusi? Kodėl? Man reikalingas Tarybos paaiškinimas – ir šiuo požiūriu aš pateikiau pakeitimą Raimono Obiolso i Germą pranešimui, kurį mes svarstysime vėliau – kodėl nebuvo Europos strategijos? Kodėl 27 Europos valstybės negali susitarti laikytis bendros strategijos? Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai – tai, kam pritaria ir Taryba – 27 valstybės turėtų pasistengti laikytis bendros strategijos.

Man nerimą kelia tai, kad tokia institucija, kaip JT gali priimti rezoliucijas, kuriomis raginama uždrausti šmeižti arba užsipulti bet kurią religiją. Galutinėje rezoliucijoje viskas suformuluota daug aptakiau, tačiau man atrodo, kad nerimą kelia jau tai, kad JT apskritai gali svarstyti kažką panašaus. Vis dėlto aš taip pat matau ironiją, kad šiame Parlamente labai sudėtinga net kritikuoti – nekalbant apie tai, kad būtų galima užsipulti – bet kokią religiją ir konkrečiai vieną pagrindinių Europos religijų – ir tai yra kitas pakeitimas, kurį pateikiau su savo kolega Marco Cappato dėl Raimono Obiolso i Germą pranešimo, kritikuojančio Vatikaną dėl jo pozicijos dėl prezervatyvų naudojimo kovoje su AIDS. Dar kartą norėčiau paprašyti Komisijos paaiškinti, kas padaryta, kad būtų nustatyta bendra Europos strategija.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau dar kartą pabrėžti, kad Durbano apžvalgos konferencijos galutinis dokumentas priimtas bendru šalių sutarimu. Net jei tekstas nėra idealus, jis yra sudėtingų derybų rezultatas ir naujos pozicijos požiūriu, mano supratimu, reikalinga tolesnė diskusija dėl naujojo dokumento ir tokiais dažnai svarstomais klausimais, kaip rasinė diskriminacija, ksenofobija, žmonių stigmatizavimas ir stereotipai dėl religijos arba tikėjimo.

Mes turėtume tęsti diskusiją taip, kad nebūtų supriešinamos pozicijos, tačiau netoleruojant nepriimtinių pareiškimų ir bandymų naudoti Durbano procesą rasistinei ideologijai reikšti. Mano gilus įsitikinimas toks, kad be tvirtos Europos Sąjungos pozicijos dėl žmogaus teisių apsaugos ir kovos su rasizmu ir ksenofobija, Durbano procesas gali nukrypti neteisinga linkme.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Gerb. pirmininke, labiausiai gaila to, kad Durbano konferencija neskyrė dėmesio rasizmo ir diskriminacijos aukoms. Tai, žinoma, atsitiko dėl skandalingos Irano prezidento pozicijos konferencijoje, kuriai – ir aš turėčiau jus nuliūdinti – pasidavė keletas ES valstybių narių. Tai yra problema.

Aš norėčiau asmeniškai padėkoti Europos Sąjungos valstybėms narėms, kurios laikėsi ir toliau tebesilaiko įsipareigojimų; mes turime išvadas, kurios yra gerbtinos, nors nėra tobulos. Taip pat norėčiau, kad pirmininkaujanti valstybė narė kalbėtų apie valstybių narių pastangas, kurios buvo arba kurių pritrūko tam, kad būtų užtikrintas organizuotesnis atstovavimas Europos Sąjungai šioje konferencijoje – dėl to iš tikrųjų teko apgailestauti.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – Gerb. pirmininke, ES taip pat aktyviai dalyvavo rengiantis konferencijai ir prisidėjo rengiant galutinį dokumentą, kad jis būtų kuo labiau suderintas, ir užtikrinant, kad juo būtų atsižvelgiama į esamas žmogaus teisių normas, konkrečiai dėl išraiškos laisvės.

ES taip pat pavyko užtikrinti, kad šiame tekste nebūtų išskirtas Izraelis. Būtent bendromis ES pastangomis pabaigoje mes parengėme tekstą, kuriuo neperžengiamos mūsų nustatytos ribos, ir tai nepaisant to, kad kai kurios valstybės narės nusprendė nedalyvauti konferencijoje.

Taip pat reikėtų pridurti, kad valstybės, kurios nedalyvavo konferencijoje, nesutrukdė kalbėti konferencijoje pristatant Europos Sąjungos poziciją. Pirmininkaujanti valstybė narė toliau tęsė ES dalyvavimo koordinavimą, be kita ko, parengdama du pareiškimus ES valstybių narių vardu, kuriuos perskaitė Tarybai pirmininkausianti Švedija. Galutinis pareiškimas buvo paskelbtas 22 valstybių narių vardu.

Po Durbano konferencijos ES svarstys, kaip ji ketina toliau remti Durbano darbotvarkę. Tai, kad penkios valstybės narės iš 27 nusprendė nedalyvauti konferencijoje, neabejotinai kelia klausimą dėl būsimų ES įsipareigojimų dėl kovos su rasizmu ir diskriminacija. Mes turime solidų *acquis* šiais klausimais, kuriuo ir toliau vadovausimės. Kaip buvo teisingai nurodyta, – ir aš tai priimu kaip tam tikrą kritiką, – pasirengimo konferencijai pabaigoje mums iš tikrųjų nepavyko rasti bendro pagrindo. Bendro pagrindo niekada nebuvo, todėl prieš konferenciją nepavyko nustatyti bendros ES pozicijos. Bendru valstybių sutarimu nuspręsta, kad esama nacionalinių pozicijų, todėl delegacijos paliko salę kiekviena atskirai.

Paskutiniajame posėdyje ministrai svarstė šį klausimą ir išvadas, kurias reikėtų padaryti. Mes prie to dar grįšime, nes ES šioje konferencijoje akivaizdžiai nesiekė laikytis herojiškos pozicijos. Tai būtina pažymėti.

Jacques Barrot, *Komisijos pirmininko pavaduotojas.* – (FR) Dėkoju jums už jūsų kalbas. Praėjusį pirmadienį Komisijos narė Benita Ferrero-Waldner gavo Jungtinių Tautų vyriausiosios žmogaus teisių komisarės Navanethem Pillay laišką, kuris taip pat buvo išsiųstas visiems Sąjungos užsienio ministrams.

Šiame laiške Navanethem Pillay priminė tai, ką ji jau sakė Briuselyje spalio 8 d. bendrai Europos Parlamento organizuotoje konferencijoje dėl žmogaus teisių aktyvistų apsaugos. Navanethem Pillay mano, kad būtina atkurti tam tikrą vienybę dėl žmogaus teisių pasaulyje apsaugos ir skatinimo, ypač kai kalbama apie kovą su rasizmu. Ji kviečia visas Jungtinių Tautų nares prisidėti įgyvendinant Jungtinių Tautų kovos su rasizmu programą, ypač, kaip tai apibrėžiama galutiniam Durbano konferencijos dokumente.

Aš manau, kad Europos Sąjunga turėtų apsvarstyti, kaip reikėtų atsiliiepti į šį kvietimą. Bet kuriuo atveju Europos Sąjunga laikosi politikos aktyviai kovoti su rasizmu. Sąjunga turėtų ir toliau laikytis įsipareigojimų, kad tarptautinės pastangos šioje srityje būtų veiksmingos. Aš asmeniškai laikausi požiūrio, kuris buvo čia pareikštas: Europa, turinti strategiją ir veikianti organizuotai, tikrai galėtų pasinaudoti galimybe vienu balsu pareikšti savo kritiką dėl nepriimtinių pareiškimų. Tegu tai bus pamoka mums. Aš dėkoju pirmininkaujančiai valstybei, jog ji nurodė, kad tai turėtų būti mums pamoka ir kad – ratifikavę Lisabonos sutartį – galėsime siekti veiksmingesnės Europos Sąjungos išorės politikos žmogaus teisių srityje ir Europos veiklos daugiašalėse institucijose. Aš tik galiu prisidėti šiuo klausimu dėl to, ką minėjo daugelis narių, kuriems aš esu dėkingas. Dar kartą tai turėtų paskatinti mus mąstyti tam, kad ateityje parengtume veiksmingesnę strategiją.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

11. 2008 m. metinė ataskaita dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Raimono Obiolso i Germą pranešimas (A6-0264/2009) Užsienio reikalų komiteto vardu dėl 2008 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje (2008/2336(INI)).

Raimon Obiols i Germą, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau pateikti keletą trumpų pastabų dėl šio metinio pranešimo dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos vaidmens šioje srityje. Pirmiausia, norėčiau nurodyti, kad pranešimas turi dvi skirtingas taikymo sritis: pirmoji – apibendrinti ir įvertinti žmogaus teisių padėtį daugelyje pasaulio šalių ir regionų, kuri, deja, yra neigiama, dažnai besiribojanti arba tampanti žmogiškąja tragedija, antroji – tai vertinimas, pagrįstas šio Parlamento ankstesne patirtimi priimant pozicijas įvairiais klausimais ir pranešėjo noru, kad šis pranešimas atitiktų įvairių Europos Sąjungos institucijų pozicijas ir aktus, nesiekiant pabrėžti nesutarimų, bet greičiau remiantis tuo, dėl ko esama pagrindo susitarti. Pranešėjas mano, kad pozicijų suartėjimas leidžia siekti galios ir efektyvumo vykdant šią lėtą ir sudėtingą užduotį gerinti žmogaus teisių padėtį pasaulyje.

Yra ir antrasis aspektas, kurį norėčiau ypač pabrėžti – tai mėginimas nustatyti konkrečius prioritetus arba kitaip tariant pateikti santrauką, kokios galėtų būtų pagrindinės Europos Sąjungos veiksmų gairės dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje.

Aš nurodyčiau devynis aspektus, kurie ryškėja mano kolegų narių pasisakymuose ir pačiame pranešime. Pirmasis skubiu prioritetu laiko, jei norite, sąvoką, kuri istoriniu požiūriu galbūt šiek tiek išpūsta, galutinai uždrausti pasaulyje mirties bausmę. Mūsų protėviams panaikinus vergiją šiandien mūsų sąmonė yra subrendusi tiek, kad mūsų karta gali pasiekti istorinį tikslą galutinai atsisakyti mirties bausmės visame pasaulyje, ir Europos Sąjunga gali būti drąsi pradininkė ir vaidinti pagrindinį vaidmenį šioje srityje.

Antra, specialiai pabrėžiama tai, kas pranešime vadinama kovos už žmogaus teises „feminizavimu“. Kitaip tariant nurodoma, kad moterys yra ta žmonijos dalis, kurios žmogaus teisės pažeidžiamos dažniausiai, ir kad ES turėtų skirti ypatingą dėmesį ir teikti ypatingą prioritetą jų teisėms. Taip pat viena svarbiausių šio prioriteto sudėtinųjų dalių yra vaikų žmogaus teisės, dėl kurių pranešime esama keleto aspektų, kurie, mano nuomone, yra gana įdomūs.

Trečia, pranešimu siekiama sinergijos tarp Bendrijos institucijų. Nėra taip, kad esama vaidmenų specializacijos, – labiau *realpolitik* Taryboje arba galbūt Komisijoje ir daugiau principų Parlamente, – tačiau reikalingas nuoseklumas tarp šių pozicijų, tam, kad būtų galima didinti veiksmingumą.

Ketvirta, minimas poreikis plėsti ir gilinti labai teigiamą tendenciją vykdant žmogaus teisių dialogą su trečiosiomis šalimis.

Pagaliau, pranešime minimas poreikis ieškoti sąjungininkų tarptautinėse institucijose, kad būtų išvengta tokios padėties, kaip Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryboje, kur kartais Europos Sąjungos pozicija tam tikra prasme yra mažumos pozicija.

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, norėčiau pareikšti Tarybos pritarimą darbui, kurį atliko pranešėjas Raimon Obiols i Germą ir Parlamento žmogaus teisių pakomitetas. Pone Raimonai Obiolsai i Germą, jūs nenuilstamai dirbote ir buvote svarbus partneris mūsų kolektyviniame darbe dėl žmogaus teisių per visą šią Parlamento kadenciją.

Jūsų pranešimas suteikia mums galimybę tikrinti bendrą Sąjungos politiką žmogaus teisių srityje. Mes suvokiame iššūkius, su kuriais susiduriame šioje srityje. Santykių tarp ES institucijų stiprinimas įgalina mus geriau juos spręsti. Pranešimas yra vertinga priemonė įvertinti tai, ko pasiekta.

Europos Parlamento pranešimu pabrėžiama Europos Sąjungos metinio pranešimo dėl žmogaus teisių reikšmė. Mūsų bandymas padaryti pranešimą įdomesnį, suprantamesnį ir naudingesnį buvo iš dalies sėkmingas, tačiau jį vis dar galima tobulinti. Mes toliau tęsime šį darbą. Jūsų pranešimas neabejotinai padės mums svarstant, kaip didinti ES žmogaus teisių politikos priemonių nuoseklumą. Šiuo klausimu vyksta diskusijos, ir aš norėčiau jus užtikrinti, kad, nesvarbu, koks būtų diskusijų rezultatas, mes dėsime visas pastangas, kad mūsų darbas žmogaus teisių srityje būtų geriau matomas. To galima pasiekti per veiksmingesnį išteklių tinklo naudojimą arba geriau skelbiant metinę ataskaitą.

Jūs taip pat pabrėžėte, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti JT vaidmeniui šioje srityje. Mes tęsime koordinuotą pastangas tarptautiniuose forumuose, pirmiausia JT žmogaus teisių taryboje, kaip rekomenduojama Liucijos

Andrikenės pranešime, ir Trečiajame JT generalinės asamblėjos komitete. Buvo dedamos pastangos didinti aprėptį vis sudėtingesnėmis sąlygomis. Tai nėra lengva, tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, ko mums pavyko pasiekti.

Mes daug dirbome tam, kad sustiprintume JT Žmogaus teisių tarybos patikimumą. 2009 m. gali būti laikomi didžiausių Žmogaus teisių tarybos išbandymų metais. ES vaidino aktyvų vaidmenį 10-ojoje Žmogaus teisių tarybos sesijoje ir padėjo priimti daug svarbių iniciatyvų, pavyzdžiui, pratęsiant mandatą dėl Birmos (Mianmaro) ir Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos, taip pat patvirtinti ES ir GRULAC rezoliuciją dėl vaiko teisių. Deja, mums nepavyko pratęsti nepriklausomo eksperto mandato Kongo Demokratinei Respublikai.

Generalinėje Asamblėjoje patvirtintas Trečiojo komiteto vaidmuo saugant ir skatinant žmogaus teises, ir ES aktyviai dalyvavo 63-iojoje JT Generalinės Asamblėjos sesijoje. Tai leido pasiekti teigiamų rezultatų, ypač dėl tolesnės rezoliucijos dėl mirties bausmės. Šiam klausimui skirta didelė jūsų pranešimo dalis. Mes jį nuolat kėlėme, taip pat ir aukščiausiojo lygmeniu su partneriais, su kuriais mūsų nuomonės sutapo, pritardami visuotinei tendencijai dėl mirties bausmės panaikinimo. Šios pastangos bus tęsiamos.

Leiskite man dabar pasakyti keletą žodžių dėl ES gairių. Po Europos Sąjungos žmogaus teisių gairių persvarstymo ir priėmus naujas gaires dėl smurto prieš moteris dabar daugiau dėmesio skirta veiksmingam jų įgyvendinimui. Kaip dalį šių veiksmų pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kai kuriuos pasiūlymus, pavyzdžiui, pasiūsti rekomendacijas misijų vadovams ir Komisijos delegacijoms. Mes taip pat kelsime šiuos klausimus mūsų dialoguose ir konsultacijose su trečiosiomis šalimis.

Pranešime dėmesys atkreipiamas į moterų teisių klausimą, ir man žinoma, kad Raimon Obiols i Gerną šiam klausimui skiria ypatingą dėmesį. Tai yra vienas svarbiausių mūsų prioritetų. Mes dirbame įgyvendindami JT Rezoliuciją 1325, kurią naudojame kaip pagrindinį principą ESGP operacijoms ir kuri įgalino mus kurti lyčių aspekto integravimo sistemą.

ES ir toliau bendradarbiaus su pilietinės visuomenės organizacijomis dėl žmogaus teisių gynėjų. Vyksta darbas Taryboje oficialiai išduoti daugiau vizų žmogaus teisių gynėjams. Dialoguose su trečiosiomis šalimis darbotvarkės centre lieka išraiškos laisvė ir konkrečių atvejų nagrinėjimas.

ES dės visas pastangas siekdama užtikrinti, kad dialogas ir konsultacijos su trečiosiomis šalimis būtų dar veiksmingesni įgyvendinant žmogaus teisių politiką. Mes konkrečiai susitarėme vykdyti vietos dialogą su penkiomis Lotynų Amerikos šalimis – Brazilija, Kolumbija, Argentina, Čile ir Meksika – ir sieksime užmegzti dialogą su likusiomis Vidurio Azijos šalimis.

Norėčiau pasakyti keletą žodžių apie 27 ES valstybių narių ir Kinijos žmogaus teisių dialogą, kuris vyks gegužės 14 d. Prahoje. Svarbu užtikrinti, kad mūsų dialogai būtų kuo produktyvesni ir jais būtų pasiekta svarbių rezultatų. ES ir Kinijos žmogaus teisių dialogas yra ilgiausiai vykstantis dialogas. Juo turėtų būti geriau prisitaikoma prie pažangos, kuri įvyko sprendžiant žmogaus teisių klausimus ir į ją atsižvelgiama. Abi mūsų institucijos atidžiai stebi įvykius Kinijoje. Įvairūs renginiai, numatyti darbotvarkėje šiais metais, leis mums palaikyti glaudų ryšį su Kinijos atstovais. Šis dialogas yra labai vertingas. Mes tikimės sulaukti apčiuopiamų rezultatų iš šių derybų.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad pagarba žmogaus teisėms ir jų stiprinimas pasaulyje yra vienas svarbiausių mūsų išorės politikos prioritetų. Įvairiais demaršais, pareiškimais, politiniu dialogu ir krizių valdymo operacijomis ES siekia stiprinti pagarbą žmogaus teisėms visame pasaulyje. Norėdami pasiekti rezultatų, turime laikytis nuoseklaus požiūrio. Šis Parlamentas visuomet siekė didesnio nuoseklumo visais lygmenimis ir mes tuo labai džiaugiamės.

Aš apskritai esu labai dėkingas šiam Parlamentui už jo darbą ir jo paramą žmogaus teisių klausimams. Kaip mūsų bendrųjų vertybių skatinimo priemonė plataus pripažinimo sulaukė A. Sacharovo premija. Mes ir toliau stebėsime, kaip žmogaus teisių straipsnių, sankcijų ir dialogo priemonės – kurių kiekviena buvo atidžiai patikrinta šiame Parlamente – gali vaidinti veiksmingą vaidmenį vykdamas mūsų bendrą išorės politiką, tuo pat metu užtikrinant aukščiausius pagarbos žmogaus teisėms standartus.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, man labai malonu dalyvauti šioje plenarinės sesijos diskusijoje dėl jūsų pranešimo, pone Raimonai Obiolsai i Gerną. Aš pavaduoju savo kolegą Benitą Ferrero-Waldner, kuri šiuo metu yra Prahoje, kur yra pakviesta dalyvauti Europos Sąjungos ir Kanados aukščiausiojo lygio susitikime.

Pirmiausia aš norėčiau padėkoti Raimonui Obiolsui i Germą už jo darbo kokybę. Dėkoju už pozityvų jūsų pranešimo toną, kuris rodo pastangas, kurias Komisija ir Taryba nuolat dėjo, įgyvendindamos Parlamento rekomendacijas.

Vykdam dialogą dėl žmogaus teisių arba politinį dialogą tarptautinėse organizacijose – visur institucijos siekė suteikti Europos Sąjungai ambasadoriaus, – energingo ir patikimo ambasadoriaus, saugančio ir skatinančio žmogaus teises, pagrindines laisves, demokratiją ir teisinę valstybę, įvaizdį ir jį stiprinti.

2008 m., pernai, visos Europos institucijos kartu pažymėjo Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-ąsias metines. Tai taip pat buvo metai, kai Komisija nustatė du prioritetus – moteris ir vaikus, – ir buvo skatinamas tarpinstitucinis požiūris.

Mes ketiname įgyvendinti keletą bendrų rekomendacijų iš ankstesnių pranešimų, kurios sėkmingai perkeltos į šiandien svarstomą pranešimą. Mes susitarėme savo veiksmais dėl rekomendacijų dėl vaiko teisių taikymo daugiausia dėmesio skirti tam tikroms šalims ir pasitelkėme Europos sąjungos valstybių narių ambasadas ir Europos Bendrijų delegacijas šiems veiksams stebėti. Mes ėmėmės vadovauti kovai su vienu didžiausių žmogaus ir vaiko teisių pažeidimų – vaikų kareivių dalyvavimu kariniuose konfliktuose.

Leiskite man pateikti keletą pavyzdžių. 2007 m. gruodžio 10 d. Sąjunga priėmė naujas gaires dėl vaiko teisių. Pirmajame įgyvendinimo etape ji daugiausia dėmesio skirs smurtui prieš vaikus. Mes pradėdame pilotinę programą, skirtą dešimčiai šalių įvairiuose žemynuose. Šios šalys buvo pasirinktos, nes jų vyriausybės įsipareigojo kovoti su smurtu prieš vaikus, ir todėl, kad vyriausybėms reikalinga papildoma tarptautinė pagalba toliau tęsti kovą su smurtu prieš vaikus. 2008 m. birželio mėn. Europos Sąjungos Taryba persvarstė rekomendacijas dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose, kad būtų galima veiksmingiau ir globaliau spręsti trumpalaikio, vidutinės trukmės ir ilgalaikio ginkluotų konfliktų poveikio vaikams klausimus.

Priimtas Komisijos komunikatas dėl ypatingo dėmesio vaikų klausimui Europos Sąjungai vykdam išorės veiksmus, rekomenduojant nuoseklų požiūrį tam, kad būtų sustiprintos vaiko teisės ir pagerinta vaikų padėtis pasaulyje. Rengiant komunikatą vyko plačios konsultacijos. Ypatingas dėmesys skirtas nevyriausybiniams organizacijoms. Šio komunikato ir su juo susijusio veiksmų plano pagrindu 2008 m. gegužės mėn. Europos Sąjungos Vadovų Taryba patvirtino išvadas, kuriomis siekiama stiprinti Sąjungos išorės politiką dėl vaiko teisių.

2009 m. mes toliau tęsiame šiuos veiksmus kitomis iniciatyvomis. Birželio mėn. Komisija surengs Europos forumą vaiko teisių klausimais Briuselyje. Šiame forume bus nagrinėjami vaikų darbo klausimai. Mes siekiame pakviesti jame dalyvauti visus suinteresuotus dalyvius. Aš asmeniškai šį forumą laikau labai svarbiu. Liepos mėn. pirmininkausianti Švedija ir Komisija organizuos NVO forumą Stokholme specialiai aptarti smurto prieš vaikus klausimą. Pagaliau, rudenį mes paskelbsime pranešimą dėl priemonių, ypač susijusių su žmonių prekyba, kurių ėmėsi Europos Sąjunga kovoje su vaikų darbu. Tai yra metai, kai bus toliau stiprinami Europos Sąjungos įsipareigojimai vaikams.

Toliau grįžkime prie moterų teisių. Pastaraisiais mėnesiais Europos Sąjunga sustiprino savo išorės politiką dėl moterų teisių. Naujomis gairėmis dėl smurto prieš moteris ir kovos su visomis diskriminacijos prieš jas formomis rekomenduojami tam tikri veiksmai. Būtų gerai, jei Europos Sąjungos misijos ir Komisijos delegacijos įsipareigotų ir teiktų paramą šiems veiksams.

Norėčiau nurodyti neseniai ES užsienio ministrų priimtą Sąjungos visuotinį požiūrį į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijų 1325 ir 1820 įgyvendinimą. Taip pat reiktų priminti teigiamą Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus atsaką į bendrą kreipimąsi, kurį 2008 m. paskelbė Benita Ferrero-Waldner ir keturiasdešimt moterų, užimančių svarbias tarptautines pareigas.

Šiuo kreipimusi Jungtinės Tautos buvo raginamos organizuoti ministrų konferenciją, skirtą rezoliucijos 1325 persvarstymui. Dabar ministrų konferencija yra planuojama 2010 m. Akivaizdu, kad mes dirbsime su pirmininkausiančia Švedija, rengdami poziciją, kurios laikysimės persvarstant šią rezoliuciją.

Tai yra viskas, gerb. pirmininke; nėra abejonės, kad galima dar daug ką pasakyti, tačiau aš dar kartą norėčiau pabrėžti, kad Europos politika stiprinant demokratiją ir žmogaus teises, žinoma, reikalauja aukšto lygio sinergijos tarp institucijų. Komisija yra pasirengusi veikti, laikydamosi šių reikalavimų. Ji norėtų nustatyti glaudų bendradarbiavimą tam, kad visos trys institucijos viena kitai užtikrintų abipusę paramą. Šiuo požiūriu Europos Parlamentas gali vaidinti esminį vaidmenį, nes pagal apibrėžimą ir pagal pašaukimą jis yra tinkamiausias kalbėti visų engiamųjų ir kenčiančiųjų vardu.

Būtent tai aš norėjau su jumis aptarti po pirmininkaujančios valstybės narės kalbos ir dabar esu pasirengęs atidžiai klausytis Parlamento narių kalbų.

Laima Liucija Andrikienė, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti mūsų kolegai Raimonui Obiolsui už jo pranešimą ir rezoliuciją. Pranešimo ir rezoliucijos projektai, dėl kurių balsavome Užsienio reikalų komitete, yra gerai parengti. Buvo pasiekta reikalingų kompromisų. Pranešime aptariama daugelis svarbiausių žmogaus teisių pažeidimų pasaulyje ir aš manau, kad už rezoliuciją bus balsuojama rytoj didele dauguma.

Tačiau vis dėlto aš norėčiau pabrėžti kai kuriuos klausimus ir nurodyti labai ginčytiną pataisą, pateiktą prieš plenarinį posėdį. Mes visi pritariame, kad Europos Sąjunga yra pagrįsta vertybėmis, įskaitant krikščioniškąsias. Todėl ar kas nors galėtų įsivaizduoti, jog šis Parlamentas užbaigs savo kadenciją, pasmerkdamas popiežių Benediktą XVI už jo pasisakymus?! Mano pozicija yra aiški: žodžiai, kuriuos vartoja pataisos rengėjai, yra visiškai nepriimtini ir turėtų būti atmesti.

Siūlau, kad šioje rezoliucijoje mes, Europos Parlamentas, dar kartą patvirtintume savo reikalavimą, kad visiems A. Sacharovo premijos laureatams, ir ypač Aung San Suu Kyi, Oswaldo Jose Paya Sardinai, Kubos Damas de Blanco ir Hu Jia, būtų leista atvykti į Europos Sąjungą ir į jos institucijas. Mes apgailestaujame, kad nė vienas iš jų nebuvo leista dalyvauti A. Sacharovo premijos 20-ojo jubiliejaus ceremonijoje.

Galiausiai, tačiau tai ne mažiau svarbu – kova su terorizmu ir žmogaus teisės. Siūlau, kad Europos Parlamentas paragintų Europos Sąjungą ir jos valstybes nares vertinti kovą su terorizmu, atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, kaip į vieną svarbiausių Sąjungos prioritetų ir pagrindinę jos išorės veiksmų dalį. Minėti konkrečius pavadinimus mūsų rezoliucijoje būtų nenaudinga.

Richard Howitt, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti savo bičiulį ir kolegą Obiolsą iš Vokietijos su šiuo pranešimu. Kaip vienas šio Parlamento metinių pranešėjų žmogaus teisių klausimais šią kadenciją ir mūsų, socialistų frakcijos, žmogaus teisių pakomitečio pirmininko pavaduotojas, aš šioje diskusijoje, artėjant prie šio Parlamento penkerių metų kadencijos pabaigos, norėčiau pagirti Parlamentą dėl to, ko mums pavyko pasiekti.

Manau, kad gerai koordinavome veiklą su Parlamento delegacijomis, kad EP nariai turėjo galimybę užduoti sunkius klausimus vyriausybėms mūsų pristatymuose visame pasaulyje, procese, kuriame aš turėjau garbės pats dalyvauti: nuo Kolumbijos iki Turkijos, Gruzijos iki Kroatijos. Aš labai didžiuojuosi komiteto ir EP narių darbu stiprinant demokratiją ir stebint rinkimus. Iš tikrųjų mano darbas Afganistane, Demokratinėje Kongo Respublikoje, Palestinos teritorijose ir Angoloje man buvo viena didžiausių patirčių per pastaruosius penkerius metus.

Aš labai didžiuojuosi tuo, kad dalyvavome Žmogaus teisių taryboje Ženevoje ir – tikiuosi, puikiai – atstovavome šiam Parlamentui. Manau, kad turėjome ten tam tikrą įtaką. Mes mėginome pakeisti Europos bloko mąstyseną, kad pasiektume kitus pasaulio kampelius ir, žinoma, glaudžiai dirbome su ypatingais įgaliotiniais ir pranešėjais, be kita ko, ir per paskutinį vizitą, kurį padėjau surengti priimant JT specialųjį įgaliotinį verslo ir žmogaus teisių – klausimų, kuris man ypač svarbus – srityje.

Džiaugiuosi, kad surengėme kampaniją ir buvome jos varomoji jėga pirmą kartą Europos Bendrijoms pasirašant žmogaus teisių priemonę – JT konvenciją dėl neigalių žmonių teisių. Džiaugiuosi, Komisijos nary, kad nepaisant iš pradžių vyravusios opozicijos Komisijoje, šis Parlamentas pasiekė, kad mes laikytumės atskiros iniciatyvos dėl demokratijos ir žmogaus teisių taip, kad mūsų žmogaus teisių finansavimas būtų geriau matomas, žinomas ir tęsiamas net ir tose šalyse, kurių režimai nėra palankūs žmogaus teisėms.

Esame dažnai giriami už savo darbą dėl žmogaus teisių, kuris vyksta šiame Parlamente, tačiau aš giriu drąsą žmogaus teisių gynėjų – juos mes kasdien sutinkame ir kalbamės su jais, rizikuojančiais savo gyvybe dėl vertybių ir tikslų, kurie pasaulyje yra vienodi ir mums visiems brangūs.

Jules Maaten, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, visuomet sunku išskirti kai kuriuos tokios rezoliucijoje, kaip ši, klausimus, nes ji gali lengvai virsti Kalėdų eglute. Vis dėlto pranešėjas atliko puikų darbą ir klausimai, kuriuos jis kėlė, pavyzdžiui, dėl mirties bausmės, turėtų likti absoliutus prioritetas visose mūsų pastangose žmogaus teisių srityje. Todėl jis gali tai pagrįstai tvirtinti.

Taip pat aš manau, kad moterų dalyvavimui žmogaus teisių darbe pernelyg ilgai buvo skirtas nepakankamas dėmesys, ypač atsižvelgiant į moterų, kaip „žmogaus teisių gynėjų“, vaidmenį. Vis dėlto šiuo požiūriu mano frakcija nesiims spręsti klausimų, susijusių su seksistinės kalbos vartojimu. Nemanau, kad būtų galima spręsti

šiuos klausimus naujos terminijos arba vien politinio korektiškumo priemonėmis, tačiau gerai, kad šis klausimas įtrauktas į darbotvarkę.

Tai tinka ir vaikams. Rezoliucijoje esama daug gerų dalykų, kurie buvo pasakyti apie vaikus, ir konkrečiai aš nurodychiau tekstą apie vaikų sekso turizmą. Šiuo klausimu mes kartu su keletu kitų EP narių pradėjome kampaniją, kai daugiau kaip 37 000 žmonių pasirašė internete. Deja, vis dar išlieka padėtis, kai kiekvieną savaitę šimtai europiečių vyrų vyksta į Pietryčių Aziją, Lotynų Ameriką ir Afriką, turėdami vienintelį tikslą – pasinaudoti vaikais, kartais labai mažais vaikais, todėl manau, kad Europai šiuo požiūriu atėjo laikas veikti.

Man malonu matyti, kad Komisijos narys Jacques Barrot yra šiandien drauge su mumis, nes būtent jis pateikė tam tikrų gerų pasiūlymų. Manau, kad tai yra labai svarbu.

Žmogaus teisėms tarp Europos užsienio politikos priemonių tenka pelenės dalia. Pažvelgus į užsienio politiką galima matyti, kad joje vyrauja prekybos supaprastinimas ir panašūs dalykai. Manau, kad žmogaus teisėms turėtų būti skirtas kur kas didesnis dėmesys. Be to, norėčiau paraginti Komisiją daugiau dėmesio skirti interneto cenzūros klausimui, nes šio Parlamento keturių didžiųjų frakcijų atstovai pradėjo iniciatyvą parengti Visuotinės laisvės internete aktą, remdamiesi pasiūlymais, kuriuos pateikė JAV kongresas.

Kai kurie Komisijos nariai, pavyzdžiui, Viviane Reding ir Benita Ferrero-Waldner, parodė susidomėjimą šiuo klausimu. Tikiuosi, kad mes tikrai pateiksime šiuo klausimu tam tikrus konkrečius pasiūlymus, nes nors pinigai ir svarbu, mes taip pat turime būti pasirengę skatinti europinį požiūrį į žmogaus teises ir demokratiją.

Konrad Szymański, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, mes dar kartą svarstome pranešimą dėl žmogaus teisių, kuris buvo parašytas ideologiniu pagrindu. Šiandienos kairiųjų ideologija yra visiškai akla religinės laisvės klausimams įvairiose pasaulio vietose. Krikščionys persekiojami Kinijoje, Indijoje, Irane, Vietname, Rusijoje ir pastaruoju metu taip pat Pakistane. Nepaisant aiškių Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 18 straipsnio nuostatų ir Europos konvencijos 9 straipsnio, kairieji nėra suinteresuoti religine laisve. Vietoje to, kairioji ideologija patologiškai sureiškina seksualinių mažumų nediskriminavimo klausimą, kuris nėra taip stipriai įteisintas tarptautiniuose teisės aktuose.

Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pasiūlymas užsipulti šventąjį tėvą Benediktą XVI už kai kuriuos jo pareiškimus Afrikoje yra tikras kuriozas. Atrodo, kad liberalai pamiršo bažnyčios atskyrimo nuo visuomenės gyvenimo principą, apie kurį jie dažnai mėgdavo priminti. Pasirodo, kad šiandien liberalai reikalauja, kad religinės institucijos paklustų valstybei ir visuomenei. Šis reikalavimas nukreiptas prieš bažnyčios laisvę ir kalbos laisvę ir, jei bus pritarta šiam pasiūlymui, tai reikštų, kad mes balsuosime prieš šį pranešimą.

Hélène Flautre, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, metinis pranešimas, parengtas Raimono Obiolso i Germą yra puikus. Juo, kaip ir kita Žmogaus teisių pakomitečio veikla, šią Parlamento kadenciją siekiama užpildyti spragą tarp žodžių ir darbų įgyvendinant Europos išorės veiksmus ir šalinti bet kokius mūsų politikos trūkumus ir silpnąsias vietas, pradedant valstybėmis narėmis, kurios pernelyg dažnai pažeidžia tarptautinius teisės aktus. Pakanka paminėti elgesį su migrantais, bendradarbiavimą vykdant slaptus CŽV skrydžius arba tarptautinių konvencijų neratifikavimą.

Tarybos reikalavimai taip pat nėra nuoseklūs. Kaip galima paaiškinti tai, kad Taryba iki šiol neleido įgyvendinti asociacijos sutarties su Izraeliu 2 straipsnio po nuolatinių pažeidimų, kuriuos mes matome? Mūsų politikos priemonės yra suskaidytos. Todėl joms dažnai trūksta visuotinės perspektyvos, jos nėra integruotos, optimizuotos, tai yra nuosekliai išdėstytos. Įsivaizduokite: Taryba paskelbė komunikatą dėl žmogaus teisių pakomitečio Tunisui, net jei mes negalime remti žmogaus teisių aktyvistų dėl kliūčių, kurias jis sudaro.

Savo tolesniuose pranešimuose savo iniciatyva pateikėme konkrečias rekomendacijas, pavyzdžiui, kaip parengti strategijas dėl žmogaus teisių kiekvienai šaliai ir dėl tiesioginio narių dalyvavimo politikos priemonėse ir mums pavyko išplėsti šių pranešimų ribas. Pavyzdžiui, čia aš turiu omenyje gaires dėl kankinimų.

Šiandien žmogaus teisių aktyvistai yra geriau apsaugoti ir aš pritariu tam, kad žmogaus teisių straipsniai dabar nagrinėjami Taryboje ir Komisijoje. Be to, šiuo atveju norėčiau nurodyti, kad mes norėtume kitaip suformuluoti šį klausimą. Norėtume, kad būtų apibrėžtas mechanizmas, reguliuojantis dialogo pradžią, kuris būtų sistemingai taikomas visuose Europos Sąjungos susitarimuose.

Penkerius metus buvome pasirengę pradėti darbą su Taryba ir Komisija tobulinti Sąjungos politiką. Užduotis vykdoma, bent šiandien, ir aš norėčiau nuoširdžiai jiems padėkoti, nes šią sėkmę, kaip ir didesnę patikimumą, kurį turime šioje srityje šiandien, lėmė jų ir mano kolegų narių atvirumas.

Erik Meijer, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. pirmininke, mes ir toliau liekame liudininkai, kaip pasaulyje už Europos ribų žudomi žmonės už veiksmus, kurių mes nelaikome vertais bausmės arba kurie nusipelno daugiausia lengvos bausmės. Vis dar yra režimų, palaikančių savo galią smurtu, vis dar yra žmonių, kurie yra diskriminuojami, žmonių, gyvenančių blogomis ir žeminančiomis sąlygomis žemiau skurdo ribos.

Vis dar esama gyventojų grupių, kurios jaučiasi taip, tarsi šalies, kurioje jos yra, vyriausybė norėtų, kad jos paliktų savo šalį – kad liktų daugiau vietos gyventojų daugumai. Esama vyriausybių, kurios nesidomi skirtingomis gyventojų grupėmis ir atsisako spręsti jų problemas.

Europoje mes manome, kad tai yra nepriimtina, tačiau ir toliau vis dar taikome dvigubus standartus. Šalys, kurių draugystę norime apsaugoti, nes jos yra didelės ir ekonominiu požiūriu galingos arba svarbios prekybos partnerės arba kurias mes matome kaip savo sąjungininkes, gali nesiskaityti su mažomis, bejėgėmis valstybėmis. Mes tai privalome sustabdyti. Kitaip mūsų statistinių duomenų apie žmogaus teisių pažeidimus patikimumas bus abejotinas.

Bastiaan Belder, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. pirmininke, kaip pranešėjui, atsakingam už santykių tarp Europos Sąjungos ir Kinijos stebėjimą, man neįprastai malonu matyti, kad dabartinio pranešimo 80 ir 87 straipsniuose daug dėmesio skirta žmogaus teisių padėčiai Kinijoje. Vis dėlto Kinijos Liaudies Respublikoje yra vienas svarbus žmogaus teisių pažeidimas, kuris nėra įtrauktas į pranešimą, ir čia aš turiu omenyje prieš disidentus naudojamas psichiatrijos priemones politiniais tikslais.

Šis sveikatos apsaugos iškrypimas vadinamas *ankang*, kitaip – „poilsiu sveikatai“, ir pavadinimas gana teisingas: žmonės nuraminami naudojant trankvilizatorius. Oficialiai Kinija visuomet energingai neigė visus kaltinimus dėl *ankang* sistemos, paminėtos mano pranešime. Labai laikiu informacijos iš Komisijos dėl piktnaudžiavimo psichiatrijos gydymu politiniais tikslais Pekine.

Man buvo įdomu išgirsti, kad pirmininkaujanti Čekija ką tik paskelbė, kad kitą savaitę vyks susitikimas žmogaus teisių klausimais. Todėl norėčiau, kad pirmininkaujanti Čekija įtrauktų klausimą dėl piktnaudžiavimo psichiatrijos priemonėmis politiniais tikslais į šio posėdžio darbotvarkę. Būčiau labai dėkingas, jei tai padarytumėte, ypač atsižvelgiant į tai, kad Kinija tai oficialiai neigia.

Gerb. pirmininke, norėčiau užbaigti pasakydamas, kad prieš metus lankydamasis Kinijoje asmeniškai patyriau tai, ką tenka patirti protestantų bendruomenių nariams. Kiekvienas, norintis tik pasikalbėti su užsieniečiu, yra baudžiamas ilgam laikui sulaikant policijos arba prevenciniais bauginimais. Laimei, trys kinai, su kuriais vėliau kalbėjausi, buvo gana greit paleisti.

Tokių atvejų, kaip šis galima išvengti, Komisijai ir Parlamentui ėmusis atitinkamų veiksmų, kaip minėjo Georg Jarzembowski. Dėkoju jam už tai. Man tai yra įtikinamas įrodymas, kad Europos Sąjunga gali veiksmingai apsaugoti žmogaus teises. Tai suteikia mums vilties ateičiai.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, mums pristatytas Raimono Obiolso i Germą pranešimas dėl žmogaus teisių pasaulyje rodo visišką ir nuolatinę šio Parlamento įsipareigojimą žmogaus teisėms pasaulyje; kaip jau minėjau kitais atvejais, šis tikslas apima ne vieną regioną, šalį arba žemyną, bet yra globalaus arba visuotinio pobūdžio.

Pranešimas dėl žmogaus teisių būklės mus supažindina su padėtimi tokiose šalyse, kaip Iranas, Kinija arba Rusija, Gvantaname ir kitose šalyse, pavyzdžiui, Kuboje, kur žmonės negali naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Būtent todėl grupė, vadinama *Damas de Blanco (Ladies in White)*, negalėjo atvykti atsiimti A. Sacharovo premijos, atvykti į savo šalį ir iš jos išvykti; panašių pažeidimų atsiranda kitose šalyse, kaip tai yra Nikaragvoje arba Venesueloje, kurioms bus skirta konkreti rezoliucija, dėl kurios bus balsuojama rytoj. Ši padėtis rodo mums, kiek nepaisant mūsų pastangų dar turės būti padaryta įtvirtinant žmogaus teises visuose pasaulio regionuose.

Gerb. pirmininke, norėčiau nurodyti pakeitimą, pateiktą mano kolegų narių, kuriuo prašoma šio Parlamento pasmerkti asmens, vadovaujančio institucijai, kuri, nepaisant visų klaidų per du tūkstantmečius ir daugelio atsiprašymų, tikrai gina žmogaus orumą, kalbas. Man atrodo nepriimtina, kad popiežius, kaip šimtų milijonų dvasinis ganytojas ir suverenios valstybės vadovas, negali sąžiningai, nepasmerktas pareikšti savo nuomonės opiu šiandienos klausimu. Gerb. pirmininke, manau, kad šis pakeitimas yra groteskiškas.

Man teko dirbti su šio pakeitimo autoriais anksčiau, tačiau manau, kad dabar, teikiant šį pakeitimą, jie painioja būdvardžius ir daiktavardžius, šalutinius ir pagrindinius dalykus. Aš manau, kad svarbu gerbti kitų nuomonę, net jei ji skiriasi nuo mūsų, o ne smerkti už tai ir, gerb. pirmininke, tai taip pat reiškia nepainioti realaus vaizdo su jo šešėliais.

Maria Eleni Koppa (PSE). - (EL) Gerb. pirmininke, diskusijos Europos Parlamente dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje yra labai svarbi politinio proceso dalis. Vis dėlto Sąjunga gali panaudoti savo įtaką dėl žmogaus teisių gynimo pasaulyje, jei ji pati yra pavyzdys šioje srityje.

Žmogaus teisių straipsnio įtraukimas į visas derybas yra svarbi pergalė, tačiau rezultatai turėtų būti laikas nuo laiko vertinami tam, kad būtų galima atitinkamai keisti politikos priemones ir iniciatyvas.

Apskritai, mirties bausmės ir kankinimų atsisakymas vis dar tebėra mūsų svarbiausias prioritetas, ir Sąjunga privalo stiprinti savo veiksmus šiose srityse. Pagaliau nereikėtų pamiršti, kad 2008 m. pabaigoje įvyko tragiški įvykiai Gazoje, kur žmogaus teisės buvo pažeistos pačiu šiurkščiausiu būdu, Izraelio pajėgoms naudojant bandomuosius ir uždraustus ginklus.

Mūsų, kaip Europos Parlamento, pareiga išsamiai nušviesti šį klausimą, atidžiai stebėti tyrimus ir reikalauti atsakomybės dėl tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų. Tarptautinė bendruomenė neturėtų toleruoti karo nusikaltimų, nesvarbu, kas ir kaip juos darytų. Pagaliau, norėčiau padėkoti mūsų pranešėjui už jo puikų darbą.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau pasveikinti pranešėją Raimoną Obiolsą iš Vokietijos, parengus labai gerą pranešimą.

Žmogaus teisių požiūriu reikalai daugelyje pasaulio šalių yra blogi. Tai taip pat tinka Europai, pavyzdžiui, kai kalbama apie Baltarusiją. Europos Sąjunga turėtų padvigubinti savo pastangas įgyvendinant žmogaus teisių politiką visose srityse ir nustatydama aiškius standartus. Mūsų manymu, žmogaus teisės yra nedalijamos. Į tai galima, pavyzdžiui, atsižvelgti per derybas dėl naujo susitarimo su Rusija nustatant teisiškai įpareigojantį žmogaus teisių straipsnį, kuris turėtų įtakos visose derybų srityse.

Taip pat norėčiau dar kartą pasiūlyti Žmogaus teisių pakomitetą paskelbti nuolatinį komitetą.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, žmogaus teisių padėtis pasaulyje atrodo tikrai niūri, ir čia reikėtų paminėti keletą didžiųjų šalių – svarbių ES partnerių. Todėl svarbu Parlamento rezoliucija skirti didesnę dėmesį žmogaus teisėms, ypač politinėms laisvėms, sudarant ir įgyvendinant dvišalius prekybos susitarimus, net su svarbiais prekybos partneriais.

Taigi, klausimas yra toks: ką reikėtų praktiškai padaryti, tam, kad padėtis pagerėtų? Galbūt reikėtų pradėti nuo Europos „deSchröderizavimo“? Vis dėlto demokratinės valstybės negali išvengti atsakomybės dėl blogos padėties daugelyje pasaulio vietų.

Imkime Rusijos pavyzdį. Parlamento ES ir Rusijos žmogaus teisių konsultacijų išvada yra pribloškianti. ES nepavyko pasiekti Rusijos politikos permainų, kalbant apie teismų nepriklausomumą, elgesį su žmogaus teisių gynėjais ir politiniais kaliniais. M. Chodorkovskio byla yra tiesiog simbolinė. Vienas jo antrojo teismo mėnuo parodė, kaip pasikeitė padėtis per pastaruosius šešerius metus. Teismai baudžiamosiose bylose visiškai priklauso nuo valstybės galios.

Pagaliau, norėčiau pabrėžti Parlamento reikalavimą Tarybai nepriklausomai reaguoti, ypač į skubias Parlamento rezoliucijas. Europos Parlamentas geriausiai atstovauja demokratinei mūsų planetos sąžinei. Jis skubiai ir ryžtingai reaguoja į žmogaus tragedijas visame pasaulyje. Vis dėlto siekdami realaus poveikio žmogaus teisių padėčiai mes tikimės greitos ir teigiamos Tarybos reakcijos. Dažnai tai yra vertybių pranašumo prieš ekonominius interesus klausimas.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija ragina vyriausybę ir Kinijos komunistų partiją konstruktyviai vykdyti žmogaus teisių dialogą. Tai leistų gerokai pagerinti santykius tarp ES ir Kinijos. Mes esame labai suinteresuoti stiprinti dvišalius santykius. Vis dėlto šis dialogas turi būti vykdomas sąžiningai. Todėl mes turime kelti teisėtus reikalavimus Kinijai. Mūsų nuomone, nedelsiant turėtų būti paleistas pilietinių teisių gynėjas Hu Jia. Turėtų būti atnaujintos derybos su religiniu Tibeto vadovu Dalai Lama. Kinijos Tibeto regionas turi būti atvertas žurnalistams ir JT žmogaus teisių ekspertams.

Mano nuomone, Kinijos Liaudies Respublika, rengdamasi olimpinėms žaidynėms, parodė, kad ji galėtų, pavyzdžiui, suteikti daugiau laisvės spaudai, ir kartu išsaugoti šalies stabilumą. Dabar ji turi turėti drąsos inicijuoti reformas dėl perauklėjimo stovyklų, gynėjų teisių, mirties bausmės, religinės laisvės ir susirinkimų laisvės. Ji turėtų iš esmės spręsti šiuos žmogaus teisių klausimus ir vykdyti su mumis derybas.

Robert Evans (PSE). - Gerb. pirmininke, sveikinu pranešėją ir kitus kolegas. Tačiau šis pranešimas turėtų būti šiek tiek daugiau negu dokumento žodžiai. Būtina įgyvendinti jo veikimą. 1 dalyje teigiama: „mano, kad ES turi vykdyti deramą ir nuoseklią politiką, skirtą žmogaus teisėms pasaulyje remti ir skatinti, ir pabrėžia poreikį veiksmingiau vykdyti tokią politiką“. Aš norėčiau skirti savo pastabas padėčiai Šri Lankoje, ir čia tinka keletas šio pareiškimo punktų.

63 straipsnyje kalbama apie vaikų kareivių verbavimą, kurį aš, kaip ir kiti mano kolegos, smerkiu. Kiek prisimenu, 48 straipsnyje kalbama apie mirties bausmę. Nuo praėjusių metų pradžios šalies teritorijoje Šri Lankos vyriausybės išpuoliuose žuvo per 5 000 civilių gyventojų: tai galima prilyginti, kaip manau, mirties bausmei ir nekaltų piliečių mirčiai. Šri Lankos vyriausybė ir jų karinė pozicija, kurią galima apkaltinti pažeidžiant savo gyventojų žmogaus teises nuo ligoninių griovimo, neteisėtų ginklų naudojimo iki humanitarinės ir medicininės...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją.)

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, man gerai suprantami mano kolegų iš Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos motyvai teikti 2 pakeitimą dėl kovos su AIDS ir norėčiau pabrėžti, kad apskritai pritariu šiems motyvams.

Vis dėlto šiam pranešimui aš nepritariu. Katalikų bažnyčia yra nepriklausoma nuo valstybės ir ji turi teisę kovoti su AIDS taip, kaip jai atrodo reikalinga, net jei jai mums atrodo, kad tai galima padaryti geriau.

Iš esmės nėra teisinga ar pagrįsta pradėti pulti popiežių kaip tik prieš Europos rinkimus. Tai dar labiau suskaidytų visuomenę ir daugeliui žmonių kiltų klausimas, ko vertas jų dalyvavimas.

Dvasinio milijonų tikinčiųjų vadovo pasmerkimas būtų rimta klaida.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (SK) Būdamas gerai susipažinęs su padėtimi Kuboje norėčiau pateikti kai kuriuos faktus, susijusius su Kuba. Aš manau, kad svarbu pranešime išsaugoti 84 ir 96 dalį. 84 dalyje Europos Parlamentas dar kartą patvirtino savo poziciją dėl A. Sacharovo premijos laureato iš Kubos Oswaldo Paya Sardinaso ir grupės, pasivadinusios *Damas de Blanco* (*Baltai vilkinčios moterys*). 96 dalyje džiaugiamasi dialogo dėl žmogaus teisių su Lotynų Amerikos šalimis pradžia, prašant išlaisvinti politinius kalinius ir gerbti žmogaus teises.

Taip pat norėčiau nurodyti, kad pranešimo lentelėje yra nurodyti tik du žmogaus teisių pažeidimo Kuboje atvejai, kai galima nurodyti dešimtis kitų. Pavyzdžiui, 49 metų amžiaus „juodojo pavasario“ auka ir vienos iš *Baltai vilkinčių moterų* vyras Librado Linares Garcia lieka kalėjime, sirgdamas daugybe ligų, tarp jų akies infekcija, dėl kurios palaipsniui praranda regėjimą – iš pradžių viena akimi, o dabar ir antrąją. Šiam žmogui nėra teikiama sveikatos pagalba kalėjime.

Marios Matsakis (ALDE). - Gerb. pirmininke, tam, kad būtume tikrai kritiški kitiems, pirmiausia turime būti kritiški patys sau. Šiuo požiūriu, smerkdami žmogaus teisių pažeidimus pasaulyje, mes visuomet turime turėti omenyje žmogaus teisių pažeidimus ES.

Leiskite man pateikti porą pavyzdžių. Pirmiausia, Turkijos, šalies kandidatės, karinės pajėgos pastaruosius 35 metus laikė okupuotą šiaurės Kiprą, karine jėga privertusios maždaug 200 000 žmonių palikti savo namus. Turkijos armijos okupuotoje teritorijoje buvo sugriauta daugiau kaip 500 krikščionių bažnyčių ir vienuolynų ir išniekinta šimtai krikščionių kapaviečių. Šiandien 1 600 ES piliečių yra dingę be žinios nuo 1974 m. Turkijos invazijos į Kiprą.

Antra, Britanija, JK, kuri yra valstybė narė, turi dvi kolonijas Kipre: Akrotiri ir Dhekelia. Tūkstančiai civilių gyventojų – ES piliečių – gyvenančių šiose srityse patiria ...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją.)

Sophia in 't Veld (ALDE). - Gerb. pirmininke, aš šiek tiek stebiuosi, kad mano pakeitimai vertinami, kaip „iškreipti“ ir „nepriimtini“. Manau, kad niekas nėra aukščiau kritikos – net popiežius – ir šiame Parlamente mes visuomet griežtai kritikavome JAV George'o W. Busho administracijos pasisakymus, kurie nebuvo tokie radikalūs, kaip popiežiaus pareiškimai. Popiežius turėtų žinoti, kad jis yra labai svarbus, įtakingas religinis vadovas ir kad jo žodžiai yra labai svarbūs ir gali tiesiogiai arba netiesiogiai lemti tūkstančių ir net milijonų žmonių mirtį nuo AIDS. Manau, kad yra teisinga, ir šis Parlamentas privalo jį kritikuoti.

Antra, ES visuomet buvo varomoji jėga žmogaus teisių klausimais, tačiau pasitikėjimas mumis silpnėja. Per pastaruosius aštuonerius metus mes praradome savo moralinį autoritetą, remdami JAV kovą su terorizmu.

Manau, kad ES atėjo laikas sekti B. Obamos administracijos pavyzdžiu aiškiai apibrėžiant mūsų vaidmenį kovoje su terorizmu.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Gerb. pirmininke, prieš pateikdamas baigiamąsias pastabas norėčiau informuoti garbinguosius narius apie diskusijų dėl Lisabonos sutarties rezultatus Čekijos Senate.

Džiaugiuosi galėdamas jums pranešti, kad dauguma Senato narių balsavo už Lisabonos sutartį.

(Plojimai)

Labai dėkoju. Tai yra trumpa džiaugsmo minutė mums pirmininkaujant ES Tarybai.

Toliau kalbant šiuo klausimu leiskite man dar kartą padėkoti pranešėjui už jo darbą vykdant sudėtingą užduotį, kuri jam teko rengiant šį pranešimą. Jis nustatė keletą prioritetų, kuriuos norėčiau trumpai apibūdinti.

Kalbant apie mirties bausmę aišku, kad jos panaikinimas būtų didelis mūsų kartos laimėjimas.

Manau, kad itin svarbus yra moterų teisių klausimas, ypač atsižvelgiant į didėjantį ES dalyvavimą ESGP operacijose ir misijose regionuose, kur kyla grėsmė moterims ir kur šurkščiausiai pažeidžiamos moterų teisės. Konkrečiai aš turiu omenyje Kongo Demokratinę Respubliką ir Afganistaną, kur yra ES misijos ir kur mes neabejotinai turime daryti visa, kas įmanoma, kad padėtis pagerėtų.

Vienas svarbiausių vidaus iššūkių, su kuriais mes susiduriame, yra didesnis žmogaus teisių priemonių integravimas į ESGP ir BUSP, taip pat minėtas diskusijose. Pirmininkaujančios valstybės drauge su Tarybos generalinio sekretoriaus vyriausiojo įgaliotinio asmeniniu įgaliotiniu žmogaus teisėms toliau tęsė žmogaus teisių priemonių integravimą į atitinkamas geografines ir temines darbo grupes ir į politinį dialogą.

Pirmininkaujančios valstybės narės toliau tęsia ankstesnio pirmininkavimo pastangas integruojant žmogaus teisių priemones į ypatingojo įgaliotinio veiklą ir ESGP operacijas. Šiomis sąlygomis Javiero Solanos asmeninė įgaliotinė Riina Kionka surengė seminarą su ES specialiaisiais ir ypatingaisiais atstovais pagrindiniais klausimais, kuriais siekiama nustatyti priemones padėti kasdieniame jų darbe skatinant žmogaus teises.

Pagaliau mes laikome kovą už visuotines žmogaus teises vienu svarbiausių iššūkių, su kuriais susiduriame tarptautiniuose forumuose.

Manau, kad turime dar labiau sustiprinti pastangas, kad pasiektume vyriausybes. Turime remti besikuriančias pilietinės visuomenės organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus, kurie viduje geriausiai atstovauja žmogaus teisių apsaugai. Demokratija labai priklauso nuo piliečių judėjimų, kurie kaip Chartija 77 savo metu mano šalyje, gali padėti siekti pokyčių.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pirmiausia norėčiau pasidžiaugti geromis žiniomis po visų nesėkmių, nes jos atveria kelią Lisabonos sutarčiai, kuri mums taip reikalinga ir kuri apima – ir šioje diskusijoje aš to nepamirštu – Pagrindinių teisių chartiją.

Esu itin dėkingas, kad Europos Parlamentas tam tikra prasme tapo tribūna teisėtiems reikalavimams, kurie priklauso žmogaus teisių sričiai, skelbti. Turiu pasakyti, kad mes didžiuojamės, turėdami Europoje tokį Parlamentą, kaip mūsų, kuris reaguoja į pasaulio problemas, tarp jų ir žmogaus teises, vaiko teises ir moterų, kurių atžvilgiu naudojamas smurtas ir diskriminacija, teises.

Jūs minėjote šias visas užduotis, kurios seka iš puikaus pranešimo, parengto Raimono Obiolso i Germą, kuriam aš norėčiau dar kartą padėkoti. Norėčiau pasakyti, kad norime, jog šis bendradarbiavimas su Europos Parlamentu būtų tęsiamas toliau, ir Benita Ferrero-Waldner geriau negu aš nurodys, kiek Europos Sąjungos išorės politiką turėtų įkvėpti vertybės – tos, kurios ką tik buvo minėtos įvairiose kalbose.

Leiskite man savo ruožtu nurodyti, kad mes pasisakome prieš mirties bausmę ir kankinimus. Šiuo klausimu norėčiau taip pat pabrėžti, kad Europos Sąjunga šiandien džiaugiasi, matydama, kad Jungtinės Valstijos, vadovaujamos prezidento B. Obamos, apribojo kai kurias kovos su terorizmu priemones. Tai svarbu ir turėtų stiprinti mūsų pasiryžimą kovoti su įvairiomis kankinimų formomis pasaulyje. Tai asmeninis mano įsipareigojimas, kuris man labai svarbus.

Taip pat aš norėčiau pabrėžti Europos Sąjungos pagalbos vaidmenį rinkimų ir stebėjimo misijoms, kurios taip pat padeda apsaugoti ir skatinti demokratiją pasaulyje. Mes žinome, kaip susijusi demokratija ir pagarba žmogaus teisėms. Čia Europos Sąjungą taip pat reiktų pagirti.

Man reikėtų atsakyti į konkrečius klausimus apie vaikus. Komisija pritarė pamatinio sprendimo dėl seksualinio vaikų išnaudojimo persvarstymui, kad šalia viso kito – kadangi mes svarstome šį klausimą – mūsų valstybės narės galėtų bausti už sekso turizmą, net jei šie veiksmai vykdomi ne Europoje. Tai leistų pradėti labai reikalingą apšalymo darbą šioje srityje.

Aš negaliu pateikti visų atsakymų, kurių nusipelnė jūsų puikios kalbos, gerb. pirmininke, tačiau turiu padėkoti Europos Parlamentui už tai, kad jis išlieka budrus šioje srityje, ir tai leidžia mums apsaugoti tai, kas geriausia mūsų Europos bendrijoje – mūsų pagarbą bendroms vertybėms.

Raimon Obiols i GERMĄ, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau trumpai apibūdinti porą klausimų. Pirmasis – tai, kad geriausia žmogaus teisių politika yra ta, kuria žmonės suvienijami, todėl, jei pranešime yra viena svarbiausia mintis, tai šitai yra mūsų vienybė. Tai pirmiausia reiškia vienybę tarp ES valstybių narių, nes neseniai šiuo požiūriu mes turėjome problemų, kurias reikėtų kiek galima skubiau spręsti; antra, tai reiškia vienybę tarp valdžios institucijų ir, trečia, tai reiškia požiūrių ir tikslų vienybę ir suartinimą.

Tarp *realpolitik*, kuri, jei pažeidžiamos žmogaus teisės, žvelgia į priešingą pusę, veikiama kitų interesų ir neryžtingumo, eina politinės valios ir politinio sumanumo kelias, kurį mes turėtume pasirinkti.

Kitas klausimas yra tai, kad užtikrinant didesnę veiksmingumą per didesnę vienybę rytoj balsuojant dėl šio pranešimo dauguma turėtų būti dar didesnė, o jos įgyvendinimas ateityje – dar veiksmingesnis. Šiuo požiūriu norėčiau pasakyti, kad balsuojant dėl pakeitimų pagrindinis prioritetas turėtų būti užsitikrinti kuo didesnę daugumą šiame Parlamente; ne dėl asmeninių priežasčių, nes pranešimai nėra apsaugoti autorių teisėmis, bet siekiant ateityje didesnio politinio veiksmingumo.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Prieš pereinant prie kito pranešimo, atsižvelgdama į tai, kad aš pirmininkauju paskutinį kartą ir tai faktiškai yra pranešimas, apimantis ir mano komitetą, ponios ir ponai, norėčiau pasinaudoti galimybe ir pasakyti visiems dalyvaujantiems, kokia buvau laiminga, dirbdama su jumis dešimt metų, ir ypač pastaruosius penkerius metus.

Ypač norėčiau padėkoti Komisijos nariui Jacquesui Barrotui, kuris mus rėmė, – nuoširdžiai, tačiau autoritetingai, – ir taip pat ypač padėkoti mūsų komiteto pirmininkui Gérardui Deprezui ir visiems mano kolegoms.

Nesirengiu jūsų visų vardyti, tačiau čia su mumis yra Jeanine Hennis-Plasschaert, Sophia in 't Veld, Jean Lambert ir Simon Busuttil, Antonio Masip Hidalgo, taip pat Barbara Dührkop Dührkop; aš norėčiau visiems padėkoti ir tarti sudie. Gal dar kada pavyks su jumis pasimatyti. Šį kartą pirmininkausiu ne aš. Po mano įžangos toliau pareigas perims Edward McMillan-Scott.

Todėl, jei neprieštaraujate... dėkoju.

(Plojimai)

Raštiškas pareiškimas (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Kinga Gál (PPE-DE), raštu. – (HU) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai.

Jei mes įvertinsime žmogaus teisių padėtį 2008 m., ypač atsižvelgdami į atitinkamas ES politikos priemones, vis dar turime pagrindo nerimauti.

Šiuo požiūriu norėčiau išryškinti padėtį dėl vaiko teisių, kuri yra visuotinė problema. Siekdami užtikrinti pagarbą vaiko teisėms mes ne tik privalome sutelkti dėmesį į konkrečių teisių pažeidimus, bet ir į netiesioginius pavojus, pavyzdžiui, nusikalstamumas internete arba smurtas visuomenės informacijos priemonėse.

Mūsų žmogaus teisių politika turėtų būti pripažįstama, kad žmogaus teisių pažeidimai nėra tik tai, kas vyksta kitose šalyse. Deja, panašaus pobūdžio incidentai šiuo metu gana dažni ir ES.

Konkrečiai aš norėčiau nurodyti įvykius Budapešte 2006 m. spalio 23 d., kur žmogaus teisės buvo masiškai pažeidinėjamos, policijai naudojant smurtą prieš niekuo dėtus žmones, dalyvavusius taikiamame minėjime. Tai matyti ir parodos, šiuo metu veikiančioje Europos Parlamente, nuotraukų.

Mes turime daryti viską, kad užtikrintume, jog panašūs incidentai nesikartotų, ir turime suprasti, kad net Europos Sąjungoje mes privalome kasdien tęsti kovą už pagarbą pagrindinėms žmogaus teisėms ir laisvėms, demokratiją, kalbos laisvę ir teisinę valstybę.

12. Europos pabėgėlių fondas 2008–2013 m. laikotarpiui (Sprendimo Nr. 573/2007/EB keitimas iš dalies) – Minimalios normos dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo (nauja redakcija) – Trečiosios šalies piliečio arba pilietybės neturinčio asmens vienoje iš valstybių narių pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas (nauja redakcija) – Sistemos „Eurodac“ sukūrimas siekiant palyginti pirštų atspaudus – Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

- Barbaros Dührkop pranešimo (A6-0280/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimo Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui įsteigimo nuostatas dėl tam tikrų Bendrijos veiksmų finansavimo nutraukimo ir tokių veiksmų finansavimo ribos pakeitimo (COM(2009)0067 – C6-0070/2009 – 2009/0026(COD)),

- Antonio Masipo Hidalgo pranešimo (A6-0285/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos (nauja redakcija) (COM(2008)0815 – C6-0477/2008 – 2008/0244(COD)),

- Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimo (A6-0284/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriame išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (COM(2008)0820 – C6-0474/2008 – 2008/0243(COD)),

- Nicolae Vlado Popos pranešimo (A6-0283/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. [.../...], kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai] (nauja redakcija) (COM(2008)0825 – C6-0475/2008 – 2008/0242(COD)) ir

- Jean Lambert pranešimo (A6-0279/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo (COM(2009)0066 – C6-0071/2009 – 2009/0027(COD)).

Barbara Dührkop Dührkop, pranešėja. – (ES) Gerb. pirmininke, man suteikta garbė pradėti šias bendras diskusijas dėl penkių labai svarbių pranešimų nustatant bendrą Europos politiką prieglobsčio klausimais.

Mano pranešimas apsiriboja Europos pabėgėlių fondo (EPF) keitimu, persikirstant lėšas, kad būtų sukurtas Europos prieglobsčio paramos biuras, kuris veikia kaip reguliavimo agentūra. Viena iš agentūros funkcijų būtų skatinti ir stiprinti praktinį valstybių narių bendradarbiavimą padedant įgyvendinti bendrą Europos prieglobsčio sistemą.

Atsižvelgiant į tai, kad kai kurios funkcijos, kurios šiuo metu priskirtos ir finansuojamos iš EPF, – pavyzdžiui, gerosios patirties skatinimas, vertimo žodžiu ir raštu paslaugos ir parama bendrų statistinių priemonių kūrimui ir taikymui siekiant tinkamo ir skaidraus lėšų valdymo, – dabar perduotos biurui, dalis EPF lėšų turi būti pervestos biurui.

Pagal galiojančias taisykles šioms funkcijoms vykdyti skiriama 10 proc. fondo lėšų. Komisija mums siūlo sumažinti šią dalį iki 4 proc., ir šiuos išteklius pervesti naujam biurui. Šitai fondui skirtos lėšos 2008-2013 m. laikotarpiu turėtų sumažėti nuo 628 mln. EUR iki 614 mln. EUR. Mes sutinkame su Komisija, kad šių sumų pakaktų fondui finansuoti iki 2013 m., kai numatytas persvarstymas.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas patikėjo man užduotį pagrįsti šio biuro sukūrimo reikalingumą. Du atitinkami komitetai vienbalsiai pritarė pasiūlymui: Piliečių laisvių komitetas ir Biudžeto komitetas. Nors Parlamentas, kaip mes žinome, kritiškai vertina naujų agentūrų kūrimą, jis, kaip biudžeto

institucija, yra labiausiai suinteresuotas teisingu, pagrįstu paskirtų išteklių valdymu, šiuo atveju užtikrinant praktinį valstybių narių bendradarbiavimą prieglobsčio klausimais.

Gera žinoma, kad įvairiose valstybėse narėse patenkinamas labai skirtingas prieglobsčio prašymų skaičius, ir dėl to kyla daug valdymo sunkumų priimančiai valstybei narėi. Tai ypač tinka toms šalims, kurios yra prie Europos Sąjungos pietinės sienos, kurią neretai bando kirsti didelės grupės žmonių, kai joms tenka nustatyti, kuriems iš visų šių žmonių reikalinga apsauga.

Paramos užtikrinimas integruojantis ir vidaus savanoriškas prieglobsčio prašytojų perkėlimas yra geriausias solidarumo išraiškos įrodymas, kurį valstybės narės parodo. Tai yra ir turėtų būti pagrindinis tikslas kuriant šį biurą.

Gerb. pirmininke, tuo baigsiu kalbą klausimu, kurį šiuo metu svarstome ir, kaip ir jūs, kelias paskutines savo kalbos minutes norėčiau skirti keletui atsisveikinimo žodžių.

Tai yra mano paskutinė kalba šioje plenarinėje sesijoje. Kaip ir jūs, gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems šio Parlamento nariams, savo frakcijos kolegoms, Piliečių laisvių komiteto pirmininkui ir savo kolegoms iš komiteto už bendradarbiavimą, kuris vyko pastaraisiais metais. Vykdavo diskusijas, ir ne visuomet įvairiais klausimais buvo sutariama, tačiau manau, kad galiausiai mes visuomet pateikdavome gerą darbą šio Parlamento plenarinėms sesijoms.

Gerb. pirmininke, kai aš pirmą kartą atvykau čia prieš 22 metus, Europos bendrijoje tebuvo dvylika valstybių narių. Džiaugiuosi, kad šiandien, man baigiant darbą, Europos Sąjungą sudaro 27 valstybės narės. Man teko privilegija dalyvauti Europos integracijos darbe. Tai buvo unikali, svarbi patirtis. Gerb. pirmininke, aš taip pat manau, kad pati didžiausia sėkmė yra tai, kad mums pavyko įgyvendinti principą „niekada daugiau“, kuris leido suvienyti Europą; manau, kad mes galime save su tuo pasveikinti.

Palikdama šį Parlamentą džiaugiuosi, kad man buvo suteikta galimybė įgyti šią patirtį; norėčiau jūsų atsiprašyti, nes toliau nebedalyvausiu diskusijose. Aš grįžtu į baskų kraštą, kur šiuo metu vyksta istorinės reikšmės įvykiai: po trisdešimt baskų nacionalistinės vyriausybės metų mes išsirinkome naują prezidentą – socialistą Patxi Lópezą, ir aš norėčiau rytoj atstovauti savo politinei frakcijai, jam perimant valdymą.

Labai dėkoju ir paskutinį kartą tariau sudie.

(Plojimai)

Antonio Masip Hidalgo, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas apžiūrėjo imigrantų centrus įvairiose Europos vietose – kaip ir jūs, gerb. pirmininke, su ypatingu dėmesiu – ir matė labai skirtingas sąlygas ir netoleruotiną padėtį, kurią būtina taisyti.

Vis dėlto prieglobsčio prašytojų negalima prilyginti neteisėtiems imigrantams. Prieglobsčio prašytojai siekia išvengti persekiojimo; jų veiksmus lemia ne ekonominiai veiksniai, bet laisvę varžančių režimų veiksmas. Tai labai gerai žinoma mums, ispanams, nes daugelis iš mūsų, respublikonų pabėgėlių radome prieglobstį Meksikoje, Prancūzijoje ir kitose šalyse.

Svarstant grąžinimo direktyvą buvo labai aiškiai nuspręsta, kad šis teisės aktas nebus taikomas teisės aktams dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo; koligos iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pakartojo tą patį. Mano nuomone, itin svarbu prieglobsčio prašytojams teikti informaciją kalba, kurią jie supranta. Teikiamos informacijos nuostatų ribojimas kalba, kurią prieglobsčio prašytojas supranta (*arba galima pagrįstai manyti, kad supranta*), mažina esamus reikalavimus ir nėra priimtinas teisės ir žmogaus teisių požiūriu. Teisė būti tinkamai informuotam yra pagrindinė teisė, nes ja remiasi visos kitos teisės.

Aš nagrinėjau savo pasiūlymo dėl materialinės pagalbos finansines sąnaudas. Mano pasiūlymu teigiama, kad parama turėtų užtikrinti atitinkamus gyvenimo standartus prieglobsčio prašytojams, suteikiant jiems išlaikymą ir apsaugant jų fizinę ir psichinę sveikatą. Prašyti mažiau, mano nuomone, reikštų įžeisti prieglobsčio prašytojų orumą.

Mano pasiūlymu paaiškinama antroji galima sulaikymo priežastis (8 straipsnio 2 dalies b punktas), suderinama su Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro gairių nuostatomis. Aš taip pat siūlau 9 straipsnio 5 dalies 1 pastraipoje sulaikymo nagrinėjimą *ex officio*, kurį atlieka teisminės institucijos arba kai pasikeičia aplinkybės ar paaiškėja nauja informacija, prieglobsčio prašytojo prašymu arba, kaip minėjau anksčiau, to nesant – automatiškai.

2 pakeitimu žodžiu ir kompromisiniu 5 pakeitimu, priimtu komitete, keliamas klausimas dėl būtinos ir nemokamos teisinės pagalbos, teikiamos prieglobsčio prašytojo prašymu. Aš prašau balsuoti dalimis dėl šių dviejų klausimų ir manau, kad teisinė pagalba turėtų būti teikiama labiau nemokamai.

Pagaliau, jei būtų pritarta pradiniam pasiūlymams dėl socialinių išmokų imigrantams sumažinimo – tai pasiekė kitos frakcijos, balsuodamos komitete, tuomet manau, nors mes ir išgyvename krizę, reikėtų užtikrinti veiksmingą galimybę pasiekti darbo rinką. Šitaip prieglobsčio prašytojai būtų labiau nepriklausomi, integruotųsi į priimančią visuomenę ir sumažintų jiems reikalingas socialines išlaidas. Taip pat norėčiau nuoširdžiai padėkoti Jacquesui Barrotui ir Komisijai už jų pastangas, rengiant šią direktyvą.

PIRMININKAVO: Edward McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

Jeanine Hennis-Plasschaert, *pranešėja*. – (NL) Gerb. pirmininke, leiskite man pirmiausia pasakyti porą pastabų. Pastaraisiais metais aš aktyviai dalyvavau rengiant Europos prieglobsčio ir imigracijos politiką mano atstovaujamos Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos vardu. Esu tikra, kad faktiškai kiekvienas gali matyti panašios politikos pranašumus ir būtinumą. Pagaliau tai, ko labiausiai reikia Europai be vidaus sienų, yra bendras požiūris šioje srityje. Tai sakydama, aš norėčiau nurodyti, kad standartai, dėl kurių mes susitarėme, ir rezultatai, kurių mes iki šiol esame pasiekę, atsilieka nuo tikslų, nustatytų Tamperės ir Hagos programose ir kurie pastaruoju metu nustatyti Prancūzijos prieglobsčio ir imigracijos pakte.

Problema yra ta, kad kiekvieną kartą, kai Taryba turi priimti konkretų sprendimą, didžiausias bendras vardiklis staiga tampa pačiu mažiausiu, ir taip niekaip negalima pasiekti pageidaujamo suderinimo. Be to, perkeliant teisės aktus į nacionalinę teisę daugeliui valstybių narių nepavyko laiku ir tiksliai įgyvendinti susitarimų, kurių pasiekta.

Tai sukėlė labai didelius realius skirtumus tarp valstybių narių. Tai ne tik kelia painiavą, bet ir yra paranku tiems, kurie piktnaudžiauja sistema. Atrodo, kad Tarybai nepavyko nei visiškai, nei iš dalies įvertinti to, kad kokybės gerinimas ir didesnio nuoseklumo ir solidarumo užtikrinimas yra svarbus ne tik prieglobsčio prašytojui, bet ir pačioms valstybėms narėms.

Kalbėdama apie savo pranešimą, norėčiau pasakyti štai ką: galiojantis Dublino reglamentas taip pat yra trapias politinio susitarimo, pasiekto Taryboje, rezultatas. Dėl to mes dabar turime tekstą, turintį pernelyg daug dviprasmiškų teiginių ir spragų. Aš iš visos širdies pritariu Komisijos norui sukurti vienodą ir veiksmingą Dublino sistemą.

Mano nuomone, politiniu požiūriu svarbiausias yra 31 straipsnis. Kaip aš ką tik daugiau ar mažiau minėjau, manau, kad trūksta nuoseklumo ir solidarumo iš Tarybos pusės, ir tai yra didžiausia kliūtis siekiant bendros prieglobsčio ir imigracijos politikos. Tik iš šios vienintelės perspektyvos aš puikiai suprantu Komisijos pasiūlymo 31 straipsnio nuostatas.

Vis dėlto tiesa yra tai, kad Dublino sistema nebuvo sukurta kaip priemonė, skirta dalytis atsakomybe. Kitas visiškai akivaizdus dalykas yra tai, kad Dublino sistema pati savaime nėra atsakas į išskirtinį spaudimą dėl prieglobsčio arba į pernelyg didelę naštą tam tikroms valstybėms narėms. Todėl bijau, kad nepaisant gerų ketinimų Komisijai nepavyks savo pasiūlymu sukurti didesnio nuoseklumo ir valstybių narių solidarumo.

Taip pat norėčiau nurodyti tai, kad valstybėms narėms, kurios dabar bando įveikti pernelyg didelę naštą dėl savo demografinės arba galbūt savo geografinės padėties, šis pasiūlymas taip pat nepadės arba, jeigu ir padės, tai nepakankamai. Tai reiškia, kad solidarumo klausimas turėtų būti sprendžiamas plačiau.

Per pastaruosius keletą metų tapo visiškai aišku, kad valstybėms narėms iš tikrųjų reikalinga paskatų ir nuobaudų sistema. Tai reiškia, kad atėjo tinkamas laikas siekti persilaužimo, nes solidarumas tarp valstybių narių turėtų būti vienaip arba kitaip įgyvendintas.

Man žinoma, kad tam tikros valstybės narės, švelniai tariant, gana neigiamai atsiliepė apie pasiūlymus, kuriuos priėmė Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas. Manau, kad čia aš įžengiu į pavojingą sritį dėl Komisijos iniciatyvos teisės. Tai tiesa, tačiau vis dėlto reikėtų pasakyti, kad nepakanka girdėti tik gražius žodžius šiuo klausimu.

Esu tikra, kad pirmininkaujant Švedijai, Stokholmo programoje taip pat bus kuo puikiausiai suformuluotų nuostatų, tačiau jei galima, didžiai gerbiamas Tarybos Pirmininke, patarčiau neturėti su tuo nieko bendra, nes praktiškai valstybės narės jų neįgyvendins.

Nicolae Vlad Popa, pranešėjas. – (RO) Bendrijos sistema „Eurodac IT“ pradėjo veikti 2003 m. sausio mėn. ir yra skirta palyginti prieglobsčio prašytojų ir tam tikrų trečiųjų šalių piliečių arba asmenų, neturinčių pilietybės, pirštų atspaudus. Ši sistema užtikrina teisingą, tvarkingą ir greitą Dublino reglamento taikymą, kuriuo siekiama sukurti veiksmingai veikiančią mechanizmą, užtikrinantį prieglobsčio prašytojų atsakomybę teikiant prieglobsčio prašymą Europos Sąjungos valstybėje narėje.

„Eurodac“ yra kompiuterizuota duomenų bazė, kurioje saugomi visų tarptautinės apsaugos prašančių asmenų nuo keturiolikos metų pirštų atspaudai. Šio pranešimo tikslas yra priversti sistemą veiksmingiau veikti ir spręsti klausimus, nustatytus per kelerius sistemos veikimo metus. Mes nurodėme keletą veiksmingų, praktinių sprendimų klausimais, susijusiais su pirštų atspaudų duomenų rinkimu ir perdavimu tarp valstybių narių.

Pirmasis etapas – tai pirštų atspaudų paėmimas per 48 val. pateikus prieglobsčio prašymą, o štai antrasis etapas numato, kad valstybės narės per 24 val. siunčia šitaip gautus duomenis į centrinę „Eurodac“ sistemą. Pranešimo nuostatomis nurodytas 48 valandų laikotarpis gali būti pratęstas šiais išskirtiniais atvejais: kai dėl sunkių infekcinių ligų turi būti laikomasi karantino; kai atspaudai sunaikinti; taip pat *force majeure* atvejais, kurie yra tinkamai pagrįsti ir įrodomi ir tiek laiko, kiek tos aplinkybės tęsiasi.

Pranešimu pritariama idėjai kuo greičiau sukurti decentralizuotą „Eurodac“, VIS ir SIS II valdymo agentūrą siekiant užtikrinti kuo veiksmingesnę šios sistemos veikimą. Ši valdymo agentūra parengs bendrus reikalavimus, kuriuos turi atitikti kiekvienas, kuriam leidžiama naudotis „Eurodac“ infrastruktūra ir duomenimis. Be to, numatytos nuostatos, kurios draustų įvesti duomenis į sistemą „Eurodac“ leidimo neturinčios trečiosios šalies institucijoms, ypač apsaugos prašytojų kilmės šalies institucijoms, kad prieglobsčio prašytojų šeimos nariai būtų apsaugoti nuo jiems gresiančių rimtų pasekmių.

Rengdami pranešimą nustatėme tam tikras taisykles, užtikrinančias, kad sistema veiktų kuo veiksmingiau ir našiau, taip pat būtų užtikrinta asmeninių duomenų ir pagrindinių žmogaus teisių apsauga.

Pagaliau, norėčiau padėkoti pagalbiniais pranešėjams, su kuriais buvo sklandžiai bendradarbiaujama, ir mūsų kolegoms iš Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, kurie balsavo už pranešimą didele balsų dauguma. Taip pat turėčiau padėkoti autoriams už pakeitimus. Norėčiau paminėti išskirtinai gerą bendradarbiavimą su Tarybos ir Europos Komisijos atstovais, kuriems taip pat norėčiau padėkoti.

Jean Lambert, pranešėja. – Gerb. pirmininke, mes neseniai girdėjome iš Barbaros Dührkop Dührkop dėl Europos pabėgėlių fondo ir siūlomų pokyčių remti Europos prieglobsčio paramos biuro kūrimą, ir aš esu pranešėja dėl reglamento, kuriuo svarstomas šis pasiūlymas – Prieglobsčio paramos biuro steigimas.

Norima, kad tai būtų biuras, kuris teiktų paramą valstybėms narėms tobulinant – mes pasakytume kokybę (mes žinome, kad valstybės narės labai įvairiai suvokia kokybės gerinimą) priimant sprendimus dėl prieglobsčio prašymų, tačiau šis biuras taip pat siekia padėti didinant nuoseklumą tarp valstybių narių ir remti tas valstybes, kurios vienu ar kitu metu patiria ypač didelį spaudimą dėl įvairaus žmonių, atvykstančių į jas, srauto arba dėl kitų priežasčių.

Mes taip pat girdėjome apie tai, kad trūksta nuoseklumo tarp valstybių narių priimant sprendimus dėl prieglobsčio prašymų, ir dėl to kyla sunkumų įgyvendinant Dublino sistemą.

Tačiau labiausiai mums norėtųsi padėties pagerėjimo, ir tai iš dalies susiję su mokymu. Mes siūlome čia pasinaudoti JTVPK gairėmis, – galbūt pradiniam etape, nebūtinai jomis vadovaujantis, –kad valstybės narės pasinaudotų patirtimi tam, kad biuras galėtų vykdyti bendrus arba, jei to reikia, specialius mokymus, remiantis pačių valstybių narių ir JTVPK bei atitinkamų NVO patirtimi.

Vienu metu mes manėme, kad galime pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą, tačiau laikas ir, žinoma, mūsų noras parengti priemonių paketą dėl Europos bendros prieglobsčio sistemos parodė, kad tai neįmanoma. Tačiau šiuo klausimu vyko svarbios diskusijos su pagalbiniais pranešėjais ir su Taryba, ir tai paaiškina kai kuriuos pakeitimus, kuriuos mes čia turime, kurių dalis yra techninio pobūdžio, įtraukiant klausimus, įprastus reglamentui, kurie buvo praleisti originaliame pasiūlyme.

Parlamentui atrodo esminė JTVPK įtaka Prieglobsčio paramos biurui. Mes taip pat norime, kad NVO glaudžiai bendradarbiautų su biuru konsultaciniame forume ir, žinoma, dalyvautų vykdant mokymus arba pačiuose mokymuose, jei jos yra prieglobsčio sistemos valstybėje narėje užtikrinimo dalis.

Vis dėlto sunkiau susitarti su Taryba dėl Parlamento vaidmens. Mes manome, kad Parlamentas turėtų aktyviai dalyvauti skiriant direktorių, laikydami galbūt Pagrindinių teisių agentūrą tam tikru modeliu. Kitas neišspręstas klausimas, kaip nurodė Jeanine, pristatydama Dublino sistemą, yra tai, kiek įmanomas valstybių narių

bendradarbiavimas, kuris turėtų būti labiau privalomas, o ne savanoriškas. Taigi, šiuo metu šie du klausimai yra patys svarbiausi.

Mums labai malonu, kad Taryba nurodė, kad ji gali priimti mūsų pakeitimus dėl paties mokymo ir, žinoma, pasitelkiant išorės kompetenciją, pavyzdžiui, dėl interpretacijos, jei tai būtina.

Todėl mes manome, kad mes pasiekėme pažangą, tačiau bus matyti, – kai sulauksime atsiliepimų iš Komisijos apie tai, kaip reikėtų didinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių, – ką mes galėsime pasiekti šiuo pasiūlymu.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, teisės aktų pasiūlymais, kurių vertinimą Jūs ką tik pateikėte, siekiama nustatyti tikrai bendrą prieglobsčio sistemą, kuri leistų užtikrinti didesnę apsaugą, veiksmingumą ir nuoseklumą.

Širdingai dėkoju penkiems pranešėjams už jų svarbų ir gerai atliktą darbą. Tai – pirmas kartas, kai Parlamentas, kaip viena teisės aktų leidybos institucija, pateikė savo sprendimą prieglobsčio klausimais. Reikėtų pasakyti, kad buvo nustatytas veiksmingas darbo ryšys. Man malonu matyti, kad Parlamentas didžiąja dalimi pritaria Komisijos pasiūlymams. Ši parama itin svarbi, jei mes norime įveikti tam tikrus teisės priemonių trūkumus, likusius iš pirmojo etapo. Tuo metu pasiūlymai buvo priimti tik po konsultacijų su Parlamentu.

Vis dėlto norėčiau nurodyti keletą pastabų dėl kai kurių pakeitimų, keliančių tam tikrą susirūpinimą arba kurie yra verti atskiro dėmesio. Pirmiausia dėl Nicolae Vlado Popos pranešimo. Aš iš esmės pritariu jo pasiūlymams dėl „Eurodac“. Dabar grįžkime prie Antonio Masip Hidalgo ir priėmimo sąlygų. Aš pritariu pakeitimui dėl opaus klausimo dėl materialinės paramos, teikiamos prieglobsčio prašytojams atitiktis minimaliai socialinei paramai, kuri užtikrinama valstybės narės piliečiams.

Tačiau Komisijai reikalingi tam tikri standartai. Jie reikalingi ne tam, kad valstybės narės būtų įpareigosotos teikti socialinę paramą prieglobsčio prašytojams, bet tam, kad būtų nustatytos aiškos taisyklės, kad būtų apsaugotas prieglobsčio prašytojų orumas ir leistų mums ir taip pat Komisijai stebėti bendrų standartų kiekvienoje valstybėje narėje taikymą.

Tai taip pat tinka lygiateisiškumo su valstybės narės piliečiais principui dėl sveikatos apsaugos paslaugų prieigos žmonėms, turintiems specialių poreikių. Čia taip pat pritariu pakeitimui, tačiau norėčiau, kad būtų išlaikyti tam tikri standartai, nes Komisijos pasiūlymu siekiama įveikti esamus trūkumus, susijusius su pažeidžiamų asmenų sveikatos apsauga. Tiek apie priėmimo normas. Dar kartą dėkoju Antonio Masipui Hidalgo už jo puikų pristatymą.

Dabar grįžtu prie Dublino reglamento. Esu labai dėkingas Jeanine Hennis-Plasschaert už jos labai gerą pranešimo pristatymą dėl Dublino reglamento persvarstymo. Norėčiau pabrėžti klausimą, kuris labai svarbus man: šeimos susijungimas ir nelydimų nepilnamečių problema. Dublino sistema dažnai kritikuojama dėl neigiamo poveikio, kurį ji gali turėti prieglobsčio prašytojams, ypač pažeidžiamų asmenų šeimų atveju.

Savo pasiūlymu Komisija norėjo užtikrinti, kad šeimos nebūtų išskirtos ir nepilnamečiai nebūtų perduodami, išskyrus šeimų susijungimą. Pakeitimai, keičiantys šį požiūrį, negali sulaukti mūsų pritarimo. Norėčiau pabrėžti solidarumo klausimą, minimą kai kuriuose pakeitimuose, kurie buvo pateikti Dublino reglamentui.

Pirmiausia norėčiau padėkoti mūsų pranešėjai Jeanine Hennis-Plasschaert ir Parlamentui už nuostatą dėl prieglobsčio prašytojų perdavimo sustabdymo, jei valstybė narė susiduria su sunkumais. Vis dėlto Dublino reglamentu neįmanoma pasiekti daugiau, nes šis reglamentas, gerb. Jeanine Hennis-Plasschaert, negali būti priemonė paskirstyti prieglobsčio prašytojus tarp valstybių narių. Jūsų raginimai dėl solidarumo išgirsti, ir Komisija pritars pakeitimui reglamento preambulėje tam, kad būtų padarytas politinis pareiškimas, kuriant geresnius, formalius solidarumo mechanizmus.

Faktiškai aš esu pasiryžęs vėliau pasiūlyti konkrečias priemones didinti solidarumui Europos Sąjungoje ir mažinti spaudimą prieglobsčio sistemoms kai kuriose valstybėse narėse. Mums reikalingas teisingesnis tarptautinės apsaugos naudos gavėjų paskirstymas tarp valstybių narių. Europos Sąjunga jau leido Europos pabėgėlių fondui remti pilotinius projektus šioje srityje. Be to, pradėjęs veikti paramos biuras galės teikti kvalifikuotą paramą toms valstybėms narėms, kurios to prašo. Vis dėlto būtina atsižvelgti į didesnio solidarumo poreikį ir didesnę nuoseklumą įvairiose valstybėse narėse.

Dabar grįžkime prie paramos biuro. Dėkoju, Barbara Dührkop Dührkop ir Jean Lambert, už jūsų svarbų, greitai ir veiksmingai atliktą darbą, nes Komisija savo pasiūlymą pateikė tik vasario 18 d. Šiuo atveju man tikrai reikalinga Parlamento parama greitai steigiant biurą, ir aš su pasitenkinimu galiu pažymėti, kad pasiūlymui dėl pakeitimo dėl Europos pabėgėlių fondo buvo pritarta.

Pora pastabų dėl kai kurių paramos biuro klausimo aspektų. Solidarumo klausimas Parlamentui – ir man – kelia didžiausią susirūpinimą. Nurodysiu pakeitimo projektą, kuriuo biuras raginamas remti privalomo mechanizmo paskirstant tarptautinės apsaugos gavėjus, įgyvendinimą. Komisijos pasiūlyme atsižvelgiama į Imigracijos ir prieglobsčio paktą, kuriuo numatoma savanoriška sistema.

Vis dėlto, kaip aš ką tik minėjau, nors Komisija siekia sukurti labiau koordinuotą mechanizmą, sprendimas nebus lengvas. Tuo metu biuras remia tokius vidaus persikirstymo mechanizmus, kokie yra apibrėžti, kad ir kokie jie būtų. Reglamentas steigti biurą nėra tinkamas nustatyti šių mechanizmų principams, tačiau, kaip ir Dublino reglamento atveju, Komisija pritaris pakeitimui preambulėje.

Be to, Komisija mano, kad biuro išorės mandatas neturėtų apsiriboti perkėlimo veiksmais ir regioninėmis apsaugos programomis. Reikėtų vengti pakeitimų, kurie riboja paramos biuro mandatą. Pateikti pakeitimai, kuriais siekiama radikaliai keisti procedūrą skiriant būsimojo biuro direktorių. Atsargiai! Tvarka, numatyta šiais pakeitimais, galėtų labai pailginti direktoriaus skyrimą. Šio biuro steigimas turi būti greitas ir veiksmingas. Formulė, kurią siūlo Komisija, yra horizontali formulė, šiuo metu naudojama dvidešimčiai reguliavimo agentūrų, priklausančių pirmajam ramsčiui. Būtų gaila nukrypti nuo suderintos formulės, vykstant horizontaliai diskusijai tarpinstitucinėje grupėje dėl agentūrų, kurioje dalyvauja Parlamentas.

Norėčiau baigti. Jau kalbu gana ilgai, tačiau Parlamento darbas yra toks, kad noriu pateikti išsamų atsakymą. Kai kas kritikavo pasiūlymus dėl Dublino ir priėmimo normų kaip pernelyg dosnius. Kai kas teigia: „Taip, tačiau Europos prieglobsčio politika gali tapti nepagrįstų prieglobsčio prašymų politika.“ Kiti akivaizdžiai remiasi subsidarumo principu. Tiesą sakant, aš nepritariu panašiai kritikai. Tik tikras Europos prieglobsčio politikos nuostatų suderinimas pagal aiškius standartus, skatinančius teisingumą ir efektyvumą, leistų Europai praktiškai įgyvendinti norą apsaugoti tuos, kuriems iš tikrųjų ši apsauga reikalinga, išvengiant piktnaudžiavimų, kuriuos skatintų dviprasmiški, nevienodai taikomi standartai. Patirtis rodo, kad kai valstybės narės svarsto prieglobsčio prašymus objektyviai ir profesionaliai, jokių piktnaudžiavimų nėra. Manau, kad kova su piktnaudžiavimu procedūromis ir apsaugos standartų didinimas nėra nesuderinami.

Baigdamas norėčiau padėkoti Parlamentui už dalyvavimą, rengiant teisės aktų paketą opiu prieglobsčio klausimu. Aš tai sakau paprastai, tačiau iš širdies net pirmininkaujančiai valstybei narei: Europos Parlamento parama priimant šias prieglobsčio politikos priemones mums labai svarbi. Tai politika, kuri atitinka mūsų europines vertybes, kurios kartais iš tikrųjų gali sukelti nuogąstavimus ir kritiką, tačiau ji yra mūsų žemyno humanitarinės dvasios ir humanitarinės tradicijos dalis.

Štai kodėl, gerb. pirmininke, aš esu itin dėkingas visiems Parlamento nariams ir ypač penkiems pranešėjams už jų puikų darbą.

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, šis naujas mūsų darbo etapas kuriant bendrą Europos prieglobsčio sistemą reikalauja didelių pastangų iš Europos Parlamento ir iš Tarybos.

Taryba visiškai pritaria poreikiui siekti tolesnio teisės aktų suderinimo prieglobsčio srityje. Europos Vadovų Taryba, priimdama Europos imigracijos ir prieglobsčio paktą, džiaugėsi iki šiol pasiekta pažanga prieglobsčio srityje, tačiau taip pat pripažino, kad tarp valstybių narių lieka didelių skirtumų suteikiant apsaugą ir dėl to, kaip ši apsauga yra praktiškai įgyvendinama.

Europos Vadovų Taryba, dar kartą pakartodama, kad apsaugos užtikrinimas ir pabėgėlio statuso suteikimas yra kiekvienos valstybės narės atsakomybė, taip pat nurodė, kad atėjo laikas imtis naujų iniciatyvų užbaigti kurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą, numatytą pagal Hagos programą, ir šitaip užtikrinti geresnę apsaugą, kaip pasiūlė Komisija savo politikos plane dėl prieglobsčio.

Todėl Taryba džiaugiasi keturiais svarbiais teisiniais pasiūlymais, kuriuos Komisija pateikė 2009 m. gruodžio ir vasario mėn. ir kurie šiandien yra svarstomi mūsų diskusijoje.

Šiais pasiūlymais svarstomas tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo sąlygų, vadinamasis Dublino reglamentas ir „Eurodac“, kurie pristatyti praėjusių metų gruodžio mėn., kartu su pasiūlymu įsteigti Europos prieglobsčio paramos biurą, kuris pristatytas šių metų vasario mėn.

Šie pasiūlymai kurį laiką buvo intensyviai svarstyti diskusijose Tarybos institucijose po to, kai jie buvo pristatyti. Pasiūlymų pobūdis ir klausimų, kurie juose sprendžiami, sudėtingumas reiškia, kad svarstymas įvairiuose Tarybos lygmenyse nėra baigtas.

Todėl aš negaliu nurodyti tvirtos Tarybos pozicijos dėl pakeitimų, kuriuos siūlo Parlamentas pranešimų projektuose. Galiu tik pasakyti, kad Taryba atidžiai išnagrinės visus Parlamento pranešimo aspektus, kad būtų galima kuo greičiau pasiekti pažangą dėl šių svarbių priemonių.

Aš ypač tikiuosi, kad mes galime pasiekti greitą pažangą dėl dviejų pasiūlymų, kurių taikymo sritis yra ne tokia plati. Tai – pasiūlymai įsteigti Europos prieglobsčio paramos biurą ir iš dalies pakeisti „Eurodac“ reglamentą. Tai yra pasiūlymai, kuriuos svarstant Tarybos tarnybos pasiekė didžiausią pažangą ir, galima sakyti, kad pavyko suderinti Tarybos ir Parlamento požiūri.

Europos prieglobsčio paramos biuro steigimas supaprastintų informacijos, analizės ir patirties mainus tarp valstybių narių ir leistų toliau plėtoti praktinį bendradarbiavimą tarp administravimo įstaigų, atsakingų už prieglobsčio prašymų svarstymą. Jis taip pat leistų naudoti bendrą kilmės šalių informaciją derinant nacionalinę patirtį, procedūras ir pagaliau sprendimus vieną su kitu. Ir Taryba, ir Parlamentas pritaria šio biuro steigimui. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad Parlamentas ir Taryba turėtų pasiekti susitarimo dėl šio pasiūlymo šioms abiem institucijoms priimtiniu pagrindu. Kaip garbingiesiems nariams žinoma, šį pasiūlymą papildo pasiūlymas, iš dalies keičiantis sprendimą dėl Europos pabėgėlių fondo. Kadangi jo tikslas yra užtikrinti prieglobsčio paramos biuro finansavimą, abi priemonės turėtų būti priimtos tuo pačiu metu.

Taryba taip pat mano, kad galima greitai pasiekti sutarimą dėl „Eurodac“ reglamento, nes Komisija siūlo tik tam tikrus techninius pakeitimus, kuriais prisidedama prie geresnio sistemos veikimo.

Diskusijos, kurios vyko iki šiol Taryboje dėl kitų dviejų pasiūlymų – pakeitimų priėmimo normų direktyvai ir vadinamajam Dublino reglamentui – rodo, kad klausimai, kurie keliami šiais pasiūlymais, yra neabejotinai daug sudėtingesni ir sunkesni.

Komisijos pasiūlymais dėl priėmimo normų direktyvos, kaip garbingiesiems nariams žinoma, siekiama iš dalies pakeisti esamą direktyvą, atsižvelgiant į pastaraisiais metais Komisijos nustatytus trūkumus. Komisija mano, kad galiojanti direktyva valstybėms narėms palikta pernelyg didelė veiksmų laisvė, ir tai trukdo užtikrinti tinkamas priėmimo sąlygas prieglobsčio prašytojams visose valstybėse narėse. Štai kodėl Komisija pasiūlė pakeitimus tokiais klausimais, kaip prieglobsčio prašytojų užimtumo galimybių didinimas, materialinių priėmimo sąlygų gerinimas, geresnės galimybės patenkinti pažeidžiamų asmenų poreikius ir pagalba sulaikymo atveju.

Dublino reglamentu, tai yra, reglamentu, nustatančiu kriterijus ir mechanizmus, nustatant valstybę narę, atsakingą už prieglobsčio prašymų nagrinėjimą, siekiama išvengti piktnaudžiavimo dėl prieglobsčio tvarkos, kai tas pats asmuo skirtingose valstybėse narėse pateikia keletą prašymų. Komisija siūlo pakeitimus, kuriais siekiama didinti dabartinės sistemos veiksmingumą ir užtikrinti geresnius prieglobsčio prašytojų apsaugos standartus. Pasiūlymu taip pat numatytas mechanizmas, kaip sustabdyti perkėlimą, jei valstybės narės prieglobsčio sistema patiria ypatingą spaudimą, kai prieglobsčio prašytojams neužtikrinami atitinkami apsaugos standartai ir priėmimo sąlygos.

Taryboje šiuo metu išsamiai nagrinėjami Komisijos pasiūlymai dėl priėmimo direktyvos ir Dublino reglamento. Taryba vis dar nenustatė savo pozicijos kai kuriais šių dviejų pasiūlymų klausimais, taip pat tebevyksta diskusija tam tikrais pagrindiniais klausimais. Tai klausimai dėl užimtumo prieigos ir „sulaikymo“ sąvokos Priėmimo sąlygų direktyvoje, ir tai, kaip geriau reaguoti į valstybių narių, patiriančių tam tikrą spaudimą, poreikius Dublino reglamento sąlygomis. Pirmininkaujanti valstybei narei jau aišku, kad reikalingas darbas Taryboje, kad būtų galima pasiekti atitinkamų susitarimų tarp valstybių narių dėl šių pasiūlymų, kurie leistų dalyvauti diskusijose Parlamente, kad būtų pasiektas susitarimas tarp abiejų institucijų. Tai, žinoma, yra mūsų tikslas, ir galima užtikrinti Parlamentą, kad Taryba visiškai atsižvelgs į Parlamento nuomonę, pateiktą pakeitimais, siūlomais atitinkamuose pranešimų projektuose.

Taryba ir Parlamentas yra įsipareigoję nustatyti bendrą Europos prieglobsčio sistemą, kuri leistų užtikrinti aukštą apsaugos lygį ir galėtų veiksmingai veikti. Todėl mes susiduriame su svarbiu iššūkiu ieškoti teisingų sprendimų, kurie leistų mums siekti šio tikslo. Esu įsitikinęs, kad ir Taryba, ir Parlamentas turi pakankamai valios, kad tai pasiektų, ir šiomis sąlygomis Taryba dabar imsis išsamiai nagrinėti Parlamento pasiūlymus dėl šių keturių priemonių.

Simon Busuttil, *Biudžeto komiteto nuomonės referentas*. – (MT) Kaip teisingai minėjo mano kolega Jeanine Hennis-Plasschaert, – ir aš norėčiau ją pasveikinti, – šis paketas yra paremtas solidarumo principu. Solidarumo su tais, kurie yra verti apsaugos ir pirmą kartą – solidarumo su tomis valstybėmis, kurioms tenka neproporcinga našta. Solidarumas prisimintas susitarus dėl Komisijos pasiūlymo sustabdyti Dublino reglamento taikymą šalims, kurioms tenka neproporcingai didelė našta. Tas pats solidarumas yra neatskiriama

susijęs su Europos Parlamento pasiūlymu nustatyti naštos pasidalijimo mechanizmą, kuris bus ne savanoriškas, o visiems teisiškai privalomas.

Vis dėlto mūsų pastangoms siekiant solidarumo pakenkė įvykiai pasaulyje, ir daugelis tiesiog negali suprasti, kaip mes galime siekti solidarumo, kai kiekvienas šiuo metu bando perkelti savo atsakomybę ant kito pečių. Šiuo metu, kai mes svarstome šį klausimą Parlamente, tarp Maltos ir Italijos išplieskė rimtas, jau trečias panašaus pobūdžio konfliktas per pastarąsias keletą dienų.

Du laivai, plaukiantys link Lampedusos, kuriuose yra 130 imigrantų, šiuo metu yra šiek tiek toliau nuo Lampedusos, tačiau Italija atsisako juos gelbėti. Vadovaujantis tarptautiniais teisės aktais, šie asmenys turėtų būti palydėti iki artimiausio uosto ir, kaip sakė pirmininko pavaduotojas Jacques Barrot per pirmąjį incidentą, artimiausias uostas šiuo atveju yra Lampedusa. Gerb. pirmininke, Italijos, tiksliau jos ministro Roberto Maroni, elgesys yra neteisėtas tarptautinių teisės aktų požiūriu, arogantiškas Maltos ir nežmoniškas šių imigrantų atžvilgiu. Panašus elgesys nedaro garbės Italijai, be to, gerb. pirmininke, ši padėtis yra rimta dar ir dėl to, kad ji įrodo, kad negalima gelbėti imigrantų, nes juos išgelbėjus, reikės prisiimti naštą juos priimti. Tai yra labai pavojinga pozicija.

Todėl aš kreipiuosi į Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoją Jacquesą Barrotą ir prašau jo nedelsiant įsikišti, kad šis klausimas būtų nedelsiant išspręstas. Taip pat norėčiau jo paprašyti primygtinai reikalauti, kad Italija laikytųsi savo tarptautinių įsipareigojimų, ir taip pat paaiškinti visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, kad tai nėra tik Maltos ir Italijos problema, o greičiau mūsų visų atsakomybė, ir todėl mes visi turėtume ieškoti išeities. Gerb. pirmininke, jei mes atsisakysime praktiškai parodyti solidarumą, pakenksime pasitikėjimui, kuris turėtų būti tarp mūsų ir pakirsime Europos piliečių pasitikėjimą mumis. Jei mes tikime solidarumu, negalime leisti, kad viršų paimtų nacionalinis egoizmas. Kiekvienas turi daryti tai, ką privalo. Dėkoju.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra, PPE-DE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją Jeanine HennisPlasschaert už jos pasiryžimą pradėti dialogą ir derybas dėl šio pranešimo.

Norėčiau jums priminti, kad prieglobstis yra moralinė pareiga, kurią turi šalys, kurioms labiau pasisekė. Mes turėtume nepamiršti, kad nepaisant rimtų ekonominių sunkumų, kurių sąlygomis šiandien gyvename, solidarumas yra vienas svarbiausių mūsų politikos priemonių dėl prieglobsčio ir migracijos aspektų; solidarumas su tais, kurie, turėdami tam pagrįstą priežastį, prašo prieglobsčio, ir solidarumas su tais mūsų Bendrijos partneriais, kurie, atsižvelgiant į jų geografines sąlygas ir dydį, susiduria su didesniais migracijos srautais.

Šioje srityje „prieglobsčio paketas“ yra būtina ir esminė priemonė nustatant būsimąsias migracijos politikos priemones Europos Sąjungoje. Vis dėlto norėčiau nurodyti, kad svarstant tokias svarbias priemones, kaip tos, kurias svarstome šiandien, turėtų būti skirta daugiau laiko apmąstymams ir svarstymams; todėl palikti mažai laiko sprendimams, kuriuos riboja nustatytos galutinės datos, yra visiškai nepriimtina.

Pasiūlymas turi keletą aspektų, kurie artimiausioje ateityje neabejotinai turėtų būti persvarstyti. Kalbu apie prieglobsčio prašytojų padėtį, atvejus, kai jie gali būti sulaikomi, esminį skirtumą tarp „įkalinimo“ ir „sulaikymo“, patalpas, kuriose jie gali būti sulaikomi, išimčių dėl perdavimo nustatymą, išimtis iš bendro principo, nustatant, kuri valstybė yra atsakinga už prašymo svarstymą, išsamų „šeimos narių“ apibrėžimą ir paramą, kuri turėtų būti teikiama valstybėms narėms, turinčioms svarstyti didesnę prašymų skaičių.

Nepaisant šių klausimų, ir atsižvelgiant į tai, kaip greitai mes dirbome, galima sakyti, kad apskritai priimtas suderintas pranešimas. Tai yra suderintas paketas, į kurį įtraukti visi klausimai, kurie kelia susirūpinimą mūsų politinei frakcijai, ypač tie, kuriais užtikrinamos asmenų, kuriems turi būti suteikta tarptautinė apsauga, teisės ir tie, kurie skirti remti toms valstybėms narėms, kurios sulaukia daugiau tarptautinės apsaugos prašymų.

Norėčiau užbaigti, primindamas jums, kad veiksmingos teisinės apsaugos teisė yra pagrindinė Europos konstitucijose ir konkrečiai Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta teisė. Todėl teismų sistema turėtų būti aukščiausias asmenų, kurie siekia tarptautinės apsaugos, teisių garantas; to siekiant būtina, kad asmenims, kuriems ji reikalinga, būtų suteikta teisinė parama.

Gerb. pirmininke, užbaigsiu, paragindamas kurti Europos prieglobsčio paramos biurą ir teikti pagalbą per Europos pabėgėlių fondą.

Roselyne Lefrançois, PSE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, aš, būdama pagalbinė pranešėja rengiant Dublino reglamento naująją redakciją, norėčiau padėkoti Europos Komisijai už tai, kad mums buvo pateiktas

kokybiškas tekstas. Faktiškai jis labai pagerino Dublino sistemą, ypač asmenų, prašančių suteikti tarptautinę apsaugą, pagrindinių žmogaus teisių apsaugos požiūriu.

Ši pažanga apima: šeimos vienybės principo stiprinimą; papildomą dėmesį nepilnamečiams ir vaiko interesų sąvoka; geresnę informaciją ir asmenų, siekiančių tarptautinės apsaugos, prašymų persvarstymą teisme; griežtą sulaikymo taikymo ribojimą; ir galimybę laikinai sustabdyti perkėlimą į valstybes nares, kurių pajėgumai yra perkrauti arba neužtikrina pakankamos apsaugos.

Balsuojant Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete mums pavyko blokuoti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakciją, kuri norėjo atsikratyti kai kurių iš šių nuostatų, tarp jų dėl prieglobsčio prašytojų sulaikymo tvarkos. Tai iš principo mums yra esminė garantija, nes tie, kurie norėtų gauti tarptautinę apsaugą, nėra nusikaltėliai, todėl nebūtina juos sodinti už grotų.

Vis dėlto kai kurios pranešimo vietos vis dar sudaro sunkumų, tarp jų ir klausimas, kokia kalba turėtų būti teikiama informacija prieglobsčio prašytojui. Mūsų nuomone, tai turėtų būti kalba, kurią minėtasis asmuo gali suprasti, o ne ta, kurią, kaip galima manyti, jis (arba ji) supranta. Norėčiau pridurti, kad kai asmuo sulaikomas, ši teisė jam yra garantuota pagal Europos žmogaus teisių konvenciją.

Mes taip pat norėtume, kad nepilnamečių be tėvų prašymus Sąjungos teritorijoje nagrinėtų valstybė narė, kurioje pateiktas paskutinis prašymas, kad būtų galima išvengti nepilnamečių perkėlimo iš vienos valstybės į kitą. Tai buvo numatyta pradiniam Komisijos tekste, tačiau PPE kartu su pranešėju nepritarė šiam pasiūlymui.

Pagaliau, atsižvelgiant į tai, kad Dublino reglamentu nesiekama užtikrinti teisingo įpareigojimų paskirstymo svarstant prašymus dėl tarptautinės apsaugos, mano nuomone, svarbu, kad būtų sukurtos kitos priemonės, stiprinančios solidarumą, kaip jūs sakėte, Komisijos nary Jacquesai Barrotai, su valstybėmis narėmis, kurių sienos yra Europos Sąjungos išorės sienos.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *ALDE frakcijos vardu*. – (NL) Kaip aš jau nurodžiau savo pirmojoje kalboje, šiame Parlamente vis dar esama didžiulių skirtumų tarp valstybių narių, todėl norimą suderinimą faktiškai šiuo požiūriu galima vertinti kaip nesėkmingą. Mes to negalime ilgiau neigti. Direktyvose nustatomi procedūrų standartai, o ne standartinė procedūra. Atsižvelgiant į daugelį skirtumų, kuriuos mes dabar bandome suderinti, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija aiškiai pasisako už pragmatinį požiūrį.

Mes manome, kad tolesnis valstybių narių įstatymų suvienodinimas, taip pat apimantis gaires dėl tinkamo jų vykdymo, yra vienintelis kelias, tačiau tai turėtų būti būtina susieta su realiais reikalavimais ir pragmatiniais įsitikinimais.

Mes laikome Europos prieglobsčio paramos biuro steigimą ir siūlomą priėmimo sąlygų direktyvos ir EURODAC reglamento naująją redakciją itin reikšmingais šiomis sąlygomis. Todėl gaila, – ir tai skirta Komisijai, – kad vis dar turime laukti, kol bus paskelbta naujosios redakcijos procedūra ir Pripažinimo direktyva. Jas numatyta paskelbti birželio 24 d. Vis dėlto siekiant didesnio nuoseklumo ir geresnės teisėkūros būtų labiau logiška, jei šie du pasiūlymai būtų įtraukti į dabartinį prieglobsčio paketą.

Aš sutinku su tuo, kad galutinį žodį šiuo klausimu turėtų tarti Taryba. Vis dėlto leiskite man dar kartą pabrėžti, kad didesnis aiškumas, geresnė kokybė, didesnis nuoseklumas ir solidarumas yra svarbūs visoms valstybėms narėms. Aš nepamiršiu mūsų išvykų prie Europos išorės sienų, ypač skubant į gerai žinomus „karštuosius taškus“. Šiuo požiūriu Europos Sąjungos patikimumui jau kurį laiką kyla pavojus. Todėl privalau jus paraginti laikytis savo pažadų!

Mario Borghezio, *UEN frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, visiškai neseniai man teko girdėti keletą labai rimtų pareiškimų iš savo kolegos iš Maltos, kuriuos galėčiau pavadinti šmeižikiškais, prieš Italijos vyriausybę ir konkrečiai ministrą Roberto Maroni.

Malta žaidžia abejotina žaidimą, ir aš norėčiau paaiškinti kai kurias aplinkybes. Aš nenorėčiau to vadinti nešvariu žaidimu paprasčiausiai dėl pagarbos, kurią reikėtų parodyti Europos Sąjungos valstybei narei, tačiau mūsų kolega narys tikriausiai nuoširdžiai teigė, kad Malta visuomet siekė apsaugoti savo didžiulius teritorinius vandenį, siekiančius net Lampedusos salą. Italijos vyriausybė ne kartą prašė Maltos sumažinti savo didžiulį teritorinių vandenų plotą. Malta neketina jo sumažinti, taip pat ir todėl, kad galėtų prašyti gauti paramą iš Europos Sąjungos.

Todėl reikėtų pasakyti visą tiesą, kokia ji yra: tiesa apie Italijos galimybes ir valią priimti, apsaugoti ir išsaugoti imigrantų, kurie yra šios prekybos žmonėmis aukos, teises yra tokia akivaizdi ir pagrįsta dokumentais, kad man nebūtina ją čia iš naujo įrodinėti.

Jei grįžtume prie šio pranešimo esmės, norėčiau pabrėžti, kad mūsų pareiga – vietoje diskusijų, kurios primena gaidžių peštynes iš garsiojo A. Manzoni romano – yra mūsų valstybių narių pareiga ne pasiduoti sirenų balsams, raginantiesiems „daryti gera“ su tam tikra veidmainystės priemaiša ir labai konkrečiais politiniais ir ekonominiais interesais, o priversti labai griežtai taikyti šventą prieglobsčio principą ir nesuteikti pagrindo norintiems jį panaudoti netinkamiems tikslams, neatitinkantiems jį įkvepiančių kilnių principų ir išvengti piktnaudžiavimo juo. Tuo itin suinteresuotos nusikalstamos organizacijos, organizuojančios neteisėtų migrantų prekybą ir išnaudojančios jų darbą – tai, ką mes nurodome dabartinėmis sąlygomis.

Kartoju: mūsų pareiga yra neapsimesti, nesirinkti argumentų, kuriuos būtų galima panaudoti, bet ieškoti bendro požiūrio ir siekti, kad būtų priimtos veiksmingos priemonės, užtikrinančios teisę į prieglobstį, kurios netaptų teise nusikaltėliams ir organizuoto nusikalstamumo susivienijimams naudoti kilnius ir gerus įstatymus siekiant savo pasibjaurėtino tikslo išnaudoti žmones iš besivystančių šalių.

Jean Lambert, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, aš taip pat esu pagalbinė pranešėja rengiant šį paketą ir norėčiau pakartoti tai, ką sakė Agustín Díaz de Mera García Consuegra apie moralinę pareigą. Taip pat, kaip minėjo kai kurie nariai, kalbant apie griežtą taikymą, kai kuriems iš mūsų labiau rūpi, kad taisyklių taikymas būtų iš tikrųjų sąžiningas ir netrukdytų žmonėms, kuriems reikalinga apsauga, ją gauti. Vienas šio konkretaus paketo aspektų yra tai, kaip mes galime tai tobulinti ir pasirūpinti, kad visos valstybės narės veiktų laikantis vienodai aukštų standartų.

Jei kalbėtume apie naują prieglobsčio prašytojų priėmimo redakciją, tai mes labai džiaugiamės Komisijos pradiniu pasiūlymu ir norime išsaugoti tam tikras jo dalis, tarp jų ir dėl darbo rinkos prieigos ir tinkamų pajamų, dėl kurio mes balsavome anksčiau šiandien. Aš labai apgailestauju, kad šiems dviem pasiūlymams nepritaria mano gimtoji valstybė JK. Tai yra tikra gėda tikrąja šio žodžio prasme.

Teisė gauti sveikatos apsaugą yra, žinoma, taip pat labai svarbi, ir ne tik skubiais atvejais, bet ir teikiant įprastos sveikatos priežiūros paslaugas, ypač tiems, kurie galbūt buvo kankinami ir kuriems dabar reikalinga psichologinė pagalba.

Naujosios Dublino redakcijos požiūriu mes taip pat pritariame pradiniam pasiūlymui, pritariame sustabdymo mechanizmui ir, žinoma, balsuosime, kad būtų taikomas kuo platesnis apibrėžimas dėl šeimų susijungimo.

Giusto Catania, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, savo paskutinę kalbą per šią Parlamento kadenciją pradedu šiek tiek emociškai ir pirmiausia norėčiau aptarti dalykus, apie kuriuos šiuose rūmuose buvo kalbama raginant Komisijos narį J. Barrotą įsikišti ir išspręsti šį klausimą, labai dažnai susijusį su valstybėmis narėmis, mėgstančiomis apsimesti, kad už prieglobsčio prašytojų likimą atsakingas kas nors kitas.

Vos prieš kelias minutes matėme, kaip Italija ir Malta viena kitai verčia atsakomybę, taip pat prieš kelias dienas girdėjome apie laivą *Pinar*, buvusį jūroje per ilgai – žuvo tie, kurie tikriausiai būtų išgyvenę. Būtent tai turime mintyje kalbėdami apie prieglobstį; kalbame apie šį realų poreikį, šį išpareigojimą, kurį valstybės narės turi parodyti formuodamos priėmimo politikos priemones.

Aš nuoširdžiai džiaugiuosi savo kolegų EP narių A. Masipo Hidalgo ir J. HennisPlasschaert pateiktais pasiūlymais dėl Priėmimo direktyvos ir Dublino reglamento dalinio keitimo. Abiem pasiūlymais siekiama tobulinti Europos Sąjungos prieglobsčio prašytojų priėmimo sistemą.

Manau, kad privalome pabrėžti Europos piliečių ir prieglobsčio prašytojų lygybę, nes prieglobstis nėra tai, ką valstybės narės teikia nuo karų bėgantiems žmonėms, prieglobstis – tai valstybių narių pareiga ir tų žmonių teisė pasilikti mūsų šalyse įgyjant visas Europos piliečių turimas teises. Todėl manau, kad tai yra mūsų politinės iniciatyvos ir mūsų teisėkūros gebėjimų civilizuotumo gairė.

Taigi, aš sutinku su šios direktyvos ir šio reglamento pakeitimais, manau, kad teisę į prieglobstį turime užtikrinti visiems jo prašantiems, nes Europos Sąjungos ateitis priklauso nuo mūsų svetingumo kokybės. Manau, kad tai turėtų būti aspektas, pagal kurį būtų galima spręsti, kaip mes suvokiame pačią Europos Sąjungos idėją.

Johannes Blokland, *IND/DEM frakcijos vardu*. – (NL) Gerb. pirmininke, rytoj, paskutinę šios sudėties Parlamento posėdžių dieną, balsuosime dėl mūsų prieglobsčio politikos tobulinimo pasiūlymų paketo. Praėjus penkeriems diskusijų ir prieglobsčio centrų lankymo metams pats laikas imtis konkrečių priemonių. Jeigu po viso to būsime priversti įgyvendinimo laukti dar ilgiau, galutinio atsako bus imamasi gerokai per vėlai.

Dėl 2005 ir 2006 m. įvykių turėjome kovoti su nelegalia imigracija, bet vykstant šiam procesui prieglobsčio prašytojai atsidūrė tiesiog užribyje. Nors pritariu, kad būtų sukurta bendradarbiavimo agentūra, nerimauju dėl jos formos ir misijos. Kaip gauti patikimą saugių kilmės šalių sąrašą? Kokiais šaltiniais remdamiesi šį sąrašą parengsime? Kaip deramai apsaugoti informacijos šaltinius iš nesaugių šalių? Ar galima šiuos šaltinius atskleisti viešai ir ar toks sąrašas nepriklausomam teisėjui atrodys patikimas? Norėčiau iš Tarybos išgirsti, kaip išvengti šios problemos.

Kodėl praktinio bendradarbiavimo funkcijų nepavedėme ES valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai („Frontex“)? Šios agentūros kompetencija ribota ir, jeigu padidintume jos finansavimą, ji turėtų labai geras sąlygas šiai funkcijai atlikti. Taip galėtume tinkamai reaguoti į tikruosius įvykius, su kuriais agentūra „Frontex“ vis tiek susiduria. Remdamiesi praktinėmis žiniomis apie neteisėtą prieglobsčio prašytojų ir imigrantų atvykimą, galėtume tinkamai pasirengti priimti prieglobsčio prašytojus. Man atrodo, kad tai labai praktiškas sprendimas.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, džiaugiuosi galėdamas iš mums pateiktų pasiūlymų paremti reglamento dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo projektą, Europos pabėgėlių fondą ir reglamentą dėl sistemos „Eurodac“.

Vis dėlto norėčiau aptarti Priėmimo sąlygų direktyvos ir Dublino reglamento klausimą – atrodo, iki šiol diskusijose jo ėmiausi tik aš.

Priėmimo sąlygų direktyva sukurta, kad pabėgėliai – tikrieji pabėgėliai – per kuo trumpesnę laiką gautų kuo geresnę pagalbą. Vis dėlto man atrodo, kad siūlomais pakeitimais nustatoma tvarka prilygsta raginimui per prieglobstį skatinti imigraciją arba piktnaudžiauti prieglobsčio sistema – šią tvarką galima aiškinti ir taip.

Kodėl? Visi prieglobsčio prašytojai privalo turėti galimybę patekti į darbo rinką. Aš manau, kad šiuo klausimu sprendimą turi priimti valstybės narės. Siūloma, kad asmenų, kuriems leidžiama paduoti prieglobsčio prašymą, grupė būtų išplėsta į ją įtraukiant psichinės sveikatos sutrikimų turinčius asmenis – taip, aš pažįstu daug psichinės sveikatos sutrikimų turinčių žmonių, bet ne visi turi teisę į prieglobstį – arba, pavyzdžiui, į šią grupę įtraukiant visus pagyvenusius asmenis. Vartojamos neapibrėžtinės teisinės sąvokos. Aš taip pat nepritariu, kad visiems prieglobsčio prašytojams būtų teikiama tokia pat socialinė pagalba kaip ir saviems piliečiams. Kadangi taip nėra, maždaug 95 proc. prašytojų prieglobstis tiesiog nesuteikiamas. Manau, kad šiais pakeitimais siūloma eiti klaidingu keliu. Todėl aš kartu su Austrijos liaudies partijos delegacija balsuosiu prieš juos.

Tam tikrais aspektais Dublino reglamentas yra toks pat, nes jame skatinama manipuliuoti prieglobsčiu. Šia naująja nuostata, kuria leidžiama naudotis savo nuožiūra, prieglobsčio prašytojui sudaroma galimybė išsirinkti šalį, kurioje paduoti prašymą, ir, jeigu jis bus priimtas, sudaroma galimybė prieglobsčiu manipuliuoti.

Taip pat manau, kad sudėtinga laikinai sustabdyti perkėlimus. Gerai suprantu Maltos padėtį, bet manau, kad leisti paramos grupėms greitai teikti pagalbą naudingiau, negu eiti čia siūloma linkme. Turime užtikrinti, kad pabėgėliams padėtume greitai, tačiau bet kokia kaina užkirstume kelią piktnaudžiauti prieglobsčiu.

Claude Moraes (PSE). - Gerb. pirmininke, jeigu galiu, netrukus išdėstysiu kitokį požiūrį – prieglobsčio paketas ir penki jį kruopščiai renkę pranešėjai verti šio Parlamento paramos.

Mūsų šešėlinis pranešėjas dirba su pasiūlymu dėl sistemos „Eurodac“ bei J. Lamberto pasiūlymu ir manau, kad puikiai bendradarbiaudami parengėme realistinį ir įgyvendinamą paketą, kuriame gerai pasirūpinta skaidrumu: pavyzdžiui, sistemos „Eurodac“ klausimu – opių prieglobsčio prašytojų pirštų atspaudų ėmimo klausimu – šioje srityje patobulinome pirštų atspaudų duomenų naudojimo būdus; taip pat Europos duomenų apsaugos priežiūros įstaigos vaidmens stiprinimo ir įgaliojimų aiškesnio išdėstymo klausimu.

Norėtume matyti svarbias nuorodas į daugiau Pagrindinių teisių chartijos straipsnių ir į žmogaus orumo bei vaikų teisių nuostatas ir norėtume, kad būtų gerai išspręstas kalbos ir prieglobsčio prašytojų klausimas, kurį labai tinkamai iškėlė Antonio Masip Hidalgo ir Rosalýne Lefrançois.

J. Lamberto pranešimo dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo klausimu manome, kad tai yra lemiamas žingsnis pirmyn siekiant, kad valstybės narės pradėtų bendradarbiauti bendros Europos prieglobsčio sistemos srityje. Socialistų frakcija šį pranešimą remia, bet pateikėme ir pakeitimų. Norime daugiau skaidrumo ir atskaitingumo, manau, to stengiasi pasiekti ir pranešėjas. Norime, kad deramai dalyvautų JT pabėgėlių komitetas (angl. UNHCR) ir NVO. Pateikiau papildomų pakeitimų, kuriais į sistemą įtraukiama gera Europos Parlamento priežiūra.

Suprantu, ką Komisijos narys sako apie greitą klausimo sprendimą ir Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimą, bet atskaitingumas, skaidrumas ir informacijos apie prieglobstį kokybė irgi labai svarbu. Kad Europos prieglobsčio paramos biuras gerai dirbtų, jis turi rengti nuolat tikrinamą kuo naudingesnę, skaidresnę ir objektyvesnę informaciją. Taikydami šias apsaugos sąlygas tvirtai papildysime sąžiningą ir darnią bendrą Europos prieglobsčio sistemą.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, Europos žmogaus teisių apsaugos konvencijoje ir Europos žmogaus teisių teismo sprendimuose pateikta išsami informacija apie teises į prieglobstį. Tai yra viena iš pagrindinių teisių, kai asmuo savo kilmės šalyje persekiojamas dėl rasės, religijos, etninės kilmės, politinės nuomonės ar narystės tam tikroje politinėje grupėje, o dabar pasaulyje taip būna dažnai. Žmonėms suteikti šią teisę – reiškia taip pat užtikrinti jiems teisę į savo gyvenimo raidą. Tai turi būti viena iš pagrindinių sąlygų.

Norėdami tai pasiekti turėtume prieglobsčio paprašiusiems žmonėms suteikti galimybę patekti į darbo rinką, nes tai – geriausias būdas užtikrinti prieglobsčio prašytojui savarankiškumą. Taip išvengiama ir socialinės izoliacijos, o prieglobsčio prašytojui padedama geriau susipažinti su priimančiosios šalies kultūra. Prieglobsčio paprašiusiems žmonėms turėtų būti užtikrinama galimybė gauti visapusišką procedūrinę pagalbą, įskaitant teisę į aukštos kokybės teisinę pagalbą, kad jiems būtų lengviau suprasti savo teises.

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, sistema „Eurodac“ naudojama prieglobsčio prašytojų pirštų atspaudams rinkti. Nors pripažįstame, kad bandoma tobulinti ankstesnę sistemos „Eurodac“ veikimo struktūrą, vis dar turime abejonų dviem pagrindiniais klausimais: pirmiausia, dėl žmonių, atvykstančių į Europą siekiant geresnės ateities, pagrindinių teisių laikymosi, nes tai iš esmės yra „Europos policijos duomenys“ – mes su tuo kategoriškai nesutinkame. Antra, ar tvirtinamose priemonėse laikomasi pagrindinių pačios Europos Sąjungos principų, pavyzdžiui, asmens duomenų apsaugos, ir ar numatytos priemonės atitinka proporcingumo principą. Mes nesutinkame, kad būtų imami keturiolikose metų vaikų pirštų atspaudai.

Siūlomomis priemonėmis, su kuriomis mes nesutinkame, prieglobsčio prašytojams užkertamas kelias kitoje valstybėje prašyti antros galimybės, jeigu pirmojoje valstybėje jų prašymas atmetamas – ir tai daroma dabar, kai žinome, kad prieglobsčio procedūros visada yra šiek tiek subjektyvios ir gali būti nepalankios asmeniui, kuris jau ir taip nukentėjo.

Kadangi tai paskutinė mano kalba šiame Parlamente, norėčiau jums, visiems kolegoms ir darbuotojams padėkoti už bendradarbiavimą.

Catherine Boursier (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, gerb. J. Barrotai, ponios ir ponai, aš irgi džiaugiuosi galėdama pateikti nuomonę tokiu svarbiu diskusijų klausimu kaip prieglobsčio paketas, ypač priešpaskutinę Parlamento kadencijos dieną.

Nors patvirtintas pirmasis Europos prieglobsčio sistemos etapas, imdamiesi įvairių veiksmų sužinojome, kad valstybėse narėse tebesama skirtumų pripažįstant pabėgėlio statusą.

Nepaisydami didelės direktyvoje įtvirtintos pažangos priėmimo sąlygų klausimu, kaip minėjo mano kolegė R. Lefrançois, kurios pastabas visiškai palaikau, turime pripažinti, kad valstybės narės šiuo aspektu vis dar turi per daug veiksmų laisvės. Todėl irgi primygtinai reikalaučiau, kad šioje srityje – pirmiausia šioje srityje – būtų rastas būdas taikyti Europos solidarumo principą.

Galiausiai labiau negu kada nors anksčiau noriu pažymėti, kad prieglobsčio prašytojai ir asmenys, kuriems būtina tarptautinė apsauga, yra pažeidžiami ir jiems turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Tai pirmiausia reiškia, kad jie neturėtų būti laikomi sulaikyti.

Diskusija dėl Grąžinimo direktyvos baigta; sutarėme visi. Nėra reikalo aptariant prieglobstį grįžti prie tos diskusijos.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems ir pirmiausia dar kartą padėkoti pranešėjams. Pateiksiu tik vieną ar dvi pastabas, pirmiausia dėl kalbos, ypač skirtas R. Lefrançois. Turiu pasakyti, kad Komisija buvo nuomonės, jog siūlant, kad prieglobsčio prašytojus būtų privaloma informuoti kalba, kurią jie, tikėtina, supranta, sukurta gera pusiausvyra. Šios priemonės tikslas – sudaryti sąlygas, kad prieglobsčio prašytojams būtų suteikta deramos informacijos ir kad būtų įmanoma kovoti su galimu kai kurių prieglobsčio prašytojų piktnaudžiavimu.

Dabar norėčiau padėkoti Parlamentui. Vis dėlto pirmiausia leiskite pareikšti nuostabą dėl H. Pirkerio kalbos. Pone H. Pirkeri, negaliu jums leisti iškraipyti Komisijos pasiūlymo. Girdėdamas Jus sakant, kad Dublino reglamento pakeitimais gali būti skatinama manipuliuoti prieglobsčiu, negaliu leisti taip manyti, tai neįmanoma ir netiesa. Komisijos pasiūlyme nekeičiami principai, kuriais grindžiama Dublino sistema. Prieglobsčio prašytojai negalės pasirinkti prieglobsčio valstybės, nors tiesa, kad atsakinga valstybė bus nustatoma pagal objektyvius kriterijus, tačiau atsižvelgiant į humaniškesnius argumentus, ypač į šeimos susijungimą.

Negaliu patikėti, kad, būdamas Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos narys, Jūs neatsižvelgiate į šią šeimos susijungimo problemą. Negaliu Jums leisti iškraipyti šio pasiūlymo. Komisija irgi suinteresuota sukurti aiškias garantijas, kad sistema nebūtų piktnaudžiaujama. Be kitų dalykų, mes įtraukėme sistemą pažeidžiamiems asmenims nustatyti. Akivaizdu, kad valstybės narės turi užtikrinti sąžiningą, darnų mūsų pasiūlytų principų įgyvendinimą.

Taip pat ponui J. Bloklandui pasakyčiau, kad svarbu agentūros „Frontex“ misijų nepainioti su paramos biuro misijomis. Tai skirtingos misijos, kurioms reikia skirtingų gebėjimų, jeigu tikrai norime, kad prieglobsčio prašymai Europoje būtų nagrinėjami kaip dera, kruopščiai ir humaniškai.

Netikiu, kad Europos Parlamentas, remdamasis pranešėjų užbaigtu darbu, negali rasti plataus sutarimo. Žinoma, jūs priklausote skirtingoms politinėms šeimoms, jums opūs skirtingi politiniai ir filosofiniai klausimai, bet nepamirškime, kad šioje srityje Europa, kurioje buvo persekiojimo atvejų ir kartais persekiojamųjų gyvybei kildavo didelis pavojus, nėra pavyzdys. Tai – ne idealistinis pamokslas; kalbama apie ištikimybę mūsų vertybėms. Tai sakau primygtinai. Man reikia plačios Europos Parlamento paramos.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Gerb. pirmininke, pateikdamas galutines pastabas norėčiau pabrėžti, kad Taryba palankiai vertina Parlamento norą daryti ankstyvą pažangą šių svarbių dokumentų klausimu, ir tai, kad Parlamentas pripažįsta, kaip svarbu, kad tinkamai veiktų bendra Europos prieglobsčio sistema.

Galiu patikinti, kad Taryba dabar atidžiai svarstys Parlamento poziciją dėl šių pasiūlymų – darbas vyksta atitinkamuose Tarybos organuose. Pirmiausia Taryba išsamiai išnagrinės Parlamento pakeitimus ir nustatys, ar įmanoma susitarti dėl pasiūlymų, su kuriais dirbant padaryta daugiausia pažangos.

Taip pat leiskite pateikti pastabą dėl solidarumo principo. Keletas gerbiamų narių teisingai pažymi, kad kai kurių valstybių narių prieglobsčio sistemoms dėl jų geografinės ir demografinės padėties iš tikrųjų daromas ypatingas spaudimas.

Todėl Europos Vadovų Taryba 2008 m. rudenį priimtame Europos imigracijos ir prieglobsčio pakte pabrėžė solidarumo principą. Pakte aiškiai raginama savanoriškai ir koordinuotai reikšti solidarumą stengiantis geriau paskirstyti tarptautinės apsaugos naudos gavėjus ir priėmus teisės aktus, pvz., pagal programą „Solidarumas ir migracijos šrautų valdymas“, taip pat numatoma finansuoti veiklą, kurioje valstybės narės gali dalyvauti, šiuo atveju – irgi savanoriškai.

Pažymėtina, kad Europos prieglobsčio paramos biuras, padėdamas keistis informacija apie šiuos Bendrijos vidaus perkėlimus, gali padėti juos vykdyti. Be to, biuras gali padėti koordinuoti kitų valstybių narių pareigūnų dislokavimą į valstybes nares, patiriančias ypatingą spaudimą. Vis dėlto šis reglamentas negali būti teisinis pagrindas Bendrijos vidaus perkėlimo sistemai sukurti.

Leiskite baigiant pasakyti, kad šioje srityje mūsų laukia tolesnis darbas, nes Komisija jau paskelbė ketinimą pateikti daugiau teisėkūros pasiūlymų bendrajai Europos prieglobsčio sistemai užbaigti. Šie pasiūlymai bus susiję su prieglobsčio procedūromis, kvalifikavimo standartais ir prašymą padavusių asmenų kvalifikavimu kaip pabėgėlių, taip pat JT pabėgėlių komiteto saugomų žmonių perkėlimo sistemų kūrimu. Turime kuo greičiau daryti pažangą, kartu užtikrindami, kad dėl tempo neblogėtų kokybė. Esu įsitikinęs, kad dėl šio dalyko galime sutarti visi.

Antonio Masip Hidalgo, *pranešėjas*. – (ES) Komisijos narys J. Barrotai, mano paramą jūs jau užsitikrinote; to, ko prašote šio Parlamento, gavote bent jau iš pranešėjo – nuo pat pirmosios mano pranešimo eilutės. Taip pat norėčiau pasakyti, kad šią popietę dviejose savo kalbose suteikėte mums teisinę, moralinę ir istorinę pamoką.

Vienas iš kalbėjusiųjų minėjo veiksmingą teisinę apsaugą. Akivaizdu, kad veiksminga teisinė apsauga – vienas iš pagrindinių principų. Todėl prašau nustatyti reikalavimą, kad prieglobsčio prašytojai būtų informuojami

ne kokia nors kita kalba, o ta, kurią jie supranta. Jeigu taip nebus, nebus ir veiksmingos teisinės apsaugos, ir prašau to neneigti, nes prieštarausite svarbiausiems teisės principams, kuriuos anksčiau minėjote.

Nicolae Vlad Popa, pranešėjas. – (RO) Mano šalį, Rumuniją, iki 1989 m. valdė totalitarinis komunistų režimas, kurį galėtumėte apibūdinti netgi kaip nusikalstamą. Esant šiam režimui piliečiai gyveno tarsi dideliame kalėjime. Nepaisant to, dešimtys tūkstančių rizikavo gyvybe bėgdami iš šalies ir prašydami politinio prieglobsčio. Pažįstu daugybę tokių žmonių ir žinau, kokia svarbi tarptautinė apsauga, ypač politinio prieglobsčio instituto teikiama apsauga.

Vis dėlto mums gyvybiškai svarbu sugebėti nustatyti tikruosius prieglobsčio prašytojus – tuos, kurių politinio prieglobsčio prašymas iš tikrųjų visiškai pagrįstas. Patobulinę registravimo sistemą šiuos atvejus galime išspręsti neabejotinai daug greičiau. Vis dėlto kartu norėčiau aptarti kitą problemą, susijusią su tinklais, konkrečiai kalbant, prieglobsčio prašytojų gabenimo tinklų nusikalstama veikla. Šie tinklai už prieglobsčio prašytojų gabenimą į Europos Sąjungos valstybes nares gauna didžiules pinigų sumas. Taip pat manau, kad kova su šia nusikalstama veikla turi būti mūsų prioritetas ir jai vykdyti turi būti sukurta strategija.

Jean Lambert, pranešėja. – Gerb. pirmininke, palankiai vertinu šią popietę išgirstą bendrą paramą Europos prieglobsčio paramos biurui ir labai norėčiau padėkoti kolegoms už bendradarbiavimą ir šioje srityje mūsų atliktą darbą.

Tikimės kuo greičiau pasiekti, kad šis biuras veiktų. Jo tikslas, žinoma – gerinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, nes prieglobsčio sistemų įgyvendinimas gerėja praktiškai bendradarbiaujant specialistams mokymo ir kitose srityse. Kai šis pasitikėjimas padidės, galbūt valstybės narės mažiau jaudinsis, kad turi privaloma tvarka bendradarbiauti įsipareigojimams įvykdyti.

Palankiai vertinu aiškią Komisijos nario nuomonę apie skirtingas Prieglobsčio paramos biuro ir agentūros „Frontex“ misijas. Tai labai skirtingi dalykai, jų tikslai skirtingi, nors, žinoma, bendradarbiavimas ir įgyvendinimas yra svarbūs jų aspektai. Vienas iš aptartų aspektų – informacija apie trečiąsias šalis – tarptautinės apsaugos siekiančių asmenų kilmės šalis. Žinoma, vienas iš dalykų, kuriuos spręs Prieglobsčio paramos biuras – kaip iš įvairių šaltinių gauti kuo standartiškesnės informacijos – tokios, kad žmonės būtų labiau linkę tikėti, kad informacija nenaudojama politiniais tikslais.

Manau, kad labai stebėtumės, jeigu viena šalis žmones iš Čėčenijos priimtų kaip pabėgėlius, o kita greta esanti šalis iš Čėčenijos nepriimtų nė vieno. Daugelis manome, kad tai visiškai neįmanoma, jeigu turėsime tą pačią informaciją. Tad pasitikėjimas informacijos kokybe ir tuo, kaip valstybės narės ją naudoja – taip pat labai svarbus būsimo glaudesnio bendradarbiavimo aspektas. Lauksime, kol jis bus įgyvendintas.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, nors ir negaliu pateikti tikrai patenkinamo atsakymo, nenorėčiau palikti S. Busuttilo, kalbėjusių Italijai atstovaujančių narių – M. Borghezio, G. Catanio – ir visų kitų narių iškeltų klausimų neatsakytų; tačiau noriu pasakyti, kad problema, su kuria susiduriame Viduržemio jūros regione, negali būti susijusi vien su Malta ir Italija. Europiečiai tikrai turi sužinoti apie vis tragiškesnę ir sunkesnę čia apibūdintą padėtį.

Aš pats buvau Lampedūzoje ir Maltoje; įvykus pirmajam incidentui, Briuselyje susitikau su abiem ministrais. Ačiū Dievui, sprendimą radome. Vis dėlto birželio mėn. pradžioje vyksiančioje kitoje TVR Taryboje šį klausimą dar kartą iškelsiu kartu su visais vidaus reikalų ministrais.

Malta ir Italijai stengsimės padėti kuo galėdami, tačiau tiesa, kad Europa ir visos valstybės narės turi imtis spręsti problemą, kurios negalima palikti tik dviem valstybėms narėms.

Turime šį klausimą svarstyti; tai – didžiausia varomoji jėga diskusijoje, kuri parodė, kad europiečiams reikia daugiau solidarumo.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Sistema „Eurodac“ yra svarbi duomenų apie tarptautinės apsaugos prašytojus ir imigrantus, sulaikytus už neteisėtą sienos kirtimą arba viršijusius teisėto buvimo valstybės narės teritorijoje laiką, valdymo priemonė.

Pertvarkius „Eurodac“ reglamentą išnyks su teisėkūros nuostatų veiksmingumu susiję sunkumai, pvz., kai kurių valstybių narių vėlavimas nusiųsti pirštų atspaudus į centrinę „Eurodac“ sistemą ar keistis duomenimis apie pripažintus pabėgėlius konkrečioje valstybėje narėje ir netikslus prieigą prie „Eurodac“ duomenų bazės turinčių institucijų paskyrimas.

Manau, kad „Eurodac“ duomenų bazė bus veiksmingiau naudojama tik tada, kai sistemoje „Eurodac“ bus naudojama ta pati techninė platforma kaip ir sistemose SIS II bei VIS. Kad būtų užtikrinta SIS, VIS ir „Eurodac“ sąveika ir mažinamos išlaidos, Biometrinių duomenų tikrinimo sistema joms turi būti viena.

Raginu Komisiją pateikti reikiamus teisėkūros pasiūlymus, kad būtų sukurta už šių trijų IT sistemų valdymą atsakinga agentūra ir šias priemones būtų galima sujungti vienoje vietoje, taip ilguoju laikotarpiu užtikrinant optimalią jų sinergiją ir išvengiant dubliavimosi bei nenuoseklumo.

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Gerb. pirmininke, labai palankiai vertinu Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo idėją, nes padėtis trečiosiose šalyse, ypač Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose, nuolat blogėja. Prieštarauju bet kokiai „Europos tvirtovės“, kuri būtų izoliuota nuo Trečiojo pasaulio problemų, idėjai – daugelį šių problemų tiesiogiai ar netiesiogiai sukėlė buvę kolonizatoriai. Europa negali atsukti nugaros ir nevykdyti išpareigojimų šalims, kurios kažkada buvo beatodairiškai išnaudojamos.

Europos prieglobsčio paramos biuras bendrajai Europos prieglobsčio politikai suteiks koordinuotą pobūdį. Prieglobsčio prašytojų atžvilgiu sutinku su Europos Sąjungos solidarumo principu. Kai kurių valstybių narių sienos yra išorinė Europos Sąjungos siena ir todėl joms nuolat būdingi imigracijos srautai.

Tikėkimės, kad Europos prieglobsčio paramos biuras padės palengvinti atitinkamų valstybių narių našta.

13. Dvišaliai valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimai dėl sektorių klausimų ir dėl sutartinės ir nesutartinės prievolės taikytinos teisės – Valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliai susitarimai dėl teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų atsakomybe ir išlaikymo prievolėmis – ES baudžiamojo teisingumo erdvės raida (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendra diskusija dėl:

– Tadeuszo Zwiefkos pranešimo Teisės reikalų komiteto vardu dėl dvišalių valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl sutartinės ir nesutartinės prievolės taikytinos teisės, dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl sutartinės ir nesutartinės prievolės taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra (COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD)) (A6-0270/2009);

– Gérardo Deprezo pranešimo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų atsakomybe ir išlaikymo prievolėmis, dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma derybų dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir dėl jurisdikcijos, teismo sprendimų ir nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų atsakomybe ir išlaikymo prievolėmis, pripažinimo bei vykdymo ir išlaikymo prievolės taikytinos teisės bei tokių susitarimų sudarymo procedūra (COM(2008)0894 – C6-0035/2009 – 2008/0266(CNS)) (A6-0265/2009); ir

– Marios Grazios Pagano pranešimas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl ES baudžiamosios teisenos erdvės kūrimo, su pasiūlymu dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl ES baudžiamosios teisenos erdvės kūrimo (2009/2012(INI)) (A6-0262/2009).

Tadeusz Zwiefka, pranešėjas. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia norėčiau labai nuoširdžiai padėkoti už sėkmingą bendradarbiavimą su Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešėju G. Deprezu, visais šešėliniais pranešėjais, pirmininkaujančios Čekijos ir Europos Komisijos atstovais. Nepaisant to, kad iš pradžių mūsų derybinės pozicijos nemažai skyrėsi, sugebėjome rasti kompromisą, kuris, tikiuosi, mums leis per pirmąją svarstymą pasiekti sutarimą su Taryba.

Pasiūlyme dėl reglamento nustatoma sistema, kurią taikydamos valstybės narės galės derėtis, persiderėti dėl dvišalių susitarimų su trečiosiomis šalimis teismo bendradarbiavimo civilinėse bei komercinėse bylose srityje ir juos sudaryti. Analogiška sistema numatyta dvišaliams susitarimams jurisdikcijos, sprendimų ir

nutarčių, susijusių su santuoka, tėvų atsakomybe ir išlaikymo prievolėmis, pripažinimo ir vykdymo srityje. Taip reaguojama į praktinę problemą, kilusią Europos Teisingumo Teismui priėmus Nuomonę 1/03 dėl Lugano konvencijos. Nuomonėje nurodyta, kad Bendrijos turi kompetenciją sudaryti išorinius susitarimus remdamosi tais pačiais įgaliojimais, kuriuos įgyvendindamos jos ėmėsi teisinių priemonių teisminio bendradarbiavimo civilinėse bylose klausimais pagal EB sutarties 61 straipsnio c punktą.

Siūlomoje priemonėje nustatoma speciali procedūra. Todėl siūlomos sistemos teisinės struktūros taikymo sritis ir laikas turi būti griežtai apriboti. Pirmoji sąlyga įvykdoma siūlomą reglamentą taikant tik dvišaliams susitarimams jurisdikcijos, sprendimų ir nutarčių civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo srityje. Antroji sąlyga įvykdoma taikant laikino galiojimo išlygą, kuria remiantis pagal šią procedūrą sudarytas susitarimas automatiškai nustoja galioti, kai sudaromas Bendrijų susitarimas su trečiąja šalimi.

Pripažinsiu, manau, kad reikia į teisinę struktūrą įtraukti išorinės kompetencijos įgyvendinimo konkrečių sutartinių ir nesutartinių prievolių, taip pat santuokos teisės nuostatų srityje klausimą. Vis dėlto atrodo, jog reikia aiškiai išdėstyti, kad siūloma sistema bus taikoma ne tik sektorių susitarimams, sudaromiems ribotoje šio pasiūlymo taikymo srityje, bet ir kitiems susitarimams, pvz., dvišaliams susitarimams ir regioniniams tam tikrų valstybių narių ir kaimyninių trečiųjų šalių susitarimams – žinoma, tik labai ribotais atvejais, susijusiais su konkrečiais klausimais, ketinant išspręsti vietos problemas.

Aš skeptiškai vertinau laikino taikymo išlygos pabaigos datą – 2014 m. gruodžio 31 d. Vargu ar verta ją tokią nustatyti, jeigu pagal siūlomą reglamentą Europos Komisija iki 2014 m. sausio 1 d. turi pateikti rezoliucijos taikymo ataskaitą. Be to, derybų dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis procesas dažnai sudėtingas ir ilgokas, valstybėms narėms lieka nedaug laiko pasinaudoti naująja procedūra. Todėl kompromisiniame pasiūlyme numačius, kad reglamentas neteks galios 2019 m. gruodžio 31 d., valstybės narės galės šia procedūra pasinaudoti visapusiškiau ir veiksmingiau.

Nepaisydamas kitokios Europos Komisijos nuomonės, manau, kad reglamento taikymo ataskaitoje Komisija turėtų reglamentą pateikti kitų teisėkūros priemonių, pvz., reglamento „Briuselis I“, fone. Siūloma sistema, apimanti dviejų etapų Komisijos kontrolės funkciją, neabejotinai padės užtikrinti nuoseklumą su *acquis*. Vis dėlto stengiausi pasiekti kuo didesnę siūlomos procedūros lankstumą, sutrumpinti Komisijai reaguoti skirtą laiką ir sumažinti biurokratinę našą. Nė kiek neabejojama Europos Parlamento demokratiniiais įgaliojimais ir vaidmeniu, todėl taip pat primygtinai reikalauju, kad Europos Parlamentas ir valstybės narės gautų informaciją kiekvienu etapu – nuo valstybės narės ketinimo pradėti derybas su trečiąja šalimi iki susitarimo sudarymo.

Norėčiau pabrėžti, kad dvišalių susitarimų su trečiosiomis šalimis sudarymo procedūra teikia mums unikalią galimybę parodyti, kad Europos Sąjunga sugeba išspręsti savo piliečių problemas jiems naudinga linkme – dabartinės ekonomikos krizės ir daugelyje valstybių narių didėjančio euroskepticizmo aplinkybėmis tai labai svarbu. Gerb. pirmininke, apibendrinamas sakau, kad nepaisydami tam tikrų požiūrio skirtumų teisės srityje, turime parodyti pragmatiškumą, žinoma, laikydamiesi *acquis communautaire*.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Gérard Deprez, pranešėjas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, kaip T. Zwiefka ką tik sakė, mes vienu metu aptariame du pranešimus su skirtingomis taikymo sritimis, tačiau jie turi tą patį loginį pagrindą ir jiems taikomos identiškos procedūros.

Pirmasis, kurio pranešėjas T. Zwiefka (norėčiau jam padėkoti už malonų bendravimą ir kantrybę susidūrus su kai kuriais mano reikalavimais), susijęs su pasiūlymu dėl reglamento, kuriam taikoma bendro sprendimo procedūra. Antrasis, kurio pranešėjas esu aš, yra dėl pasiūlymo dėl reglamento, dėl kurio su Europos Parlamentu numatyta tik konsultuotis.

Iš esmės, gerb. Pirmininke, – ir aš su tuo sutinku, – problemos, kurias šiais dviem aktais ketiname išspręsti, yra rimtos ir labai dažnai netgi tragiškos. Kiekvienas girdėjome arba žinome atvejų, kai santuoka su asmeniu iš trečiosios šalies nenusisekė ir tėvas arba – dar dažniau – motina nebeturi teisės matytis su vaikais, kuriuos sutuoktinis išsigabeno į savo kilmės šalį ar kitur, ir kartais negali nustatyti jų buvimo vietos. Tas pat pasakytina apie galimybę gauti išlaikymo mokėjimus.

Akivaizdu, kad šios problemos tikros, rimtos ir tragiškos. Skubiai ir pagrįstai reikia bandyti rasti šios problemos sprendimą, ypač derantis dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis.

Vis dėlto iš kur atsirado šiandien mūsų aptariama problema? Kodėl atsitiko taip, kad šią problemą turi spręsti Europos institucijos? Atsakymas paprastas. Visais šiais klausimais derybos dėl susitarimų su viena arba daugiau trečiųjų šalių priklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai. Išimtinis šių klausimų priklausymas Bendrijos sričiai tiesiogiai patvirtintas Teisingumo Teismo sprendimuose ir teisės tarnybų nuomonėse. Tai reiškia, kad tai, kas atrodo labai paprasta, iš tikrųjų yra šiek tiek sudėtingiau ir opiau. Tad kyla toks klausimas: ar, žinant dabartines Sutartis ir Teisingumo Teismo praktiką, teisiškai įmanoma leisti valstybėms narėms naudotis viena iš išimtinių Bendrijos kompetencijos sričių ir, jeigu įmanoma, kokiomis sąlygomis?

Aš, gerb. pirmininke, nesu puikus teisės specialistas. Aš apskritai nesu teisės specialistas, bet dabartinėse Sutartyse neradau teisinio pagrindo, kuriuo Bendrijai būtų tiesiogiai leidžiama visiškai arba iš dalies perduoti išimtinės kompetencijos sritis valstybėms narėms. Tai reiškia, kad aš labai stebiuosi ir abejoju pačiu mums siūlomos sistemos principu.

Tai pasakęs turiu pripažinti, kad mūsų institucijų teisės tarnybos tam tikras galimybes nurodė. Tai labai aišku. Pavyzdžiui, Komisijos nary, Jūsų institucijos teisės tarnyba, cituoju: „sutinka, kad išimtinėmis tam tikros formos ir turinio aplinkybėmis ir konkrečiomis sąlygomis valstybėms narėms teisiškai įmanoma naudotis išorine Bendrijos kompetencija“. Europos Parlamento teisės tarnybos nuomonė ne tokia konkreti, tačiau ir ji nurodė tam tikrų galimybių.

Būtent šie labai tikslūs ir griežti teisiniai principai yra mano pateiktų pakeitimų ir trišalio dialogo su Taryba bei Komisija pavidalu vykusių derybų, kuriose dalyvavau, pagrindas. Kartoju, labai gerai žinau kai kurių mūsų bendrapiliečių patirtas tragedijas ir esu ryžtingai nusiteikęs labai stengtis jiems padėti. Būtent todėl galiausiai sutikau su kompromisiniu variantu, pasiektu derybomis su Taryba ir Komisija, bet, gerb. pirmininke ir Komisijos nary, noriu labai aiškiai pasakyti, kad išimtinė Bendrijos kompetencija turi tokia ir likti. Valstybės narės neturi priimdamos daugybę nukrypti leidžiančių nuostatų ir plėsdamos šios kompetencijos taikymo sritį galiausiai susigrąžinti tai, kas yra išimtinė Bendrijos kompetencija. Aš nusprendžiau atstovauti šiai pozicijai, ją ginsiu ir ateityje.

Maria Grazia Pagano, pranešėja. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pradėdama norėčiau visiems nuoširdžiai padėkoti, visiems kolegoms nariams ir pareigūnams, padėjusiems tobulinti tekstą, dėl kurio rytoj balsuosime. Esu ypač dėkinga P. Demetriou, nuo kurio puikios rekomendacijos pradėjau rengti savo pranešimą.

Savo darbe visada gerai žinojau, kad reikia tikrai Europos teisinio bendradarbiavimo erdvei sukurti tinkamų gairių, ir tikiuosi, dar daugiau, esu įsitikinusi, kad mano darbas gali būti naudingas pirmininkausiančiai Švedijai, kuriai teks sudėtingas uždavinys – parengti Stokholmo programą.

Rengti tekstą pradėjau nuo dviejų argumentų: pirmasis – tai, kad baudžiamieji procesai turi daug svarbių padarinių pagrindinėms laisvėms – ir nukentėjusiųjų, ir įtariamųjų bei kaltinamųjų. Todėl prioritetas, kurio šis Parlamentas negali nepabrėžti, ir kartu svarbiausia mano pranešimo dalis – dėmesys žmogaus teisių laikymuisi.

Rekomendacijoje daug dėmesio skirta būtent pagrindinių teisių gynimui, ypač aukų apsaugai, sąlygoms kalėjimuose, kalinių teisėms ir procedūrinėms garantijoms, įskaitant teisę sužinoti savo teises ir gauti oficialiai paskirto teisininko pagalbą, teisę į įrodymus, teisę būti informuotam apie kaltinimų pobūdį ir priežastis ir gauti galimybę susipažinti su atitinkamais dokumentais suprantama kalba, atitinkamą teisę į vertėją.

Antrasis argumentas, kuriuo grindžiu savo pranešimą – tai, kad, kaip matėme iš 2007 m. Hagos programos įgyvendinimo ataskaitos, bendradarbiavimo baudžiamosios teisės srityje įgyvendinimo lygis gana žemas, nors kitose srityse, pvz., civilinio bendradarbiavimo, sienų valdymo, imigracijos ir prieglobsčio politikos priemonių, ir užregistruota patenkinamų tendencijų.

Todėl aišku, kad reikia nuveikti šiek tiek daugiau. Dar labai daug trūksta, kad būtų pakankamai taikomas abipusio pripažinimo principas – abipusio bendradarbiavimo pagrindas. Kad galėtume parengti veiksmingiausius sprendimus, turime išsiaiškinti problemos esmę, nustatyti šios apmaudžiai mažos pažangos priežastis.

Manau, kad pagrindinės priežastys – abipusio valstybių sąmoningumo ir pasitikėjimo trūkumas, todėl pranešime pabrėžiu mokymą, analizes, keitimąsi informacija ir gerąja patirtimi.

Kalbėdami apie mokymą būtinai turime įvertinti nemažą pažangą, padarytą pirmiausia dėl mokomojo Europos teisėjų mokymo tinklo darbo. Vis dėlto, mano nuomone, norėdami sukurti tvirtesnę bendrą teismų kultūrą, kurios dar trūksta, turime nuveikti daugiau negu vien išlaikyti dabartinį daugiausia valstybių vidaus lygmens podiplominių studijų mokyklomis grindžiamą mokymo modelį. Todėl aš pabrėžiau, kad reikia

siekti gerai organizuoto, deramai finansuojamo Europos teisėjų ir advokatų mokymo instituto, tačiau nurodžiau, kad reikia vengti betikslinio esamų įstaigų funkcijų dubliavimo, ir pabrėžiau svarbų valstybių narių vidaus mokyklų vaidmenį.

Antra: mums reikia veiksmingesnės visapusiškos teisingumo, teisminių institucijų ir Europos Sąjungos direktyvų įgyvendinimo vertinimo sistemos. Todėl pranešime siūloma įsteigti ekspertų grupę, kuri, taikydama Šengeno tarpusavio vertinimo sistemos modelį, nuolat stebėtų Bendrijos teisės aktų taikymą ir teisingumo kokybę bei veiksmingumą. Jos tikslas – taip pat nustatyti sistemos trūkumus ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose teisėkūros srities trūkumus, kad Europos teisės aktų leidėjams būtų pateikta visa informacija, reikalinga tinkamam politiniam ir reglamentavimo vertinimui atlikti.

Galiausiai, naudojant naujas technologijas, labai svarbias renkant duomenis, įtvirtinamos esamos duomenų bazių sistemos ir informacijos šrautai. Tikiuosi, kad rytoj balsuojant bus pakartoti puikūs Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pasiekti rezultatai.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, žinoma, noriu padėkoti trimis pranešėjams ir pirmiausia noriu kreiptis į T. Zwiefką ir G. Deprezą. Žinoma, Komisija džiaugiasi, kad pasiekta kompromisų. Be to, tiesa, kad nuo vasario mėn. vyko intensyvios derybos ir mes per pirmąją svarstymą pasiekėme susitarimą dėl abiejų 2008 m. pabaigoje Komisijos pateiktų pasiūlymų.

Kaip labai teisingai pabrėžė G. Deprez, tai labai opi sritis visoms institucijoms – Komisijai, Tarybai ir Europos Parlamentui. Visoms suinteresuotosioms šalims dėkoju, kad susitarėme dėl teksto, kuriame, kaip mums atrodo, laikomasi institucinių Komisijos prerogatyvų ir kartu reaguojama į teisėtus valstybių narių ir Parlamento lūkesčius.

Vis dėlto pažymėčiau, kad tai – išimtinė, ribotos taikymo srities ir riboto laiko procedūra ir kad aptariamose srityse visais atvejais reikia toliau laikytis išimtinės Bendrijos kompetencijos. Aš esu labai tvirtos nuomonės šiuo klausimu ir sutinku su tuo, ką sakė G. Deprez, pažymėdamas, kad valstybės narės neturi pasinaudoti šia padėtimi siekdamas atsikovoti tam tikras kompetencijos sritis ir skatinti Komisiją kaip nors atsisakyti minties teikti pasiūlymus.

Manau, kad visi šiuo klausimu visiškai sutariame. Be to, esant šiam lanksčiam reglamentavimui, tais atvejais, kai Bendrija nesinaudos savo kompetencija, valstybės narės turės institucinę sistemą, padedančią piliečiams įgyvendinti teisę į teisingumą trečiosiose šalyse, ypač šeimos teisių srityje. Taip pat tiesa, – T. Zwiefka ir G. Deprez apie tai užsiminė, – kad turime pagalvoti apie skyrybų taisykles, vaikų globą, teises su jais matytis ir išlaikymo prievoles, taip pat apie skaudžius atvejus, kylančius dėl visuotinai šioms sritims taikomų tarptautinio lygmens teisės aktų nebuvimo.

Pasiūlymas dėl sutartinės ir nesutartinės prievolės taikytinos teisės irgi galėtų turėti teigiamą poveikį sprendžiant labai konkrečias, ypatingas problemas, pavyzdžiui, susijusias su kelių ir upių transportu arba prie keleto valstybių sienų esančių oro uostų, pvz., Bazelio–Miulhauzo–Freiburgo, valdymu. Nepaisant to, tai – dar vienas šios institucinės sistemos taikymo atvejis, kuris, dar kartą sakau, turi likti išimtimi.

Bet kuriuo atveju norėčiau padėkoti Teisės reikalų komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešėjams už atliktą darbą ir taip pat dėkoju jiems už supratimą, kuriam vyraujant ši susitarimą pasiekėme prieš pasibaigiant šiai Parlamento kadencijai.

Dabar paminėsiu M. G. Pagano pranešimą, su kuriame išdėstyta požiūriu ir turiniu sutinku. Džiaugiuosi, kad Parlamentas vis aktyviau veikia baudžiamojo teisingumo srityje, ne tik imdamasis teisėkūros veiksmų, bet ir formuodamas Europos baudžiamojo teisingumo erdvės ateitį.

Dėkoju, gerb. M. G. Pagano, kad parėmėte mūsų dabar atliekamą darbą, nes rengiame Stokholmo programą ir skelbsime komunikatą su rekomendacijomis 2010–2014 m. laikotarpiui. Džiaugiuosi, kad Jūsų pranešime visiškai remiamas abipusio pripažinimo principas. Būtent dėl abipusio pripažinimo principo Europos Sąjunga pasiekė daugiausia laimėjimų, įskaitant Europos arešto orderį, ir visa tai yra tikrosios baudžiamojo teisingumo erdvės projektas.

Pranešime taip pat aptariami įgyvendinant abipusio pripažinimo principą kylantys klausimai ir tiesa, kad daugelio dabartinių abipusio pripažinimo principu grindžiamų teisės aktų perkėlimas ir visiškas bei nuoseklus taikymas turi būti stebimas. Vis dėlto taip pat tiesa, kad negali būti abipusio pripažinimo, kol nepadidėjo valstybių narių teisinių institucijų tarpusavio pasitikėjimas. Būtent tai – tikrasis svarbiausias abipusio pripažinimo elementas. Todėl esu dėkingas Europos Parlamentui už raginimą kurti tikrai bendrą teisinę kultūrą, kaip Jūs, gerb. M. G. Pagano, ką tik sakėte.

Jūs teisingai reikalavote, kad būtų plėtojamas teisinių profesijų atstovų mokymas, mokymas pagal europines sistemas, santykiai su Teisingumo Teismu, abipusio pripažinimo teisės aktų taikymas, teisinis bendradarbiavimas ir lyginamoji teisė. Šiuo klausimu visiškai sutinku su tuo, kas išdėstyta Jūsų pranešime, nes manau, kad Stokholmo programoje nurodytas teisėjų mokymas ir valstybių narių keitimasis teisėjais bus svarbiausias elementas kuriant mūsų taip norimos Europos teisingumo erdvės ateitį.

Akivaizdu, kad Teisingumo forumas – įvairių teisininkų organizacijų susitikimo vieta – taip pat bus aktyviai naudojamas informuojant teisininkus apie europinę jų veiklos plotmę ir padedant ES šie teisininkai turės bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas tikras keitimasis gerąja patirtimi.

Komisija taip pat sutinka su pranešime pateiktu siūlymu – ačiū už tai – sudaryti vertinimo sistemą, taikytiną ne tik ES teisės aktų perkėlimui, bet apimsiančią ir bendresnę valstybių narių teisingumo būklę.

Pagal šią sistemą bus vertinamas teisingumo sistemos veiksmingumas, tempas ir gynybos atstovų teisių laikymasis. Šiuo klausimu darbas jau pradėtas plėtojant Nyderlandų teisingumo ministro pateiktą idėją sukurti vertinimo sistemą, skirtą nustatyti, kaip veikia teismų sistema – kaip laikomasi teisinės valstybės principų. Žinoma, sistema bus taikoma naudojant esamas priemones ir turės teikti papildomą politinės kontrolės vertę. Pagal šiuos vertinimus bus galima teikti rekomendacijas.

Be to, Komisija pritaria, kad jos vertinimo sistemose aktyviau dalyvautų Europos Parlamentas. Pone G. Deprezai, tai būtų galimybė įtraukti Parlamentą į ekspertų grupių, kurias sudarysime šiais metais ir kelerius ateinančius metus, darbą.

Be to, minėjote naujojo sprendimo dėl Eurojusto perkėlimą. Šiuo atžvilgiu irgi sutinkame su pranešime siūlomu požiūriu dėl įgyvendinimo plano naudingumo ir ekspertų susitikimų su valstybių narių atstovais. Naująjį sprendimą dėl Eurojusto galėsime greitai įgyvendinti pasitelkdami būtent šiuos dalykus.

Galiausiai pranešime primygtinai reikalaujama, kad teismai naudotųsi naujomis technologijomis. Siekiant panaudoti informacinių ir ryšių technologijų galimybes teisingumo srityje, pradėta įgyvendinti Europos e. teisingumo strategija.

Štai ir viskas, galiu tik padėkoti Europos Parlamentui už darbą ir apmąstymus šioje srityje, kuriais jis su mumis pasidalijo. Taip pat esu įsitikinęs, kad mums kartu pavyks sukurti šią baudžiamojo teisingumo erdvę, šią teisės erdvę, kuri turėtų būti būdinga bendruomenei, kurios piliečiai ne veltui turi teisę į kokybišką teisingumą, nesvarbu, kurioje valstybėje narėje atsidurtų.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Gerb. pirmininke, džiaugiuosi šia galimybe kalbėti apie šiuos tris svarbius teisėkūros pasiūlymus ir esu dėkingas pranešėjams už didelį į juos sudėtą darbą. Pirmiausia norėčiau pateikti pastabų dėl pirmųjų dviejų pasiūlymų, tada pereiti prie trečiojo dėl tolesnės ES baudžiamojo teisingumo plėtotės.

Dviejų T. Zwiefkos ir G. Deprezo pranešimuose aptartų pasiūlymų tikslas – sukurti procedūrą, kurią taikydamos valstybės narės galėtų derėtis dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose aspektų, priklausančių išimtinai Bendrijos kompetencijai, ir šiuos susitarimus sudaryti.

Pirmasis pasiūlymas, kuriam taikoma bendro sprendimo procedūra, apima sutartinėms ir nesutartinėms prievolėms taikytiną teisę. Antrasis, kuriam taikoma konsultavimosi procedūra, apima tam tikrus šeimos teisės klausimus.

Norėčiau pabrėžti, kad dviejų būsimųjų reglamentų nustatoma procedūra sudaryta taip, kad būtų užtikrintas Bendrijos teisės vientisumas. Prieš patvirtindama derybas dėl susitarimo, Komisija patikrins, ar numatomu susitarimu nepanaikinamas Bendrijos teisės aktų galiojimas ir ar jis netrukdo tinkamai veikti jo normomis nustatytai sistemai. Komisija taip pat patikrins, ar numatomu susitarimu netrukdoma Bendrijos numatytai vykdyti išorės santykių politikai.

Praktiškai galima teigti, kad, sudarant sąlygas valstybėms narėms derėtis dėl Bendrijos teisę atitinkančių susitarimų su trečiosiomis šalimis ir juos sudaryti, tam tikra Bendrijos teisės veikimo sritis išplečiama į šalis, esančias už Europos Sąjungos ribų.

Abiem pasiūlymais nustatoma procedūra pirmiausia bus taikoma deryboms dėl dvišalių valstybės narės ir trečiųjų šalių susitarimų ir jų sudarymui. Vis dėlto tam tikrais atvejais ji bus taikoma ir deryboms dėl daugiau negu vienos valstybės narės ir (arba) daugiau negu vienos trečiosios šalies regioninių susitarimų ir jų sudarymui. Kalbant apie regioninius susitarimus, šeimos teisės pasiūlyme nustatoma procedūra bus taikoma dviejų jau esamų šiaurės valstybių konvencijų daliniam keitimui arba naujoms deryboms dėl jų. Į pasiūlymo dėl taikytinos

teisės taikymo sritį praktiškai pateks labai nedaug regioninių susitarimų. Jie galėtų apimti, pavyzdžiui, pasienio vietovėje esančio oro uosto, dviejų ar daugiau šalių bendrų vandens kelių ar tarpvalstybinių tiltų bei tunelių eksploatavimą.

Abiem pasiūlymais nustatoma procedūra grindžiama dideliu valstybių narių ir Komisijos pasitikėjimu ir bendradarbiavimu. Numatyta sistema, kaip bus elgiama atvejais, kai Komisija, remdamasi savo vertinimu, padarys išvadą, kad derybos dėl susitarimo arba jo sudarymas neturėtų būti patvirtintas. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė ir Komisija pradės diskusijas bendram sprendimui rasti.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė Tarybos vardu viliasi ir tikisi, kad sutarimą dėl pasiūlymo dėl taikytinos teisės bus galima pasiekti per pirmąją svarstymą. Jau įvyko konstruktyvios Europos Parlamento, Komisijos ir Tarybos derybos, per kurias visos trys institucijos kartu sugebėjo išspręsti nemažai sudėtingų klausimų.

Kadangi didžioji pasiūlymo dėl taikytinos teisės dalis yra identiška pasiūlymui dėl šeimos teisės, nereikia nė sakyti, kad pirmojo pasiūlymo pakeitimai perkelti į antrąjį pasiūlymą, nors jam ir netaikoma bendro sprendimo procedūra. Siekiant geros teisėkūros labai pageidautina išlaikyti abiejų tekstų lygiagretumą.

Baigdamas norėčiau pateikti keletą pastabų dėl Parlamento rekomendacijos dėl ES baudžiamosios teisenos erdvės kūrimo – M. G. Pagano pranešimo tema.

Taryba labai pritaria, kad abipusis pripažinimas svarbus kaip vienas iš ES teisminio bendradarbiavimo ramsčių. Manome, kad jis turėtų būti išplėstas ateityje priimant kitas teisines priemones ir naudojamas visapusiškiau – veiksmingiau įgyvendinant iki šiol priimtas abipusio pripažinimo priemones.

Šioje srityje Taryba norėtų atkreipti Parlamento dėmesį, kad ji dabar baigia ketvirtąjį Europos arešto orderio ir sulaikytųjų perdavimo iš vienos valstybės į kitą procedūrų įgyvendinimo tarpusavio vertinimo etapą.

Šio tarpusavio vertinimo srityje ekspertai taip pat tiria Europos arešto orderio bei paties abipusio pripažinimo principo ir proporcingumo principo sąveikos aspektus. Vis dėlto proporcingumo principas turi būti derinamas su kitu Parlamentui ne mažiau svarbiu principu – subsidiarumo principu. Tikrovė tokia, kad įvairių valstybių narių teisminės institucijos skirtingai vertina tai, kas yra sunkus nusikaltimas.

Taryba siekia toliau dirbti su Parlamentu ir Komisija kuriant ES politikos priemonių ir teisės aktų horizontalaus nuolatinio vertinimo ir įgyvendinimo sistemą.

Teisėjų mokymo klausimu Taryba pritaria Parlamento nuomonei, kad reikia skatinti tikrąją ES teisminę kultūrą, *inter alia*, skatinant tiesioginius įvairių valstybių narių teisėjų, prokurorų ir teismų darbuotojų mainus, taip pat aktyviai plėtoti Europos teisėjų mokymo tinklą.

Taryba taip pat pritaria Parlamento požiūriui, kad reikia sklandžiai ir veiksmingai įgyvendinti naujuosius sprendimus dėl Eurojusto ir Europolio.

Apibendrinamas norėčiau padėkoti Parlamentui už didelį ir išsamų darbą, tapusį trimis šią popietę mūsų nagrinėjamais pranešimais.

Gérard Deprez, Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas. – (FR) Gerb. pirmininke, tikrai ne Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, o labiau savo frakcijos vardu norėčiau pasinaudodamas šia trumpa proga pareikšti itin teigiamą savo reakciją į M. G. Pagano pranešimą. Sveikinu parengus pranešimą, gerb. M. G. Pagano. Manau, kad rengdama šį pranešimą sudarėte itin išsamų sąrašą, kuris, gerb. Komisijos nary, turėtų būti įtrauktas į Stokholmo programą, kurią, žinau, Komisija aktyviai rengia.

Be to, kas jau pasakyta apie teisėjų mokymo vertinimo svarbą, leiskite pabrėžti du aspektus, labai svarbius nagrinėjant abipusio pasitikėjimo klausimą ir ateityje galinčius tapti abipusio pripažinimo pagrindu. Pirmiausia, teismų nepriklausomumas. Dabar kai kurios ES valstybės narės neturi nuo politinės valdžios ar kitų valdžios institucijų nepriklausomų teismų. Tai skandalas ir jis turi būti baigtas.

Antra, procedūrinės garantijos. Kol negalime būti tikri, kad kai kuriose šalyse tam tikrų nusikaltimų padarymu įtariamai ar kaltinami žmonės turi procedūrinės garantijas, panašias į teikiamas kitose šalyse, bus sudėtinga užsitikrinti platų pritarimą abipusio pripažinimo principui. Tai – vienas iš pagrindinių aspektų, kurį norėjau pristatyti šioje diskusijoje. Sveikinu, M. G. Pagano.

Csaba Sógor, PPE-DE frakcijos vardu. – (HU) Po Antrojo pasaulinio karo nubrėžtos valstybių sienos padalijo bendruomenes ir šeimas. Norėčiau pateikti pavyzdį, labai artimą mums čia, Europoje. Szelmenc kadaise

buvo Vengrijos dalis. Nepaisant to, dabar viena jo dalis, Nagyszelmenc, yra Europos Sąjungos valstybės narė Slovakijos teritorijoje, o kita dalis, Kisszelmenc, yra Ukrainoje.

Iki 2005 m. gruodžio 23 d. tarp abiejų kaimų nebuvo netgi pasienio punkto. Šešiasdešimt metų tėvai, vaikai ir giminaičiai gyveno visiškai atskirti vienas nuo kito ir negalėjo susitikti dešimtmečiais. Atidarydama pasienio punktą, ES suteikė jiems nekantriai lauktą galimybę rasti išeitį iš šios padėties. Ką tik minėtas pavyzdys – tik vienas iš daugelio šimtų ar tūkstančių ir kartu tvirtas argumentas, kodėl dabar aptariame šį pranešimą.

Reglamento projekte numatyta jurisdikcijos nustatymo procedūra, taikytina tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių santuokos, tėvų atsakomybės ir išlaikymo prievolių klausimais. Reglamentas nebus viršesnis už kitus Bendrijos teisės aktus, o bus taikomas tik tada, kai atitinkama valstybė narė įrodys, kad esama konkretaus intereso pasirašyti dvišalį sektorinį susitarimą su trečiąja šalimi ir tas interesas grindžiamas ekonominiais, geografiniais, kultūriniais ar istoriniais santykiais, ypač tarp valstybės narės ir atitinkamos trečiosios šalies. Kartu Komisija teigia, kad siūlomas susitarimas turi labai nedaug įtakos vienodam ir nuosekliam esamų Bendrijos reglamentų taikymui ir minėtųjų reglamentų pagrindu įgyvendintos sistemos veikimui.

Norėčiau padėkoti pranešėjui G. Deprezui už tai, kad jis ėmėsi šios svarbios temos, darančios įtaką ES viduje ir už jos ribų gyvenančių piliečių gyvenimui, ypač todėl, kad šiuo dokumentu pasiekama teisinės Bendrijos institucijų jurisdikcijos ir valstybių vidaus jurisdikcijos pusiausvyra.

Manuel Medina Ortega, PSE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, manau, kad Komisijos mums pateikti pasiūlymai dėl reglamentų yra svarbūs ir reikalingi, mums Europos Parlamente taip pat svarbu ir reikalinga primygtinai reikalauti laikytis principo, kurio laikytis reikalavo abu pranešėjai, T. Zwiefka ir G. Deprez – Bendrijos kompetencijos principo.

Tai – Bendrijos kompetencijos klausimas ir dėl praktinių priežasčių patartina tam tikras atsakomybės sritis palikti valstybėms narėms, bet, kaip teigė J. Barrot, reikėtų apriboti jų taikymo sritį ir laiką. Nėra galimybės atsisakyti taikyti Bendrijos kompetenciją ir nei Taryba, nei Komisija, nei Parlamentas neturi teisių šias Bendrijos kompetencijos sritis panaikinti.

Dabar, kai nustatyta ši išimtinė procedūra, manau, kad dėl pakeitimų, dėl kurių diskutavome, kuriuos pateikėme ir kuriuos, tikiuosi, Parlamentas rytoj patvirtins, bus įmanoma šį priemonių paketą priimti per pirmąjį svarstymą. Taip pat tikiuosi, jog Komisija užtikrins, kad kitu ir tolesniais etapais galėtume daryti pažangą kuriant tikrąją Europos privatinės teisės sistemą. Kaip nurodė, pavyzdžiui, C. Sógor pirmiau pasakysite kalboje, to reikia vis labiau. Kalbame apie problemas, turinčias labai tiesioginį poveikį žmonėms, ir, jeigu sugebėsime jų problemas išspręsti, žmonės suvoks, kad Europos Sąjunga savo funkciją atlieka.

Galiausiai, gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti savo kolegas narius, G. Deprezą ir T. Zwiefką ir padėkoti Komisijai bei Tarybai už norą su mumis bendradarbiauti šiuo klausimu.

Sarah Ludford, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti M. G. Pagano už puikų jos pranešimą ir bendradarbiavimą rengiant kompromisinius pakeitimus, į kuriuos įtraukti, pavyzdžiui, kai kurie mano siūlymai.

Manau, kad Europos Parlamentas užsibrėžia puikų tikslą ateityje sukurti Europos baudžiamojo teisingumo erdvę su dvigubu užmoju – nusikaltėliams įvykdyti teisingumą ir apsaugoti kaltinamųjų bei nukentėjusiųjų teises. Pranešime teisingai pabrėžiami svarbiausi aspektai – poreikis stebėti teisės aktų įgyvendinimą; plėtoti teisėjų, prokurorų ir advokatų mokymą; priimti naujus teisės aktus, kuriais užtikrinama procedūrinė apsauga, kaip pabrėžė G. Deprez.

Europos arešto orderis yra veiksminga priemonė įvykdyti nusikaltėliams teisingumą ir aš labai apgailestauju, kad britų konservatoriai jai nepritarė. Vis dėlto mes ir vyriausybės turime užtikrinti, kad Europos arešto orderiais nebūtų piktnaudžiaujama nereikšmingais klausimais, pvz., norint persekioti žmones, pavogusius kaulę ar nesusimokėjusius viešbučio sąskaitos. Jais taip pat negalima piktnaudžiauti rengiant „žvejybos ekspedicijas“ apklausoms atlikti. Jie turi būti naudojami tik deramoms grąžinimo procedūroms, skirtoms kaltinimams pateikti ir palaikyti.

Europos arešto orderis, kaip sakė kiti, ir visa baudžiamojo teisingumo sistema grindžiama abipusiu pasitikėjimu. Taigi valstybės narės turi parodyti, kad jos nusipelno pasitikėjimo – turi turėti aukštos kokybės teisinės sistemas ir, pavyzdžiui, laikytis Europos žmogaus teisių konvencijos bei Strasbūro teismo sprendimų. Negalime leisti, kad naudojantis Europos arešto orderiais žmonės būtų grąžinami į ES šalį, iš kurios jie būtų nusiųsti į trečiąją šalį kankinti. Jeigu nepaisoma Strasbūro, turi būti taikomos Europos arešto orderioje

numatytos pagrindinių teisių apsaugos sąlygos. Manau, kad ES vyriausybės vengia naikinti didelių teisinių sistemų skirtumus ir sąžiningo teismo užtikrinimo bei žmogaus teisių laikymosi spragas.

Turime stengtis užtikrinti, kad ateityje baudžiamosios teisės aktai būtų geresni. Tikėkimės, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai – džiaugiuosi, kad Čekijos Senatas ją ratifikavo – spaudoje rečiau matysime niekur nevedančius valstybių narių pasiūlymus, kurie, net jeigu patvirtinami, niekada tinkamai neįgyvendinami. Keliaujantiems, kitose šalyse dirbantiems ir verslo subjektus kuriantiems mūsų piliečiams, taip pat žmonėms, priverstiems pasiaiškinti užsienio kalba, itin didelę reikšmę turi ES lygmens teisingumas ir aukšti teisiniai standartai. Pats laikas užtikrinti, kad bet kas, patekęs į kitos valstybės narės baudžiamojo teisingumo sistemą, būtų informuotas apie savo teises ir gautų tinkamą teisinę pagalbą, vertimo žodžiu ir raštu paslaugas.

Galiausiai esu labai nusivylusi, kad Jungtinės Karalystės vyriausybė buvo viena iš tų, kurios blokavo procesinių teisių priemonę. Viliuosi, kad ateityje jie apsigalvos.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iš dalies sutinku su trimis mūsų aptariamais pranešimais.

T. Zwiefkos pranešimu patikėti lengviau, nes jame derybų dėl valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių dvišalių susitarimų dėl sektorių klausimų ir šių susitarimų sudarymo procedūra padaroma vientisesnė ir, į viską atsižvelgiant, skaidresnė.

O dėl G. Deprezo pranešimo, iš esmės sutinku su antrąja jo dalimi, kurioje iš Komisijos reikalaujama nuoseklumo, jeigu ketiname plėtoti Bendrijos teismo bendradarbiavimo sektoriaus išorės ryšių politiką. Vis dėlto, kalbant apie valstybių narių galimybę pačioms sudaryti susitarimus, aš, kaip nacionalistas, žinoma, tuo patenkintas ir tikiuosi, kad šio proceso taikymo sritis ir laikas nebūtinai bus ribojami.

Galiausiai privalau sąžiningai pasakyti, kad turiu tam tikrų abejonių dėl M. G. Pagano parengtos Europos Parlamento rekomendacijos. Aš jai labai dėkingas, kad ji pažymėjo ir palaikė e. teisingumo koncepcijos taikymą, tuo labiau, kad buvau atsakingas už pranešimo rengimą, taip pat esu dėkingas tiems, kurie bendradarbiavo, kad jis pavyktų. Vis dėlto, žinodamas dalykus, susijusius su pagrindinėmis nukentėjusiųjų, įtariamųjų ir kaltinamųjų laisvėmis bei poreikiu plėtoti teisėjų ir kitų sistemos darbuotojų mokymą, turiu pastebėti, kad šioje srityje dar turime daug nuveikti – bent jau mes Italijoje. Be to, jei kalbėtume apie Europos arešto orderį, mano abejonės, tiesą sakant, virsta tikru prieštaravimu. Nepaisant to, dėkoju pranešėjams, kad jie kvalifikuotai ir kruopščiai nagrinėjo šias temas.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, aš irgi norėčiau pasveikinti visus tris pranešėjus – T. Zwiefką, G. Deprezą ir M. G. Pagano. Ypač norėčiau pasveikinti M. G. Pagano už jos, kaip šešėlinės pranešėjos, parengtą pranešimą, jai padėkoti už malonius žodžius ir kartu už artimą bendradarbiavimą su manimi rengiant pranešimą. Taip pat norėčiau pareikšti pasitenkinimą, kad, anot Komisijos nario, Komisija sutinka su beveik visais į šį pranešimą įtrauktais aspektais. Aš visiškai pritariu M. G. Pagano pranešimui ir, žinoma, viskam, ką ji šiandien pasakė Parlamente.

Komisijos nary, praėjo dešimt metų nuo to laiko, kai Europos Vadovų Taryba Tampereje paskelbė, kad patvirtino strateginį tikslą sukurti Europos Sąjungos laisvės, teisingumo ir saugumo erdvę, praėjo dešimt metų nuo paskelbimo, kad teismo bendradarbiavimo pagrindas yra abipusis aukščiausiųjų teismų sprendimų pripažinimas ir pasitikėjimas jais. Turiu pasakyti, kad šia linkme nuveikta mažai.

Taigi, civilinės teisės atveju keletas temų buvo remiamos, tačiau baudžiamosios teisės srityje niekas beveik nepajudėjo iš vietos. Tikimės, kad patvirtinus Lisabonos sutartį šia linkme bus padaryta daugiau pažangos.

Komisijos nary, net ir šis pasiūlymas dėl būtinųjų procesinių apsaugos sąlygų nebuvo toliau plėtojamas ir mes prašome, – šis prašymas skirtas ir Tarybai, – kad jūs jį plėtotumėte. Baigdamas noriu pasakyti, kad, žinoma, teismo sistemos skiriasi, bet esama ir galimybių jas derinti. Būtent todėl reikia įgyvendinti rekomendaciją sudaryti ekspertų komitetą, kuris išnagrinėtų visus teisės aktų skirtumus bei panašumus, pateiktų mums konkrečias ekspertų rekomendacijas dėl mūsų teisės aktų derinimo, ir tada atsirastų abipusis pasitikėjimas teismų sistemomis.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, civilinės teisės srityje, be *acquis communautaire*, esama nemažai dvišalių susitarimų, kuriuos valstybės narės sudarė su trečiosiomis šalimis. Remiantis EB sutarties 307 straipsniu, valstybės narės privalo panaikinti visas su *acquis* nesuderinamas šių susitarimų nuostatas.

2006 m. vasario mėn. Nuomonėje 1/03 Teisingumo Teismas teigė, kad Bendrija įgijo išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus su trečiosiomis šalimis dėl jurisdikcijos ir sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo. Tada kyla klausimas, ar visi esami ar siūlomi dvišaliai susitarimai su šiomis šalimis šiais klausimais turėtų būti pakeičiami Bendrijos susitarimais. Ar valstybės narės turėtų ir toliau turėti teisę sudaryti šiuos susitarimus, kai nesama Bendrijos intereso?

Vis dėlto šiai procedūrai – taisyklės išimčiai – turi būti taikomos labai konkrečiai suformuluotos sąlygos, susijusios su sistemos taikymo sritimi ir galiojimo laiku. Todėl svarbu, kad Komisija parengtų strategiją ir nustatytų prioritetus, nepamiršdama plėtoti Bendrijos teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose išorės ryšių politiką.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, kalbėsiu trumpai, nes galiu tik išreikšti pasitenkinimą, kad Parlamentas padėjo surinkti daugiau informacijos apie šią teisę, teisingumo, saugumo ir laisvės erdvę, kurią norime sukurti Europos Sąjungoje; pritariu viskam, kas pasakyta, ypač dėl abipusio pripažinimo principo, nuo kurio turime grįžti prie abipusio teisėjų pasitikėjimo.

Kaip labai gerai paaiškinta, tiesa, kad esama galimybių derinti teismines sistemas, ir pirmiausia tai reikėtų oficialiai įtvirtinti būtinosiomis baudžiamojo proceso procedūromis. Tikrai manau, kad taip įtvirtinamas geras Stokholmo programos pagrindas ir norėčiau Parlamentui už tai padėkoti.

Dėl likusių aspektų galiu patvirtinti, kad tikrai bus įmanoma rasti institucinę dvišalių susitarimų sistemą, tačiau Bendrija ir Komisija turi turėti išimtinę kompetenciją. Tai viskas, ką galiu pasakyti. Nebenoriu dar labiau pratęsti šių diskusijų. Dar galima daug ką pasakyti.

Pirmiausia esu dėkingas Parlamentui ir turiu pasakyti, – nes nebeturėsiu galimybės kalbėti dar kartą, – kad mano, kaip Komisijos nario, patirtis mane gerokai praturtino, nes tikrai manau, kad geras Komisijos ir Europos Parlamento aljansas – atsiprašau pirmininkaujančios valstybės, bet turiu tai pažymėti, nes tai tiesa – dažnai gali išryškinti ir skatinti bendrąjį Europos interesą.

Nepaisant to, žinoma, esu dėkingas pirmininkaujančiai valstybei už paramą. Turi būti palaikoma visų trijų institucijų sinergija; tačiau mano padėka adresuota Europos Parlamentui, kuris šį vakarą dar kartą mums pateikė labai gerą pranešimą. Dėkoju, M. G. Pagano.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Gerb. pirmininke, šios diskusijos buvo labai įdomios ir atrodo, jog labai nedaug trūksta, kad sutarimą dėl pasiūlymo dėl taikytinos teisės pasiektume per pirmąją svarstymą. Leiskite pasakyti, kad tai – ne tik susitarimas. Tai – sąžiningas susitarimas, kuriame įtvirtinama gera pusiausvyra. Manau, kad tai puikus gero Parlamento, Komisijos ir Tarybos bendradarbiavimo pavyzdys.

Esu įsitikinęs, kad valstybės narės gerai pasinaudos abiem būsimais reglamentais sukurta procedūra, leisiančia jiems numatyti deramą santykių su trečiosiomis šalimis, su kuriomis jie turi ypatingų ryšių, teisinį pagrindą.

Kaip pabrėžiau anksčiau, per pirmąją svarstymą pasiektas sutarimas dėl pasiūlymo dėl taikytinos teisės turi poveikį kitam šeimos teisės sritys pasiūlymui, nes didžioji abiejų tekstų dalis identiška. Todėl, pasiekę sutarimą per pirmąją svarstymą, taip pat pasirengėme greitai patvirtinti kitą pasiūlymą. Tai – ištis pageidautinas žingsnis.

Labai daug valstybių narių dėl, pavyzdžiui, ypatingų istorinių ar socialinių ryšių su trečiosiomis šalimis, itin suinteresuotos turėti galimybę su jomis sudaryti susitarimus šeimos teisės klausimais, pvz., dėl vaikų globos, teisės su jais matytis ir išlaikymo prievolių.

Galiausiai Tarybos vardu norėčiau padėkoti Parlamentui už įkvepiančio užmojo rekomendacijas dėl ES baudžiamosios teisenos erdvės kūrimo, išdėstytas Marios Grazios Pagano pranešime. Norėčiau Parlamentui padėkoti už šias produktyvias diskusijas ir už puikius rezultatus.

Tadeusz Zwiefka, *pranešėjas*. – (PL) Gerb. pirmininke, pradėję šį darbą žinojome, kad vaikstome ant plono ledo. Priemonės, kurias rengėme, buvo išskirtinio pobūdžio ir ypatingos svarbos. Vis dėlto žinojome, kad laikas bėga ir neišvengiamai artėja šios Europos Parlamento kadencijos pabaiga. Galiausiai ir valstybės narės, ir Europos Sąjungos piliečiai tikėjosi, kad bent jau tam tikru tiksliai nurodytu laiku jiems bus padėta išspręsti tokius sudėtingus ir kartu tokius svarbius klausimus.

Tik dėl mūsų valios pasiekti gerą rezultatą, žinoma, visiškai laikantis Bendrijos teisės, dėl mūsų valios sukurti priemonę, tinkamą ES teisės sistemai, ir dėl mūsų noro gerai bendradarbiauti pasiekėme etapą, kuriame šiandien baigiame diskusiją, tikriausiai lemsiančią sėkmę per pirmąją svarstymą.

Todėl dar kartą norėčiau pareikšti nuoširdžią padėką G. Deprezui už jo atkaklias pastangas rūpinantis, kad neperžengtume tam tikrų ribų. Taip pat norėčiau nuoširdžiai padėkoti J. Kohoutui už nepaprastai dinamišką pirmininkaujančios Čekijos atstovų darbą ir Komisijos nariui J. Barrotui už tikrai tobulą Komisijos atstovų bendradarbiavimą. Taip pat norėčiau padėkoti šiandien kalbėjusiems ir visu mūsų darbo laikotarpiu prie galutinės sėkmės prisidėjusiems savo kolegoms nariams ir mūsų bendradarbiams, ypač visiems Teisės reikalų komiteto darbuotojams, galutiniams sėkmingiems rezultatams pasiekti įdėjusiems tikrai daug nuoširdumo ir sunkaus darbo.

Gérard Deprez, *pranešėjas*. – (FR) Gerb. pirmininke, man dviejų minučių nereikės. Atsakydamas į tai, ką supratau kaip Tarybos raginimą ir T. Zwiefkos pageidavimą, manau, kad gerai bendradarbiavome, todėl, kiek tai priklauso nuo manęs, rytoj per pirmąjį svarstymą pasieksime sutarimą. Todėl balsavimo nurodymuose, kuriuos duosiu savo politiniams draugams, jiems patarsiu balsuoti už susitarimo, dėl kurio derėjomes su Taryba ir Komisija, tekstą, beje, nepaisydamas savo asmeninės nuomonės ir patobulinimų, kuriuos būčiau mielai į šį tekstą įtraukęs.

Dabar, gerb. pirmininke, kadangi dar turiu šiek tiek laiko, nebenorėčiau daugiau kalbėti apie mūsų pranešimus, o norėčiau pasakyti ministrui, koks aš patenkintas, kad šiandien Čekijos Senatas pritarė Lisabonos sutarčiai. Manau, kad, nekalbant apie mūsų atliktą darbą, tai yra geros žinios – geriausios šios dienos žinios.

(Plojimai)

Dėkoju visiems dirbusiems šia tema, nes visi žinome, kad aplinkybės nebuvo lengvos. Jūsų šalyje buvo daug tvirto pasipriešinimo. Dėl naujausių politinių įvykių padėtis anaipol netapo lengvesnė ir todėl norėčiau perduoti mūsų dėkingumą jūsų šalies institucijoms ir gyventojams. Šiandien jūs daug nuveikėte Europos idėjos labui!

Maria Grazia Pagano, *pranešėja*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, noriu padėkoti Tarybai už paramą principams ir pirmiausia Komisijos nariui J. Barrotui, jeigu jis leis – su juo labai produktyviai bendradarbiavome ir šio darbo rezultatus vėliau perkėlėme į šiuos rūmus. Taip pat norėčiau nuoširdžiai padėkoti šį pranešimą rengusiems nariams už idėjas ir, žinoma, už visą panaudotą patirtį – pirmiausia P. Demetriou, S. Ludford ir puikiai pasirodžiusiam G. Deprezui.

Norių pasakyti, kad P. Demetriou, S. Ludford ir G. Deprez pataikė kaip pirštu į akį; jie nustatė, koks iššūkis laukia Europos Sąjungos, nes mūsų laukiantys uždaviniai – pasiekti bendrą Europos teisminę kultūrą (žinoma, tai reiškia, kad reikia rimtai kovoti su G. Deprezo paminėtais veiksniais), sukurti nepriklausomą teismų sistemą, suteikti garantijas ir panaikinti įvairių teisminių sistemų neatitiktį. Vis dėlto tikiu, kad nuveikę tokį darbą galime būti optimistai.

Remdamasi savo pačios požiūriu, kuris turėtų sutapti su L. Romagnolio požiūriu, norėčiau jam pasakyti, kad iš esmės vertinant padėtį Italijoje neabejotinai esama pesimizmo, bet turime norėti būti optimistai ir darbas, kurį nuveikėte, bei įnašas į pranešimą, kurį ir Jūs, gerb. L. Romagnoli, padarėte, reiškia, kad kartu mes galime kurti Europos Sąjungą, o Europos Sąjunga yra tikrovė ir mums, italams.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, ketvirtadienį, 12 val.

(Posėdis kelioms akimirkoms sustabdytas)

PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

14. Klausimų valanda (klausimai Tarybai)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B6-0231/2009).

Tarybai pateikti toliau nurodyti klausimai.

Dalyvauja J. Kohout, atstovaujantis Tarybai. Pasinaudodamas galimybe, norėčiau pasidžiaugti šiandien Čekijos Senato priimtu sprendimu, teikiančiu daug vilčių, kad ateityje Lisabonos sutartis bus ratifikuota.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 1, pateikė **Manuel Medina Ortega** (H-0205/09)

Tema: Kūrybos apsauga Europoje

Kadangi Europos kūrybiniais darbams kenkia augantis piratinių kopijų perteklius, kokių priemonių Taryba siūlo imtis, kad būtų suteikta tikra apsauga?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, dėkoju už malonius žodžius, skirtus Čekijai ir Senatui. Mes taip pat labai džiaugiamės, kad žalia šviesa Lisabonos sutarčiai dabar daug stipresnė negu prieš kelias valandas.

Į pirmąjį klausimą norėčiau atsakyti, kad Taryba pritaria gerbiamo nario pareikštam nerimui, kad reikia visapusiškai spręsti piratinio apsaugotų darbų kopijavimo problemą. Šį klausimą ir Europos Parlamentas, ir Taryba įvardijo kaip politinį prioritetą veiksmų, skirtų Europos kūrėjų novatoriškumui ir atitinkamam Europos ekonomikos konkurencingumui saugoti ir skatinti, fone.

Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Direktyvą 2004/48/EB, kuria įgyvendinama intelektinės nuosavybės teisių gynimo Bendrijos sistema, ir dabar rengia šioms teisėms ginti skirtos baudžiamųjų priemonių direktyvos pasiūlymą.

Jau galiojanti teisės aktų sistema valstybėms narėms teikia tvirtą pagrindą kovojant su piratavimu ir kitomis priemonėmis veiksmingai saugoti intelektinės nuosavybės teises. Be to, Europos bendrija ir valstybės narės nuolat dalyvauja derybose, pvz., dėl prekybos susitarimo dėl kovos su prekių klastojimu projekto, kad intelektinės nuosavybės teises būtų galima veiksmingiau apsaugoti tarptautiniu lygmeniu.

2008 m. rugsėjo 25 d. Taryba priėmė rezoliuciją, kurioje nustatomi konkretūs valstybių narių ir Komisijos veiksmai įgyvendinant išsamų Europos kovos su prekių klastojimu ir piratavimu veiksmų planą. Be to, 2008 m. lapkričio mėn. Taryba patvirtino išvadas, kuriomis reaguojama į 2008 m. sausio mėn. Komisijos komunikatą dėl kūrinių platinimo prijungties režimu bendrojoje rinkoje – šiame komunikate, be kitų dalykų, pabrėžiama, kad reikia sudaryti geresnes sąlygas internete pateikti teisėtą autorių teisėmis apsaugotą medžiagą ir tai skatinti kaip veiksmingą kovos su piratavimu priemonę.

Muitų srityje Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1383/2003 dėl muitinės veiksmų, atliekamų su prekėmis, kurios, kaip įtariama, pagamintos pažeidžiant tam tikras intelektinės nuosavybės teises, ir priemonių, kurių turi būti imamosi prekių atžvilgiu nustatant, kad jos pagamintos pažeidžiant tokias teises. Šiuo reglamentu nustatomos sąlygos, kurioms esant muitinė gali įsikišti, kai įtariama, kad prekės pagamintos pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir veiksmai, kurių institucijos turi imtis, kai nustatoma, kad prekės neteisėtos.

Konkretesniu lygmeniu Bendrija, siekdama pagerinti ir palengvinti bendradarbiavimą su trečiųjų šalių muitinėmis, *inter alia*, kovos su suklastotomis ir piratinėmis prekėmis klausimais, sudarė tam tikrus muitinių bendradarbiavimo susitarimus, pvz., neseniai sudarė susitarimą su Kinija. Šie susitarimai yra praktinės Europos bendrijos ir šalių partnerių muitinių bendradarbiavimo priemonės ir metodai. Jie nuolat taikomi ir atnaujinami pagal juos įsteigtuose Jungtiniuose muitinių bendradarbiavimo komitetuose.

Daugiašaliu lygmeniu Taryba aktyviai prisideda prie Pasaulio muitinių organizacijos remiamo darbo.

Galiausiai 2009 m. kovo 16 d. Taryba priėmė rezoliuciją dėl 2009–2012 m. ES kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais muitinės veiksmų plano, išplaukiančią iš minėtosios 2008 m. rugsėjo 25 d. Tarybos rezoliucijos.

Taryba ir toliau nagrinės būsimas iniciatyvas, kuriomis bus siekiama įtvirtinti kovą su klastojimu ir piratavimu, kad teisių turėtojai būtų visapusiškiau apsaugoti. Taryba palankiai vertina visus panašius šiam tikslui pasiekti skirtus Europos Parlamento veiksmus.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, labai dėkoju už atsakymą. Tiesą sakant, manau, kad Taryba tikrai supranta šią problemą, bet šiuo klausimu norėčiau Jūsų, einančio Tarybos Pirmininko pareigas, primygtinai paklausti, ar Taryba žino, kad šiuo metu Europos kultūros produkcijos kiekis mažesnis negu minimalus.

Europos Sąjungos kūrybinių darbų apsaugos teisė yra mažai išsivysčiusios šalies lygio ir todėl mūsų kultūros produkcijos kiekis krinta iki lygio, būdingo mažai išsivysčiusioms šalims. Tai ypač akivaizdu garso ir vaizdo sektoriuje, kur šiuo metu didžioji gamybos dalis vyksta už Europos ribų, daugiausia Jungtinėse Valstijose, nes ta šalis kūrybinius darbus saugo. Jeigu Europa nesaugos kūrybinių darbų, jų neturėsime. Ar Taryba žino, kokia atsakomybė jai dabar tenka?

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Mano klausimas toks: C. Trautmann kompromisinis telekomunikacijų paketo pakeitimas šiandien čia, Parlamente, atmetas balsų dauguma. Tai reiškia, kad ji prezidentui N. Sarkozy suteikė gerą progą įtvirtinti savo „trijų smūgių“ (angl. „three strikes – out“) sprendimą. Kaip pirmininkaujanti Čekija vertina šiandienos balsavimą Parlamente Europos menininkų, norinčių apsaugoti savo teises internete, atžvilgiu?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau tik patikinti gerbiama nari, kad Taryba gerai žino, jog esama plačios veiklos ir kyla tikra grėsmė europiečių ir Europos Sąjungos kultūros gerovei. Manau, kad iš priemonių, kurių Taryba ėmėsi ankstesniais mėnesiais ir metais, sąrašo akivaizdu, kad šie klausimai buvo ir tebėra prioritetas, net ir išsamiaje Europos plane, kuriame nustatyti konkretūs veiklos tikslai, pvz., sukurti Europos prekių klastojimo ir piratavimo stebėsenos centrą. Manau, kad šiomis aplinkybėmis reikėtų pareikšti, jog Taryba suvokia savo atsakomybę, žino rimtą problemos pobūdį ir yra pasiryžusi šiuo klausimu imtis konkrečių veiksmų. Jei kalbėtume apie telekomunikacijų paketą, tai ir anksčiau pirmininkavusi valstybė, ir mes šiam klausimu skyrėme daug energijos. Esame nusivylę, kad visas kompromisinis paketas, įskaitant šią kovos su piratavimu nuostatą, nepatvirtintas. Norėčiau pareikšti viltį, kad suderintas telekomunikacijų paketas galiausiai bus priimtas po kitų procedūrų taikymo. Vis dėlto esu nusivylęs, kad dėl gerbiamo nario minėtų priežasčių paketas šiandien nepriimtas.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 2, pateikė **Gay Mitchell** (H-0207/09)

Tema: Klimato kaita

Kaip, žinodama skeptišką Čekijos prezidento Václavo Klausio nuomonę apie klimato kaitą, Taryba užtikrina, kad būtų laikomasi didžiosios daugumos ES valstybių narių ir piliečių, pritariančių mokslinei tiesai apie žmogaus sukeltą klimato kaitą, nuomonių, ypač rengdamasi Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimui klimato kaitos klausimais ir būsimajam Švedijos pirmininkavimui?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Praėjusį kovo mėn. Taryba ir pavasario Europos Vadovų Taryba toliau derino naują tarptautinių klimato kaitos derybų poziciją, ypač rengdamasi Kopenhagos konferencijai.

Šiame 2009 m. kovo 19–20 d. posėdyje Taryba pabrėžė įsitikinimą, kad ekonomikos krizė ir politinės atsako į ją priemonės teikia galimybę pasiekti reikiamų ekonominių reformų ir kartu paspartinti reformas saugios ir tvarios, mažai anglies junginių išmetančios ir taupiai išteklius naudojančios ekonomikos linkme.

Šių metų kovo mėn. Europos Vadovų Taryboje pirmininkavusios valstybės išvadose teigiama, kad Europos Sąjunga liko įsipareigojusi atlikti pirmaujančią vaidmenį ir šiais metais gruodžio mėn. Kopenhagoje pasiekti pasaulinį išsamų susitarimą dėl klimato, kuris parengtas taip, kad pasaulio atšilimas būtų sumažintas iki mažiau nei 2 Celsijaus.

Šiuo tikslu Europos Vadovų Taryba priminė ES įsipareigojimą išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 30 proc. – tai būtų jos įnašas į šį susitarimą, jeigu kitos išsivysčiusios šalys šį kiekį įsipareigotų sumažinti panašiai ir jeigu pažangos pasiekusios besivystančios šalys deramai prisidėtų pagal savo atsakomybę ir atitinkamus pajėgumus. Europos Vadovų Taryba šiuos klausimus toliau aptars birželio mėn. susitikime.

Avril Doyle (PPE-DE), pavadavo autorių. – Norėčiau pirmininkaujančiai Čekijai padėkoti už pirmininkavimą komitete ir jų nuomos šiuo klausimu.

Kaip prieš tai klausiau vieno iš Jūsų kolegų, ar dabar, kai artėja kritinės reikšmės posėdis – JT bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBBKKK) šalių konferencija COP15 Kopenhagoje, galite mane patikinti, kad Čekijos vyriausybė mus entuziastingai remia, kad būtų pasiektas deramas ir visiškai teisingas pasaulinis susitarimas išmetamųjų anglies junginių kiekiui pasaulio mastu sumažinti?

Pradėdami pirmininkauti turėjote klimato kaitos skeptikų reputaciją. Ar dabar galite patvirtinti, kad „atsivertėte“ ir kad visiškai sutinkate su klimato kaitos ir energetikos teisėkūros paketu, kurį šis Parlamentas praėjusį gruodžio mėn. entuziastingai priėmė?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (CS) Gerb. pirmininke, atsakydamas į klausimą pirmiausia norėčiau pasakyti, kad mes – Čekijos vyriausybė ir pati Čekija – klimato kaitos niekada nevertinome skeptiškai. Nemanau, kad iš to, ką pasakiau savo kalboje apie tam tikrą kovo mėn. Europos Vadovų Taryboje priimtą išvadą, apie tam tikrą ankstesniuose Europos Vadovų Tarybos susitikimuose, kuriuose dalyvavo Čekijos vyriausybė, patvirtintas priemonės ir apie vyriausybės pritarimą šioms išvadoms, galima spręsti, kad kadenciją baigianti vyriausybė arba nauja penktadienį tarnybą pradėsianti vyriausybė kaip nors pakeitė savo nuomos

šiuo klausimu. Šiuo požiūriu galime pasakyti, kad laikysimės ankstesnių sudėčių Tarybos pateikto arba nusibrėžto kurso ir mūsų užmojis – būsimajame birželio mėn. ES aukščiausiojo lygio susitikime ES turi kuo daugiau nuveikti rengdama Europos Vadovų Tarybos įgaliojimus ir derybų planą Kopenhagai, nepaisydama visų su tuo susijusių problemų ir sunkumų. Klausime pajutau užuominą į Čekijos Prezidentą, tačiau galiu Jums kategoriškai ir sąžiningai pasakyti, kad prieš dvi dienas Prahoje buvo surengtas susitikimas su Japonijos atstovais, kuriam ES vardu pirmininkavo prezidentas V. Klaus, ir jeigu išgirdote ką nors, kas neatitinka bendro ES požiūrio į klimato kaitą, mielai prašau man pranešti, nors žinau, kad nieko panašaus nebuvo pasakyta. Todėl ši nerimą laikau suprantamu, tačiau iš esmės nevisiškai pagrįstu, ir, tikiuosi, sugebėjau jį išsklaidyti.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 3, pateikė **Avril Doyle** (H-0210/09)

Tema: Lisabonos sutartis ir Čekijos pirmininkavimas

Ar Taryba galėtų pateikti informacijos, per kiek laiko Čekija galėtų ratifikuoti Lisabonos sutartį?

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (CS) Gerb. pirmininke, šiandien pristatydami mano kalbą padarėte pranešimą, kuriame Čekiją pasveikinote su tuo, kad jos Senatas šiandien aiškia balsų dauguma patvirtino Lisabonos sutartį. Manau, kad šiuo metu tai geriausias atsakymas į pateiktą klausimą.

Avril Doyle (PPE-DE). – Dėkoju Čekijos ministrui ir per jį sveikinu Čekijos Senato vadovą ir visus narius. Dabar ir aukštieji, ir žemieji rūmai balsavo, kad ratifikavimui būtų pritarta.

Galite mane vertinti kaip Airijai atstovaujančią šio Parlamento narę ir sakyti: juokiasi puodas, kad katilas juodas. Mes Airijoje dar turime padaryti savo darbą. Lenkai ir vokiečiai taip pat turi šiek tiek susitvarkyti.

Vis dėlto ar galiu Jūsų paklausti: ar tikėtina, kad Jūsų prezidentas V. Klaus sutiks su aukštųjų ir žemųjų rūmų pageidavimais ir patvirtins arba, tiksliai tariant, pasirašys, kad Lisabonos sutartis gali būti iki galo ratifikuota? Kada jis tai padarys? Dar kartą dėkoju. Džiaugiuosi Jūsų Senato šiandienos darbo rezultatu.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, sveikinu pirmininkaujančią Čekiją su Senato sprendimu. Vis dėlto turiu pasakyti, kad mes Europoje esame nepatenkinti daugeliu Europos Sąjungos institucijų tarpusavio sąveikos sričių ir todėl pastaruosius aštuonis mėnesius derėjomės dėl šios reformų sutarties. Ar būtų įmanoma Čekijoje surengti diskusiją, ką jie iš tikrųjų laiko nerimą keliančiais šios Sutarties aspektais ir kokių alternatyvų prezidentas V. Klaus galėtų pateikti Europos žmonėms dabartiniam nepasitenkinimui, kurį jis taip skambiai pažymi, įveikti, kokius sprendimus jis įsivaizduotų? Dabar viskas, ką žinome – jis nori užkirsti kelią reformai, bet nepateikia jokių pozityviųjų pasiūlymų.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, nors prezidentas V. Klaus vien dėl savo egocentrizmo sugadino nacionalinę savo šalies reputaciją, aš taip pat norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Čekiją ir pasakyti, kad tai buvo aukščiausios klasės pirmininkavimas. Esu patenkintas, kad parlamentinės procedūros požiūriu jis pasibaigė Sutarties ratifikavimu.

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau Jums padėkoti už įvertinimo žodžius ir sveikinimus Senatui patvirtinus Lisabonos sutartį. Prezidentas V. Klaus turi savo nuomonę ir mes Čekijoje jo nuomos gerbiame – jos yra demokratinio nuomonių spektro dalis. Kalbant apie diskusiją dėl Lisabonos sutarties, ji buvo labai intensyvi ir todėl Senatas, ilgai diskutavęs šia tema, Lisabonos sutartį patvirtino tik dabar. Didžioji dalis balsavusiųjų – 54 senatoriai iš aštuoniasdešimt dalyvavusiųjų, įskaitant Pilietinės demokratijos partiją (ODS) (partiją, kurią praeityje įkūrė prezidentas V. Klaus) – pasisakė už Sutartį, ir tai rodo, kad Čekijoje esama „eurorealizmo“, kad labai tvirtai jaučiama bendra atsakomybė už Europą ir ES, taip pat noras tęsti Europos integracijos procesą ir aktyviai jame dalyvauti. Kalbant apie konstitucinę tvarką, pagal kurią Sutartį patvirtinti turi abeji Čekijos Parlamento rūmai, tai iš tikrųjų yra ratifikavimo sąlyga, kurios galutinis akcentas – Prezidento pasirašymas. Šiuo aspektu konstitucijoje galutinių terminų nenustatyta ir nenorėčiau šiuo metu spėlioti, iki kurios datos Sutartį pasirašys Prezidentas. Šis atvejis mums gana naujas, net ir pačioje Čekijoje. Mums dabar nukrito didelė našta ir mes, žinoma, džiaugiamės per daug. Žinoma, rengsime tolesnes konsultacijas ir pokalbius, kad ratifikavimą užbaigtume per kuo trumpesnę laiką.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 4, pateikė **Bernd Posselt** (H-0213/09)

Tema: Kroatija, Makedonija ir Pietryčių Europa

Kaip Taryba vertina tikimybę, kad iki metų pabaigos bus užbaigtos stojimo derybos su Kroatija ir nurodytas galutinis terminas deryboms su Makedonija, taip pat kad bus sukonkretintos perspektyvos į ES įstoti pietryčių Europos valstybėms, įskaitant Kosovą, esantį tarp Kroatijos ir Makedonijos?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, derybose su Kroatija prasidėjo svarbus ir sunkus etapas. Nuo šių derybų pradžios pradėti 22 skyriai, iš kurių septyni laikinai užbaigti. Derybų proceso pabaigos prognozuoti neįmanoma. Kaip žinote, derybų pažangą daugiausia lemia Kroatijos pažanga rengiantis stojimui – vykdant skyrių pradžios ir pabaigos gaires ir atitinkant derybų sistemos reikalavimus, taip pat įvykdant Kroatijos įsipareigojimus pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą.

Rengiantis tolesnei integracijai į Europos Sąjungą taip pat svarbu įgyvendinti pakeistą Stojimo partnerystės programą. Derybų sistemoje ir toliau būtina visapusiškai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai, įskaitant galimybę susipažinti su dokumentais. Šiuo aspektu verta prisiminti, kad Taryba ne kartą teigė, jog remiantis derybų sistema ir Stojimo partnerystės programa turi būti toliau stengiamasi palaikyti gerus santykius su kaimynais – pirmiausia ieškant būdų, kaip išspręsti dvišales problemas su kaimyninėmis šalimis, ypač sienų klausimais.

Pirmininkaujanti Čekija apgailestauja, kad sienų klausimas su Slovėnija daro įtaką Kroatijos stojimo derybų tempui ir daroma pažanga neatitinka anksčiau buvusios. Kaip žinote, pirmininkaujanti Čekija kartu su anksčiau pirmininkavusia ir ateityje pirmininkausiančia valstybėmis ir Komisija daug padėjo, kad pažangos šioje srityje būtų daugiau. Be to, balandžio mėn. Bendrųjų reikalų ir išorės santykių taryba surengė naudingą diskusiją padėčiai įvertinti.

Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos klausimu norėčiau priminti 2005 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos sprendimą suteikti jai šalies kandidatės statusą, pirmiausia atsižvelgiant į stabilizacijos ir asociacijos proceso reikalavimus, narystės ir partnerystės prioritetų įgyvendinimo kriterijus, padarytą didelę pažangą užbaigiant rengti su Ohrido pagrindų susitarimu susijusį įstatyminių pagrindą ir pažangą nuo 2001 m. įgyvendinant Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (įskaitant su prekyba susijusias nuostatas).

2008 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos nuomone, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija galės toliau daryti pažangą rengdamasi narystei ES, jeigu bus įvykdytos 2005 m. Europos Vadovų Tarybos išvadosse numatytos sąlygos, Kopenhagos politiniai kriterijai ir iki šiol dar neįgyvendinti pagrindiniai Stojimo partnerystės prioritetai. Svarbiausias klausimas ir toliau lieka geri santykiai su kaimynais, įskaitant derybomis pasiektą ir abiem pusėms priimtą pagrindinio klausimo sprendimą. Itin svarbu rengti laisvus ir sąžiningus rinkimus. Remiantis išankstiniu ESBO bei Demokratinų institucijų ir žmogaus teisių biuro (ODIHR) rinkimų stebėjimo misijos vertinimu, kovo 22 d. ir balandžio 5 d. rinkimai buvo surengti nuodugniai, atitiko daugumą tarptautinių įsipareigojimų ir standartų.

Tai – svarbus žingsnis pirmyn šalies demokratijos labui. Raginame naują prezidentą ir vyriausybę toliau stengtis siekti šalies pažangos visų piliečių labui, o vyriausybę – susitelkti į reformų darbotvarkę – stiprinti teisinę valstybę, ekonomikos pažangą, kovą su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu.

Kalbant apie kitas Vakarų Balkanų šalis, narystės ES linkme per kelerius pastaruosius metus padaryta didelė pažanga, tačiau ji netolygi ir lieka milžiniškų iššūkių. Taryba pasirengusi remti pastangas juos įveikti, ypač įgyvendindama Stabilizacijos ir asociacijos susitarimus ir teikdama nemažą finansinę paramą. Bendras Vakarų Balkanų Europos perspektyvos pagrindas lieka Stabilizacijos ir asociacijos procesas. Darydamos tvirtą pažangą ekonominių ir politinių reformų srityje ir įgyvendindamos reikiamas sąlygas bei reikalavimus, likusios galimos Vakarų Balkanų kandidatės šalių kandidačių statusą turėtų pasiekti kiekviena pagal savo nuopelnus, o galutinis tikslas turėtų būti narystė ES.

2008 m. gruodžio mėn. narystės paraišką padavė Juodkalnija. Šių metų balandžio 23 d. Taryba paprašė Komisijos parengti nuomonę dėl paraiškos, kad Taryba galėtų priimti tolesnius sprendimus. Balandžio 28 d. ES narystės paraišką padavė Albanija. Kitų šalių paraiškos gali būti gautos vėliau.

Taryba primena Europos Sąjungos norą padėti siekti ekonominio ir politinio Kosovo vystymosi suteikiant aiškią Europos perspektyvą, atitinkančią viso regiono Europos perspektyvą. Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą 2009 m. rudenį pateikti tyrimą, kuriame nagrinėjamos priemonės Kosovo politiniam ir socialiniam ekonominiam vystymuisi skatinti. Taryba įsipareigojusi stiprinti žmonių asmeninius ryšius, pvz., panaikindama reikalavimus turėti vizas, kai bus įgyvendintos vizų tvarkos liberalizavimo veiksmų planuose nustatytos gairės, toliau skatinti studentų ir jaunų specialistų mainus.

Stiprindama atsakomybės principą, ES pabrėžia Vakarų Balkanų šalių regionų tarpusavio bendradarbiavimo ir gerų santykių su kaimynais svarbą. Regionų bendradarbiavimas ir Europos darbotvarkė tarpusavyje susiję. Kuo daugiau Vakarų Balkanų šalys bendradarbiaus tarpusavyje, tuo labiau jos integruosis į Europos darinius. Taip yra todėl, kad regionų bendradarbiavimas prisideda prie bendro tarpusavio supratimo konkrečiame

regione ir padeda rasti bendros svarbos klausimų sprendimus, pvz., energetikos, transporto, prekybos, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, pabėgėlių grąžinimo ir pasienio kontrolės srityse.

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Labai dėkoju už labai gerą ir labai išsamų atsakymą.

Turiu tris labai trumpus papildomus klausimus:

Pirma, ar, Jūsų nuomone, įmanoma, kad pirmininkaujanti Čekija pradės naują skyrių su Kroatija?

Antra, ar šiais metais nurodysite datą Makedonijai?

Trečia, koks laikotarpis vizų apribojimams sušvelninti?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. - (CS) Gerb. pirmininke, atsakau į pirmąjį klausimą dėl derybų proceso pastūmėjimo iš aklavietės. Kaip sakiau savo pradedamojoje kalboje, vienas iš paskutinio Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžio darbotvarkės punktų skirtas būtent šiems klausimams. Tvirtai tikime, kad dabartinio pirmininkavimo laikotarpiu šiuo klausimu bus pasiekta pažangos, taip pat bus pasiektas susitarimas sudaryti geresnes sąlygas baigti derybų skyrius, kurie parengti užbaigimui. Pastūmėti šią padėtį iš aklavietės nuo pat pradžios yra vienas pagrindinių dabar pirmininkaujančios valstybės tikslų. Sprendimas jau įgauna formą ir tikimės, kad jis bus priimtinas visoms suinteresuotosioms šalims ir derybose bus įmanoma pasiekti pažangos.

Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos (FYROM) klausimu derėtų pažymėti, jog šiuo metu nesitikime, kad šio pirmininkavimo laikotarpiu bus nustatyta data ar bus užbaigti kiti konkretūs aspektai. Pirmąjį šių metų pusmetį vizų tvarkos liberalizuoti nenumatome, tačiau manome, kad iki šių metų pabaigos arba kitų metų pradžioje daugelio Vakarų Balkanų šalių, jau beveik atitinkančių arba jau dabar atitinkančių gaires, piliečiai galės iš kai kurių Vakarų Balkanų šalių į Europos Sąjungą keliauti be vizų. Keletą kartų buvo pabrėžta, kad vienas iš mūsų pirmininkavimo prioritetų – suartinti Europos Sąjungos ir Vakarų Balkanų šalis. Šiam tikslui skyrėme daug pastangų ir šiam prioritetui paskutiniaisiais dviem mėnesiais norime skirti ne mažiau, o gal ir daugiau pastangų.

Pirmininkas. - Klausimas Nr. 5, pateikė **Claude Moraes** (H-0215/09)

Tema: Labiausiai pažeidžiamų visuomenės grupių apsauga krizės metu

Kovo 19–20 d. išvadose Europos Vadovų Taryba teigė, kad kovojant su dabartinės ekonomikos krizės socialiniu poveikiu, „itin daug dėmesio turėtų būti skiriama pažeidžiamiausiems asmenims ir naujai atskirties rizikai“.

Kokiais būdais Taryba stengiasi apsaugoti labiausiai pažeidžiamas visuomenės grupes, pvz., naujus migrantus, pagyvenusius žmones, sėslias etnines mažumas, neįgaliuosius ir benamius, kad jie neatsidurtų visuomenės užribyje?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. - Kaip gerai pasakė gerbiamas Parlamento narys, kovo 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime pateiktoje bendroje ataskaitoje dėl socialinės apsaugos ir socialinės aprėpties pabrėžiama, kad reikia deramų socialinės politikos priemonių, kuriomis būtų ne tik mažinamas neigiamas socialinis poveikis pažeidžiamiausiems žmonėms, bet ir švelninamas krizės poveikis visai ekonomikai.

Tai reiškia, kad prireikus turi būti tikslinamos išmokos ir taip užtikrinama tinkama parama jų gavėjams. Pirmiausia reikia įgyvendinti išsamias aktyvios aprėpties strategijas, apimančias ir padedančias suderinti priemones bei visų darbo rinkos dalyvių galimybes gauti kokybiškas paslaugas ir deramas minimalias pajamas.

Reikia tvirtai padėti valstybėms narėms įgyvendinti visapusiškas skurdo ir socialinės vaikų atskirties mažinimo strategijas, įskaitant fiziškai ir finansiškai prieinamą kokybišką vaikų priežiūrą.

Reikia nuolat kovoti su namų neturėjimo reiškiniu – itin rimta atskirties forma, skatinti socialinę migrantų aprėptį ir, pavyzdžiui, šalinti daugialypius romų patiriamus sunkumus, jų pažeidžiamumą socialinei atskirčiai.

Reikia būti budriems, nes gali atsirasti naujų rizikos grupių, pvz., jaunų darbuotojų ir naujų darbo rinkos dalyvių, taip pat naujų rizikos rūšių.

Kalbant apie ypatingą pagyvenusių žmonių, etninių mažumų ir neįgaliųjų padėtį, Taryba jau priėmė teisės aktus šioms ir kitoms pažeidžiamoms grupėms nuo diskriminacijos apsaugoti. Tarybos direktyvoje 2000/78/EB nustatomi vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai ir darbe bei

profesinėje srityje uždraudžiama diskriminacija dėl religijos ar įsitikinimų, amžiaus ar seksualinės orientacijos. Direktyvoje 2000/43/EB daugelyje sričių, įskaitant užimtumą, savarankišką darbą, profesinį mokymą, socialinę apsaugą, švietimą, galimybę gauti prekių ir paslaugų, būstą, gyvenaminas vienodo požiūrio principas asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės.

Be to, Taryba dabar nagrinėja naują Komisijos pasiūlymą, kuriuo siekiama dar labiau išplėsti apsaugą nuo diskriminacijos. Pasiūlymu dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas, apsauga nuo diskriminacijos dėl religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos būtų taikoma ir kitoms nei užimtumas sritims. 2009 m. balandžio 2 d. Europos Parlamentas pagal konsultavimosi procedūrą balsavo už Komisijos pasiūlymą, šiuo metu diskusijos dėl direktyvos projekto vyksta Taryboje.

Leiskite priminti, kad praėjusį pavasarį Taryba ir Parlamentas sėkmingai baigė derybas ir per pirmąjį svarstymą pasiekė susitarimą dėl Komisijos pasiūlymo paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metus (2010 m.). Tuo metu tik nedaugelis iš mūsų galėjome nuspėti artėjančios ekonomikos krizės mastą. Vis dėlto žvelgiant į praeitį aišku, kad Komisija, Taryba ir Parlamentas, susitelkdamieji į skurdo ir socialinės atskirties problemas, buvo visiškai teisūs.

Galiausiai Taryba taip pat nagrinėja pirmininkaujančios Čekijos pateiktą išvadą dėl penkiasdešimties metų ir vyresnio amžiaus kartos moterų ir vyrų vienodų galimybių projektą. Tikimasi, kad šias išvadas Taryba patvirtins birželio mėn. Tai bus dar viena galimybė Tarybai dar kartą patvirtinti įsipareigojimą užtikrinti, kad mūsų pagyvenę piliečiai galėtų gyventi aktyviai ir senti oriai.

Šių metų balandžio mėn. Prahoje surengta dabar ES pirmininkaujančios valstybės globojama Socialinių paslaugų konferencija „Socialinės paslaugos: priemonė darbo jėgai sutelkti ir socialinei sanglaudai stiprinti“. Konferencijoje pabrėžta socialinių paslaugų svarba aktyviai įtraukiant žmones, kuriems gresia socialinė atskirtis ir kurie atskirti nuo darbo rinkos.

Socialinių paslaugų sektorius dėl ekonominių ir demografinių pokyčių tampa svarbi naujų įsidarbinimo galimybių sritis, ypač moterims ir pagyvenusiems darbuotojams, jis taip pat padeda patiems socialinių paslaugų naudotojams išsaugoti savo darbo vietas.

Konferencijoje nurodyti pagrindiniai aspektai, nuo kurių turėtų prasidėti tolesnės visos Europos diskusijos apie socialinių paslaugų vaidmenį visuomenėje. Nors socialinių paslaugų teikimo, kompetencijos sričių pasidalijimo būdai ir finansinio tvarumo samprata įvairiose ES valstybėse narėse skiriasi, dėl socialinių paslaugų vaidmens ir tikslų konferencijos dalyviai plačiai sutarė.

Konferencijos išvadose, kurios bus toliau plėtojamos ir dėl kurių bus deramasi, kad birželio mėn. jas priimtų Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų taryba (EPSCO), pabrėžiamas socialinių paslaugų, kaip būtinos socialinių politikos krypties priemonės, vaidmuo.

Taip pat pabrėžiama, kad socialines paslaugas reikia suvokti ir teikti integruotai, taip pat atsižvelgti į individualius klientų poreikius. Paminėtas svarbus valstybės institucijų vaidmuo užtikrinant socialinių paslaugų kokybę, prieinamumą ir tvarumą, ir teigiama, kad investuoti į socialines paslaugas, ypač per dabartinę finansų ir ekonomikos krizę, apsimoka ir tai gali stiprinti ekonomikos augimo galimybes ir ekonomikos bei visuomenės sanglaudą. Pažymima neoficialios priežiūros svarba ir atrodo, kad vadinamoji bendroji priežiūra – oficialiosios ir neoficialiosios priežiūros derinys – yra optimaliausia ir veiksmingiausia.

Konferencijos išvadose paminėta, kaip svarbu skatinti visą gyvenimą trunkančio mokymosi ir gebėjimų kūrimo sistemą paslaugų kokybei užtikrinti. Galiausiai pabrėžiama socialinių paslaugų naudotojų teisių, orumo apsauga ir specialieji poreikiai, tačiau tai ne mažiau svarbu.

Emine Bozkurt (PSE), pavadavo autorių. – (NL) Gerb. pirmininke, norėčiau nuoširdžiai padėkoti pirmininkaujančiai Čekijai už atsakymą į mano klausimą. Taip pat džiaugiasi girdėdama, kad Jūsų atsakymuose į klausimus apie kovą su didėjančiu pažeidžiamiausių grupių skurdu ir socialine atskirtimi iškili vieta suteikta Kovos su diskriminacija direktyvos išplėtimo ir taikymo prekėms bei paslaugoms klausimui. Leiskite pasakyti, kaip aš tai vertinu.

Mano klausimas Jums toks: ar tai taip pat reiškia, kad tekstą, kurį Parlamentas patvirtino balandžio mėn., pirmininkaujanti Čekija visiškai remia ir kokių praktinių veiksmų Jūs, kaip einantis Pirmininko pareigas asmuo, ėmėtės siekdamas užtikrinti, kad šią direktyvą valstybės narės ir Taryba irgi kuo greičiau priimtų? Labai ačiū.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Aš irgi norėčiau padėkoti už išsamų atsakymą. Socialinės atskirties problema yra labai plati, daugiabriaunė. Ir, mano manymu, dabar daugeliui žmonių tiesiog iškyla išgyvenimo problema. Ar Taryba nesiruošia padidinti pagalbos maistu? Pagalba maistu yra irgi labai svarbus dalykas dabar, kai krizė įsisiautėjo, ir tam, man atrodo, reikėtų skirti daugiau dėmesio.

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (CS) Norėčiau padėkoti už pritarimą mano ankstesniam atsakymui ir mano pastangoms pateikti tikrai išsamų atsakymą į pateiktą klausimą. Dėl papildomo klausimo turiu pasakyti, kad šiuo metu į jį visiškai aiškiai atsakyti negaliu. Vis dėlto reikia pažymėti, kad visi su socialine atskirtimi ir kova su skurdu šiuo krizės laikotarpiu susiję klausimai, įskaitant Jūsų minėtą direktyvą, visiškai suprantama, įtraukti į darbotvarkę ir intensyviai aptariami Tarybos darbo grupėse. Dėl pagalbos maistu gali būti, kad neteisingai supratau klausimo tikslą, bet Taryboje mes pagalbą maistu daugiausia aptariame svarstydami galimybes ją teikti pirmiausia besivystančioms šalims, kitaip tariant, labiausiai nuo ekonomikos ir finansų krizės, taip pat nuo ankstesnės maisto krizės nukentėjusioms šalims. Padėties Europos Sąjungoje požiūriu ši tema neaptariama. Nepaisant to, mes žinome Europos Sąjungos pareigą tiems, kuriems sekasi blogiausiai, ar tiems, kuriems esant dabartinei padėčiai reikia daugiau pagalbos, ir ši tema taip pat bus įtraukta į ministrų, atsakingų už vystomąjį bendradarbiavimą, posėdžio darbotvarkę.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 6, pateikė **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0217/09)**

Tema: Europos užimtumo paktas

Kaip Taryba vertina pasiūlymą priimti Europos užimtumo paktą, kuris galėtų būti svarbi priemonė socialinei sanglaudai išsaugoti, ekonomikos augimui ir atsigavimui nuo pasaulinės krizės poveikio nukentėjusioje Europos Sąjungoje skatinti?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Taryba negavo Komisijos pasiūlymo dėl Europos užimtumo mokesčio. Todėl Taryba gerbiamos narės nurodytais konkrečiais aspektais į pateiktą klausimą atsakyti negali. Nepaisant to, Taryba pritaria gerbiamos narės klausime pareikštam nerimui ir mano, kad nuo pasaulinės krizės poveikio nukentėjusioje Europos Sąjungoje svarbu išsaugoti socialinę sanglaudą ir skatinti ekonomikos augimą ir atsigavimą.

Šiomis aplinkybėmis pirmininkaujanti valstybė norėtų priminti, kad už užimtumo politikos priemonių kūrimą ir įgyvendinimą pirmiausia atsakingos valstybės narės. Vis dėlto Taryba šioms užimtumo politikos priemonėms skiria ypatingą dėmesį, ypač dabar, kai Europa susiduria su finansų ir ekonomikos krize, ir, remdamasi Sutartimi, priima naujas ankstyvo užimtumo gaires.

Šioje srityje pirmininkaujanti valstybė norėtų priminti, kad praėjusių metų gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba nusprendė dėl bendro Europos ekonomikos atkūrimo plano, kuriame, *inter alia*, sprendžiamos dėl finansų krizės kilusios užimtumo problemos. Planą sudaro nedelsiant taikomos 200 mlrd. EUR vertės biudžeto priemonės, apimančios 30 mlrd. EUR vertės Bendrijos priemonės ir 170 mlrd. EUR vertės valstybių narių priemonės.

Europos Vadovų Taryba taip pat pritarė idėjai, kad greitų veiksmų užimtumui remti imtųsi Europos socialinis fondas, ypač pažeidžiamiausių gyventojų grupių labui, pvz., remtų lankstumo ir užimtumo garantijų politikos priemonės, perėjimo iš vieno darbo į kitą laikotarpių palengvinimo politikos priemonės, suteiktų valstybėms narėms galimybę prirėkus iš naujo paskirstyti Europos socialinio fondo išlaidas savo užimtumo strategijoms stiprinti.

Taip pat reikia prisiminti, kad, be Europos socialinio fondo, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas irgi teikia Bendrijos paramą, papildančią valstybių narių veiksmus, taip pat regioninio ir vietos lygmens veiksmus. Šis 2007 m. Tarybos sukurtas fondas sprendžia konkrečias globalizacijos sukeltų Europos masto krizių problemas ir teikia vienkartinę, riboto laikotarpio, individualią paramą tiesiogiai atleistiems darbuotojams.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas netrukus bus persvarstytas ir 2009 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba ragino pasiekti greitą susitarimą. Taryba palankiai vertina susitarimą, kad šis persvarstytas variantas būtų priimtas per pirmąjį svarstymą, ir remiasi šiandienos balsavimu plenariniame posėdyje.

Kovo mėn. Europos Vadovų Taryba taip pat susitarė dėl kai kurių papildomų priemonių, pavyzdžiui: panaikinti kliūtis (ir nesukurti naujų) vidaus rinkai, pasiekti, kad ji visapusiškai veiktų, toliau mažinti administracinę naštą; gerinti svarbiausias pramonės veiklos sąlygas siekiant išlaikyti tvirtą pramoninę bazę, taip pat svarbiausias veiklos sąlygas įmonėms, ypatingą dėmesį skiriant MVĮ ir naujovėms; skatinti verslo subjektų,

mokslinių tyrimų vykdytojų, švietimo ir mokymo atstovų partnerystę; aktyviau investuoti į mokslinius tyrimus, žinias ir švietimą ir gerinti šių investicijų kokybę.

Galiausiai pirmininkaujanti valstybė norėtų priminti, kad jos iniciatyva gegužės 7 d. Prahoje rengiamas aukščiausio lygio susitikimas užimtumo klausimais. Vakar Čekijos ministro pirmininko pavaduotojas Europos reikalams A. Vondra turėjo galimybę šioje plenarinėje sesijoje kalbėti pirmininkaujančios Čekijos vardu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, dėkoju einančiam Tarybos pirmininko pareigas už atsakymą. Mano klausimas tiksliai tos pačios dvasios. Ar nereikėtų visų nuolat vis programuojamų lėšų, ypač dėl krizės, koordinuoti vienu pagrindu, kurį vadinu „susitarimu dėl užimtumo“, kad jos duotų naudos Europos piliečiams, girdintiems apie milijonus eurų, – Jūs minėjote 200 mlrd. EUR sumą, – bet nematantiems, kaip šie pinigai virsta efektyviais veiksmais, suteikiančiais jiems būdą išvengti nedarbo ir skurdo?

Jan Kohout, *einantis Tarybos pirmininko pareigas.* – (CS) Gerb. pirmininke, turiu pasakyti, kad visiškai pritariu tam, kas pasakyta, ir esu įsitikinęs, kad būsimasis aukščiausio lygio susitikimas, „užimtumo susitikimas“ Prahoje, bus dar viena proga parengti ir pateikti iniciatyvų, prie kurių galės grįžti birželio mėn. Europos Vadovų Taryba ir kurios bus skirtos kaip tik temoms, kurias čia aptariame, kitaip tariant, su ekonomikos krizės poveikiu užimtumui susijusiems klausimams.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 7, pateikė **Justas Vincas Paleckis** (H-0219/09)

Tema: Dėl gydymosi svečioje šalyje

Naują pacientų mobilumo direktyva (COM(2008)0414), kurią Europos Parlamentas ketina svarstyti balandžio mėnesį, numatys bendras nuostatas, kaip turėtų vykti paciento gydymo užsienyje kompensavimas. Europarlamentarai siekia ES šalių pacientams suteikti kuo daugiau galimybių gydytis svečioje šalyje (pvz., iš anksto kompensuoti brangias gydymo paslaugas, kad ne tik turtingieji galėtų jomis pasinaudoti), tuo tarpu Europos Taryboje vyrauja pasiūlymai apriboti šias teises ir leisti valstybėms narėms pačioms nuspręsti, kokią savo šalies piliečio gydymą užsienyje ji galėtų kompensuoti.

Kaip Europos Taryba įsivaizduoja šių priešingų EP ir ET pozicijų suderinimą? Kokie, ET nuomone, yra galimi kompromisiniai siūlymai?

Jan Kohout, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – Gerb. pirmininke, pirmininkaujanti Čekija, remdamasi pirmininkavusios Prancūzijos atliktu darbu, aktyviai diskutuoja dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse įgyvendinimo.

Pirmininkaujančios valstybės tikslas – rasti sprendimų, kuriais būtų sukurta teisinga sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse gaunančių pacientų teisių ir valstybių narių pareigų organizuojant ir teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ir medicinos priežiūrą, pusiausvyrą.

Kaip pirmininkaujanti valstybė teigė 2009 m. balandžio 23 d. plenarinėje diskusijoje, į kitas valstybes nares vykstantys pacientai turėtų gauti visą informaciją ir aukštos kokybės sveikatos priežiūrą. Vis dėlto taip pat svarbu užtikrinti, kad direktyva atitiktų aiškumo, teisinio apibrėžtumo ir subsidiarumo principus. Diskusijos Taryboje vis dar vyksta, tad neįmanoma prognozuoti, ar dabartinio Čekijos pirmininkavimo laikotarpiu bus pasiektas politinis sutarimas. Nepaisant to, iš dabartinių diskusijų Taryboje galima numanyti, kad išankstinio patvirtinimo sistema tikriausiai bus taikoma tik tam tikrų rūšių sveikatos priežiūros paslaugoms. Tai bus valstybių narių galimybė, kuria jos galės naudotis arba nesinaudoti. Šią galimybę tam tikromis sąlygomis pripažino ir Europos Teisingumo Teismas.

Taryba taip pat svarsto galimybę bet kokią išankstinio patvirtinimo sistemą papildyti priemonėmis, kuriomis būtų užtikrintas skaidrumas, o pacientai būtų išsamiai informuojami apie savo teises gauti sveikatos priežiūros paslaugas užsienyje.

Vis dėlto direktyvoje nustatomas būtinasis kitoje valstybėje narėje teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų kompensavimo lygis, kurį valstybės narės turi užtikrinti savo pacientams. Tai – ta pati suma, kuri būtų skiriama tam pačiam gydymui paciento valstybėje narėje. Niekas valstybėms narėms neužkerta kelio sveikatos priežiūros paslaugas užsienyje gaunantiems savo pacientams suteikti palankesnės formos kompensaciją, net ir iš anksto. Vis dėlto tai priklauso nuo valstybių narių vidaus politikos.

Nepaisant to, kai asmeniui iš tikrųjų reikia gauti planuotą gydymą kitoje valstybėje narėje ir tam esama objektyvių medicininių priežasčių, jau taikomas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004, pagal kurį pacientas gauna sveikatos priežiūros paslaugas pats nepatirdamas išlaidų.

Remiantis pranešimu, dėl kurio 2009 m. balandžio 24 d. balsuota Parlamento plenariniame posėdyje, išankstinio patvirtinimo sistema, kaip planavimo ir valdymo priemonė, pripažino ir Europos Parlamentas, jei tik ji bus skaidri, prognozuojama, nediskriminacinė ir pacientams bus teikiama aiški informacija.

Taryba kruopščiai išnagrinės visus pakeitimus ir svarstys, kaip į juos atsižvelgti bendrojoje pozicijoje, kad per antrąją svarstymą būtų pasiektas sutarimas.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Dar kartą ačiū už išsamų ir, sakyčiau, viltingą atsakymą. Ir labai gerai, kad suvienodinamos, vis dėlto, sąlygos gauti ir namie, ir užsienyje medicininę pagalbą. Tik, aišku blogai, kad daug kas priklausys nuo piniginės storio. Ir tie pacientai, kurie negalės padengti skirtumo tarp išlaidų namie ir užsienyje, nelabai galės tuo pasinaudoti.

Aš norėčiau paklausti. Perėmus pirmininkavimą iš Prancūzijos, visgi, Čekija yra nauja šalis. Ar buvo kažkokių skirtumų vertinant šią problemą tarp naujųjų ir senųjų valstybių narių?

Jan Kohout, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti už papildomą gerbiamo nario pastabą. Mes tai turime mintyje ir į tai atsižvelgsime. Manau, kad jis įvardijo didelę problemą, bet dabar šio klausimo negalima aiškiai ir paprastai išspręsti. Manau, kad šią problemą Taryba turėtų spręsti tolesnėse diskusijose šiais klausimais.

Pirmininkas. – Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

Klausimai Tarybai baigti.

Parlamento vardu norėčiau padėkoti pirmininkaujantiems Čekijai ir ministrui už bendradarbiavimą.

(Posėdis nutrauktas 20.00 val. ir tęsiamas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: M. A. MARTKŲNEZ MARTKŲNEZ

Pirmininko pavaduotojas

15. Parlamento naujas vaidmuo ir atsakomybė įgyvendinant Lisabonos sutartį – Lisabonos sutarties poveikis Europos Sąjungos institucijų pusiausvyros vystymuisi – Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų santykių plėtojimas pagal Lisabonos sutartį – Lisabonos sutarties finansiniai aspektai – Piliečių iniciatyvos įgyvendinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Posėdį tęsime labai svarbia tema: bendra diskusija dėl Lisabonos sutarties, apimančia šiuos pranešimus:

- J. Leinen'o pranešimą (A6-0145/2009) Konstitucinių reikalų komiteto vardu dėl Parlamento naujo vaidmens ir atsakomybės įgyvendinant Lisabonos sutartį (2008/2063(INI)),

- J. L. Dehaene'o pranešimą (A6-0142/2009) Konstitucinių reikalų komiteto vardu dėl Lisabonos sutarties poveikio Europos Sąjungos institucijų tarpusavio pusiausvyros vystymuisi (2008/2073(INI)),

- E. Broko pranešimą (A6-0133/2009) Konstitucinių reikalų komiteto vardu dėl Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų santykių plėtojimo pagal Lisabonos sutartį (2008/2120(INI)),

- C. Guy-Quint pranešimą (A6-0183/2009) Biudžeto komiteto vardu dėl Lisabonos sutarties finansinių aspektų (2008/2054(INI)), ir

- S. Y. Kaufmann pranešimą (A6-0043/2009) Konstitucinių reikalų komiteto vardu, kuriame prašoma Komisijos pateikti pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl piliečių iniciatyvos įgyvendinimo (2008/2169(INI)).

Kaip matote, tai – penki itin svarbūs pranešimai, kuriuose nagrinėjama labai aktuali tema, taip pat turėtume nepamiršti, kad, kaip žinote, Čekijos Senatas reikiama balsų dauguma Sutartį patvirtino.

Jo Leinen, *pranešėjas*. – (DE) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotojau, ponios ir ponai, paskutinis vakarinis šios kadencijos posėdis skiriamas diskusijai dėl Lisabonos sutarties. Žinome, kad prieš šį posėdį buvo daug vakarinių posėdžių, kuriuose stengėmės, kad Reformų sutartis būtų priimta ir ratifikuota 26 valstybių narių parlamentų.

Norėčiau pasveikinti ir deramai įvertinti Čekijos Senato narius, šiandien aiškia balsų dauguma pareiškusius paramą šiai Sutarčiai. Taip pat norėčiau padėkoti visiems, padėjusiems pašalinti šią kliūtį.

(Plojimai)

Taip, nusiųskime savo plojimus Čekijos Senatui iš Strasbūro į Prahą. Labai džiaugiamės šiais rezultatais.

Labai tikiuosi, kad artėjant metų pabaigai ratifikavimo procedūrą galėsime baigti. Neskačiuokime neišperėtų viščiukų, bet iš visko galima spręsti, kad Sutartį ratifikuos 27 valstybės narės. Todėl Konstitucinių reikalų komitetas, reiškdamas optimistinę nuomonę, buvo teisus. Europos Vadovų Taryba, Komisija ir Europos Parlamentas turi rengtis Sutarties įsigaliojimui. Esu labai patenkintas, kad šis Parlamentas patvirtino keturis itin įdomius ir svarbius pranešimus – ne, penkis pranešimus, nes C. Guy-Quint irgi pateikė pranešimą dėl Lisabonos sutarties finansinių aspektų – tam tikrą galutinį šios kadencijos aktą.

Matau, kad šis Parlamentas niekada nenustojo rūpintis Reformų sutartimi, net ir sudėtingais laikotarpiais. Vis dėlto tai pasakytina ne apie visus. Negaliu suvokti, kodėl šiame Parlamente buvo tiek delsiama ir kodėl pareikšta tiek abejonų, ar Lisabonos sutartį apskritai dar turėtume aptarinėti. Ši diskusija netgi paslėpta vakariniame posėdyje, o buvo galima ją lengvai surengti dieną. Sprendimas atidėti šias diskusijas vakariniame posėdžiui neatitinka šio Parlamento orumo. Žinome, kodėl tai atsitiko. Buvo nenorima, kad šis Parlamentas prieš didelę auditoriją patvirtintų savo įsitikinimą, kad šios Sutarties mums reikia, kad mes jos norime ir kad mes ja tikime. Skeptikų būta aukščiausiu šio Parlamento lygmeniu – manau, tai nesuprantama ir visiškai nepriimtina.

Aš ėmiausi pranešimo dėl Parlamento vaidmens įgyvendinant Lisabonos sutartį ir galiu pasakyti, kad pagal Reformų sutartį šis Parlamentas bus vienas iš laimėtojų. Mes demokratinės kontrolės požiūriu žengiamo didelį žingsnį į priekį, ar kalbėtume apie teisės aktus, biudžeto kontrolę ir sprendimų priėmimą, ar vykdomosios valdžios, Komisijos, kontrolę arba netgi rinkimą, ar tarptautinių susitarimų tvirtinimą, ar naujas mums suteikiamas iniciatyvos teises; iškiliausias pavyzdys yra Europos Parlamento teisė siūlyti Sutarties pakeitimus – šią privilegiją anksčiau turėjo tik valstybės narės ir jų vyriausybės. Standartine tampanti bendro sprendimo procedūra mums suteikia vienodą statusą su Ministrų Taryba: žemės ūkio politikai, žuvininkystės politikai, mokslinių tyrimų politikai, struktūriniais reglamentais – daugeliui sričių dabar bus taikoma bendra atsakomybė ir šio Parlamento bendro sprendimo teisė. Mes turime naujas priežiūros galias, naujas teises gauti informacijos ir naujas iniciatyvos teises.

Pirmininko pavaduotojau, dėkoju, kad visada buvote su mumis. Šiandien buvo gera diena ir, aptardami keturis pranešimus, kaip tam tikrą galutinį aktą, baigiame laikotarpį, kuriuo atsidadę dirbome siekdami reformuoti Europos Sąjungą. Tikiuosi, kad galutinį aktą užbaigs naujasis Parlamentas ir kad naująją kadenciją galėsime pradėti turėdami naujus, tvirtesnius pagrindus.

(Plojimai)

Jean-Luc Dehaene, *pranešėjas*. – (NL) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotojau, ponios ir ponai, Lisabonos sutarties patvirtinimas Čekijos Senate – dar vienas svarbus žingsnis Sutarties ratifikavimo linkme. Todėl tai, kad Europos Parlamentas šį vakarą tvirtina pranešimus, kuriuose išdėstoma Parlamento pozicija dėl Sutarties įgyvendinimo, yra teigiamas dalykas. Galiausiai juk svarbu, kad Parlamentas taip pat gerai kaip ir kitos institucijos būtų pasirengęs dalyvauti pokalbiuose ir derybose su jomis dėl Sutarties įgyvendinimo ir taikymo.

Kadangi Parlamento galios pagal šią Sutartį bus gerokai išplėtos, šis pasirengimas jam dar svarbesnis. Todėl Parlamentas labai suinteresuotas pasirūpinti, kad a) jis būtų gerai pasirengęs visapusiškai atlikti savo naujas funkcijas, kaip išdėstyta J. Leineno ir C. Guy-Quint pranešimuose, ir kad b) jis nuspręstų laikytis aiškos pozicijos kitų institucijų atžvilgiu – tai mano pranešimo tema.

Lisabonos sutartimi stiprinama ir aiškiau išdėstoma Europos Sąjungos institucijų pusiausvyra. Europos Sąjungos sutartimi, kuri, tikimės, bus priimta, bus oficialiai baigta naudoti ramsčių struktūrą. Be to, Europos Sąjunga taps juridiniu asmeniu; Bendrijos institucijos taps Europos Sąjungos institucijomis ir kiekvienos institucijos funkcijos bei galios bus aiškiai apibrėžtos Sutartyje. Taip pat Sutartimi bus panaikintas dvigubas Europos Vadovų Tarybos statusas – ji taps savarankiška Europos Sąjungos institucija.

Taikant bendro sprendimo procedūrą (nors ir su daugeliu išimčių), tapsiančią įprasta teisėkūros procedūra ir apimsiančią biudžeto tvirtinimą, Parlamentui bus suteiktas labai svarbus vaidmuo. Beje, Sutartyje Tarybos ir Parlamento galios suformuluotos identiškos. Taip Sutartimi bus stiprinamas Bendrijos metodas, tapsiantis Europos Sąjungos metodu. Be to, šis metodas bus pradėtas taikyti buvusiam Teisingumo ir vidaus reikalų ramsčiui.

Pranešime pabrėžiau, kad institucijoms norint veiksmingai bendradarbiauti reikės griežtai koordinuoti teisėkūros ir biudžeto valdymo darbą. Pranešime raginama programuoti teisėkūros darbą, įskaitant daugiametę biudžeto perspektyvą. Labai svarbus Ministrų Taryboje bus Bendrijų reikalų tarybos vaidmuo, nes ji turi pirmininkauti Tarybos dialogui su Parlamentu numatytam dariniui. Aiškiai išsaugomas Komisijos, kaip iniciatyvų rengėjos, vaidmuo; deja, planuojama sumažinti Komisijos narių skaičių, kad kolegija taptų mažesnė. Jeigu norima, kad Komisija veiktų kaip kolegija, ji turės dar labiau sustiprinti savo vidaus struktūrą.

Svarbus naujas ypatumas – dvigubas Vyriausiojo įgaliojimo ir Komisijos Pirmininko pavaduotojo vaidmuo įgis itin didelę reikšmę užsienio reikalų, išorės reikalų ir saugumo klausimais. Pranešime pabrėžiau, kad jis turėtų būti suinteresuotas artimai bendradarbiauti su Komisija, nes taip bus galima sutelkti visus Europos Sąjungos užsienio politikos išteklius.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad po rinkimų ateis sunkus pereinamasis laikotarpis, taip pat bus sunku nuo Nicos sutarties, kuri turės būti taikoma pirmiausia, pereiti prie Lisabonos sutarties, kuri, tikėkimės, bus patvirtinta iki metų pabaigos. Raginu Parlamentą ir Tarybą dar kartą kartu apsvarstyti, kaip šį laikotarpį organizuoti, ir nesuprantu, kodėl tai dar nepadaryta. Priešingu atveju rizikuojame po rinkimų atsidurti padėtyje, kai tiksliai nežinosime, ką daryti. Kadangi tokia padėtis niekam nenaudinga, šiuo klausimu aiškiai susitarkime.

Elmar Brok, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotojau, pirmininkaujančios Čekijos atstovai, ponios ir ponai, kaip sakė anksčiau kalbėjusieji, tai didis momentas – ne todėl, kad aptariamai mūsų pranešimai, o todėl, kad šiandien konstatavome, jog Lisabonos sutartį ratifikavo 26 šalys ir dar turi būti surengtas žadėtas referendumas, tačiau tik vienoje šalyje.

Iš to, kad Lisabonos sutartį ratifikavo 26 šalys, matyti, kad tai – parlamentinė sutartis. Per visą Europos Sąjungos vienijimo laiką padaryta daug pažangos, bet dar niekada nebuvo tokios sutarties kaip Lisabonos sutartis, kurioje sustiprinti parlamentai – Europos Parlamentas ir valstybių narių parlamentai, sustiprinta demokratija, nustatyta piliečių iniciatyva, o subsidiarumo principas politiškai ir teisiškai įtvirtintas stiprinant valstybių narių parlamentus.

Todėl keista, kad tie, kurie dedasi demokratijos kūrėjais, šiai Sutarčiai prieštarauja. Jie nepritaria Lisabonos sutarčiai, nes nenori Europos vienijimui suteikti demokratinio pagrindo. Europos vienijimas jiems nepakenčiamas, jie bijo, kad ši Europa gali tapti populiari dėl didesnės demokratijos ir skaidrumo, taip pat didesnių gebėjimų priimti sprendimus ateities iššūkiams įveikti. Štai kodėl jie taip meluoja.

Dabar norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Čekijai ir ypač ministrui pirmininkui M. Topolīnekui, kuris paskutinę savo kadencijos dieną, būdamas jam asmeniškai nepalankioje padėtyje, už kurią pats nebuvo atsakingas, kovojęs siekdamas Čekijos Senate užtikrinti pakankamą daugumą.

Ir tai nemenka dauguma – 54:20. Tai – didelė žinia tiems, kurie Lisabonos sutarčiai tarė „taip“. Tikiuosi, kad po to, kai sprendimą priėmė visos 26 išrinktų atstovų asamblėjos, administracinių institucijų pareigūnai nestabdys demokratinio proceso atsisakydami dėti parašus. Manau, kad jie laikysis duotų pažadų ir ši Sutartis bus pasirašyta.

Iš šios rinkimų kampanijos diskusijų matome, kad finansų krizė parodė, jog kiekviena šalis, šioje pasaulinėje plotmėje veikianti atskirai, pralaimės. Todėl itin svarbu, kad tai būtų pripažinta Airijoje ir kad jeigu tikėsime apklausomis, Airijos gyventojai, siekdami apginti Airijos interesus, persvarstytų savo poziciją. Esu tikras, kad dėl socialinės išlygos, dėl įsipareigojimo skatinti socialinę rinkos ekonomiką, o ne laukinį kapitalizmą, kitaip tariant, dėl įsipareigojimo socialinėms reikmėms ši Sutartis yra sutartis paprastiems piliečiams. Taip šiame pasaulyje galime kartu ginti savo interesus.

Siekdami faktiškai kontroliuoti administracinę biurokratiją, valstybių narių vyriausybes, Komisiją ar Tarybos aparatą čia, Briuselyje ir Strasbūre, turime išplėtoti glaudų Europos Parlamento ir valstybių narių parlamentų bendradarbiavimą.

Esama daug bendrų užsienio ir saugumo politikos, teisės ir vidaus reikalų politikos, Europolo kontrolės uždavinių. Daug galimybių valstybių narių parlamentams teikia jų veto teisė. Naudodamiesi „oranžinėmis

ir geltonomis kortelėmis“ bei teise imtis veiksmų, jie gali kontroliuoti, kaip laikomasi subsidiarumo, ir, taip pat kaip Tarybos nariai, jie gali labiau kontroliuoti savo vyriausybes. Taip jie įgyja dvigubai daugiau demokratinio pagrįstumo. Todėl Europos Parlamentas ir valstybių narių parlamentai šiame procese yra ne oponentai, o sąjungininkai, norintys vykdyti bendrą demokratinę Europos kontrolę, didinti jos pažangą ir neleisti jai tapti kontroliuojama „aparatchikų“. Taigi Lisabonos sutartis teisinga, tinkama ir valstybių narių parlamentai bei Europos Parlamentas nevens šios atsakomybės.

Catherine Guy-Quint, *pranešėja*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponai ir ponios, labai džiaugiuosi galėdama šį vakarą pateikti pranešimą dėl Lisabonos sutarties finansinių aspektų, kuris Biudžeto komitete jau kurį laiką parengtas. Tai bus paskutinis pranešimas dėl biudžeto per šią Parlamento kadenciją ir paskutinis mano pranešimas Parlamente.

Pirmiausia labai džiaugiuosi matydama, kad Parlamentas išdrįso pateikti mūsų pranešimus „Lisabonos pakete“, kad būtų laikomasi piliečiams duotų pažadų juos informuoti apie šios Sutarties padarinius. Geriau informuotas pilietis tas, kuris balsuoja visiškai žinodamas faktus. Kalbėti apie Lisabonos sutartį šiame Parlamente – ne demokratijos kliūtis, greičiau priešingai. Jos įgyvendinimas turės didelių padarinių institucijų biudžeto valdymo galioms, taip pat finansinių padarinių.

Reforma Parlamentui tikrai svarbi. Nekalbant apie daugiametį finansinių programų nustatymą, reikėtų prisiminti, kad biudžeto procedūra nuo 1975 m. liko praktiškai nepakitusi. Todėl Biudžeto komitetas būtinai turėjo išnagrinėti šias pataisas ir patikrinti, kad tai būtų sąlygos, kurių mūsų institucijai reikia norint išlaikyti ir net sustiprinti savo, kaip biudžeto valdymo institucijos, vaidmenį. Visa šio pranešimo esmė – Sutarties biudžeto iššūkių supaprastinimas ir aiškesnis išdėstymas.

Pagrindinis mano noras buvo ginti Parlamento institucijos prerogatyvas. Iš būsimų EP narių neturi būti atimta galių dalyvauti būsimose biudžeto procedūrose ir būsimose derybose dėl daugiametės finansinės programos.

Šios didelės pataisos yra trijų tipų. Pirmiausia taisomi pirminiai teisės aktai. Naujojoje biudžeto procedūroje Parlamentui numatyti tikri nauji pranašumai ir iššūkiai – pirmiausia panaikinamas privalomų išlaidų ir neprivalomų išlaidų skirtumas. Toliau numatyta biudžeto procedūrai taikyti vieną svarstymą nustatant grįžtamąją sistemą, jeigu Taryba atmestų bendrąją poziciją; numatyta įsteigti už bendrosios pozicijos rengimą atsakingą derinimo komitetą ir nustatytas griežtas derinimo komiteto darbo tvarkaraštis. Be to, naujoji daugiametė finansinė programa pakeista taip, kad būtų sustiprintas Parlamento vaidmuo. Ši programa tampa ribojamoji. Ją Taryba gali priimti vienbalsiai, pritarus Europos Parlamentui. Pridurčiau, kad ji priimama taikant visiškai naują specialią procedūrą.

Jei kalbėtume apie naujas finansines perspektyvas, norime, kad jos būtų penkerių metų laikotarpio, kuris sutaptų su Parlamento ir Europos Komisijos kadencijomis. Taip Komisijos nariai bus atskaitingesni už savo priimamus biudžeto sprendimus. Finansinis reglamentas priimamas ir jo taikymo metodai tvirtinami jau taikant bendro sprendimo procedūrą. Deja, sprendimą dėl nuosavų išteklių vis dėlto ir toliau priima Taryba. Išskyrus taikymo metodų tvirtinimą, su Parlamentu tik konsultuojamasi.

Todėl biudžeto drausmės klausimas iš dalies grįžta Parlamentui, kuris gali atmesti daugiametę finansinę programą. Tai – tikra pažanga. Būsimo Parlamento iššūkis – žinoti, dėl ko bus deramasi pagal naująją Finansinio reglamento procedūrą, už kurią dalis atsakomybės tenka Parlamentui, ir kam bus taikomi teisės aktai, skirti naujam reglamentui dėl tarpinstitucinio susitarimo, kurį Parlamentas turės teisę tik atmesti arba priimti.

Galiausiai dėl naujų Europos Sąjungos atsakomybės sričių atsiras naujų finansavimo reikalavimų. Pirmiausia tai bus Išorės santykių paketas, kuriame, beje, numatyta sukurti Europos išorės veiksmų tarnybą ir vyriausiojo įgaliojimo – Komisijos Pirmininko pavaduotojo pareigybę, taip pat naujos politikos sritys – energetika, kosmosas ir turizmas, moksliniai tyrimai, civilinė gynyba, administracinis bendradarbiavimas ir sportas.

Ponios ir ponai, kaip supratote, pokyčiai, kuriuos lemia Lisabonos sutartis, yra svarbūs.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, *pranešėja*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, tai – paskutinė mano kalba Europos Parlamento plenariniame posėdyje ir man, pranešėjai, kalbančiai apie Europos piliečių iniciatyvą, džiugu gauti galimybę pasisakyti. Tikiuosi, kad rytoj, per paskutinį šio teisėkūros laikotarpio posėdį, Parlamentas parodys politinį ženklą, kad nustatys kryptį, kuria Europa artėtų prie savo piliečių, ir kad toliau vykdys projektą, kuris man daugelį metų buvo toks brangus.

Iš pradžių norėčiau išsakyti keletą pastabų. Apgailestauju, kad nei mano frakcija, nei partija – renkuosi žodžius atsargiai – neparėmė Piliečių iniciatyvos. Nors, viena vertus, nuolatos skundžiamasi demokratijos trūkumu ES, kita vertus, visuotinai atsiskomama imtis rimtų priemonių, kad Europos projektas taptų demokratiškesnis. Toks elgesys nei patikimas, nei skatinantis žvelgti į ateitį. Taip stabdoma Europos pažanga, kurios piliečiai jau seniai reikalauja, ir aš su tuo negaliu susitaikyti ir nesusitaikysiu.

Prieš baigiantis mano kadencijai, norėčiau padėkoti visiems kolegoms iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą bei iš Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso, kurie mane parėmė rengiant pranešimą. Norėčiau padėkoti Jo Leinenui, Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkui, o ypač visų šių keturių frakcijų koordinatoriams ir pagalbiniais pranešėjams. Dėkoju, kad taip puikiai dirbome kartu, nepaisydami partijų ir valstybių ribų, ir kad mums kartu pavyko į priekį pastūmėti Europos integracijos projektą.

Gerb. Pirmininko pavaduotoja, Lisabonos sutartyje esanti nuostata dėl Piliečių iniciatyvos, be abejonės, žymi svarbų etapą Europos integracijos procese. Iš tiesų Europos Sąjungoje suvienyti norime ne valstybes, bet žmones. Į šį reikalą bus pažiūrėta iš visiškai naujo požiūrio taško, jei, kaip pirmą kartą numatyta Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis, nauja versija n. v.) 11 straipsnio 4 dalyje, piliečiai tiesiogiai dalyvaus Europos teisėkūros procese. Milijonas piliečių tuomet turės teisę paprašyti Komisijos pateikti vieną ar kitą reglamento ar direktyvos projektą – teisę, kurią Taryba turi nuo 1957 m. o Europos Parlamentas – nuo 1993 m.

Mano pranešime Parlamentas pristatė pagrindinius dalykus ir gaires būsimajam reglamentui dėl Europos piliečių iniciatyvos sąlygų bei procedūrų. Gerb. Pirmininko pavaduotoja, jei Lisabonos sutartis įsigalios, tikiuosi, kad Komisija ne tik kiek galima greičiau pateiks pasiūlymą, bet ir vadovausis mano pranešimo gairėmis, jei tik tai įmanoma. Ypač Komisija turėtų paremti Parlamento poziciją, kuri atspindi didelės valstybių narių dalies poziciją pagal ES sutarties (n. v.) 11 straipsnio 4 dalį. Mano pranešime siūlomas skaičius yra 7. Svarbu, kad nebūtų parinktas bet koks atsitiktinis skaičius, nes juo visų pirma turi būti galima pateisinti susijusį ES piliečių, kad ir kokia jų tautybė, teisės į lygų dalyvavimą piliečių iniciatyvoje apribojimą; ir antra, jis turi būti parinktas su atitinkamu tikslu. Tai reiškia, kad mažiausią valstybių narių skaičių reikia nustatyti taip, kad Europos teisėkūros proceso pradžia taptų ne klausimas, atspindintis vienos valstybės narės konkrečius interesus, bet klausimas, derantis su bendraisiais Europos interesais.

Taip pat prašau ypatingą dėmesį skirti procedūros struktūrai, ypač piliečių iniciatyvos atitikimo reikalavimams klausimui. Suprantamumo piliečiams bei teisinio saugumo kriterijams turi būti skiriamas didžiausias dėmesys. Jei ES piliečiai veikia Europos teisėkūros procesą ir nori įgyvendinti piliečių iniciatyvą, sąžiningumo dėlei kompetentingos ES institucijos iš esmės turėtų kuo greičiau ir privalomai paskelbti, ar numatyta iniciatyva atitinka Sutarties teisinius reikalavimus. Būtina, kad tai būtų padaryta iki surenkant paramos pareiškimus, nes reikalingus išteklius suteikiančioms valstybėms narėms reikia teisinio saugumo.

Galiausiai, norėčiau priminti Parlamentui, kad piliečių iniciatyvos nuostatos nenukrito iš dangaus. Jos jau buvo Konstitucinėje sutartyje, nes buvo glaudžiai bendradarbiaujant su NVO numatytos Konstituciniame konvente, kur pasirašant dalyvavo dalis Parlamento narių. Kad tos nuostatos bus įtrauktos į Konvento Konstitucijos projektą, nebuvo nei akivaizdus, nei atsitiktinis dalykas. Tos nuostatos – demokratiškai politikai atsidavusių Konvento ir NVO narių intensyvių konsultacijų rezultatas. Dabar žinome, kad ši idėja buvo įšaldyta šešerius metus. Seniai metas ją atgaivinti po tiek laiko. Atėjo metas tiesioginei demokratijai suvienytoje Europoje.

(Plojimai)

Margot Wallström, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja*. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau ypač padėkoti visiems pranešėjams. Labai žaviuosi jūsų atsidavimu ir, jei taip galima pasakyti, atkaklumu. Žaviuosi galbūt todėl, kad iš jūsų reikalavimo visa tai spręsti Parlamente atpažįstu tai, ką mano vyrai įvardytų kaip užsispyrimą, taip pat jaučiuosi labai nusiraminsi ir su jumis visais užmezgiau puikius bendradarbiavimo santykius.

Ypač ačiū tiems iš jūsų, kurie išeisite. Jūs buvote ne tik labai geri bendradarbiai ir partneriai, dirbant šį darbą, bet taip pat – geri draugai ir tiesiog šaunuoliai. Labai jums ačiū. Manau, gerb. S.-Y. Kaufmann, kad galite didžiuotis, jog padėjote atsirasti tam, ką vadinu elektros linijų tarp piliečių ir Europos institucijų nutiesimu ir įkrovimu, t. y. naujų elektros linijų, jų tempimu ir įkrovimu. Manau, tai – neblogas pasiekimas.

Žinoma, džiaugiuosi, galėdama šioje diskusijoje dalyvauti šįvakar, tą dieną, kai Čekija baigė parlamente ratifikuoti Lisabonos sutartį. Po šiandienos balsavimo valstybių narių, kurių parlamentai parėmė Sutartį, padaugėjo iki 26. Ši diskusija, manau, yra gera galimybė priminti Europos piliečiams, kad Lisabonos sutartis skirta sukurti demokratiškesnei ir glaudesnei Europos Sąjungai.

Per ekonomikos krizę labiau nei bet kada yra svarbu, kad Europa gerai veiktų, kad turėtų tokias sistemas, kuriomis būtų galima užtikrinti demokratiją. Sutartis ES demokratinėms institucijoms, akivaizdžiausiai – šiam Parlamentui, suteiktų tas galias, kurių joms reikia. Ji padėtų ES veikti vieningiau ir glaudžiau pasaulinėje arenoje. Ji leistų Europai veiksmingiau susidoroti su šiandien mums iškilančiais didžiausiais iššūkiais tokiose srityse kaip klimato pokyčiai ir energetikos saugumas.

Šiandien aptariami pranešimai taip pat padės užtikrinti, kad, įsigaliojus Sutarčiai, jos įgyvendinimas būtų spartesnis ir sklandesnis.

Geras institucijų bendradarbiavimas bus svarbiausias, siekiant didžiausios naudos iš Sutarties, o Komisija pasiryžusi bendradarbiauti su Parlamentu ir kitomis institucijomis, kad taip ir būtų.

Airijos referendumas buvo aiškus priminimas, kad valstybėse narėse vykstančiose diskusijose reikia įtvirtinti argumentus už Europą. Į esminius nuogastavimus, kurie slypi už balsavimo, reikia rimtai atsižvelgti – ir būtent tai buvo padaryta Europos Vadovų Taryboje praėjusį gruodžio mėn. Teisinės garantijos ir sprendimas dėl Komisijos dydžio atskleidžia, kokią pagarbą Europos politiniai lyderiai rodo Airijos rezultatui, kad esama pasiryžimo suprasti, kodėl airiai balsavo prieš, ir sureaguoti į tuos nuogastavimus. Bet taip pat atsiskleidė ir kad lyderiai neatsisakė minties, jog ši Sutartis tinka Europai.

Štai kodėl po to balsavimo dar aštuonios valstybės narės baigė savo parlamentų procesus ir pateikė dar aštuonis balsus už.

Parlamento pranešimai drauge pateikia išsamią esminių Sutarties aspektų analizę. Pozicija, kuria pranešimai paremti, yra būti ambicingiems to, ką Sutartis gali suteikti ES, atžvilgiu: šią poziciją visiškai palaiko Komisija.

Pranešimai ypač vertingi gilinant mūsų supratimą, kaip Sutartis turėtų veikti praktiškai. Kiekviename iš penkių pranešimų savaip piešiamas stiprus, savimi pasitikintis Parlamentas, ieškantis būdų balsuotojų ir piliečių naudai iki didžiausio įmanomo padidinti Sutarties potencialą tobulinti ES veiklos efektyvumą, našumą bei atskaitingumą.

J.-L. Dehaene'o pranešime išdėstoma daug svarbių detalių, o Komisija smarkiai pritaria pranešime esančioms Sutarties interpretacijoms. Pranešimo stiprioji pusė yra aiškumas, su kuriuo jame parodoma, kad Sutarties įgyvendinimas nesustiprina vienos institucijos kitos sąskaita: Europos Sąjunga galės įgyvendinti tai, ko tikisi piliečiai, tik tada, kai visos institucijos bus stiprios ir vaisingai bendradarbiaus.

Pranešime skiriamas ypatingas dėmesys pereinamojo laikotarpio problemai, čia būtų buvę labai naudinga, jei Sutartis būtų įsigaliojusi prieš šių metų institucinę kaitą. Deja, tai buvo neįmanoma. Todėl būtina pragmatiška ir lanksti pozicija, reikia rasti protingą kelią pirmyn, kurį pasirinkus bus atsižvelgta į reikiamybę šiemet vengti bet kokio institucinio vakuumo; į kitos Komisijos galimybės visiškai naudotis demokratiiniu mandatu užtikrinimo svarbą; į būtinybę gerbti Parlamento vaidmenį. J.-L. Dehaene'o pranešime pateikiamas modelis, kuris padės mums visiems rasti kelią pirmyn.

J.-L. Dehaene'o pranešime raginama skiriant svarbiausius ES pareigūnus atsižvelgti į politinę ir lyčių pusiausvyrą, taip pat – geografinę ir demografinę pusiausvyrą. Šiandienėje Europoje, kurioje daugiau nei 50 proc. moterų, joms vis dar nepakankamai atstovaujama politikoje. Šioje Komisijoje, kaip žinote, yra didžiausias lig šiolei skaičius moterų Komisijos narių. Tačiau to negana. Lyčių pusiausvyros gerinimas turėtų būti išsikeltas kaip tikslas, skiriant kitą Komisiją: tikslas, kurį galima pasiekti, jei kitas Parlamentas parodys tvirtą politinę paramą.

Taip pat tikiuosi, kad turėsime daugiau moterų Europos Parlamente ir svarbiausiose ES pareigose. Be moterų visiems mums netenka pasinaudoti jų žiniomis, patirtimi ir idėjomis.

C. Guy-Quint pranešime kalbama apie kitą svarbią problemą: kaip organizuoti Sąjungos finansinio planavimo ciklą, kad būtų geriausiai panaudotas ES biudžetas, pinigus naudojant tam, kam skiriama politinė pirmenybė. Viešiesiems finansams patiriant smarkų spaudimą, turime turėti tinkamas procedūras, kad galėtume naudingai panaudoti pinigus. Pusiausvyra tarp stabilumo ir reagavimo planuojant biudžetą yra būtina, norint, kad ES planavimas būtų veiksmingas, ir Komisija prie to sugrįš per biudžeto persvarstymą.

J. Leinen'o pranešimas atskleidžia, kaip Sutartis paveiks Parlamento darbą; pranešime labai išsamiai apžvelgiama naujų politikos sričių, naujų galių ir naujų procedūrų įtaka Parlamentui. Pavyzdžiui, ten pabrėžiama, kaip svarbu užtikrinti tinkamą Europos Sąjungos išorės veiksmų priežiūrą ir mes, žinoma, esame atviri tam, kad būtų surasti tinkami metodai. Tačiau šiems metodams gali būti pritarta tik tada, kai pareigas ims eiti pirmininko pavaduotojas ir vyriausiasis įgaliotinis.

Dėl to, kaip ir dėl daugelio kitų iškeltų klausimų, – įskaitant komitologiją bei deleguotuosius teisės aktus, – laukiame išsamesnių pokalbių su Parlamentu dėl visų šių minėtų dalykų įgyvendinimo.

Norėčiau pereiti prie S.-Y. Kaufmann pranešimo, kuriame aiškiai paaiškinama, kaip piliečių iniciatyva gali suteikti naują atspalvį demokratijai Europos Sąjungoje. Piliečiai galės paraginti Komisiją teikti naujas politines iniciatyvas. Tai – viena sričių, kur Komisija žada, kai tik įsigalios Sutartis, taip pat remdamasi konsultacijomis, nedelsdama perprasti suinteresuotų šalių ir piliečių viltis. Tai, Komisijos manymu, labai atitinka S.-Y. Kaufmann rekomendacijas.

Tačiau yra keletas sričių, kurias turėtume plačiau aptarti. Norime atrasti tinkamą pusiausvyrą tarp procedūros, kuri būtų paprasta piliečiams, ir procedūros, kuri reikštų, jog iniciatyvos bus teisėtos ir svarios.

Pvz., dėl mažiausio valstybių narių skaičiaus: taip pat turėtume rimčiau apsvarstyti Sutartyje numatytą procedūros pobūdį.

Galiausiai, E. Broko pranešime aprėpiama sritis, kurioje pastaraisiais metais ir Parlamentas, ir Komisija padarė svarbių žingsnių: santykiai su nacionaliniais parlamentais. Šis Parlamentas pirmasis ėmė naudoti tarpparlamentines konferencijas ir atrado labai praktiškų būdų, kaip sukurti tikrą parlamentinį tinklą.

Kaip jums žinoma, Komisija sukūrė visiškai naują dialogo su nacionaliniais parlamentais mechanizmą, ir šioje srityje padaryta didelė pažanga. Nuo 2006 m. Komisija parlamentams siuntė ne tik konsultacinio pobūdžio dokumentus, bet ir teisės aktų projektus, ragindama parlamentus atsiliiepti. Iki šiol gavome ir atsakėme į maždaug 400 atsiliepimų, taip pat smarkiai padidinome tiesioginių kontaktų skaičių: nuo tada, kai Komisija pradėjo dirbti, surengta daugiau nei 500 Komisijos narių susitikimų su nacionalinių parlamentinių institucijų atstovais. Taigi, kaip teigiama pranešime, naujos Sutarties nuostatos dėl nacionalinių parlamentų visiškai derės su pastarųjų metų tendencijomis ir, manau, dar labiau sustiprins Europos parlamentinę šeimą.

Visi drauge šie pranešimai rodo, kaip Lisabonos sutartis pagilintų Europos demokratiją ir atneštų naudos Europos piliečiams. Tai – puiki žinia, kurią galėsime nusinešti į Europos Parlamento rinkimus, taip pat – puikus tramplinas ruoštis pačios Sutarties įgyvendinimui.

Pirmininkas. – Prieš suteikdamas žodį kalbėtojams, leisiu pasinaudoti šiočia tokia laisve, kokią, manau, galima suteikti pirmininkaujančiam posėdžiui tokiu kadencijos metu ir tokiu nakties laiku, nes tikra tiesa, kad šie vėlyvi posėdžiai turi šiokių tokių pranašumų.

Norėčiau jums pasakyti, kad ketinu nedelsdamas Parlamento pirmininkui ir Biurui perduoti pasiūlymą parengti leidinį su pačia Lisabonos sutartimi, šiais penkiais pranešimais ir atitinkamomis rezoliucijomis, drauge su pranešėjų ir Komisijos narės įžanginėmis kalbomis.

Tikiu, kad toks dokumentas, išverstas į 23 oficialias ES kalbas ir paskirstytas 27 valstybių narių vyrams ir moterims, būtų labai svarbus išsąmoninant pačios Lisabonos sutarties svarbą, taip pat – Parlamento pastangas ir veiksmus. Tai taip pat būtų užsitarnautas atlygis penkiems pranešėjams, ypač C. Guy-Quint ir S.-Y. Kaufmann, kurios pranešė paliekančios Parlamentą, bet jos visada liks mūsų atmintyje ir visada joms būsime dėkingi.

Michael Gahler, *Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Gerb. pirmininke, norėdamas pažymėti šią proą, kaip matote, sąmoningai užėmiau J. Zahradilo vietą.

Kalbėdamas Užsienio reikalų komiteto vardu, norėčiau pabrėžti, kad būsimąją Komisijos pirmininko pavaduotoją bei vyriausiąją įgaliotinę laikysime visiškai atskaitingu Parlamentui dėl paprastos priežasties: kaip ir visiems kitiems Komisijos nariams, jam Parlamentas turi parodyti pasitikėjimą, kad jis galėtų pradėti eiti pareigas. Dabartinę tvarką, kai vyksta reguliarus politinis dialogas per plenarinius posėdžius ir Užsienio reikalų komitete, reikia išsaugoti kaip dvigubą funkciją, kurią vykdys vienas žmogus.

Kadangi didžioji dauguma mūsų nori vieningesnės ir praktiškesnės Europos Sąjungos pozicijos užsienio politikos atžvilgiu, būsimasis šių pareigų vykdytojas ir pats bus suinteresuotas užsitikrinti Europos Parlamento paramą savo veiksmams. Apie mūsų vadovo politinius planus ir pozicijas taip pat galima nuolatos diskutuoti Užsienio reikalų komitete, kur būsimasis Nuolatinio atstovų komiteto pirmininkas teiks informaciją apie klausimus, kuriais diskutuojama NAK. Jei reikalaujama, tokia tvarka taip pat turi būti taikoma ypatingiesiems atstovams.

Ateityje postų skyrimą saugumo ir gynybos politikos srityje taip pat turėtų aptarti Parlamentas, kad veiksmų trečiojoje šalyse demokratinis teisėtumas būtų tvirtesnis.

Dėl Europos užsienio veiksmų tarnybos: mes manome, kad Europos Parlamentas turi visokeriopai dalyvauti parengiamuosiuose veiksmuose. Sutinkame, kad ši tarnyba administraciniais tikslais turėtų būti priskirta Komisijai.

Taip pat norime sėkmingai užtikrinti, kad ateityje ES delegacijos trečiojoje šalyje vadovas pasirodytų Užsienio reikalų komitetui, prieš galutinai patvirtinant posto skyrimą. Manau, kad jei žmogus nepadarą gero įspūdžio savo Parlamento nariams, jam neturėtų būti daug galimybių gauti postą užsienyje.

Taip pat prašome, kad visa Europos Sąjungos užsienio politika, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką, būtų ateityje finansuojama iš Bendrijos biudžeto. Tačiau kitoje sutartyje po Lisabonos sutarties taip pat norėčiau matyti, kad į biudžetą būtų įtrauktos bendros karinės išlaidos.

Andrew Duff, *Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, kaip sakė prieš mane kalbėjusieji, bendros užsienio, saugumo ir gynybos politikos plėtojimas – vienas didžiausių atlygių, kuri galime gauti įvedę Sutartį. Taigi nacionalinius parlamentus rengiami pokyčiai labai paveiks.

Žinoma, jiems liks nacionalinė atsakomybė už nacionalinį saugumą, bet iš jų taip pat turėtų būti reikalaujama vaidinti vadovaujamą vaidmenį glaudžiai ir nuolatos bendradarbiaujant su Europos Parlamentu, prižiūrint ir siekiant sukurti bendrą Europos politiką, kritikuojant ir apklausiant savo ministrus apie jų veiklą Taryboje ir perduodant spaudai ir visuomenei šiek tiek žinių apie naująją padėtį, t. y. kad užsienio politiką geriausia vykdyti ieškant, randant ir numatant bendrus Europos interesus.

Thijs Berman, *Vystymosi komiteto nuomonės referentas*. – (NL) Gerb. pirmininke, Čekijos Senatas šiandien pritarė Lisabonos sutarčiai. Dabar, galite pasakyti, beliko Airija, ir tuomet turėsime Sutartį, kuri taip pat suteiks daugiau galimybių manajam Vystymosi komitetui kurti geresnę politiką.

Tačiau taikyti spaudimą Airijai dabar būtų didžiulė klaida. Tai – nepriklausomų valstybių sąjunga, ir airiai gali laisvai spręsti patys. Bet koks spaudimas iš išorės padidins visos ES sprogo riziką, nes nors šiandien Parlamente buvo išsakyta daug malonių ir raminamų žodžių, Europos Sąjunga patiria gilią pasitikėjimo krizę. Iš tokios krizės galima išbristi tik per rezultatus, socialinę politiką, investavimą ir ekonominį atsigavimą, švarios energijos teikimą mūsų klimatui, socialinių teisių apsaugą čia ir visur kitur pasaulyje, bet, viso to siekdami, turime gerbti kiekvienos valstybės narės teisę pačiai rasti veiksmingus sprendimus.

Bendradarbiavimas reikalingas, ir tai, be abejonės, tinka ir krizei, bet taip pat būtina jausti pasitikėjimą, kad galėtum išlikti ištikimas pats sau. Todėl spaudimas Airijai nebūtų tinkamas žingsnis nei airiams, nei likusiai Europos daliai. Tegu ES elgiasi kukliai, kad galėtų gauti naudos iš didžiųjų ambicijų.

Danutė Budreikaitė, *Vystymosi komiteto nuomonės referentė*. – (LT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai. Noriu pabrėžti, kad Lisabonos sutartis Europos Sąjungai suteikia daugiau galimybių imtis iniciatyvos nustatant vystomojo koordinavimo politiką, geriau koordinuoti donorus, paskirstyti darbą bei veiksmingiau teikti pagalbą. Tačiau tai taip pat reiškia, kad ES institucijoms, įskaitant Parlamentą, tenka didesnė atsakomybė.

Sėkmingam vystomojo bendradarbiavimo politikos įgyvendinimui būtina tinkama administravimo struktūra, pašalinant egzistuojantį Komisijoje generalinių direktoratų struktūros ir kompetencijos nenuoseklumą politiniu ir biudžeto aspektais, perduodant visą kompetenciją Vystomojo bendradarbiavimo generaliniam direktoratui.

Kadangi vystomojo bendradarbiavimo politikai bus taikoma įprastinė procedūra, būtina labai konkrečiai apibrėžti Europos Parlamento Vystomojo bendradarbiavimo komiteto kompetenciją. Lisabonos sutartis leis geriau įgyvendinti vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus, siekiant sumažinti ir ilgainiui panaikinti skurdą pasaulyje.

Georgios Papastamkos, *Tarptautinės prekybos komiteto nuomonės referentas*. – (EL) Gerb. pirmininke, kaip Tarptautinės prekybos komiteto nuomonės referentas, norėčiau pastebėti, kad Lisabonos sutartimi įvedami pokyčiai bendrosios prekybos politikos srityje prisideda prie jos demokratinio teisėtumo, skaidrumo ir Europos Sąjungos išorės veiksmų efektyvumo sustiprinimo apskritai. Ypač norėčiau pabrėžti institucinės pusiausvyros Sąjungoje pertvarkymą, bendrosios prekybos politikos taikomumo sistemos apibrėžimo tikslais Europos Parlamentą padarant vienu iš teisės aktų leidėjų. Parlamento pritarimo taip pat reikės visiems priimtiems prekybos susitarimams.

Tačiau norėčiau išryškinti, kad nederėtų vidinė ir išorinė Parlamento kompetencijos, *in foro interno* ir *in foro externo*, bendrosios prekybos politikos atžvilgiu, nes Lisabonos sutartis nesuteikia Parlamentui teisės patvirtinti Komisijos mandatą derėtis dėl prekybos susitarimo. Turėdamas omenyje, kad Parlamentas vis viena gali kelti

išankstines sąlygas prieš patvirtindamas Europos Sąjungos prekybos susitarimus, manau, kad reikia patobulinto pamatinio susitarimo dėl Parlamento ir Europos Komisijos santykių.

Galiausiai, norėčiau pabrėžti, kad reikia intensyvesnio dialogo tarp Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų, nes visi bendrosios prekybos politikos aprėpiami klausimai priklausys vienintelei Europos Sąjungos jurisdikcijai. Visi prekybos susitarimai bus susitarimai su Europos Sąjunga ir nebebus maišytų susitarimų, sudarytų ir Europos Sąjungos, ir valstybių narių.

Evelyne Gebhardt, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nariai taip pat mato didžiulius Lisabonos sutarties pranašumus, kurių nenorėtume netekti, ypač vartotojų apsaugos srityje. Labai įdomu pastebėti, kad Lisabonos sutartyje vartotojų apsauga yra tapusi ne viena sfera aprėpiama užduotimi – dėl to ši sritis natūraliai gerokai sustiprėja. Ši sritis ypač svarbi Europos Sąjungos piliečiams, nes galime jiems kasdien rodyti, ką Europos Sąjunga veikia jų labui. Piliečiai nuolatos klausia, ką Europos Sąjunga veikia jų labui. To įtvirtinimas 12, o ne 100 straipsnyje ar kt. taip pat svarbus, nes tai reiškia, kad vartotojų apsaugos svarba buvo gerokai padidinta.

Manau, gerai, kad turėsime Lisabonos sutartį. Labai džiaugiuosi, kad Prahos Senatas taip pat Sutartį ratifikavo. Tai buvo aiški žinia, kad mes – už tokią Europą, socialinę Europą, piliečių Europą, kurią norime aprūpinti ateiciai. Ačiū, kad šiandien leidote tai dar kartą parodyti. Ypač ačiū jums, gerb. S-Y. Kaufmann, už puikų darbą Konvente. Ten jūs pasiekėte šį tą itin svarbaus.

Oldřich Vlasák, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Regioninės plėtros komiteto vardu norėčiau į diskusijas dėl Lisabonos sutarties įvesti teritorinį metmenį. Faktas, kad vietos valdžios institucijos, savivaldybės ir regionai vis dažniau turi tvarkytis su Europos teisės ir Europos politikos poveikiu. Dėl to Utrechto universiteto atliktos apklausos rezultatai parodė, kad Bendrijos institucijos per metus priima daugiau nei šimtą reglamentų, kurie iškart paveikia vietos valdžios institucijas. Septyniadešimt procentų mūsų sukurtų teisės aktų ir priemonių turi būti iš tiesų įgyvendinti regionuose, miestuose ir vietos bendruomenėse.

Štai kodėl į kontroversiškąją Lisabonos sutartį galima žiūrėti teigiamai iš vietos valdžios institucijų perspektyvos. Iš tiesų Lisabonos sutartyje yra subsidarumo protokolas, kitaip tariant, protokolas, pagal kurį normos priėmimą aukštesniu lygmeniu, šiuo atveju – Europos lygmeniu, galima pateisinti tik tada, kai tokia priemonė akivaizdžiai veiksmingesnė ir reikalingesnė. Pagal Sutartį reikalaujama veiksmingesnių konsultacijų su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis bei jų asociacijomis. Kita nuostata, kuri būtų įvesta, yra Europos Komisijos išsipareigojimas iki mažiausios galimos sumažinti finansinę ir administracinę kiekvieno naujo teisinio reglamento sukeltą naštą. Šios priemonės turėtų užtikrinti, kad Briuselis būtų atidesnis tikroms problemoms, su kuriomis susiduria merai, ir būtų geriau pasiruošęs jas spręsti. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad tai – beveik tikrai ne paskutinis pirminės teisės pakeitimas, apie kurį kalbėsime. Todėl turėtume imti atidžiai mąstyti apie tai, ką reikia pakeisti, kad ES teisiniai pagrindai būtų suprantami, tvirti ir naudingi visiems piliečiams.

Ponios ir ponai, nenorėčiau čia imtis vertinti teigiamų ir neigiamų Lisabonos sutarties aspektų. Jums visiems žinoma, kad Čekijos požiūris kritiškas, bet realistiškas. Tai patvirtino šiandienos diskusija Čekijos parlamento Senate, kuris vėliau tą pačią dieną patvirtino Sutartį.

Johannes Voggenhuber, *Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Gerb. pirmininke, kalbu Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu. Esu truputį nepatenkintas, nes taip pat norėčiau sužinoti Vystymosi komiteto nuomonę, bet Th. Berman savo kalbos laiką panaudojo mums skirtam perspėjimui, kad netaikytume spaudimo Airijos žmonėms.

Toks nusiteikimas akivaizdžiai yra viena priežastis, dėl kurių šiandien diskutuojame. Man įdomu, ar šis Parlamentas vis dar turi teisę kalbėtis su savo piliečiais, dalytis argumentais, ginti savo dešimties metų darbo dėl konstitucinio proceso rezultatus, ar dėl šio dialogo mus apkaltins spaudimu ir šantažu. Koks keistas tas pasaulis.

Man būtų patikę, jei Parlamentas šią Sutartį būtų gynęs daug arčiau, smarkiau ir atviriau Europos Sąjungos piliečių atžvilgiu ir kad nebūtų palikęs visko vien vyriausybėms, kurios pernelyg dažnai gan dviprasmiškai traktuoja pažangą, įtvirtinamą šia Sutartimi.

Gerb. pirmininke, daug euroskeptikų teigia, kad demokratinė pažanga, įtvirtinta šioje Sutartyje, yra menka ir kad iš tiesų tai yra figos lapelis, už kurio slepiama tamsi ir daug grėsmingesnė Europa. Tikiu, kad greitai žvilgtelėjus į vidinio saugumo, teisingumo ir policijos sritį, jos perkėlimą į Bendrijos lygmenį, Parlamento

teisę dalyvauti priimant sprendimus, Chartijos taikymą, šie įsitikinimai sugrius ir pasimatys, kad jie tėra apgaulė, propaganda ir neišmanymas.

Man ši sritis, ko gero, tebėra labiausiai erzinti demokratijos deficito Europos Sąjungoje išraiška. Niekada nelaikiau galių atskyrimo istoriniu filosofiniu principu; tai, tiksliau, yra pagrindinis demokratijos principas. Šiuo atžvilgiu Lisabonos sutartyje esama labai aiškaus, į ateitį žvelgti skatinančio atsako. Tai – viena jautriausių konstitucijos vietų. Iš tiesų šioje srityje policijos vadovai darė sprendimus dėl policijos įstatymų – už uždary durų, nekontroliuojant teismams ar Europos teisingumo teismui, netaikant išsamaus pagrindinių teisių ir laisvių kodekso. Tačiau tai keičiasi ir tai – didžiulis žingsnis Europos demokratijos link. Be to, gerb. Th. Bermanai, apie tai diskutuoti su piliečiais, tai ginti yra mūsų pareiga, o ne spaudimas.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Man bus malonu suteikti žodį savo tėvynainiui C. Carnero Gonzálezui. Jis – dar vienas Parlamento narys, kurio per kitą kadenciją nebus su mumis, ir aš norėčiau jam viešai padėkoti už milžiniškas pastangas ir ypač pagirtiną darbą, kurį jis nuveikė konkrečioje srityje, tuo klausimu, apie kurį čia šnekame.

Carlos Carnero González, Peticijų komiteto nuomonės referentas. – (ES) Dėkoju, gerb. pirmininke ir drauge, už tuos malonius žodžius, kurie, savaime suprantama, labai jaudinantys tokiu metu, kai paskutinį kartą per šią kadenciją esu Parlamente, dėkoju už bendradarbiavimą visiems tiems, su kuriais turėjau garbę dirbti, ir taip pat prašau atleisti už bet kokias padarytas klaidas. Visokeriopai stengiausi savo šalies piliečių ir visų europiečių labui, dirbant būdavo ištis ypatingų laikotarpių, tokių kaip Konventas.

Tiesą sakant, šiandien diskutuojame apie pilietybę ir aš kalbu Peticijų komiteto vardu. Kuris komitetas šiame Parlamente arčiau piliečių nei Peticijų komitetas? Jis saugo vieną svarbiausių Europos piliečių teisių – peticijų teisę.

Problema tokia: Europos Parlamentas daugelyje šalių žinomas būtent dėl peticijų teisės naudojimo. Mes, Peticijų komiteto nariai, tai žinome, ir ištis tai žino visas Parlamentas. Lisabonos sutartis, kuria Europos Sąjunga padaroma demokratiškesnė ir veiksmingesnė, įneša naujų dalykų, pvz., Pagrindinių teisių chartiją, ir naujų priemonių, pvz., piliečių iniciatyvą.

Problema yra kaip išvengti painiavos, tarkim, tarp peticijų teisės ir piliečių iniciatyvos. Norėčiau pastebėti, jog, pvz., piliečiai gali pateikę peticiją reikalauti, kad Parlamentas reikalautų Komisijos imtis teisėkūros iniciatyvos, tad ateityje gali atsirkti taip, kad Europos piliečių iniciatyva ragins Komisiją įgyvendinti teisės aktų procedūrą ir peticiją, remdamasi teise teikti peticijas, pateiktas atitinkamam šio Parlamento komitetui, su prašymu Parlamentui dėl to kreiptis į Komisiją. Reikia išvengti tokios prieštaros ir stengtis pasiekti tokią sąveiką, kad būtų sustiprinti abu būdai – tai yra būdai, kurie padaro ES pilietybę konkretesnę.

Žinoma, Peticijų komitetas norėtų dalyvauti administruojant šią piliečių iniciatyvos teisę. Žinoma, visi komitetai norėtų dalyvauti, bet norėčiau paprašyti, kad ši teisė būtų padaryta veiksminga geriausiu įmanomu būdu. Manau, kad tai taip pat būtų puikus pasiekimas tokią svarbią dieną kaip ši: Lisabonos sutartį ratifikavo Čekijos Senatas, todėl teliko vienintelis žingsnis iki Sutarties tapimo tikrove ir ištis iki šios Sutarties, Europos Konstitucijos palikuonės, geriausio ligšiol ES sukurto teksto, įsigaliojimo.

Jei mums tai pavyks, visi mes, esantys čia, – pradedant nuo visų šįvakar atvykusių Konvento dalyvių, – būsimė labai daug prisidėję, kad mūsų buvimas šio Parlamento nariais liktų naudingas.

Maria da Assunção Esteves, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, tai – mano paskutinė kalba per plenarinį posėdį, todėl ji mažumėlę kitokia.

Ateis diena, kai federaliniai ir kosmopolitiniai parlamentai susijungs pasauliui valdyti. Susivienijusios žmonijos be sienų svaja gimsta čia, šioje atstovavimo vietoje, kur laisvė stiprėja, o demokratija plečiasi. Švietimo amžiaus fantastinė idėja apie žmonių sąjungą žengia pirmuosius žingsnius, veikiant mūsų kabinetų ir mūsų diskusijų magijai. Šioje sąjungoje netenka jėgos Machiavelli, nes galime valdžios suverenumą pakeisti žmonių suverenumu. Kosmopolitiškumo paradigma įsišaknia mūsų institucijose bei mūsų sprendimuose ir dabar tapo viso to, kas daroma, dalimi.

Atsiranda nauja antropocentrinė teisės ir politikos vizija, Europos gatvėse randasi postnacionalinis identitetas. Dabar principas, vienijantis nacionalinę ir tarptautinę teisę, yra aukščiausias žmogiškas orumas. Europos Sąjunga ir Parlamentas atspindi moralinį požiūrį, kokiam žmonijos istorijoje nėra precedento – kolektyvinį moralinį požiūrį, įsivyravusį Europos valstybių strategijoje ir pagrindusį jų integraciją.

Bendras Europos žmonių išsipareigojimas ištis atspindi įsitikinimą, kad egzistuoja bendras žmoniškumas. Tiesą sakant, Romos sutarties pasirašymo dieną žlugo izoliacija ir egoizmas. Dabar būtent dėl politikos atsiranda teisingumas, tarsi tiltas tarp I. Kanto ir Aristotelio, tarp laisvės ir laimės. Europos tautos žino, kad vienintelis legitimumas kyla iš žmogaus teisų ir kad vienintelis autoritetas priklauso valdžiai, kuri tas teises gerbia. Jie žino, kad istorijos emancipacija įmanoma tik per politinio dalijimosi ir pasaulinio teisingumo projektą.

Ateis diena, kai Azijos, Amerikų ir Afrikos tautos susijungs. Žmonių orumas aprėps visas kultūras, nuo J. W. Von Goethes iki F. Pessoa'os, nuo J. S. Bacho iki P. Tchaikovskio, nuo Mahometo iki Budos. Žmogaus teisėms kaip visuotiniam įstatymui, bendrai taisyklei, esančiai už bet kokių skirtumų, ir Europai, kad būtų pavyzdžiu, reikia daugiau įstatų, daugiau decentralizavimo, daugiau politikos, daugiau ekspansijos.

Šią atsiveikinimo akimirką noriu jums pasakyti, kaip didžiuojuosi, kad su jumis patyriau tokį nuotykį.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Ačiū, gerb. M. da A. Esteves, už kalbą, ačiū už jūsų darbą, nuveiktą per tuos metus, sėkmės ir laimės ateityje.

Jo Leinen, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, sakėte, kad pasiūlytumėte Pirmininkų sueigai ir Biurui sudaryti ir kaip bukletą pateikti penkių pranešimų santraukas bei būtiniausius paaiškinimus. Tai – puiki minis, kuriai tegaliu pritarti. Rekomenduočiau, kad taip pat įtrauktume R. Corbetto / I. Méndez de Vigo pranešimą, kuriuo grįstas mūsų darbas su Lisabonos sutartimi. Tuo metu už balsavo 500, rezultatas rekordinis. Tai – proceso dalis. Po Konstitucijos sutarties tai buvo šio bandymo parengti Reformų sutartį pradžia. Idėją laiku labai gera. Mes jus visokeriopai palaikome.

Jau padėkojote tiems keletui, kurie, deja, jau nebe su mumis. Galiu drąsiai pasakyti, kad visi Konstitucinių reikalų komiteto nariai puikiai dirbo kartu. Mūsų komitete dalyvavimas visada buvo stiprus. Šią akimirką dar sykį dėkoju tiems, kurie šiuo metu yra salėje. Pirma, dėkoju Johannesui Voggenhuberiui, kuris buvo vertinga atrama, mums dirbant demokratijos ir piliečių teisių labui. Jau ne sykį minėta Sylvia Kaufmann ypač sėkmingai reiškė savo nuomonę, susidūrusi su nemažai pasipriešinimo savo politinėje aplinkoje. Carlos Carnero González visada būdavo su mumis. Jis kovojo už Konstituciją, taip pat už referendumą Ispanijoje. M. da Assunção Esteves visada buvo labai aktyvi. Alain Lamassoure pasiekė ypač daug, taip pat ir Konstitucijos labui. Galiausiai – nors ji ir ne komiteto narė – Catherine Guy-Quint. Ji nuveikė labai daug Biudžeto komitete ir visada palaikė idėją Parlamentui suteikti daugiau atsakomybės ir daugiau teisių. Dėkoju jums visiems. Paminėjau tuos, kurie šiandien čia yra, bet nebebus kitą kartą. Pažadame tęsti jų darbą.

Kaip Socialistų frakcijos Europos Parlamente atstovas, norėčiau pasakyti dar du dalykus apie pranešimus. Dėl S.-Y. Kaufmann pranešimo: nuolatos teigdavome, kad piliečių iniciatyva – nei placebo, nei alibi, bet rimta konstitucinė priemonė, kuria pasinaudodami piliečiai gali Briuselio darbotvarkei pasiūlyti klausimų. Tikiu, jog įgyvendinę piliečių iniciatyvą, padarysime, kad taip ir būtų. Komisija turėtų naudotis savo iniciatyvos teise ir po reorganizavimo nedelsdama pateikti įstatymo projektą.

Dėl J.-L. Dehaene'o pranešimo: norėčiau dar kartą paminėti pereinamąjį laikotarpį. Norime, kad Lisabonos dvasia būtų jaučiama per konsultacijas dėl Tarybos pasiūlymo dėl naujo Komisijos pirmininko. Bet visa Komisijos narių kolegija, įskaitant pirmininką, nebus patvirtinta tol, kol įsigalios Sutartis. Iš esmės dėl Komisijos pirmininko balsuosime du kartus. Svarbu tai atsiminti. Tiesiog to reikalauja pereinamasis periodas. Manau, kad J.-L. Dehaene'o pateikta programa teisėkūros laikotarpiui labai gera. Išeities taškas – piliečių balsavimas per Europos rinkimus, po kurio seks visi sprendimai dėl personalo, politinės programos ir Europos Sąjungos finansavimas. Išeities pozicija – suverenių valstybių, Europos Sąjungos piliečių balsavimas. Manau, tai ištis gerai. Ačiū, gerb. J.-L. Dehaene'ai.

Andrew Duff, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, W. Churchill yra sakęs: „niekada nepraleiskite krizės velniui“.

Ką gi, dabar mus ištiko ekonomikos, klimato, tarptautinio nestabilumo krizė, ir mums aišku, bent jau mūsų frakcijai, kad šios krizės labai sustiprina argumentą, kodėl reikėtų suteikti ES didesnes galimybes veikti pasaulio mastu.

Sutartis – logiškas atsakas į šiuos iššūkius. Tai – geriausia sutartis, dėl kokios šiuo metu galima sutarti. Tai – gera sutartis. Istorikai ji, be abejo, yra lygi su Maastrichtu. Ji plečia demokratiją ir ES administravimą daro labiau atstovaujimąjį, veiksmingesnį ir našesnį.

Tai – taip pat ir reformistinė sutartis. Ja taisoma dauguma problemų, kliudančių dabartinei Nicos sutarčiai. Nereikia būti karingam federalistui – koks aš esu, – kad tai pamatytum, o reikia būti geram demokratui, kad suprastum: pirma, kad mums reikia integruotos Europos, kad galėtume suformuluoti atsaką globalizacijai, ir antra, kad postnacionalinė demokratija – ne pakaitalas, bet priedas prie istorinių nacionalinių demokratijų.

Konservatyviai ir nacionalistiškai nusiteikę šios Sutarties oponentai turėtų mums paaiškinti, kodėl jiems atrodo geriau išlaikyti dabartinę neveiksmingą, gremėzdišką Europos Sąjungą ir kodėl jie norėtų tautinei valstybei išsaugoti absurdiškas pretenzijas į nacionalinį suverenumą, kai iš tiesų svarbu padaryti taip, kad abipusė priklausomybė tarp valstybių ir piliečių veiktų – abipusė priklausomybė, kuri šioje Sutartyje išaiškinama ir įtvirtinama.

Ši Sutartis – didelis konstitucinis žingsnis į priekį Europai, ir aš didžiuojuosi, kad dalyvavau ją rengiant. Kovosiu iki galo, kad pamatyčiau ją įsigaliojusią ir įgyvendintą sėkmingai ir greitai.

Johannes Voggenhuber, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotoja, žvalgant po Parlamentą man kažkodėl susidaro įspūdis, kad į plenarinį šio Parlamento posėdį tęsti diskusijų buvo pakviesti konstitucinio dramblio kaulo bokšto gyventojai. Susitarimas buvo ne toks. Buvo susitarta, kad vyks didelė diskusija Europos Parlamente dėl Lisabonos sutarties pasekmių.

Ar nebūtų buvę gerai, jei šis Parlamentas būtų diskutavęs apie Sutartį šįryt, tuo pačiu metu kaip Čekijos Senatas, ir būtų Europos Sąjungos piliečiams aiškiai parodęs, kad Sutartis buvo Europos Parlamento darbas, prasidėjęs Konventu ir tebesitęsiantis iki pat šios dienos, kad ši reforma nebuvo primesta elitinės ES, o kad tai buvo didžiulis darbas, darytas bendromis pastangomis?

Kai kas nors nepavyksta, iš savo penkiolikos metų patirties sprendžiu, kad dėl nesėkmės paprastai kaltos vyriausybės, o ne parlamentai. Dabar visus mus nusėję randai ir puošia papuošimai. Sakau paskutinę kalbą per penkiolika metų. Nuėjome ilgą kelią. Buvo didelė garbė. Mane taip pat pakvietė – drauge su A. Duffu – būti pranešėju šiame Parlamente ir dėl Pagrindinių teisių chartijos, ir dėl Konstitucijos.

Turiu pasakyti, – ir manau, kad taip pat kalbu už kitus Konvento narius, – kad visada jautėme Europos Parlamento pritarimą ir paramą. Mes rizikavome, išdrįsime turėti viziją, dėl kurių buvo dažnai purtomos galvos, priešinosi vyriausybės, buvo skelbiami veto, Konventas vos nesugriuvo. Tačiau iš tiesų negalima paneigti, kad varomoji jėga, vizionieriška jėga šiame procese buvo parlamentai. Taigi tai taip pat buvo pirmoji pergalė Europos Sąjungos piliečiams.

Leiskite man galbūt pažvelgti ir į ateitį. Žinome, ką visi manome apie šia Sutartimi padarytą pažangą. Kai Tarpvyriausybinių konferencijų užsipuolė Konvento rezultatus, panaikino Teisės aktų leidybos tarybą, iš naujo įvedė Tarybos parengtus teisės aktus ir pridėjo trečiąją dalį, – visi šie dalykai šiandien mus tikrai liūdina, – regėjau pirmąją Konstitucijos pataisymą tolimoje ateityje.

Vienas iš svarbių, pagrindinių šios Sutarties elementų yra Europos Parlamento iniciatyvos teisė, jo teisė teikti pasiūlymus sušaukti Konventą Konstitucijai pataisyti. Ir kelio galo dar nepriėjome. Kol kovojome už savo vizijas, dažnai Konvente mums sakydavo: „A, jūs ir jūsų lyginimas su Filadelfijos konventu, Europai reikia didelės krizės. Be didelės krizės jums niekada nepavyks sukurti tikros Europos demokratijos, tikros politinės bendruomenės. Mums ištis reikia didelės krizės.“ Jie aiškiai turėjo omenyje ateinančius šimtą metų. Bet mes ją turime. Turime šią krizę. Ir dabar staiga piliečiai ima klausinėti, kodėl neturime ekonomikos valdymo. Jie klausia, kodėl neturime mažiausio būtino bendrų Europos ekonomikos teisės aktų skaičiaus, bent jau dėl svarbiausių fiskalinės politikos, įmonių pajamų mokesčių ir mokesčių už sandorius aspektų. Žmonės taip pat prašo socialinės Europos. Taip, mes nenulipome nuo barikadų, vyriausybės paprasčiausiai pasakė Njet. Šiandien visa Europa klausia, kur Europos Sąjungos galios apginti socialinę rinkos ekonomiką, sąžiningą paskirstymą? Milijardai eurų bus leidžiami iki kitai kartai ateinant. O mes neturime jokios demokratinės galios, jokio teisinio pagrindo socialinei Europai išvystyti.

Kasdien sulaukiu klausimų, kokia padėtis dėl karinių veiksmų Europos vardu. Pora tautinių valstybių pradeda karinius veiksmus vadovaudamiesi XIX a. tipo kabinetine politika. Ar neturėtume susimąstyti apie tai, kad šis Parlamentas turi sutikti prieš pradedant karinius veiksmus Europos vardu? O piliečių iniciatyvos? Čia taip pat neliko konstitucinių pakeitimų. Kodėl? Kodėl negali būti piliečių iniciatyvos, kuria prašoma pataisyti Sutartį ar patobulinti Europos Konstituciją?

Matau, reikia nueiti dar ilgą kelią. Šio Parlamento nedrąsumas ir drovumas Tarybos akivaizdoje yra didžiulė kliūtis.

(Petraukimas)

Manau, turime būti karingesni. Tikiuosi, kad šis Parlamentas iš tiesų pareikalaus teisių, kuriomis gali naudotis pagal Lisabonos sutartį, su stipriu pasitikėjimu savimi ir tvirta ištikimybe Europos Sąjungos piliečiams, kad jas įtvirtins ir tuomet pagalvos, kaip viską galima daug geriau pakreipti Europos demokratijos ir socialinės tvarkos linkme. Gerb. pirmininke, neprarandu vilties dėl savo svajonės.

(Pertraukimas)

Neprarandu vilties įgyvendinti svajonę padaryti taip, kad mano vaikai ir jų vaikai bent jau galėtų ištarti: „Vive la République d'Europe!“

(Plojimai)

Tobias Pflüger, GUE/NGL frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, kalbos rodo, kad į Lisabonos sutartį iš tiesų žiūrima emociškai, o ne racionaliai. Kodėl nepalaukti kito Parlamento ir neleisti naujam Parlamentui aptarti šį klausimą, tiesiog palaukti ir pažiūrėti, ar Lisabonos sutartis tikrai taps tikrove? Ne, čia esama žmonių, kurie tiesiog užsispyrė dėl šitos Sutarties ir nori aiškinti jos tariamus pranašumus vėl ir vėl.

Burkhard Hirsch, saiko nejučiantis moralistas, puikiai pasakė, kalbėdamas, kad į airius negalima žiūrėti kaip į nuo lietaus permirkusius piemenis ir vienintelius europiečius, nesugebančius suvokti Lisabonos sutarties palaimos. Referendumai būtų baigęsi neigiamai kitur, nes negalime tikėtis ir neturėtume tikėtis, kad balsuotojai parems Sutartį, kurios net ir geriausiai nusiteikęs skaitytojas niekada nesugebės suprasti.

Lisabonos sutartis ne tik reguliuoja santykius tarp ES institucijų; ne, Lisabonos sutartimi kuriama politika. Ir tai svarbu. Pavyzdžiui, Lisabonos sutarties 43 straipsnio 1 dalyje nurodytos Europos Sąjungos karinių tarnybų užduotys. 222 straipsnio 1a dalyje esančioje Solidarumo sąlygoje teigiama, kad reikia panaudoti visus prieinamus išteklius, siekiant valstybių narių teritorijose panaikinti terorizmo grėsmę. Todėl Europos Sąjunga taps kariniu aljansu ir net yra galimybė vykdyti karines operacijas Europos Sąjungos teritorijoje. 43 straipsnio 1 dalyje kalbama apie pagalbą, teikiamą trečiosioms šalims kovai su terorizmu jų teritorijoje.

Šioje srityje yra daug reglamentų. Yra „nuolatinis struktūrinis bendradarbiavimas“, dėl kurio atsiranda Europos karinio branduolio galimybė. Šioje Sutartyje numatytas vaidmuo NATO, yra teiginys: „Valstybės narės įsipareigoja laipsniškai tobulinti savo karinius pajėgumus“. Ateityje, jei ši Sutartis bus ratifikuota, – tikiuosi, kad taip nebus, – atsiras pradinis fondas (41 straipsnis): ES biudžetą bus taip pat galima naudoti kariniams tikslams užsienio ir karinės politikos srityje.

Kalbant apie ekonominę politiką, Lisabonos sutarties ekonominė logika yra būtent ta ekonominė logika, kuri atvedė į ekonomikos krizę: „atviros rinkos ekonomika, vykstant laisvai konkurencijai“. Tik šiandien tai nebūtų taip vadinama.

Susidarė įspūdis, kad žmonės, norintys šios Sutarties, ypač priklausantys ES elitui, iš tiesų gyvena praeityje. Sąlygos pasikeitė iš pagrindų. Mums dabar reikia naujos sutarties naujiems laikams. Sprendimas referendume buvo aiškus. Airija nusprendė. Balsuota prieš Sutartį, ir todėl jai galas. Staiga ruošiamasi antram balsavimui. Kas gi Prancūzijoje, išrinkus Prezidentą N. Sarkozy, būtų pasakę, kad reikėtų tiesiog balsuoti iš naujo, nes kažkam jis nepatiko. Noriu vieną dalyką pasakyti visiškai aiškiai: yra gerų, visiškai racionaliai pagrįstų priežasčių, kodėl neturėtume ratifikuoti šios Sutarties. Tai, kas pasakyta Airijoje, turėtų taip ir likti; kitaip tariant – „ne“ ir reiškia „ne“. Tai reiškia, kad Lisabonos sutarčiai galas, ir nesuprantu, kodėl šiandien tokiomis aplinkybėmis apie ją diskutuojame.

Pagal šią Sutartį galia pasislenka arčiau didžiųjų valstybių narių. Nesigėdiju pasakyti: būdami internacionalistai, giname Europos idėją nuo tų, kurie nori ES paversti karine jėga ir grynai ekonominiu aljansu. Mums reikia alternatyvios Lisabonos sutarčiai sutarties, o tai reiškia – sutarties, kuri orientuota į taiką, o ne sutarties, kuri iš esmės yra karinė sutartis. Ačiū.

Nils Lundgren, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, esu tikras, kad mums leidžiama kalbėti tiek, kiek norime. Man gali prireikti vienos kitos papildomos minutės, ir aš mielai tuo pasinaudosiu.

(SV) Dabar pereisiu prie savo gimtosios kalbos. Tai, kaip Europos politikai elgiasi su Lisabonos sutartimi, ateinančioms kartoms liks kaip gėda dviem atžvilgiais: pirma, dėl politinio proceso, kurį vykdančią Sutartį prastumiama, antra, dėl tikrojo Sutarties tikslo ir jos turinio. Jei prisimintume Laeken 2000, ten buvo pasakyta, kad turėtume parengti siūlymą dėl konstitucinio sprendimo. Tai turėjo padėti mums pasiekti glaudesnę Europą ir atsidavusius piliečius, nes mums nerimą kėlė tai, kad piliečiai praktiškai buvo prastos nuomonės apie ES. Konventas, kuriam vadovavo Valéry Giscard d'Estaing, sukūrė šį tą kitokio. Europos žmonės to nenorėjo, ir Prancūzijos bei Nyderlandų žmonės pasakė „ne“. Visi žino, kad žmonės Jungtinėje Karalystėje,

Danijoje ir daugelyje kitų šalių būtų balsavę prieš, jei jiems būtų buvusi suteikta galimybė. Buvo mėginta rasti aplinkėlį – atsirado nauja sutartis, kuri yra ta pati, bet, kai to reikia, teigiama, kad ne ta pati, ir šio teiginio ir toliau laikomasi. Dabar yra taip, kad Airijos žmonėms pasakius „ne“ tam, ką dabar vadiname Lisabonos sutartimi, turime įžūlumo vykdyti tyrimą, kodėl Airijos žmonės balsavo neteisingai. Tai tiesiog neįtikėtina, o šia tema visai nebuvo diskutuota. Jūs visi vienas kitam tapšnojate per petį ir kalbate, kaip visa tai gerai, nors ir žinote, kad tai – tikra gėda.

Mano antrasis priekaištas toks: konstitucinė sutartis, konstitucija egzistuoja ne tam, kad pagreitintų politinių sprendimų priėmimą. Iš tiesų visai priešingai – ji egzistuoja, kad apsunkintų politinių sprendimų priėmimą. Konstitucijos yra tam, kad užtikrintų, jog tie, kurie dabar kaip tik yra išrinkti, negalėtų priimti bet kokių sprendimų, kokius tik užsimano priimti. Tai turėtų būti sudėtinga. Tokia yra Amerikos konstitucija. Kai valdžia gali greitai priimti sprendimus dėl bet ko, kas šauna į galvą, ir neturi rūpintis dėl visuomenės įtakos – čia Prancūzijos biurokratinė tradicija. Tai – siaubinga ir tikra gėda ES.

Pirmininkas. – Gerb. N. Lundgren, esu tikras, kad pastebėjote, jog jūsų kolegos Parlamento nariai klausėsi jūsų pagarbiai, tyliai ir nekalbėjo, kaip jūs kalbėjote per kitų narių kalbas, bet būtent taip skirtingi žmonės supranta demokratiją.

Roger Helmer (NI). – Gerb. pirmininke, vyliausi, kad šiandien galbūt pirmininkaus H.-G. Pöttering, nes norėjau jam viešai padėkoti už man suteiktą galimybę prieš kelerius metus palikti PPE frakciją. Džiaugiuosi, kad visi mano kolegos konservatoriai greitai paliks PPE frakciją – dėl šio tikslo dirbau dešimt metų.

Čia diskutuojame dėl Lisabonos sutarties, todėl būčiau priminęs H.-G. Pötteringui, kad jo paties šalis Vokietija Sutarties dar neratifikavo. Mes Europos Sąjungoje teigiame, kad esame vertybių Sąjunga, grįsta demokratija ir teisinės valstybės principais, bet demokratiją ignoruojame. Visiškai nepaisome balsuotojų norų. Atmetėme referendumo Danijoje dėl Maastrichto, Airijoje – dėl Nicos, Prancūzijoje ir Olandijoje – dėl Konstitucijos, o dabar vėl Airijoje – dėl Lisabonos rezultatus. Į savo elektorato siekius žvelgiame su atvira panieka. Tiek tos demokratijos!

Ne ką geriau ir su teisine valstybe. Vykdomė planus ir išlaidas, pagrįstas Lisabonos sutartimi, dar jos neratifikavus. Tai – ne ką prasčiau nei *coup d'état* be kraujo praliejimo. H.-G. Pöttering teigia, kad milijonas Airijos balsuotojų negali kliudyti 450 mln. europiečių. Jis teisus. Tai tegu tie 450 mln. balsuoja dėl Sutarties. Britanija balsuos prieš. Prancūzija ir Vokietija veikiausiai balsuos prieš, bet jūs nedrįstate leisti žmonėms balsuoti dėl Sutarties, nes jau žinote jų atsakymą. Britanijoje visi, išskyrus aštuonis, iš mūsų 646 Parlamento narių buvo išrinkti, nes įsipareigojo surengti referendumą, bet mūsų pasitikėjimą praradusi leiboristų vyriausybė skandalingai savo pažadą sulaužė.

Leiskite kolegas laiku įspėti. Mes, Britanijos konservatorių partijos nariai, Lisabonos referendumą padarysime kertiniu savo Europos rinkimų akmeniu. Padarysime, kad referendumas įvyktų, ir šitai apgailėtina, gėdingai sutarčiai padarysime galą.

Alain Lamassoure (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europos integracija kartais suteikia mums simbolių, kurie išjudina anonimiškus veikėjus, tokius kaip mes. Todėl paskutinis balsavimas Parlamento kadencijoje bus dėl paskutinio pataisymo, kurį bendrai pasiūlė Europos Parlamento nariai ir nacionalinių parlamentų nariai prieš Europos konventą: dėl piliečių iniciatyvos Europos Sąjungos mastu sukūrimo.

Nenuvertinkime jos svarbos. Lisabonos sutartis suteikia patiems piliečiams, paprastiems piliečiams, tokią pačią politinės iniciatyvos galią Europos Sąjungoje, kaip ir mūsų Parlamentui. Mūsų savo iniciatyva rengiami pranešimai leidžia mus paraginti Komisiją veikti, pasiūlyti teisinį pagrindą mums, kad galėtume pradėti naują politiką ar pritaikyti esamą. Ką gi, dabar piliečiai galės daryti tą patį, jei tik jų bus pakankamai ir jei jie priklausys reikšmingai valstybių narių daliai.

Noriu pagirti S.-Y. Kaufmann už tai, kaip ji dirbo, kad pasiektų susitarimą, kurio tokiu klausimu kaip šis akivaizdžiai reikėjo. Jos į Sutartį įneštas aiškumas ir procedūrų garantijos pagrįstos. Reikšmingos valstybių narių dalies nustatymas taip, kad sutaptų su ketvirciu valstybių narių, dera su sprendimu, skirtu pačioms vyriausybėms laisvės, saugumo ir teisingumo sričių sistemoje.

Ši nauja taip Europos piliečiams suteikiama teisė tokia forma neegzistuoja nė vienoje mūsų valstybių. Taigi Europos Sąjunga užtikrins, kad būtų artėjama prie tiesioginės demokratijos. Tarkime, net Prancūzijoje nedrįstame tiek užsimoti. Pernai pakeitėme savo nacionalinę Konstituciją, bet šitą pačią kolektyvinių peticijų teisę apribojome, palikdami tik vietos lygmeniui.

Dabar tikėkimės, jog mūsų politinės partijos išradingai varžysis, kad kuo geriau panaudotų šią naują teisę ir, svarbiausia, už partijų ribų – tikėkimės, kad ją įsisavins pilietinė visuomenė: sąjungos, nevyriausybinių organizacijos, studentai, ypač gavę „Erasmus“ stipendijas, ne vienoje valstybėje dirbantys asmenys, visi Europos piliečiai, gyvenantys ne savo šalyje ir matantys, kad mūsų čia priimami teisės aktai, deja, prastai įgyvendinami vietos lygmeniu.

Šioje laisvo judėjimo Sąjungoje vienintelės likusios kliūtys yra mūsų politinės diskusijos. Deja, ir vėl prasideda ne Europos rinkimų kampanija, bet 27 nacionalinės kampanijos su europietišku pretekstu.

Yra ekonominė zona, bendra valiuta, bendras Europos dangus, bet bendrą politinę zoną dar reikia sukurti. Tai – tikrasis iššūkis Lisabonos sutarčiai, ir tai ištis yra viena nuostatų, kuri labiausiai prisidės prie susidorojimo su tuo iššūkiu.

Adrian Severin (PSE). – Gerb. pirmininke, šiandien, Čekijai ratifikavus Lisabonos sutartį, kilusią viltį užgožia savotiškai šamoksliška šio susitikimo atmosfera.

Kai kas baiminasi, kad tinkamai pasiruošę tokios skubiai reikalingos sutarties įgyvendinimui galbūt ižeisime kai kuriuos Europos Sąjungos piliečius. Tikiu, kad, priešingai, ižeidžiame piliečius, slėpdami tiesą apie tai, kas Europa yra iš tiesų ir kas galėtų būti, nes nepalaikome su jais atviro ir racionalaus dialogo.

Lygiai taip pat, rodant pagarbą mažumos nuomonei, bet ignoruojant didžiumos sprendimą, ir ižeidžiama ta didžiuma, ir pažeidžiami bendri demokratijos principai, kuriuos visi, kaip teigiame, puoselėjame.

Rašytinio Sutarties teksto nepakanka. Reikia prie teksto pridėti aiškinamąją interpretaciją, kuri atskleistų jo dvasią ir taip sudarytų galimybę jį geriausiai įgyvendinti. Būtent tai daroma šiandieniais pranešimais. Juose kalbama apie: pirma, Europos Sąjungos parlamentarizavimą; antra, Europos institucijų perkėlimą į Bendrijos lygmenį; trečia, tarpinstitucinės pusiausvyros, kaip tarptautinės stabdžių ir atsvarų sistemos garantijos, sukūrimą; ketvirta, teisės aktų darnumo ir glaudumo Europos Sąjungos mastu užtikrinimą, europinant nacionalinius parlamentus, o ne nacionalizuojant Europos Parlamentą; priemonių ir politikos sukoncentravimą institucijų našumo labui; ir šešta, atstovavimo, skaidrumo bei dalyvavimo Europos Sąjungos lygmeniu tobulinimą.

Šitaip galėsime išvysti atsirandant liaudį, kuri užpildys dabartinį tuščią Europos procedūrų kiautą ir taip padarys jas prasmingas piliečiams.

Viena, ką dar reikia nuveikti, – tai rasti sprendimą, kaip aprėpti rinkimus į naują Parlamentą ir Lisabonos sutarties įsigaliojimą. Tikiuosi, kad mūsų bičiulių airių atsakomybės ir solidarumo jausmas padės mums tai padaryti ir laikytis mūsų istorinio tvarkaraščio.

PIRMININKAVO: G. ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, manau, kad J.-L. Dehaene'o pranešimą, kuris yra labai svarbus ir vertingas, reikėtų papildyti medžiaga apie Europos Vadovų Tarybos veikimą ir, svarbiausia, atsakomybes. Šios svarbios įstaigos rangas bus pakeltas iki institucijos, o politikos sferoje tai – vadovaujanti jėga.

Todėl tam reikėtų skirti ypatingą dėmesį. Tarybos veiksmai priklausys Europos teisingumo teismo jurisdikcijai taip pat, kaip priklauso Europos centrinio banko. Taip pat savo frakcijos vardu siūlau pakeitimą, kuris atspindės šią papildomą atsakomybę. Kadangi šios atsakomybės teisėkūros funkcijos ribotos, ji iš esmės priklauso 265 straipsniui dėl neveikimo. Manau, kad, Sutartyje trūkstant detalių, Europos Vadovų Tarybos įsipareigojimus, ko gero, reikės išdėstyti tarpinstituciniame susitarime.

Tad S.-Y. Kaufmann pranešimas labai svarbus, nes jis reiškia tikrą atsivėrimą piliečiams. Didžiausia silpnybė, kurią galėtume atskleisti, susidūrę su iššūkiu Europos Sąjungos ateičiai, būtų sukurti tuštumą, atstumą tarp Europos Sąjungos ir piliečių. Piliečiams ji yra tolima ir nepažįstama, nors jie ir jaučia, kad jiems jos reikia. Mano frakcija – Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija – mano, kad šią tuštumą galima tinkamai užpildyti tik nuolat ir išsamiai konsultuojantis su piliečiais.

Neturėjome laiko baigti darbo ir diskusijų šiuo klausimu. Vis dėlto, kaip jau pastebėjo A. Lamassoure, piliečių iniciatyva, sprendžiant iš Sutarties, gali būti svarbi priemonė, kuriant Europos viešąją erdvę, kurios mums labai reikia. Ji iš esmės paskatins viešas diskusijas tarp piliečių ir Europos Sąjungos, o tai savo ruožtu pažadins visuomenės susidomėjimą, kuris mums yra būtinas.

Vis dėlto viso to valdymas yra didelis iššūkis Europos institucijoms, ypač Komisijai, gali nukentėti šios naujos priemonės įtikinamumas, taip pat valstybėms narėms, kurios turi priimti naują veiklos būdą ir suteikti jam infrastruktūrą, ir, be abejo, piliečiams, kurie tiesioginės demokratijos labui turi įsisavinti šią naują priemonę.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos Pirmininko pavaduotoja, Prezidentas V. Klaus sureagavo į šiandienį Čekijos Senato sprendimą, kuriuo mes nuoširdžiai džiaugiamės ir su kuriuo norėčiau iš visos širdies pasveikinti; V. Klaus pareiškė (be kitų dalykų), kad Lisabonos sutartis mirusi, nes ją atmetė per Airijos referendumą.

Jis yra politinis zombis, atakuojantis daugumos sprendimus, priimtus jo paties Parlamente bei Senate, patvirtinantis savo nevykusį atskalūnišką požiūrį ir kitose politikos srityse. Laimei, po balsavimo už, jis tiesiog pats labai apsikvailina. Mes, Žaliųjų frakcijos nariai, laikomės teigiamo, konstruktyvaus požiūrio Europos integracijos proceso atžvilgiu, žinoma, kur reikia, išsakydami kritiškas pastabas.

Dar sykį nuoširdžiausiai dėkoju Čekijos Senatui, Čekijos parlamentui ir Čekijos vyriausybei.

Bastiaan Belder (IND/DEM). - (NL) Gerb. pirmininke, J.-L. Dehaene'o pranešimas man kelia prieštaringus jausmus. Viena vertus, džiaugiuosi, kad jis kartais nusiteikęs iš pagrindų išnagrinėti klausimus, ir čia turiu omenyje 14 ir 26 punktus, kur jis kalba apie Europos Vadovų Tarybos dominavimą bei sunkumus, susijusius su nauja pirmininkavimo sistema Taryboje.

Kita vertus, nusivyliau šiuo pranešimu, nes pranešėjo analizė ne visur vienodai sutelkta. Ypač paskutiniuose dvylikoje dalių, kur jis kalba apie išorės politiką, nekalbama apie jokių institucinius neaiškumus, nors institucinės šio dvigubo vaidmens pasekmės nėra iki galo suvoktos. Todėl negaliu suprasti, kaip pranešėjas priėjo prie bendros išvados, kad nauja sistema reikš tvirtesnę institucinę pusiausvyrą Europos Sąjungoje.

Pripažįstu, kad Lisabonos sutartis yra tam tikrų sričių patobulinimas. Tačiau dėl to nedingsta tiesa, kad būtent tos neaiškios šios Sutarties pasekmės taps Lisabonos Achilo kulnu Europos Sąjungos institucijų pusiausvyrai – į ką pranešėjas neatkreipė dėmesio.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Ponios ir ponai, per šią sesiją darome tai, ką mūsų šalyje vadina sąskaitos išrašymu, kai smuklininko nėra šalia. Balsuosime dėl santykių tarp Europos Sąjungos institucijų, valstybių narių ir jų parlamentų, tarsi Lisabonos sutartis jau galiojūt. Norėčiau pakartoti, kad Lisabonos sutartis dar toli gražu neratifikuota. Šio Parlamento nariai turėtų tai žinoti ir neturėtų šios informacijos slėpti nuo piliečių. Kiekvienas demokratiškai nusiteikęs žmogus turi suprasti, kad net ir agresyviausi išpuoliai prieš Lisabonos sutarties nepasirašiusius politikus nieko nepakeis.

Baigdama norėčiau pasakyti D. Cohn-Benditui, kad jo abejotini teiginiai, jog Čekijos Prezidentas V. Klaus rengiasi papirkti mano šalies Parlamento senatorius, yra įžeidimas ne tik Prezidentui V. Klausui, bet ir Čekijos piliečiams. Tokie kaltinimai yra įžeidimas draugiškų tarptautinių santykių principams ir paprasčiausiam žmogiškam padorumui. Štai kodėl prašau D. Cohn-Bendito arba įrodyti savo teiginius dėl korupcijos, arba viešai atsiprašyti Prezidento V. Klaus.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, šis pranešimų paketas atskleidžia, kad, jei Lisabonos sutartis įsigalios (žinoma, nėra jokios išankstinės nuomonės Airijos žmonių sprendimo atžvilgiu), Europos Sąjunga teiks daugiau galimybių dalyvauti, daugiau askaitomybės, demokratijos ir daugiau stabdžių bei atsvarų. Tai – pagrindinė žinia, kurią šiandien galime pasiųsti: ar J. Leineno pranešimu, kuriame kalbama apie išplėstą šio išrinktojo Parlamento vaidmenį institucinėje sistemoje; ar J.-L. Dehaene'o pranešimu, kuriame nagrinėjama papildoma institucijų vykdomųjų šakų atskaitomybė ir tai, kaip susidorosime su galimu pereinamuoju periodu; ar C. Guy-Quint pranešimu, atskleidžiančiu, jog nebeliks Europos biudžeto dalių, atribotų nuo Parlamento kontrolės; ar, žinoma, S.-Y. Kaufmann pranešimu dėl piliečių iniciatyvos.

Mano frakcija parems visas šias rezoliucijas ir mes didžiuojamės, galėdami taip padaryti, sakyčiau, išskyrus vieną dalyką, būtent – S.-Y. Kaufmann pranešimą, kurį mes laikome pirmu žingsniu: svarstyti pateiktais pirmaisiais apmąstymais apie tai, kaip galėtume veikti ateityje. Bet turime būti atsargūs – sutinku su tuo, ką Komisijos narė pasakė anksčiau – ir nesukurti sistemos, kuri piliečiams būtų pernelyg varginanti ar kurioje būtų per daug biurokratinių kliūčių naudotis ta teise. Tačiau turime užtektinai laiko prie to grįžti, jei Sutartis išties įsigalios.

Kalbame tą dieną, kai sulaukėme 26-ojo parlamento ratifikavimo. Žinau, kad ana ten sėdintiems Britanijos konservatoriams tai neįdomu. Jie, žinoma, kalbasi apie kažkokį kitą reikalą, bet tai – svarbus faktas.

26 ratifikavimai, vykdančios parlamentines procedūras: 26 „taip“ Sutarčiai; vienas „ne“. Manoma, kad tokiu atveju, kai yra 26 „taip“ ir vienas „ne“, visai nėra nedemokratiška, kaip kai kas teigė, pažvelgti į tą rezultatą ir paklausti vienintelės šalies, pasakiusios „ne“, ar ji nenorėtų persvarstyti, atsižvelgdama į tai, kad kitos šalys ratifikavo. Bet manau, kad visai užtenka to, kad patys airiai priėjo prie išvados, jog galbūt būtų linkę persvarstyti, jei būtų sutikta su tam tikromis sąlygomis. Nuo mūsų priklauso padaryti, ką galime, kad išspręstume problemas, kurias atskleidė tas balsavimas prieš. Tai turi būti atsakymo esmė ir tai šiaip aš taip Europos Sąjungą sutiko padaryti.

Visos kitos valstybės narės – nes čia išpajiniojusios valstybės narės, ne tik Europos institucijos – sutiko pabandyti spręsti tas problemas, kad būtų galima sulaukti 27-ojo ratifikavimo.

Yra ir didesnė pamoka, kurią galima iš viso to išmokyti. Mūsų pagrindiniai nuostatai Europos Sąjungoje, valstybių narių pasirašytos ir ratifikuotos sutartys, gali būti keičiamos tik vienbalsiu visų tų valstybių narių sutarimu. Tai – labai aukštai iškelta kartelė. Ji parodo, kad teigiantys, jog išūliai nepaisome demokratinės atskaitomybės ir ignoruojame žmonių nuomonę, suprato visiškai klaidingai. Labai lengva užkirsti kelią žingsniui pirmyn bet kokiai Europos instrukcijų reformai. Visiems tiems euroskeptikams tereikia vienos pergalės iš 27. Svarstyklės pasvertos jų pusėn, o ne tų, kurie, kaip A. Duff, norėtų daug spartesnės integracijos. Taip jau yra.

Jie taip pat mini referendumus, per kuriuos buvo balsuota prieš. Pastebėjau, kad jie mini tik tuos referendumus, per kuriuos balsuota prieš. Jie niekada nemini Ispanijos referendumo, Liuksemburgo referendumo. Manau, jei pažvelgtume į Europos integracijos istoriją, buvo apie 32 (jei gerai pamenu) referendumai valstybėse narėse per visus metus, iš kurių 26 ar 27 balsuota už ir tik saujelėje balsuota prieš. Bet kai tik pasitaikydavo rezultatas prieš, būdavo neįmanoma jį įveikti, neatsigręžiant atgal ir nesprenžiant išsakytų problemų ir neklausiant tos šalies, ar ji nenorėtų persvarstyti rezultato; ar ji nenorėtų persigalvoti.

Demokratijos prasme čia nieko blogo nematau, taip yra palaipsniui, žingsnis po žingsniu, lėtai, su visų valstybių narių susitarimu statoma ši Sąjunga, dėl kurios dirbome daugiau nei pusę šimtmečio, Sąjunga, kuria turėtume didžiuotis, yra 27 šalys, dirbančios kartu žemyne, kurį, matyti iš istorijos, pernelyg dažnai sudarkydavo ugnis iš nacionalistinių žarijų, kurias kai kas siekia iš naujo įpūsti.

Anne E. Jensen (ALDE). - (DA) Gerb. pirmininke, šį vakar dalyvauti diskusijoje yra gan ypatinga patirtis. Penkerius metus daug dirbau su Catherine Guy-Quint. Abi buvome biudžeto koordinatorės savo politinėse frakcijose. Per tą laiką buvo ginčų, bet dažniausiai kovojome drauge, laikydamosi bendradarbiavimo dvasios, kuri tvyro dirbant Biudžeto komitete.

Jūs baigiate darbą, Catherine, ir norėčiau pasinaudoti proga jums oficialiau padėkoti už tą laiką, kurį praleidome kartu. Labai daug išmokau! Patobulinau prancūzų kalbą, taip pat daug išmokau iš jūsų stiliaus, kurį ėmiau gerbti. Jūs dalykiškesnė nei aš, bet kartais tai reikalinga!

Šį vakar kadenciją baigiantis Parlamentas perleidžia viską naujam Parlamentui, kuris bus renkamas birželio 4–7 d. Jei spalio mėn. Airijos balsuotojai balsuos už ir Lisabonos sutartį įsigalios iki metų galo, turėsime veikti greitai, nes Parlamento darbui gresia didelės pasekmės; ne mažiausios jų – biudžeto srityje. Tai puikiai ir aiškiai išdėstyta C. Guy-Quint pranešime. Jūs sukūrėte pirmarūšį produktą, kurį bus galima perduoti naujesiems Europos Parlamento nariams.

Parlamentas formaliai dalyvaus kuriant daugiametes finansines programas, bet mums dar nepavyko padaryti taip, kad šių programų laikotarpis nuo septynerių iki penkerių metų atitiktų Komisijos ir Parlamento kadencijos laikotarpį. Taip visada galėtume suteikti pagalbą formuojant tas programas. Parlamentas turėtų visapusiškai įtaką visam biudžetui, įskaitant žemės ūkio biudžetą. Manau, kad ES ūkininkams ir piliečiams būtų naudinga, jei taip būtų visiškai atviromis paverstos diskusijos dėl žemės ūkio politikos, ir jei derybas už uždarytų durų pakeistų atviros demokratinės diskusijos. Niekas negali iš anksto pasakyti, koks būtų žemės ūkio išlaidų lygio rezultatas, bet taip iš tiesų būtų sustabdytas sistemų taikymas ir laikymas tais atvejais, kai jų neišsprendžia aiškiai ir logiškai paaiškinti mūsų piliečiams.

Metinė biudžeto procedūra keičiama, pernai išbandėme naujus reikalavimus darbui Parlamento biudžeto komitete. Turėdami tik vieną svarstymą, po jo – derybas susitarimui pasiekti, privalome ruoštis anksčiau ir daug atsargiau. Iš esmės tai nėra kvaila mintis. Jaučiu, kad pernykštis bendras naujosios disciplinos išbandymas paliko gerų rezultatų.

Lisabonos sutartį Parlamentui suteikia naujų biudžetinių galių ir naujų būdų dirbti, o C. Guy-Quint pranešime būsiamajam Parlamentui esama puikios bazės šiam darbui. Tikiuosi ir tikiu, kad mums pavyks priimti Lisabonos sutartį ir taip užtikrinti, kad ES darbas taptų atviresnis ir vaisingesnis.

Michael Henry Nattrass (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, nuo XX a. 8 deš. Britanijos politikai prisiekinėjo, kad ES niekaip nesusijusi su politiniu dominavimu ar suverenumo praradimu, bet ES pirmininkai teigia, kad sujungėme savo suverenumą ir turime Europos imperiją, kuri leidžia 75 proc. mūsų įstatymų.

Šia Sutartimi nurašoma mūsų galimybė valdyti patiems save, bet BBC atliktos apklausos duomenys rodo, kad 84 proc. britų nebenori perleisti daugiau galių. Kaip kokie grybai, britai paliekami tamsoje ir maitinami mėšlu. Konservatoriai per PPE frakciją parėmė už kampaniją Airijoje, tuomet klastingai pažadėjo leisti surengti referendumą – bet tik jei Airija vėl balsuos prieš. Už Britanijos žmonių nugarų ir neturėdamos jokių įgaliojimų, Vestminsterio partijos pardavė savo šalį, o apklausų duomenys rodo, kad 55 proc. nori ištotti iš ES. Dar niekada anksčiau žmonių politikoje šitiek daug žmonių nebuvo apmulkinti šitokios mažumos.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, milijonai europiečių, britų, italų ir prancūzų nenori Europos, pagrįstos politiškai korektiškais pažiūromis, *laissez-faire* ir antvisuomenišku požiūriu, kaip matėme iš F. Bolkesteino projekto, totalitariniu ir jakobinišku centralizmu ar pasaulietišku, masonišku ar dirbtinai marksistiniu požiūriu.

Manau, kad europiečius labai domina tikros socialinės laisvės, tokios, kurios šeimoms, bendruomenėms ir visuomeninėms organizacijoms sudaro galimybę padaryti tikrą pažangą, taip pat juos domina Europa, grįsta subsidarumu ir, konkrečiai, visuomeninėmis organizacijomis bei giliai įsišaknijusiu krikščionišku ir romėnišku požiūriu į istoriją. Tai – Europa, kuri tiesiogiai prieštarauja Lisabonos sutarčiai, kurios nori turintys didelę galią, kurios nori lobistai, iš esmės siekiantys radikaliai viską centralizuoti.

Manome, kad europiečiai turėtų galų gale nubalsuoti ir išmesti šią Sutartį lauk.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare M. Wallström, ponios ir ponai, manau, kad ši diskusija labai svarbi, nes iš įvairių Parlamento pusių girdėjome, jog Europai rengiamasi suteikti galių. Iš tautinių valstybių taško žiūrint, taip ir bus, bet tiesa ta, kad tautinėms valstybėms taip pat bus suteikta galimybė užtikrinti, kad tie patys įstatymai ir reglamentai galiotų likusiose 26 valstybėse narėse. Šis Europos racionalizavimo projektas, pradėtas, siekiant atsakyti visiškai skirtingų teisinių sistemų 27 valstybėse narėse ir stengtis sukurti bendrą reglamentavimo sistemą, yra didelis žingsnis pirmyn ir suteikia ne tik mūsų ministrams, bet ir mūsų Parlamento nariams daug daugiau teisių bei galimybių dirbti Europos Sąjungos piliečių labui.

Nors dažnai reiškiu nepasitenkinimą eilėmis Parlamente, dabar atsigręžęs ir matydamas, kad oponentų eilės tuščios ir kad didžioji dauguma oponentų nedalyvauja šioje diskusijoje, noriu gan aiškiai pasakyti, kad, žinoma, mes taip pat kritiškai žiūrimė į institucijas ir norime jų patobulinti. Būtent dėl šių patobulinimų aršiai diskutuota pastaruosius aštuonerius metus. Mes paprasčiausiai norime užtikrinti, kad santykiai tarp institucijų ir piliečių pagerėtų. Šiandien negalime tiesiog stovėti ir sakyti, kad prieš aštuonerius metus pradėtą reformų procesą sustabdysime ir nepasiūlysime jokių alternatyvų – tai būtų tikrasis šios diskusijos skandalas.

Mes turime skubiai susitelkti prie Sutarties turinio. Ši Sutartis iškelia mums naujų tikslų. Pagaliau gauname atstovaujamąją ir pilietinę demokratiją su tai atitinkančia piliečių iniciatyva. Gauname naujų galių aplinkosaugos ir klimato pokyčių srityje. Tarsi tautinė valstybė galėtų viena pati, savarankiškai išspręsti šias problemas! Ypač oro ir vandens, taip pat kitose srityse tai tiesiog neįmanoma. Turime taip pat kartu pasirūpinti laisve, saugumu ir visų įdarbinimu. Kadangi kilo krizė, Europos Sąjungai ypač svarbu gauti šias galias.

Tačiau taip pat svarbus naujas teisinis pagrindas. Susidarius kritinei elektros energijos padėčiai, reikia teisinio pagrindo energetikos politikai. Taip pat prekybos srityje, kai pažvelgiame į tarptautinės prekybos problemas, matome, kaip skubiai reikia gero sprendimo mūsų Europos piliečiams, o tai visai nesusiję su kosminėmis kelionėmis ir intelektine nuosavybe. O mūsų oponentams nuostata dėl išstojimo taip pat gali būti gan svarbi. Manau, kad naujos priežiūros galios ir procedūros šį Parlamentą sustiprins. Esu už tai, kad ši diskusija taptų karštesnė, nes daug mūsų dar nesusvokė, kokias galimybes siūlo ši nauja Europa.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Ponios ir ponai, būdamas Parlamento narys iš Čekijos, džiaugiuosi, kad šiandien, kai mes diskutuojame apie Lisabonos sutarties poveikį, Čekijos Senatas patvirtino Lisabonos sutartį tvirta dauguma: 54 prieš dvidešimt balsų. Taip jis išreiškė Čekijos žmonių valią, kad Lisabonos sutartis turėtų įsigaliooti. Šią valią jau buvo išreiškę žemesnieji Čekijos parlamento rūmai – Atstovų rūmai. Tačiau tuo pačiu metu Respublikos prezidentas abejoja žmonių valia, tuo požiūriu, kurį aiškiai išreiškė Atstovų rūmai ir Senatas.

Vjčlav Klaus, Čekijos prezidentas, pasakė: „Turiu pasakyti, kad esu nusivylęs, jog kai kurie senatoriai, sulaukę beprecedenčio politinio ir žiniasklaidos spaudimo namie ir užsienyje, atsisakė savo anksčiau viešai išsakytų

pažiūrų – taip pamindami savo politinį ir pilietinį principingumą – ir pritarė Lisabonos sutarčiai. Jie atgręžė nugaras ilgalaikiams Čekijos interesams ir nutarė pataikauti savo pačių interesams bei trumpalaikiams dabartinių politikų interesams. Tai labai nemaloniai įrodo dar vieną didelės mūsų politinio elito dalies nesėkmę. Dabar lauksiu, ar senatorių grupė – iš kurių dalis jau pareiškė taip ir darysį – prašys Konstitucinio Teismo dar kartą persvarstyti Lisabonos sutartį, atsižvelgiant į mūsų konstituciją. Jei taip bus, savo paties sprendimo dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo nesvarstysiu, kol Konstitucinis Teismas paskelbs savo sprendimą.“

Čia diskutuojame apie Lisabonos sutarties poveikį Europos Sąjungos institucinės pusiausvyros raidai. Tačiau manau, kad taip pat turėtume pakalbėti – o tai turėtų daryti ir Čekijos atstovai bei senatoriai – apie institucinę pusiausvyrą Čekijoje. Čekija yra parlamentinė demokratija. Nepaisant to, Čekija turi prezidentą, kuris negerbia Atstovų rūmų valios, kuris negerbia Senato valios ir kuris elgiasi kaip absoliutinis monarchas arba diktatorius iš šalies, kurią pats taip kritikuoja ir taip dažnai prisimena, t. y. iš buvusios Sovietų Sąjungos. Mūsų euroskeptikams yra daug ką pasakyti apie Europos demokratijos padėtį, demokratijos padėtį mūsų šalyje ir Prezidento, kuriuo jūs taip žavėtės, elgesį.

Kyösti Virrankoski (ALDE). - (FI) Gerb. pirmininke, Lisabonos sutartis radikaliai pakeis biudžetinę Europos Sąjungos procedūrą. Daugiametis finansinis planas taps privalomas, išlaidų skirstymas į privalomas ir neprivalomas išlaidas dings, o biudžeto procesas bus trumpesnis.

Palaikau penkerių metų finansinį planą Europos Parlamento ir Komisijos kadencijų laikotarpiui. Taip darbas bus našesnis, o institucijos galės rengti savarankiškas politines strategijas.

Biudžeto planavimas tampa kebliau procesu. Kyla klausimas, kas galėjo išrasti tokią sudėtingą sistemą. Iki šiol buvo aišku, kuri institucija nusprendžia galutines sumas biudžetui. Dabar turi būti susitarimas dėl kiekvienos detalės, o tai gali reikšti labai įtemptas derybas Taikinimo komitete.

Iš Parlamento ši nauja procedūra pareikalaus sustiprinti esamus žmogiškuosius išteklius. Kitaip jis negalės visiškai naudotis savo galiomis: apskritai – planuodamas biudžetą, konkrečiai – administruodamas ES.

Galiausiai noriu padėkoti pranešėjams, ypač Catherine Guy-Quint, už jų puikius pranešimus ir, bendresne prasme, už jų puikų bendradarbiavimą per praėjusius metus.

Elmar Brok, pranešėjas. - (DE) Gerb. pirmininke, ačiū už suteiktą galimybę išsakyti keletą komentarų anksčiau, nei tikėjaisi.

Ši diskusija atskleidė, kokio stipraus įsitikinimo esama visose politinio ir nacionalinio spektro dalyse. Ji taip pat parodė, koks stiprus mūsų pasiryžimas vesti Europą pirmyn. Klausydamasis kelių labai kritiškai nusiteikusių kalbėtojų iš anglosaksų šalių, prisimenu, kad būtent iš tų šalių per pastaruosius keletą mėnesių atsklido ypač daug pagalbos šauksmų, prašančių įveikti krizę drauge. Esu tikras, kad šie ponai taip pat supras, jog atstovauja pozicijoms, pagrįstoms Winstono Churchillio šešiasdešimties metų palikimu.

Dabar įžengiamo į lemiamą etapą. Po sprendimų, kurie buvo priimti tokiu tvirtu sutarimu Europos Parlamente ir kurie taip įtikinamai suveikė Prahoje, neturėtume jaustis triumfą. Svarbi užduotis mums bus suteikti Airijos žmonėms, su visu deramu kuklumu, galimybę priimti savo sprendimą suvereniai ir laisvai – sprendimą, kurį Airija turi priimti nepriklausomai ir laisvai, jausdama atsakomybę už visą žemyną. Manau, kad užtikrinant tokią galimybę mūsų darbas taip pat turėtų būti svarbiausias. Tikiuosi, jog birželio mėn. pabaigoje Europos Vadovų Taryba sudarys reikalingas sąlygas šiam paskutiniam etapui užbaigti, ir kad airiams bus sudarytos sąlygos, kurių jiems reikia, kad išspręstų šią problemą.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gerb. pirmininke, palaikau šią diskusiją. Kurį laiką atrodė, kad ji neįvyks. Džiaugiuosi, kad ji vyksta, ir taip yra dėl mano kolegų atkaklumo. Šiam Parlamentui visiškai dera atsakingai ir protingai spręsti perėjimo prie – pagaliau – galimo Lisabonos sutarties ratifikavimo klausimą. Būtų kvaila taip nedaryti. Antroje šių metų pusėje daug dirbsiu, kad užtikrinčiau balsavimą už – nesvarbu, ar būsiu išrinktas į šį Parlamentą, ar ne, – ir gailiuosi, kad čia nebus kelių mano draugų, pasigesiu jų.

Tačiau šįvakar ypač noriu pasveikinti Čekiją balsavus už, nes šiandien jie balsavo už ateitį. Manau, itin svarbu leisti suprasti, kad Europa vienijama, vieninga Europa kuriama dėl Europos žmonių ateities.

Niekur kitur pasaulyje, už Europos ribų, neturime 27 valstybių narių, bendrai priimančių sprendimus tarpvalstybiniu mastu, bendrų savo žmonių interesų labui. Niekur kitur nepriklausomos valstybės neteikia savo kolektyvinių sprendimų tiesiogiai išrinktam daugiataučiam parlamentui tvirtinti ir taisyti. Ši mūsų Sąjunga unikali. Tai – unikalus demokratinis eksperimentas. Jis ne be trūkumų. Jam reikia reformų, o Lisabonos

sutartyje esančios reformos būtent ir yra tokios, dėl kurių šiuo metu galime susitarti. Be abejo, būsimieji Parlamentai – taip pat būsimosios Tarybos – numatys ir sutars dėl tolesnių reformų.

Bet Europai taip pat reikia naujos krypties. Jai reikia iš naujo sustiprinti savo pasižventimą mūsų tautų socialinei gerovei ir sutvarkyti beveik išskirtinę rinkos liberalizavimo maniją, kuri mums buvo būdinga pastarąjį dešimtmetį. Reikia prisiminti, kad politinė, socialinė ir ekonominė šios Sąjungos orientacija yra veikiamą sprendimų, kuriuos priima elektoratas visuotiniuose rinkimuose, Europos rinkimuose bei mūsų kolektyviai išrenkamose ir įvedamose komisijose. Europos Sąjungoje sprendžiame ginčus, kuriuos jauni žmonės anksčiau sprendavo žudydami vienas kitą apkasuose. Man didelė garbė dirbti šiame Parlamente, kur ginklų jėgą pakeitėme argumentų jėga.

Negalime leisti euroskeptikams atsukti laiko atgal. Tai, kad vienos valstybės narės, kurios gyventojai sudaro mažiau nei 1 proc. Europos Sąjungos gyventojų, sprendimas gali sustabdyti procesą, rodo, kokia trapi mūsų konstrukcija. Tačiau tai, kad galime išlikti ir leisti Europos tautoms savarankiškai priimti tuos sprendimus, taip pat yra Europos Sąjungos stiprybės ženklas. Manau, mes turime iš naujo įkvėpti Europos svajonę savo žmonėms. Turime saugotis, kad mūsų nenutemptų žemyn pikti seniai, stovintys ana ten, toli dešinėje, prie paskutinės eilės, ir rėkaujantys, sakantys, kokie mes nedemokratiški, kai iš tiesų tai – Parlamentas, išrinktas Europos žmonių, kad priimtų sprendimus už Europos žmones.

Costas Botopoulos (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, šiandien – ištis gan iškilinga diena: Lisabonos paketas – kaip jis vadinamas – galiausiai atkeliavo į Parlamentą; Čekijos senatas suteikė vilties; daug kas pirmą kartą sako kalbas, emocijos aiškiai juntamos; mes rengiamės baigti šią Parlamento kadenciją, ir daug kas gan susijaudinę. Šioje vėlyvoje Parlamento sesijoje tvyro ištis istorinė atmosfera.

Turėdamas dvigubas funkcijas – pusiau konstitucinę, pusiau biudžetinę – šiandien norėčiau truputį konkrečiau pakalbėti apie C. Guy-Quint pranešimą dėl naujos biudžeto sistemos ir Lisabonos sutarties poveikio tai naujai sistemai. Kaip buvo sakyta, tai visų pirma yra demokratiškesnė sistema. Nuo šiol dėl visų išlaidų – viso biudžeto – bus sprendžiama per bendro sprendimo procedūrą, dalyvaujant Tarybai ir Parlamentui.

Tai taip pat (o šis aspektas dar svarbesnis) yra politiškesnis biudžetas, nes turime, kaip sako C. Guy-Quint, strateginį tarpinstitucinį planavimą, t. y. visos Europos Sąjungos institucijos susitaria sudaryti biudžetą. Tačiau sistemoje dar yra neaiškumų.

Ar, tarkime, Parlamentas iš tiesų naudosis savo teoriškai sustiprintu vaidmeniu? Ar jam pasitarnaus ši nauja galia, nes taip pat esama problemų? Turime mažiau laiko, yra tik vienas svarstymas. Todėl nuo Parlamento priklauso, ar jis pasinaudos (tai – savaimė iššūkis) galimybe vaidinti savo vaidmenį. Ar penkerių metų biudžeto laikotarpis sutaps su penkerių metų Parlamento kadencija, ar bus iš jos išskirtas? Tai neaišku. Turime pasistengti ir sprendami šią problemą.

Taip pat esama neišnaudotų galimybių. Neišnaudojome galimybės parūpinti sau daugiau savų išteklių, neišnaudojome galimybės – duokite man dar dešimt sekundžių, nes dalyvaujame formaliam vėlyvame posėdyje – įgyvendinti naują biudžeto filosofiją.

Galiosiai norėčiau pabrėžti, kad susidūrėme su iššūkiais: perėjimo iššūkiu (nėra lengva iškart pereiti prie naujos sistemos) ir lankstumo iššūkiu (mums reikia daugiau lankstumo, jei norime susidoroti su krizėmis).

Baigdamas palinkėsiu, kad šie klausimai būtų toliau sprendžiami, įgyvendinus Lisabonos sutartį.

Pirmininkas. – Kaip ir jūs, gerb. C. Botopoulos, tame pačiame komitete turiu dvigubas funkcijas, tad neturėčiau pasirinkimo ir suteikčiau jums tas keturiasdešimt sekundžių.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Manau, kad visiems šio naktinio posėdžio dalyviams šis posėdis įsimins ilgam ir turėsime ką papasakoti savo vaikams ir anūkams. Na, ir netgi šį vakarą mes visi jaučiame, kad Europos laivas dabar purtomas krizės audrų. Akivaizdu, kad šio laivo variklis, t. y. sutarčių mechanizmas yra per silpnas, jį nedelsiant reikia keisti.

Lisabonos sutartis ir būtų tas stipresnis variklis, kuris krizės sąlygomis ypač reikalingas. Todėl pritariu svarstomiems pranešimams ir pritariu tų kolegų nuomonei, kurie pabrėžia, kad yra nelabai demokratiška, kai vienas referendumo akmuo gali apversti visą Europos vežimą, kai vienas valstybės vadovas gali vaizduoti, kad jis vienintelis žengia į koją, o 26 valstybių nuomonė jam visiškai nesvarbi. Aš manau, kad iš to, kas vyksta Europoje ir visame pasaulyje, aiški rinkėjai padarys išvada.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, šį vakarą man tenka būti paskutine Europos liaudies partijos / Europos demokratų frakcijos kalbėtoja, o kadangi esu Airijos atstovė Europos Parlamente, turbūt tai visai logiška.

Norėčiau pirmiausia padėkoti visiems šiuos penkis pranešimus parengusiems pranešėjams. Džiaugiuosi, kad turime galimybę juos aptarti; kartu su kitais kolegomis airiais per savo politinę frakciją prašiau, kad atsitiktų taip, kaip yra šįvakar: kad galėtume diskutuoti apie penkis svarbiausius pranešimus.

Pirmiausia norėčiau aiškiai pasakyti, kad dalykai, kuriuos šįvakar pasakysiu diskusijoje, bus visada pagrįsti kitu sakiniu. Nederėtų, o ir neketinama koku nors būdu tikėtis ar būti įsitikinusi konkrečiu Airijos žmonių sprendimu būsimajame antrajame referendume dėl Lisabonos sutarties, apie kurį anksčiau šią savaitę paskelbė premjeras (*taoiseach*), parlamento žemesniųjų rūmų narys (TD) Brian Cowan.

Tarp praeitą gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos padarytų išvadų yra priemonių paketas, sudarytas po mūsų tyrimų, pasibaigus referendumui praeitą birželio mėn.: tai – priemonės, skirtos spręsti rūpestį keliantiems klausimams, kurie iškilo Airijoje balsavusiems prieš ir kuriuos išdėstė mūsų *taoiseach* per Tarybos susitikimą praeitą gruodžio mėn., kartu pateikęs planą, kaip padaryti, kad Sutartis įsigaliotų iki 2009 m. galo.

Šiame pakete išlaikomas vieno Komisijos nario vienai valstybei narei principas, patvirtinama Europos Sąjungos darbininkų teisės ir kitiems socialiniams klausimams skiriama svarba, pateikiama teisinių garantijų dėl mokesčių neutralumo bei dėl Airijos konstitucijos nuostatų teisės į gyvybę, išsilavinimą ir šeimą srityse.

Per pavasario Europos Vadovų Tarybą mūsų *taoiseach* informavo partnerius, kad, remiantis gruodžio mėn. suderintu tvarkaraščiu, dabar vyksta darbai tiems išpareigojimams įgyvendinti, ir kad jie turėtų būti baigti iki 2009 m. vidurio.

Jei mūsų vyriausybė liks visiškai patenkinta rezultatu, *taoiseach* sutiko siekti Sutarties ratifikavimo iki baigiant kadenciją dabartinei Komisijai, kuri, kaip suprantu, darbą baigti turėtų spalio mėn. pabaigoje. Nuoširdžiai tikiuosi, kad pažadėtas referendumo laikas – ankstyvas ruduo – reikš vėliausiai spalio mėn. pradžią.

Turint omenyje Lisabonos sutartyje numatytą Europos Parlamento galių padidinimą, suprantama, kad jo nariai turėtų pamąstyti apie institucines ir procedūrines Sutarties pasekmes, todėl šiandien ir diskutuojame apie šiuos penkis pranešimus.

Europos Parlamento diskusija šiais klausimais šįvakar vyksta tokiu metu, kai mano užrašuose sakoma, jog keturios valstybės narės – Airija, Čekija, Vokietija ir Lenkija – dar nebaigė ratifikavimo proceso. Iš esmės tai tiesa, bet šįvakar sveikinu Čekiją – ypač Čekijos Senatą – su tuo, kad jų Parlamentas savo prezidentui, tikėkimės, visiškai sutiko leisti ratifikuoti Sutartį Čekijos žmonių vardu. Kiek man žinoma, tai perduota teisminiam persvarstymui. Tikiuosi, kad uždelsimas tik formalus.

Kad Sutartis įsigaliotų, žinoma, visos šalys turi ją ratifikuoti, ir: taip, teisinga sakyti, kad 26 Europos parlamentai – 26 valstybių narių parlamentai – pasakė „taip“, o kol kas tik airiai dar to nepadarė.

Visiškai sutinku, kad Parlamentas gali norėti ištirti šiuose dokumentuose ir pranešimuose iškeltus klausimus kuo išsamiau, nekludant ir neužbėgant už akių nebaigta ratifikavimo procedūrai.

Norėčiau pasakyti, kad prieštarauju oportunistiniam kelių prieštvaninių pažiūrų euroskeptikų mykavimui galinėse eilėse, o tai, ką jie sako, turi būti taip ir suprantama. Mano žinia jiems aiški: nesikiškite į nepriklausomą Airijos sprendimą, nes niekas Airijos rinkėjams neaiškins, kaip elgtis.

Norėčiau padėkoti – ir tai mano paskutinis veiksmas Parlamente – Komisijai, pirmininkaujančiai šaliai Čekijai ir visiems kolegomis už labai naudingus dešimt metų, man būnant Europos Parlamento nare. Laukiu balso už iš Airijos žmonių per antrąjį mūsų referendumą spalio mėn.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, šiais laikais malonu atsidurti bet kokio sąrašo viršuje. Norėčiau, kadangi Avril baigė kalbėti, palinkėti jai sėkmės, baigus darbą Europos Parlamente. Teisybės dėlei, ji ištis gerokai pripliekė prieštvaninių pažiūrų šalininkus po balsavimo dėl Lisabonos sutarties Airijoje, ir bus puikiai prisimenama už nepakartojamą žodinumą. Linkiu jums sėkmės, Avril, vieša, ir tikiuosi, kad dalyvausite kampanijoje už Lisaboną, kai baigsite kadenciją.

Diskusija buvo labai įdomi. Mano kūnas ir smegenys norėjo grįžti namo miegoti, bet diskusija buvo per gera, kad ją praleisčiau, ir per svarbi, – nes aš airė, – kad joje nedalyvačiau. Leiskite man pasakyti – ir kalbu elektoratui: vairuojate jūs. Jūs turite pasirinkimą. Jūs galite balsuoti už kelių piktų ekstremalių pažiūrų šio Parlamento kairei ir dešinei priklausančių senjų nuomonę – tai sakau ir apie vyrus, ir apie moteris, nors labiau

apie vyrus – ir susilauksite daug triukšmo, daug galimybių papulti į spalvotas nuotraukas bei antraštes, bet šiame Parlamente darbas nevyks. Arba galite balsuoti ir Parlamento rinkimuose, ir dėl Lisabonos už pozityvius, sunkiai dirbančius žmones, kurie nepakliūna į antraštes, bet čia atsiduria ne veltui.

Manau, kad Airijos žmonės žino, jog dabar padėtis kitokia. Per paskutines diskusijas juos apgavo. Po balsavimo prieš turėjome geresnių diskusijų, ir aš juos raginu balsuoti už už savo ateitį, mano vaikų ateitį ir Europos Sąjungos ateitį.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Šį vakarą – tiesą pasakius, jau naktis – čia liekame diskutuoti apie Lisabonos sutarties įgyvendinimą. Tai, kad Sutarties įsigaliojimui ruošiamasi ir kad tai daroma laiku, yra atsakingumo įrodymas. Geras pasiruošimas tokios svarbios sutarties įgyvendinimui nuramina, kad Europos Sąjunga gerai veikia, ir taip ji galės geriau atlikti užduotis, kurių iš savo išrinktų atstovų tikisi Europos Sąjungos piliečiai.

Galbūt žingsniai nepakankamai dideli. Kai kurie piliečiai mano, kad Pagrindinių teisių chartija pernelyg retoriška, bet vis dėlto Lisabonos sutartis yra rimtas žingsnis pirmyn. Tai – atsakas į pasikeitusius Europos Sąjungos poreikius. Paremdami Sutartį, 26 valstybių narių žmonių išrinkti parlamentai taip ir padarė.

Šiandieniai pranešimai atskleidžia, kad Europos Sąjunga kūrybiškai pasitiki savimi, nes pragmatiškai imasi planuoti pereinamąjį laikotarpį. Negalime sukurti kažko naujo, laikydamiesi pesimizmo ir delsimo taktikos. Dėkoju pranešėjams už jų drąsą ir gebėjimą parengti reikalingus dokumentus.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Ponios ir ponai, negalime sakyti, kad Lisabonos sutartis yra geriausia, kokios gali tikėtis kiekviena 27 ES valstybė narė, bet tai yra geriausia, dėl ko 27 ES gali susitarti. Iki šiol visos sutartys buvo 15 ES sutartys, ir todėl norėčiau pabrėžti Lisabonos sutarties politinę potekstę, pagal kurią prie starto linijos atsiduria 27 ES, tad ateityje galiausiai baigsime dalyti ES į senąsias ir naujas valstybes nares.

Europos Parlamentas įrodė, kad gali priimti sprendimus dėl veiksmų, ir todėl teisinga, kad Lisabonos sutartimi būtų skirta daugiau galių Parlamentui – kitaip tariant, išrinktiems Europos piliečių atstovams. Jei Lisabonos sutartis įsigalios visose ES valstybėse narėse, ji atneš pokyčių, tarp kurių bus dabartinės besikeičiančio pirmininkavimo Tarybai sistemos panaikinimas. Dar svarbiau tai, kad ES turės bendrą energijos politiką, kas ypač pasirodė esą reikalinga per dujų krizę.

Džiaugiuosi šiandieniu Čekijos Senato sprendimu pritarti Lisabonos sutarčiai. Tai – labai svarbus Čekijos parlamento ženklas ES, Čekijai esant pirmininkaujančia šalimi.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, per pastaruosius šešiolika mėnesių šiame Parlamente kalbėjau 77 kartus ir kiekvieną kalbą baigdavau raginiu Lisabonos sutartį pateikti žmonėms: *Pactio Olisipio censenda est*.

Taip dariau, pagerbdamas Katą vyresnįjį, kuris garsėjo tuo, kad kiekvieną kalbą baigdavo raginiu sunaikinti Kartaginą. Kartais man būdavo sunku tokią pabaigą išspausti iš kitokios temos, bet ne šįvakar.

Nuostabu buvo išklausti kai kurių darbų. Ne visų. Šiame Parlamente buvo garbingų ir demokratiškų Europos šalininkų, bet kai kuriose kalbose buvo tiek paniekos, arogancijos, neapykantos viešajai nuomonei, kad dabar, kai ES ir valstybės narės ima mokytis apie politines vertybes iš „YouTube“, geriausia būtų visą šitą diskusiją sukelti į „YouTube“, kaip partijos rinkiminę transliaciją įvairioms balsavimo prieš kampanijoms.

Man priminė tuos keistus Bertolto Brechto žodžius: „Ar tokiu atveju nebūtų paprasčiau paleisti žmones ir išrinkti kitus į jų vietą? Ir visi kalbėtojai vis sako, kad parlamentai ratifikavo. Jie tiesiog reklamuoja spragą tarp politikų klasės ir žmonių, esančių visose valstybėse narėse.

Iš Kato vyresniojo šaipėsi, jį nušvilpė, o kiti senatoriai mėgdžiodavo jo balsą. Žinote, ką? Galų gale jie padarė taip, kaip jis sakė.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, ankstesnis kalbėtojas tik parodė, koks sunkus yra demokratijos Europoje judėjimas į priekį, kai matome, kad Airijoje pusė gyventojų nebalsavo, nes klausimai buvo sudėtingi, ir kai ne kiekvienas nori būti Konstitucijos šalininkas. Iš tų, kurie balsavo, pusė balsavo prieš Sutartį, nes jos neperskaitė. Kaip galime reformuoti Europą, jei negalime įkalbėti atsakingųjų iš tiesų prisiimti atsakomybės?

Komisijos narė M. Wallström ir jos komanda turi išties ypatingą atsakomybę: informuoti Europos žmones, tuos, kuriems tai įdomu, ir padaryti jiems prieinamą visą informaciją, kad klausimus būtų galima kompetentingai aptarti. Turime siekti dialogo su Europos žmonėmis daug aktyviau, informuoti juos ir sakyti jiems, kokia svarbi reforma Europos vystymuisi. Laikydamiesi tokio požiūrio, sulauksime rezultatų.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, man tiesiog įdomu girdėti tą argumentą, kad kažkodėl nacionalinių parlamentų ratifikavimas neteisėtas, nes jei taip ir yra, leiskite tik pateikti savo šalies pavyzdį, kuri niekada, niekada per visą istoriją, neratifikavo tarptautinės sutarties referendumu.

Tokiu atveju, jei nacionaliniams parlamentams ratifikuoti Sutartį yra neteisėta, tai NATO sutartis, Jungtinių Tautų sutartis, Pasaulio prekybos organizacijos, bet kuris įsipareigojimas, kurį Britanija prisiėmė tarptautinės sutarties pagrindu – visa tai yra taip pat neteisėta. Todėl nesuprantu šio argumento, kad nacionalinių parlamentų ratifikavimas yra kažkaip nedemokratiškas.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, Lenkijoje turbūt tik 13 proc. rinkėjų balsuos Europos rinkimuose. Tai turbūt bus žemiausias skaičius visoje Europos Sąjungoje. Kodėl? Pasižvalgykite po Parlamento salę. Čia, tokioje svarbioje diskusijoje, nėra atstovų iš dviejų pagrindinių Lenkijos politinių partijų. Būtent toks yra tų partijų požiūris į rinkimus ir į Europos reikalus – jose visiškai nedalyvaujama.

Lenkijoje nėra diskusijų apie Europą, rimtų diskusijų. Kaip jos gali būti, jei, vėl pabrėžiu, per šią diskusiją nėra nė vieno atstovo nei iš valdančiosios, nei iš opozicinės partijos. Galima susidaryti įspūdį, kad Lenkijos politikų klasės lyderiai nesidomi Europos reikalais. Taip mano rinkėjai, taip mano daug jaunų žmonių Lenkijoje, žmonių, su kuriais kalbėjau ir kurie domisi, tarkime, Lisabonos sutartimi. Tokio atsako iš politikų klasės nėra.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Atleiskite! Negaliu nepaprieštarauti! Esu Teisės ir teisingumo partijos, didžiausios opozicinės partijos, narė. Teiginys, kad čia nėra nieko iš tos partijos, yra neteisingas.

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, labai ačiū už suteiktą galimybę. Manau, diskusija buvo įdomi, nesvarbu, kokio požiūrio laikaisi dėl Europos projekto ar Lisabonos sutarties.

Buvo nesyk užsiminta apie senius ir prieštvanines pažiūras, bet norėčiau apie tai pasisakyti iš taško, iš kurio į viską žiūriu. Aš matau senesniąją politikų kartą, įstrigusią 6 dešimtmečio mąstysenoje – didele dalimi įstrigusią 6 dešimtmečio sprendimuose problemoms ir iššūkiams, su kuriais susiduria pasaulis. Pasižvalge po salę, pamatysite gerokai vyresnių žmonių, kurie pasisako už Lisabonos sutartį, smerkia tuos Airijos ir kitų šalių žmones, kurie balsavo prieš pirmąją Konstituciją ir prieš Lisabonos sutartį. Net matome buvusius karinguosius dabar šnekant apie ginklų sudėjimą ir pasisakant už taiką.

Taip, 6 dešimtmetyje buvo padarytas pokarinis sprendimas prieš tai iškilusioms problemoms, bet turime judėti drauge su pasauliu. Kalbėdami apie demokratinę atskaitomybę, nepamirškime vieno dalyko. Kai pradėjome darbą su Konstitucija, taisyklės buvo tokios, kad kiekviena šalis turėjo ją ratifikuoti, arba Konstitucija negalėjo įsigalioti. Todėl neikime toliau Lisabonos sutarties atveju, kol ją ratifikuos visos valstybės. Jei jūs ištis norite tinkamos demokratinės diskusijos, tegu Britanijos žmonės gauna galimybę pasirinkti. Ar jie nori R. Corbetto siūlomos federalinių Jungtinių Europos Valstijų vizijos, ar laisvesnės, laisva prekyba grįstos Europos vizijos, kurią palaiko mano partija?

Margot Wallström, Komisijos Pirmininko pavaduotoja. – Gerb. pirmininke, noriu padėkoti Parlamento nariams už šią įdomią diskusiją, kurioje ir sutarta ne vienu klausimu, ir vėl iš naujo kartoti gerai žinomi argumentai už ir prieš Sutartį, ir vyko labai įdomi diskusija apie tai, kas yra demokratija. Tai – pirmas kartas, kai girdžiu kalbant apie totalitarines sistemas, kurios leidžia referendumą po referendumo įvairiose valstybėse narėse, ir kodėl kai kurių referendumų rezultatai pamirštami ar į juos neatsižvelgiama – ypač į tuos, kurių rezultatas buvo už.

Tai taip pat vyko diskusija apie teisėtumą. Man vis dar keista – tai jau minėjau, – kad toks Parlamentas kaip šis teigia, jog nacionalinio parlamento sprendimas yra nedemokratiškas, nesvarbus ar neteisėtas. O Komisija visada laikėsi nuomonės, kad nesvarbu, kokią sistemą: balsavimą referendumu ar nacionalinio parlamento sprendimą, pasirinktume, ji bus demokratiškai teisėta. Nematau, kad būtų įmanoma bet kokia kita pozicija.

Bet kuris šios diskusijos besiklausantis Europos pilietis norėtų, kad grįžtume prie tų pranešimų, kuriuose iš tiesų atsispindi rimtas susirūpinimas dėl mūsų sprendimų priėmimo būdo, dėl taisyklių, dėl to, kaip stiprinti Europos Sąjungos demokratijos veikimą, taip pat dėl to, kaip tinkamai naudoti biudžetą, kad ištekliai būtų paskirstyti mūsų politiniams prioritetams. Visi šie dalykai minimi šiuose svarbiuose pranešimuose.

Taip pat čia kalbama apie tai, kaip priimti sprendimus veiksmingiau ir, tikėkimės, sparčiau. N. Lundgren'o įsikišimas mane tiesiog pritrenkė. Ar iš tiesų manome, kad už to slypi siekis viską sulėtinti, sulėtinti sprendimų priėmimą, sprendžiant tokią ekonomikos krizę kaip dabar? Žmonės tikisi, kad imsime veiksmų darbo vietoms ir augimui užtikrinti, klimato pokyčiams ir energetikos krizei tvarkyti, dėl imigracijos ir saugumo

kilusioms problemoms spręsti – visiems šiems dalykams. Tai taip pat tapo pagrindu šiems pranešimams. Štai kodėl esame čia ir štai kaip įgyjame demokratinį legitimumą: jei parodome, kad galime veikti, ir veikti greitai. Nemanau, kad mums padeda bet koks arogantiškas, snobiškas įsikišimas, kai mums skaitomi pamokslai apie tą ar aną. Visa esmė – tų problemų, kurios šiandien nėra nacionalinės, sprendimas. Jos yra europietiškos ir tarptautinės, ir mes turime turėti modernias taisykles.

Turime sukurti demokratiškesnę Sąjungą, kuri leistų piliečiams imtis iniciatyvos. Taip ir neišgirdome nieko iš prieštaraujančiųjų. Niekada neišgirstame jų pasisakant apie Lisabonos sutarties turinio demokratinį stiprumą; to aiškiai trūksta. Šie pranešimai suteikia mums gerą pagrindą ir atspirties tašką savo darbo būdai reformuoti. Iš Komisijos pusės, mes, žinoma, pasiruošę sekti ir tvarkyti visas detales, kad galėtume tai sparčiai įgyvendinti.

Paskutinis dalykas apie Airiją: po Čekijos Senato už, visų žvilgsniai, žinoma, vėl bus nukreipti į Airiją ir į galimybę ratifikuoti iki metams baigiantis. Teisinių garantijų klausimas čia, žinoma, esminis; svarbus ir turinys, ir laikas. Iš Komisijos pusės mes įsitikinę, kad ES Taryba gebės išspręsti šį reikalą, taip pat žinau, kad šiuo metu vykdomi nuoseklūs pasiruošimai ir mes, Komisija, taip pat prisidėsime, jei gausime galimybę.

Labai jums ačiū ir taip pat ačiū, kad iš dalies čia buvo proga pabendrauti: žmonės vieni kitiems dėkoja už gerą bendradarbiavimą ir linki sėkmės visiems išeinantiems. Manau, visi vienu ar kitu būdu susitiksime per rinkimų kampaniją.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Gerb. Komisijos nare, Parlamento vardu, kadangi tai – vėlyvas naktinis posėdis, prašau, patikėkite: mes per šią Parlamento kadenciją tikrai skyrėme dėmesio aukštam savo pranešimų lygiui. Dar kartą ačiū jums.

Jo Leinen, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos Pirmininko pavaduotoja, dėkoju A. Doyle už jos kalbą iš Airijos perspektyvos, kurią visiškai palaikau. Airijos žmonės nepriklausomai ir be išorinio spaudimo, ko gero, spalio mėn. turi nuspręsti ar garantijos, dėl kurių bus deramasi aukščiausio lygio susitikime birželio mėn., sušvelnins jų nuogąstavimus, su Sutartimi susijusius pagrindinius būgštavimus, ir ar, esant tokioms aplinkybėms, jie gali kitoms 26 valstybėms iš paskos žengti žingsnį bendro Europos Sąjungos reformavimo link.

Tikiuosi, kad Airijoje besiformuojančios nuomonės nepriklausomumą taip pat gerbia šalies kaimynė Didžioji Britanija. Per pirmąjį referendumą daug Didžiojoje Britanijoje balsavusiųjų prieš keliavo po Airiją, o labiausiai tarp Airijos žmonių pasėti nerimą padėjo eurofobiška Britanijos bulvarinė spauda. Vieną dalyką reikia pripažinti: Airijos žmonių laisvė susidaryti nuomonę per antrąjį referendumą turi būti gerbiama.

Tai buvo didelė diskusija, svarbi diskusija. Šiandien 26 šalių parlamentai yra ištare „taip“. Daugiau nei 7 800 žmonių atstovų nusprendė, kad Sutartis gera ir simbolizuoja pažangą. Trys šimtai penkiasdešimt žmonių atstovų 26 šalyse pasakė ne. Jie negali visi būti kvailiai ir išsiblaškę. Turiu omenyje, kad Sutartis negali būti tokia bloga, kokią ją nuolatos vaizduoja. Ją apkabinėja stereotipais, kartais ir šiame Parlamente. Tie, kas sako, kad tai bus karinė sąjunga, klaidingai supranta pirminį Europos Sąjungos tikslą: tarnauti taikai, žemyne ir visame pasaulyje. Be to, visi, kas sako, kad kuriama neoliberalios ekonomikos konstitucija, neskaitė Sutarties. Tai – lig šiolei ryškiausio socialinio pobūdžio Europos sutartis.

Gerb. pirmininko pavaduotoja, ponios ir ponai, dėkoju jums. Tikiuosi, kad naujasis Parlamentas padarys tai, kas teigiama pranešimuose, t. y. pritaikys ir įgyvendins Sutartį. Labai jums ačiū.

Jean-Luc Dehaene, pranešėjas. – (NL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad šiandien ištis gerai padiskutavome. Diskusija rodo, kad Europos Parlamentas pasirengęs įgyvendinti Lisabonos sutartį ir kad mes niekaip nebandome užbėgti už akių Airijos žmonių sprendimui. Tačiau taip pat manau, kad išryškėjo kitas svarbus dalykas: rinkimų išvakarėse Parlamentas suformavo aiškią poziciją, dėl kurios tvirtai imtasi tolesnių diskusijų apie šią Sutartį.

Norėčiau padėkoti visiems kolegoms už jų paramą. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad šie penki pranešimai papildė vienas kitą, ir pastebėti, kad jie ištis visi kartu bendrai išdėsto Parlamento poziciją. Norėčiau baigti tuo pačiu pastebėjimu kaip pradžioje: man rūpi padėtis po rinkimų ir perėjimas nuo Nicos sutarties prie Lisabonos sutarties.

Vis dar manau, kad turėtume tarpininkauti, sudarant susitarimą tarp Parlamento ir Tarybos prieš rinkimus. Kitaip bijau, kad atsidursime gan keblioje padėtyje, o tai nebūtų niekam naudinga. Toks susitarimas turi būti

pakankamai aiškus, kad Parlamentas ir Taryba tiksliai žinotų, kokia jų padėtis sudėtingo būsimo pereinamojo laikotarpio atžvilgiu.

Catherine Guy-Quint, *pranešėja*. – (FR) Gerb. pirmininke, ši diskusija buvo išties įdomi ir karšta. Tačiau norėčiau šmaikščiai pažiūrėti į tai, ką tik pasakė S. Kamall, nes vadinti mus seniais, – taigi ir priešvaninių pažiūrų šalininkais, – kai mes išeiname, kad paliktume vietos jauniems, tiesiog juokinga.

Tačiau visiems tiems, kurie apjuodino šį Sutarties projektą, norėjau pasakyti: nepainiokite demokratijos su demagogija! Matote, aštuonerius metus šiame Parlamente, visoje Europoje išgyvenome ne psichologinę dramą, bet politinę tragediją, kai Europa yra pasimetusi, ir galime aiškiai matyti, kad vengiame dabartinių problemų.

Ši diskusija sustiprino mano įsitikinimą, kad šią Sutartį būtina įgyvendinti, nepaisant visų nurodytų sunkumų, nes savo turiniu ji įneš skaidrumo. Ji įneš demokratijos, ir mums visiems reikia tokio demokratinio šoko, kad Europos projektą vėl sutelktume į politiką – XXI amžiaus politiką, pritaikytą nūdienos pasauliui.

Šiuo atžvilgiu biudžetas tėra įrankis, bet jis mums leis užtikrinti, kad institucijos būtų iš naujo suderintos tarpusavyje, o dėl skaidrumo galėsime žinoti Parlamento, Komisijos bei, svarbiausia, Tarybos požiūrį. Tokia politinė valia itin vertinga, kovojant su nacionalinio savanaudiškumo vėžiu, kuris Europos politikos projektą graužė šitiek metų.

Tikiuosi, kad šis skaidrumas vėl grąžins tikėjimą visiems Europos piliečiams ir leis mums tobulinti informaciją, nes tai sudėtinga. Gerb. M. Wallström, jūs su tuo užsiėmėte ne vienus metus, pradedate daryti pažangą, ir turite stengtis toliau.

Visam tam reikia pasiryžimo, laiko ir, svarbiausia, politinės drąsos, kurios mums trūksta. Turime atgauti tą politinę drąsą ir tą utopiškumą, būdingą Europos Sąjungos įkūrėjams, būdingą tiems, kurie tikėjo, kad iš karo gali gimti taika. Šiandien, XXI a., savotiškai turime priimti šį iššūkį ir viena priemonių, padėsiančių mums taip padaryti, yra Lisabonos sutartis. Susigrąžinkime utopiją – taikos utopiją!

Pirmininkas. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 12:00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *raštu*. – (RO) Teliko žengti vieną žingsnelį, kad priimtume Lisabonos sutartį, kuri išgaliojusi suartins Europos Sąjungą ir 500 mln. jos piliečių. Rumunija, šalis, kuriai atstovauju Europos Parlamente, buvo viena pirmųjų valstybių, ratifikavusių Sutartį, nes visi jos politikos formuotojai tiki Europos integracija.

Europos Parlamento rinkimai bus rengiami ne pagal Lisabonos sutartį, bet net šis faktas išryškina, kokia demokratiška ir reprezentatyvi yra Europos Bendrijos institucija ir kokia svarbi kiekviena jos valstybė narė.

Europos institucijos, taip pat ir Parlamentas, šiuo metu Bendrijos piliečiams pernelyg abstrakčios. Parlamento svarba ES sprendimų priėmimo procese didėja su kiekviena Europos sutartimi. Lisabonos sutartis – ne išimtis, ja sukuriamas parlamentas, gerokai labiau įtrauktas į teisėkūros procesą.

Sutartis priartins ES prie jos piliečių. Visi žinome, kaip sunku atkreipti mūsų šalių piliečių dėmesį į Bendrijos problemas. Tai, kad kiekvienos valstybės narės tiesiogiai renkami Europos Parlamento nariai gaus didesnių galių, šiuo metu yra idealus sprendimas, norint priartinti unikalią pasaulyje instituciją prie jos žmonių.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *raštu*. – (RO) Pirma norėčiau pasidžiaugti balsavimu Lisabonos sutarties naudai Čekijos Senate, dėl ko visas ratifikavimo procesas pajudėjo į priekį. Manau, kad reikėtų šią Sutartį įgyvendinti kuo greičiau, nes ji užtikrins veiksmingesnį, skaidresnį ir, svarbiausia, demokratiškesnį ES darbą.

Palaikau pranešėjo išvadą dėl Europos Parlamento reorganizavimo ir tikiuosi, kad parlamentinės reformos darbo grupės išvadose atsispindės padidėjęs parlamento vaidmuo, kaip numatyta Sutartyje.

Norėčiau truputį pakomentuoti Europos Komisijos skyrimo procedūrą. Iš esmės palaikau pasiūlytą Komisijos skyrimo tvarkaraštį, bet manau, kad kai kurias stadijas turbūt galima patrupinti, kad Europos institucijos neliktų paralyžiuotos mėnesiams, kai tik vyks Europos rinkimai. Kadangi nepavyko laiku ratifikuoti Lisabonos sutarties, būtų gerai, jei po 2009 m. rinkimų skyrimai būtų atliekami, naudojant procedūrą, kuri daug

artimesnė numatyta Lisabonos sutartyje. Tačiau problema kėbli, nes kol nežinome Airijos balsavimo rezultato, turime atsiminti, kad reikia laikytis Nicos sutarties, kuri galioja šiuo metu.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), raštu. – (BG) Ponios ir ponai, pasak mano kolegos Parlamento nario Elmaro Broko, pranešime dėl santykių su nacionaliniais parlamentais puikiai apžvelgiamos užduotys, kurios laukia Europos Parlamento, kai visos valstybės narės galutinai ratifikuos Lisabonos sutartį. Sustiprinus nacionalinių parlamentų vaidmenį Europos Sąjungos teisėkūros procese, ne tik paspartės Europos teisės aktų perkėlimas į nacionalinius teisės aktus, bet ir atsiras naujas būdas ES piliečiams dalyvauti valdyje.

Europos reikalų komitetų konferencijoje (COSAC) bendradarbiaujant iki šiol pasiekti teigiami rezultatai turi būti panaudoti kaip pagrindas, didinant visų valstybių narių parlamentarų dalyvavimą. Manau, ypač svarbu į šį procesą taip pat įtraukti šalių kandidačių į Europos Sąjungą parlamentų atstovų. Tai padės padaryti jų stojimo į ES procesą paprastesnį, sklandesnį. Šis klausimas nesvarstomas nei pranešime, nei Lisabonos sutartyje, bet manau, kad Parlamentas ras priemonių tam pasiekti.

Galiausiai, norėčiau pabrėžti, kad nacionaliniai parlamentai turės sustiprinti savo administracines galimybes ir užtikrinti, kad finansavimo užtekėtų iki galo pasinaudoti naujomis galimomis.

Ačiū už dėmesį.

16. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pirmininkas. – Toliau – šiandienos paaiškinimai dėl balsavimo. Esu tikras, tai sukels jums daug nepasitenkinimo, bet yra daug Parlamento narių, kurie užsirašė kalbėti, ir manau, kad jie yra čia.

- Pranešimas: Petya Stavreva (A6-0259/2009)

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gerb. pirmininke, iš tiesų nebuvo aišku, dėl kurio pranešimo dabar galiu kalbėti. Užsirašiau kalbėti dėl pranešimo, kurį pateikė G. Stauner, E. Maldeikis ir R. Corbett. Taip, norėčiau pasisakyti. Tiesiog ne iš karto sureagavau.

Gerb. pirmininke, dėl šio 5 mlrd. EUR paketo, kurio didžioji dalis buvo nukreipta į kaimo plėtrą: norėčiau ypač pabrėžti, kad labai svarbu atsižvelgti ne tik į oficialius indikatorius, bet ir į tikruosius kaimo plėtros poreikius. Plačiajuosčio ryšio reikia visose valstybėse narėse, bet yra valstybių narių, tokių kaip maniskė, kur reikia patobulinti kelių infrastruktūrą, taip pat reikalingos kitos priemonės, skirtos kaimo kraštovaizdžiui išsaugoti. Raginu jus daugiau atsižvelgti į konvergencijos politiką bei sanglaudos politiką ir teikti daugiau paramos ekonominių sunkumų ištiktoms valstybėms narėms, kurios galbūt yra žemesnio ekonomikos išsivystymosi lygio nei senosios valstybės narės. Dėkoju.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Pranešimas, kurį pateikė P. Stavreva, yra vienas iš trijų, įtrauktų į bendrą 5 mlrd. EUR paketą. Esant ekonomikos krizei galime matyti, kad trūksta lėšų investuoti į projektus energetikos sektoriuje ir kaimo plėtros srityje, kur ekonomikos krizės padariniai buvo blogiausi. Džiaugiuosi tuo, kad Europos Parlamentas priėmė pasiūlytą reglamentą Europos ekonomikos atkūrimo plano rėmuose, pagal kurį visoms valstybėms narėms skiriama 1,5 mlrd. EUR per Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai.

Kaimo vietovės gali įgyvendinti projektus, skirtus plačiajuosčio interneto ryšio plėtrai. Žemė užima svarbiausią vaidmenį žemės ūkio sektoriuje, o žemės ūkio paskirties žemės naudojimas ir valdymas yra ypač svarbus, sprendžiant naujas problemas, susijusias su klimato kaita, atsinaujinančiais energijos ištekliais, vandens trūkumu ir bioįvairove.

Norėčiau paraginti valstybes nares ne laukti, bet greitai, laiku ir detalai sudaryti savo nacionalinius planus bei pateikti skaidrią informaciją dėl naujų teisinių nuostatų. Taip pat jos privalo pradėti pagreitintus ir supaprastintus procesus ir išlaikyti, ir ataskaitų teikimo atžvilgiu.

Neena Gill (PSE). - Gerb. pirmininke, mano rinkiminėje apygardoje Vakarų Midlands regione esama ir miesto, ir kaimo vietovių, o kaimo vietovėse plačiajuosčio ryšio teikimas tiesiog apgailėtinas. Kaip pavyzdį pateiksiu miestelį prie Velso sienos, Naitoną, kuriame verslininkus nuvilia prastas ryšys, ir jie visi prašo: „išgelbėkite mane“. Vienas mano apygardos žmogus norėjo įkurti interneto paslaugų verslą – tai buvo ypač svarbu, nes jis turi negalią, ir darbas namie jam buvo geriausias būdas tai padaryti. Deja, dėl monopolijos ryšys labai lėtas ir nepadeda užsiimti verslu.

Todėl šis finansavimas labai svarbus kaimo vietovėms ir ekonomikos atkūrimui, ir aš norėjau garantuoti, kad jis būtų paskirstytas sąžiningai visose valstybėse narėse, prioritetą skiriant toms, kur plačiajuosčio ryšio aprėptis nepatenkinama. Raginu visas partijas dabar pat susirinkti ir vieną kartą imti ir įveikti šią nesąžiningą skaitmeninę atskirtį.

*
* *

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, dėl darbo tvarkos: teisingai sakote, kad dirbame vėlyvu metu, dėkoju vertėjams, kad pasiliko. Bet tai ne mes nusprendėme vėlai dirbti: tai nutarė pirmininkas anksčiau šiandien – nutarimo būta neįtikėtinai savavališko, to anksčiau niekada nepasitaikė – buvo nuspręsta paaiškinimus dėl balsavimo grąžinti po diskusijos, užuot juos palikus, kaip nurodyta darbo tvarkos taisyklėse, laikui po balsavimo.

Taigi šįvakar čia esame todėl, kad tuo metu pirmininkavęs asmuo pažeidė mūsų pačių darbo tvarkos taisykles, ir visi tie, kurie stengiamės pateikti savo paaiškinimus dėl balsavimo, darome, ką teisėtai galime daryti, kad mūsų balsai būtų išgirsti Parlamente, kuris iš tiesų nemėgsta klausytis mažumų.

Pirmininkas. – Gerb. C. Heaton-Harrisai, paaiškinsiu jums darbo tvarkos taisyklių punktą. Ten iš tiesų parašyta po balsavimo, bet ne iškart po balsavimo. Šis skirtumas leidžia mums viską interpretuoti.

Priėjome prie pranešimo, dėl kurio, labai džiaugiuosi, C. Heaton-Harris norėjo pasisakyti, nes tai yra G. Onestos pranešimas.

*
* *

- Pranešimas: Gérard Onesta (A6-0027/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, laikui bėgant, ėmiau jausti keistą pagarbą šio pranešimo autoriui ir norėjau pakalbėti apie peticijas apskritai, nes jos man buvo labai naudingos. Nors žmonės nesupranta Europos institucijų ir jų truputį bijo, kartais jiems reikia būdo užregistruoti ginčą. Anksčiau čia peticijas registruodavome kiek negrabriai, bet tai jiems buvo proga problemą iškelti į kiek kitokią sceną, kai gal būdavo išnaudota jau daug kitų galimybių. Nešiau čia peticijas iš savo rinkimų apygardos žmonių: „Earls Bartono septintukas“ buvo viena iš mano žinomiausių bylų.

Esmė ta, kad peticijų procesas yra, ko gero, vienintelis procesas, kurį čia verta apsaugoti. Kitos taisyklės ir procedūros, taip pat daug kitų komitetų nublanksta, palyginti su Peticijų komiteto svarba.

- Pranešimas: Richard Corbett (A6-0273/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kaip R. Corbett, nenorėčiau užbėgti už akių bet kokio antrojo referendumo Airijoje rezultatams ir išties nenorėčiau užbėgti už akių balsavimui Jorkšyro ir Humberio regionuose per ateinančius Europos rinkimus. Bet linkiu R. Corbettui sėkmės, kad ir ką jis darytų po to, kai liepos mėn. paliks šią vietą. Įdomu, ką Parlamentas darys be savo darbo tvarkos taisyklių srities pranešėjo, be žmogaus, kuris praktiškai savarankiškai užkulisiuose sugėbė panaikinti mažesnių frakcijų galias ir mažumų balsą šioje institucijoje.

Šis pranešimas galbūt nėra toks jau blogas, bet, kadangi jis nėra toks jau blogas, jį verta išsamiau patyrinti, nes gan dažnai darbo tvarkos taisyklių pakeitimai formaliai yra visiškai sąžiningi. Svarbu tai, kas tais pakeitimais pasiekama praktiškai ir kaip juos įgyvendina pirmininkaujanti šalis ir Biuras. Kalbant apie paketą dėl darbo tvarkos taisyklių ir jų pritaikymą prie Lisabonos sutarties, man kyla klausimas, ar nebuvo peržengta riba.

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, prieš kelias savaites diskutavome dėl pranešimo dėl totalitarinių režimų. Tada pastebėjau, kad išties nacionalsocializmą ir sovietų socializmą jungė bendra gija: pats socializmas.

Žinome, kad pranešėjas R. Corbett tiki Europos projektu. Jis nesigėdija to, kad tiki tolesne politine ir ekonomine integracija; jis nori Jungtinių Europos Valstijų arba Federacinės Europos Respublikos. Tačiau, siekdamas šių tikslų, jis ragina užgniauzti mažumos balsus ir beveik savarankiškai naikina žodžio laisvės principą.

Žinau, jam nelabai rūpi žodžio laisvės principas. Sprendžiant iš jo pranešimo, bet koks piktas praėjusio šimtmečio diktatorius būtų didžiavęsis, jei jiems būtų dirbęs R. Corbett.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, nuo 2004 m. čia turėjau daug naujų kolegų iš naujai įstojusių šalių, kai kuriuos jų didžiuojuosi galėdamas vadinti savo draugais. Kai kalbame apie blogus laikus, kuriuos jiems teko išgyventi, man labiausiai įsimena jų teigimas, kad baisiausia gyvenant Ekonominės savitarpio pagalbos tarybos šalyse buvo ne demokratijos nebuvimas, ne nuosavybės teisių nebuvimas, bet tvirtos teisinės valstybės nebuvimas. Jei buvai problemų keliantis režimo kritikas, tavęs neteisavo. Tau tiesiog apsunkindavo gyvenimą: tavo vairuotojo teisės paslaptinai dingdavo pašte, tavo vaikai negaudavo vietos universitete, negalėdavo susirasti jokio darbo, tik juodadarbišką.

Man nerimą kelia tai, kad toks pat dvigubas standartas pradedamas taikyti mūsų institucijose. Kai čia atvyko Vjčlav Klaus, nariai šūkavo, tarškėjo ir dūsavo jam, kaip suerzintos beždžionės, ir niekas net negavo barti. Bet kai protestavome, reikšdami paramą referendumui, keturiolikai iš mūsų paskirtos baudos. Geruoliai krikščionys demokratai gali vos ne atvirai sukčiauti ir pasprukti, bet kai austras euroskeptikas nufotografavo žmones, užsirašančius į susitikimą, kuris nevyko, jis buvo nubaustas tūkstančiais eurų iš esmės dėl to, kad neteisingai užpildė formą. Galbūt manote, kad ne man tai sakyti. Aš negyvenau toje sistemoje, bet Václav Klaus gyveno, ir kai jis perspėja į ją negrįžti, manau, turėtume jo paklausyti.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, atvirai sakant, per savo gyvenimą negirdėjau daugiau nesąmonių, nei buvo pasakyta apie šį pranešimą. „Diktatūra ir manipuliavimas“? Kodėl tada pranešimas susilaukė tokios didelės daugumos balsų, jei buvo toks netinkamas?

Pirma jo peikėjų padaryta klaida: ten neminama Lisabonos sutartis ar jos įgyvendinimas. Ta dalis buvo atidėta tvarkyti kitam Parlamentui, o ne šiandien. Pranešimui prieštaraujantys, atrodo, jo net neskaitė.

O dėl teiginio, kad pranešimo tikslas yra užtildyti mažumas: nėra nė vieno tokiu tikslu įvesto pakeitimo tame pranešime, ar apskritai bet kokiame mano pateiktame pranešime dėl darbo tvarkos taisyklių. Parlamentas yra mažumų parlamentas, ne kaip kai kurie nacionaliniai parlamentai, kuriuose dominuoja vienos partijos mažuma arba vykdomoji valdžia. Tai – Parlamentas, kur visi yra mažuma, ir te dar ilgai laikosi tokia įvairovė.

Dėl komentarų apie Vjčlavo Klaus nušvilpimą, kurie neturi nieko bendra su šiuo pranešimu: kai čia buvo Portugalijos ministras pirmininkas, nors žinau, kad keli nariai per jo kalbą išėjo, jūs bandėte jį nutildyti; jūs jį nušvilpėte. Jis net negalėjo pasakyti savo kalbos, nes jūs nenorėjote, kad jis pristatytų savo Europą palaikančią poziciją.

Todėl visiškai atmetu tai, kas buvo išsakyta. Bijau, kad išnaudojau sau skirtą laiką, todėl negaliu pateikti paaiškinimo dėl balsavimo, kurį buvau pasiruošęs, ir ketinau sakyti, jog džiaugiuosi, kad mano pranešimas priimtas visas, išskyrus vieną nedidelę klaidą, t. y. man regis, kai PPE suklydo dėl savo balsavimo sąrašo. Tikėsimės, kad tai galėsime ištaisyti kitame Parlamente.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gerb. pirmininke, norėčiau pabrėžti, kad Europos Parlamentas yra institucija, skatinanti demokratiją visoje Europoje ir taip pat viduje, pačiame Parlamente. Deja, šiame pranešime buvo įvairių punktų, įvairios argumentacijos, kurios negalėjau palaikyti. Nors visa tai įkvėpė geriausi ketinimai, nemanau, kad Europos Parlamente turėtume remti apribojančią taisyklę, nukreiptą į vienintelį žmogų. Taip pat nemanau, kad Europos Parlamento pirmininkui suteikus teisę spręsti, ar leisti pateikti raštišką pareiškimą, demokratijos padaugės. Galų gale, nariai turi teisę pasisakyti. Taip pat diskusijos, naudojant mėlynąsias korteles, gali virsti partijų vidinių sąskaitų suvedinėjimu. Deja, jaučiausi negalinti balsuoti kitaip nei prieš šiuos Europos Parlamento pasiūlymus. Ačiū.

- Rekomendacija antrajam svarstymui Malcolm Harbour (A6-0257/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Ne visada atsitinka taip, kad prieš kiekvieną pranešimą mūsų pašto dėžutės būtų pilnos įdomios medžiagos už ir prieš, o tai – ir nerimo, ir neteisybės šaltinis. Balsavau už bendrąją poziciją, palaikančią pranešimo priėmimą, nes esu patenkinta, jog buvo paremti pranešimai, kuriuose nurodoma, kad vartotojų priėjimą prie interneto veikiančios priemonės turi nepažeisti pagrindinių teisių. Privatumo apsaugos ir vartotojų apsaugos problemos, susijusios su elektroniniais ryšiais, taip pat buvo normaliai išspręstos.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, šiame pranešime gilinamasi į pačią viso to, ką žmonės, kaip jie mano, gauna iš Europos Sąjungos, esmę. Daug žmonių Britanijoje manė, kad gauna tam tikrą ekonominę, prekybą grįstą Europą, ir tai buvo Europa, naudinga darbo vietų atžvilgiu. J. Leinen anksčiau šiandien sakė, kad iš tiesų tai – labiau socialinė Europa.

M. Harbouro ir C. Trautmann pranešimų atveju iš esmės padarėme pasirinkimą. Iš tiesų pasirinkome, kad nenorime daugiau vienos bendros rinkos priemonių. Tiesą sakant, mums rašę dėl šio pranešimo nerimavę žmonės iš tikrųjų nesuprato to, kad kalbama apie bendros rinkos priemonę.

Jei prieš pasirodant šiam pranešimui jūs nelegaliai siųsdavotės bylas, – pvz., muziką ar filmus, – jūsų interneto paslaugų teikėjas galėjo, iš anksto neįspėjęs, paprasčiausiai jus atjungti ir jūsų paskyrą panaikinti. Pranešimo atveju kompromisinis pasiūlymas būtų buvęs toks, kad teikėjas būtų turėjęs su jumis susisiekti ir jus galėtumėte tai užginčyti. Bet dabar, turėdami priimtą tokį paketą – kuris, ko gero, liks galioti ne vienus metus, – sukūrėme padėtį, kai turi kreiptis į teismą, kad būtų uždaryti tikėtina, išties nelegalūs, šlykštūs interneto puslapiai, o tai tikrai ne tai, ko norėjo Europos žmonės.

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, tikrai norėčiau paaiškinti savo balsavimą, ypač dėl tos dalies apie e. privatumą M. Harbouro pranešime. Manau, kol stengiamės rasti tinkamą pusiausvyrą tarp nacionalinio saugumo ir piliečių laisvių, daug mūsų bijo, kad vis daugiau vyriausybių kaupia vis daugiau asmeninių mūsų duomenų. Beveik kasdien Britanijos spaudoje pasirodo pranešimų apie tai, kad mūsų didysis brolis leiboristų vyriausybė kaupia vis daugiau asmeninių individų duomenų ir net tada, kai įrodoma, kad tie individai nekalti, atsisako atiduoti tuos duomenis. Bet dėl Europos teisingumo teismo nutarimo kai kurių nekaltųjų duomenys dabar jau bus grąžinti.

Įdomu, kad mes taip pat kalbėjome apie faktą, jog vartotojams reikia pasakyti, jei asmeniniai duomenys nuteka elektroninių ryšių tinkluose. Čia kažko trūksta: mes nekalbėjome apie tai, kas atsitiks, jei žinių visuomenės paslaugų teikėjai, pvz., „Google“ ar „Facebook“, praras asmeninius duomenis, ir man gana džiugu, kad šiame pranešime raginame Komisiją tai išsamiau panagrinėti.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, telekomunikacijų paketas buvo reglamentas, paskatinęs mūsų piliečius būti neįprastai aktyvius. Interneto naudotojai, veikę kartu ir pavieniui, ryžtingai gynė savo teisę laisvai pasiekti informaciją ir galėti aktyviai veikti internete be apribojimų iš išorės. Europos Parlamento nariui tikra prabanga iš tiesioginių signalų suprasti, ko tikisi rinkėjai, ir būtent rinkėjų dėka šį balsavimą ėmiau laikyti itin svarbiu. Tai teikia viltį Europos piliečiams, kad Europa neegzistuos vien valdininkams. Norėčiau padėkoti visiems, parašiusiems mums elektroninių laiškų šia tema.

Deja, dėl nesutarimo pirmojoje balsavimo dalyje balsuodama dukart suklydau, bet, laimei, galutinio rezultato tai nepakeitė.

- Rekomendacija antrajam svarstymui Catherine Trautmann (A6-0272/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Paragrafo apie teisinę sistemą medžiaga leidžia mums Europos Sąjungos piliečiams pateikti geresnę apžvalgą pažangos, kuri padaryta didelės spartos nuolatinio interneto ryšio, belaidžio ryšio srityje ir plėtojant didelės pridėtinės vertės paslaugas, taip pat padės pasiekti šimtaprocentę plačiajuosčio interneto ryšio aprėptį. Mums reikia teisinių nuostatų individų teisėms naudotis internetu reglamentuoti. Dėl tokių pozicijų palaikiau C. Trautmann pranešimą.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, matau, kad dabar Briuselis nori imtis interneto. Komisijos narė V. Reding teigia, kad negalima leisti interneto reguliuoti privačiai įmonei, tuo labiau, jos nuomone, – privačiai įmonei, palaikančiai sutartinius santykius su Amerikos komercijos departamentu.

Tai – ta pati Komisijos narė V. Reding, kuri, dirbdama ganėtinai perpildytoje srityje, sugalvojo, ko gero, beprasmiškiausią argumentą, kokį man teko girdėti iš Komisijos per paskutinę kadenciją, kai pareiškė, jog bendro domeno .eu reikia tam, kad internetas būtų prieinamesnis moterims.

Internetas veikia. Dabartinė domenų ir registracijos sistema veikia puikiai. Ar galite pateikti nors vieną ES politikos sritį, kuriai sektųsi bent perpus tiek, kiek internetui? Bendroji žemės ūkio politika? Bendroji žuvininkystės politika? Nemanau. Kaltintojai baigė.

- Pranešimas: Astrid Lulling (A6-0258/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Akivaizdu, kad turime įsisąmoninti, jog reikia veiksmingiau įgyvendinti principą, pagal kurį vienodai traktuojami vyrai ir moterys, esantys vieninteliais savininkais, ir juos išlaikantys sutuoktiniai. Prieš 22 metus priimta atitinkama direktyva. Europos Parlamentas ir Komisija nuolatos ragino tą direktyvą persvarstyti, nes per tą laiką viskas pasikeitė.

Šiandien sulaukėme direktyvos pataisymų priėmimo, taip pat buvo priimta nauja direktyva, dėl kurios pagerėja išlaikančiųjų sutuoktinių padėtis, ar tai būtų žemės ūkio, amatų, prekybos, mažų ir vidutinių įmonių, ar laisvai samdomų darbuotojų sritis. Džiaugiasi tokiu sprendimu ir palaikiau pranešimą.

Pirmininkas. – Pažvelgęs į laikrodį, matau, kad ką tik pradėjome paskutinę savo teisėkūros darbo dieną. Gerb. C. Heatonai-Harrisai, jums tenka ta garbė.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, viena problema, dėl kurios feminizmo atstovai nepaliaujamai diskutuoja, yra namie sėdinčių motinų problema. Norėčiau apie tai pakalbėti iš šiuolaikinio požiūrio taško su ponios, vardu Kristen McCauliff, pagalba.

Viena problema, dėl kurios feminizmo atstovai nepaliaujamai diskutuoja, yra namie sėdinčių motinų problema. Trečiajame „Simpsonų“ sezone, epizode *Homer Alone*, svarstomas tas pats klausimas. Epizodo pradžioje rodoma vargstanti Marge, pagreitintai rodoma jos kasdienė rutina. Kaip per didžiulę audrą, kai susilieja keli klimato reiškiniai, išdaigininkų radijuje, didelio eismo, nemandagaus iš paskos sekančio vairuotojo ir ant Marge ir visoje mašinoje pieną išpilsčiusios Maggie derinys lemia, kad Marge tiesiog pratrūksta, sustabdo mašiną vidury tilto ir sukelia spūstį abiem kryptimis. Apie susidariusią padėtį pranešti atvyksta vietinis žurnalistas Kent Brockman. Būtent tada išlenda Ann Crittenden knygoje *The Price of Motherhood* („Motinystės kaina“) aptariamų lyčių problemos – Brockman pareiškia: „Persidirbusiai, nepakankamai vertinamai namų šeimininkei trūko kantrybė, ir ji pastatė mašiną ant tilto.“

Galėčiau toliau kalbėti apie šį „Simpsonų“ epizodą, bet, galima pasakyti, iš tiesų neturiu tam laiko ir kitką pateiksiu raštu, nes tai verta atidžiai paskaityti.

Pirmininkas. – Gaila, kad negalime paaiškinimų dėl balsavimo teikti vaizdo įrašais; tai būtų nuostabu.

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, net nemėginsiu to tęsti, bet tiesiog pasveikinsiu C. Heatoną-Harrisą, nes šįvakar, – ar paskutinę naktį, kaip pažiūrėsi, – jis čia pasakė savo šimtąją kalbą, ir žinau, kad, pvz., jūs dėl to esate dėkingas.

Visiems mums reikia pripažinti, kokią itin svarbų vaidmenį mažose įmonėse vaidina moterys, o ypač – sutuoktinės, ypač kalbant apie asmeins, dirbančius savarankiškai. Aš pats, kol nebuvau išrinktas, dirbau savarankiškai, o mano žmona vaidino svarbų vaidmenį toje įmonėje.

Visiškai teisinga tai pripažinti, o kalbėdamas apie moteris mažose įmonėse, norėčiau tiesiog baigti to didžiojo filosofo Johno Lennono žodžiais. Jis dainavo: „Moterie, nerandu žodžių išreikšti savo supainiotiems jausmams dėl to, koks nedėmesingas buvau. Galų gale, visada tau liksiu skolingas. Ir moterie, bandysiu išreikšti savo giliausius jausmus ir dėkingumą, kad man parodei, kas yra sėkmė.“

Neena Gill (PSE). - Gerb. pirmininke, esant dabartiniam ekonominiam klimatui, manau, būtina padaryti viską, ką galime, kad paremtume tuos visuomenės narius, kurie nori prisidėti prie mūsų ekonomikos. Štai kodėl ES anksčiau įvedė teisės aktus dėl motinystės ir tėvystės atostogų.

Darbas nuo devynių iki penkių – ne visiems tinkama išeitis. Todėl yra daug savarankiškai dirbančių asmenų, – daug iš jų yra moterys, – kurie dažnai pamiršami. Geresnė motinų apsauga padės sutuoktiniams žemės ūkio, prekybos ir mažų įmonių srityse ir paskatins moteris įsitraukti į šias gyvybiškai būtinas pramonės sritis, kur jų šiuo metu yra per mažai.

Tą jiems reikia daryti dabar arba niekada – kalbu apie sutuoktinius ar antrąsias puses, kurioms privalu suteikti aiškų, apibrėžtą profesinį statusą ir galimybę naudotis bent jau lygiu socialinės apsaugos statusu kaip savarankiškai dirbantiems asmenims. Jiems negalioja joks „grąžinti siuntėjui“. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pagalbininkai sutuoktiniai turėtų galimybę apsidrausti sveikatos, invalidumo ir senatvės draudimu.

Turime baigti tą farsą, kai moterys praranda teises, vos ėmusios kuo nors rūpintis arba suteikusios naują gyvybę.

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0242/2009)

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gerb. pirmininke, apskritai aš pritariu, kad būtų naudojami Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo ištekliai, ir gerai, jei galėsime padėti susidūrusiems su sunkumais. Tačiau nežinau, ar susidūrusių su sunkumais visuomet reikia ieškoti labiausiai išsivysčiusiose šalyse. Ar tai būtų Vokietijos, Prancūzijos ar Ispanijos automobilių gamintojai, man regis, su tokiomis pačiomis nesėkmėmis ir bėdomis taip pat susiduria žmonės menkiausiai išsivysčiusiose šalyse, mažosiose valstybėse narėse. Jei kelios

dešimtys žmonių praranda darbą šalyje, turinčioje 2,3 mln. gyventojų, tai taip pat svarbu, kaip tada, kai didelėse valstybėse narėse darbą praranda dešimt kartų daugiau žmonių. Todėl labai norėčiau, kad šis fondas būtų daugiau orientuotas į mažas valstybes nares, valstybes nares, kuriose žemesnis pragyvenimo lygis ir didesnė nedarbo grėsmė. Ačiū.

*

* *

Richard Corbett (PSE). – Gerb. pirmininke, atsižvelgdamas į tai, kad anksčiau pasakėte, jog jau po vidurnakčio, ir į išlaidas, kurių dėl to patirs Parlamentas, manau, kad nekalbėsiu. Tik norėčiau paklausti, ar negalėtumėte pasakyti, kiek šie trys ponai mums šį vakar kainavo su savo pono Homerio Simpsono kvailysčių citavimais ir kitais dalykais, kurie visiškai nesusiję su mūsų diskusijomis.

Pirmininkas. – Jei gerai pamenu taisyklę, kai mūsų bičiuliai vertėjai turi dirbti po vidurnakčio, jiems priklauso speciali pertrauka. Todėl turime priimti naujas komandas, kad jie galėtų pelnytai pailsėti.

11:59 val. taisyklė dar negalioja, bet 12:01 val. – jau galioja, nors nežinau tikslios kainos.

*

* *

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0242/2009)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, pritariu G. Stauner pranešimo projektui, kaip ir sakiau per diskusijas. Aš už tai, kad taptų lengviau naudotis Globalizacijos padarinių fondo ištekliais. Man labai kelia nerimą tai, kad iki šiol panaudota tik 3 proc. fondo. Ketinau balsuoti už pranešimą ir norėčiau, kad į tai būtų atsižvelgta. Laimė, mano klaida nepakeitė galutinio balsavimo rezultato. Taip pat norėčiau pasakyti, jog džiaugiuosi, kad taip pat priėmėme J. A. S. Penedos ir J. Lambert pranešimus.

- Pranešimas: Eugenijus Maldeikis (A6-0261/2009)

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, palaikėme šį pranešimą, nes tai – teisingas būdas kovoti su ekonominiais sunkumais. Turime pasinaudoti šia padėtimi, ne užsidaryti ir prašyti „išgelbėkite mane“, bet sukurti naujus veiksmus ir technologijas, kurios mums padės iš šios padėties išbristi stipresniems, nei buvome vakar.

Gerb. pirmininke, žinodama, kokie esame aš ir jūs, suprantu, kad mano frakcijos dėmesys, nukreiptas į investicijas į energijos naudojimo efektyvumą bei paramą bandymams kurti pažangiuosius miestus, yra nuostabi galimybė visiems mums ir suteikia viziją ateičiai. Drauge su nuostatomis dėl energetinio saugumo, išlakų mažinimo ir darbo vietų kūrimo, šiame pranešime laikomasi holistinio požiūrio, kuris taps geriausiu būdu ekonomikai ateityje suklestėti.

Kai kurie Europos Parlamento nariai ir kai kurios politinės partijos nepitaria didelių investicijų tokių metu idėjai. Jų nesugebėjimas žvelgti į priekį stulbina mane, ilgainiui tai tik pridarys žalos. Dabar galime aiškiai matyti, ką reikia padaryti, taigi raginu Jungtinės Karalystės vyriausybę stengtis iš visų jėgų, kad per šį paketą būtų galima gauti pinigų.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Ponios ir ponai, norėčiau labai teigiamai įvertinti ir šį pranešimą, ir planą naudoti Bendrijos finansinę pagalbą projektams energetikos srityje, kad būtų galima atgaivinti ekonomiką. Akivaizdu, kad su energetika susiję projektai – mūsų ateitis ir kad tos šalys, kurios prisitaiko prie mažos taršos standartų ir gali geriau kurti ir įvesti atsinaujinančius energijos šaltinius, įveiks konkurentes. Į tai atsižvelgiant, trumpas terminas projektams pateikti ir įvertinti kelia šiek tiek nerimo, nes tai gali vėl sudaryti papildomų sunkumų naujosios valstybės narėms. Taip pat tikrai norėčiau išvysti Komisijos pasiūlymus ir detalią programą, kaip padidinti pinigų sumas, kurios bus skirtos energijos naudojimo efektyvumo projektams. Taip pat mums tikrai reikėtų pamąstyti apie pastatų izoliaciją: būtų daug nuveikta ne tik nacionaliniu, bet ir regioniniu mastu. Norėčiau, kad būtų remiama vietos, regioninė ir individuali veikla. Ačiū.

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, visose šitose kalbose apie skatinamuosius paketus ir gaivinimo programas trūksta gana svarbios dėlionės dalies. Kad galėtum į ekonomiką pumpuoti pinigus, pirmiausia turi tuos pinigus iš ekonomikos išsiurbti. Vienpusiškas būdas, kurį naudojame diskutuodami apie tai, viršūnę pasiekė neseniai vykusiame G20 aukščiausiojo lygio susitikime, kai pasaulio lyderiai gyrėsi, kad pasaulio ekonomikai suteikė trilijono dolerių injekciją.

„Pasaulio ekonomikai“: iš kur tie pinigai atsirado, jei ne – plačiausia prasme – iš pasaulio ekonomikos? Iš Saturno žiedų? Pliktojo Marso raudonos dirvos? Taigi iš tiesų kalbame apie pinigų traukimą iš mokesčių mokėtojų kišenių ir jų atidavimą nacionalinėms ar tarptautinėms biurokratijoms, kad leistų juos mūsų vardu.

Jei tai išties būtų geresnis veikimo būdas, jei mums visiems būtų geriau, kad už mus valstybės pareigūnai spręstų, kaip išleisti mūsų turtą, mes būtume pralaimėję Šaltąjį karą ir dabar diskutuotume rusiškai.

- Pranešimas: Othmar Karas (A6-0139/2009)

Syed Kamall (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, gal galėčiau baigti padėka visiems vertėjams ir jums visiems.

Manau, svarbu pamatyti pranešimą jo kontekste. Tai bus vienas iš daugiau pranešimų apie finansinę padėtį, kurių dar sulauksime, tačiau, kaip sakė mano kolega Dan Hannan, mes, atrodo, nesuprantame esmės.

Kaip krizė prasidėjo? Iš tiesų ji prasidėjo Jungtinėse Amerikos Valstijose, nuo rizikingų paskolų problemos. Kaip kilo rizikingų paskolų problema? Todėl, kad bankai buvo skatinami skolinti arba verčiami skolinti nekreditingiems klientams. Taigi ką mes padarėme, – visame pasaulyje, ne tik Jungtinėse Amerikos Valstijose, – tai sukaupėme kalną skolos.

Tai skolos kalno problemai spręsti, užuot naudojusi paskatas ir papildomą finansų reguliavimą, kuris stabdo naujoves, aš labiau linkęs naudoti Jimio Hendrixo būdą. Pamatęs skolos kalną, jis tarė: „O aš atsistoju prie kalno ir jį nukapuoju savo plaštaka. Atsistoju prie kalno ir jį nukapuoju savo plaštaka.“ Manau, visi galime iš to pasimokyti.

- Pranešimas: Janusz Wojciechowski (A6-0185/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Pritariau, kad būtų priimtas J. Wojciechowskio pranešimas, nes manau, kad taip panaikiname veidmainystės atvejį. O būtent: mes imame kovoti už įvairių gyvūnų, gyvenančių už Europos Sąjungos ribų, gyvybes, kas savaime yra pagirtina, bet nematome to, kas dedasi mūsų pačių kieme. Šio pranešimo tikslas ir buvo panaikinti tą prieštarą, ir dabar galime suderinti valstybių narių teisės aktus, kurie liečia gyvūnų gerovę skerdžiant ar žudant. Šiame pranešime kalbama apie švarią sąžinę.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, ne pirmą ir tikrai ne paskutinį kartą klausiu, ką tai gali turėti bendro su Europos Sąjunga.

Gyvūnų skerdimo metodai atspindi skirtingas kultūrines, nacionalines ir religines tradicijas, tad įžengdami į šią jautrią teritoriją, parodome išskirtinį pasitikėjimą savimi.

Noriu panaudoti man likusį laiką – kadangi šiandien, kaip sakote, paskutinė mūsų teisėkūros diena prieš rinkimus – visų pirma tam, kad padėkočiau jums, gerb. G. Onesta, už jūsų kantrybę ir gerą nuotaiką per šią sesiją, taip pat norėčiau padėkoti personalui, tvarkos prižiūrėtojams ir vertėjams. Jei šis sesijos pratęsimas po vidurnakčio iš tiesų reikšė tas dideles papildomas išlaidas, visų pirma tikiuosi, kad dalis to atiteko personalui už viršvalandžius. Jie dirba profesionaliai, iš to daug šio Parlamento narių galėtų pasimokyti. Antra, paprašysiu pirmininko dar kartą pažvelgti į taisykles. Esame čia todėl, kad po balsavimo nebuvo, kaip aiškiai nurodyta darbo tvarkos taisyklių 163 straipsnyje, paaiškinimų dėl balsavimo. Ten sakoma, kad kai tik diskusija pasibaigia, kiekvienas narys turi teisę pateikti paaiškinimą dėl balsavimo, užtrukdamas ne ilgiau nei šešiasdešimt sekundžių. Man tikrai neramu, kad savavališkai užsimerkėme prieš tai, kas aiškiai teigiama mūsų darbo tvarkos taisyklėse.

Jei norime pakeisti tą taisyklę, puiku. Tam yra mechanizmas. Tačiau kol taisyklėje parašyta būtent tai, mums privalu jos laikytis pagal formą ir turinį.

Pirmininkas. – Atleiskite, kad jums paprieštarausiu, gerb. D. Hannan, bet Konstitucinių reikalų komitetas šį klausimą aptarė labai seniai: „Kai tik diskusija pasibaigia“ nereiškia „iš karto, pasibaigus diskusijai“.

Dabar esame stadijoje „kai tik diskusija pasibaigia“, bet esu tikras, kad jūs kreipsitės į mane, kad tai būtų pataisyta – tikiu jumis.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, ritualinės gyvūnų skerdynės, sukeliančios daug kančios, nesuderinamos su mūsų civilizacija. Netikiu, kad kokia nors religija, siekianti daryti gera, galėtų reikalauti kažko panašaus iš savo sekėjų. Tokios skerdynės veikiau yra laukinių, primityvių genčių paprotys, ir mes neturėtume jam pritarti. Jei religinė tolerancija tampa argumentu, tuomet turėtume pridurti, kad pasaulyje yra religijų, praktikuojančių ritualinį žmonių žudymą. Ar ir tam pritarsime? Ar tai – mūsų šventybių bendrija?

Atmetus 28 pataisymą, bent jau būtų buvusi sudaryta galimybė taikyti ar įvesti draudimą tokiems veiksams konkrečiose valstybėse narėse. 28 pakeitimo priėmimas atskleidžia tikrąjį, kraujo ištroškusį šio Parlamento veidą. Balsavau už pranešimą kaip visumą, bet taip dariau tik todėl, kad kitomis nuostatomis pagerinama skerdimui skirtų gyvūnų padėtis.

Neena Gill (PSE). - Gerb. pirmininke, žudymas – vienas iš svarbiausių, bet greičiausiai ir opiausių klausimų, kuriais šiame Parlamente galime parengti teisės aktus. Bet negalime tiesiog praleisti to pro akis, nes daug mano apygardos gyventojų nerimauja, kad teisės aktas paveiks jų religines teises.

Sprendimas, ar svaiginti gyvūną prieš skerdžiant, turėtų būti priimtas ne čia, bet valstybių narių lygmeniu, per atvirą dialogą ir pasitarus su religinėmis bendruomenėmis.

Turime eiti, ne bėgti. Tai man atrodo tinkamiausias požiūris į šią problemą. Šio Parlamento vaidmuo yra ne primesti normas ir vertybes, bet atstovauti rinkėjų pažiūroms ir jas atspindėti ir pasiekti pusiausvyrą. Galime tai išspręsti kartu. Nors dauguma Europos Parlamento narių norėtų, kad visi gyvūnai būtų svaiginami prieš skerdžiant, turėtume nepažeisti religinių bendruomenių teisės valgyti mėsą, gautą nužudžius gyvūną pagal jų religinius įsitikinimus.

Galiausiai, gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems, kurie čia šįnakt yra, nes manau, kad šįnakt čia – tik vienišieji, ir mes visi jums bejėgiškai atsidavę, nes būtent todėl čia šįnakt esame.

- Pranešimas: José Albino Silva Peneda (A6-0241/2009)

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Europos socialiniai modeliai šiuo metu susiduria su daug problemų, pvz., su demografiniais pokyčiais ir globalizacija, o tai taip pat veikia modelius, apie kuriuos kalbama. Todėl Europos socialinius modelius reikia modernizuoti, atsižvelgiant į ilgalaikius pokyčius, bet taip pat išsaugoti jų pradines vertybes.

Esant dabartinei ekonomikos krizei, ypač svarbu, kad socialinė politika būtų vykdoma pagrečiui su ekonomine politika. Kad šie metodai būtų veiksmingi, jie turi būti demokratinės struktūros, t. y. turi būti pagrįsti tvarkymosi nuo apačių aukštyn principu ir turi būti įgyvendinami vietos lygmeniu, t. y. arčiau piliečių. Pasiūlymas buvo parengtas, vadovaujantis šiais principais, ir todėl palaikau pranešimą, parengtą vadovaujant J. A. Silvai Penedai.

- Pranešimas: Jean Lambert (A6-0263/2009)

Pirmininkas. – Gerb. S. Oviir, jūs man nė kiek nekludote, be to, džiaugiuosi galėdamas jums pranešti, kad esate paskutinė kalbėtoja dėl paskutinio pranešimo.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Kartais gerai būti pirmai, kartais gerai būti paskutinei. Norėčiau paminėti keletą dalykų: esant dabartinei rimtai ekonomikos krizei, Europos Sąjungos darbo rinką kontroliuoja tai, kad vis daugiau žmonių atleidžiami, dėl ko padidės bendras skurdą ir atskirtį kenčiančių asmenų Europoje skaičius. Šiandien labai svarbu socialinės veiklos ir susijusių darbo rinkos politiką taip pat vykdyti, Europos ekonomikos gaivinimo plane laikantis jungtinio, bendro požiūrio.

Mes daug kalbėjome apie lankstumą darbo rinkos politikoje. Pats laikas taip pat kalbėti apie lankstumą socialinėje politikoje. Turiu omenyje, kad darbo politika ir socialinės paramos teikimo politika turi būti susietos. To reikalauja dabartinė padėtis. Pranešime remta aktyvi bedarbių veikla, ir manau, kad labai geras žingsnis balsuoti už šio pranešimo priėmimą.

President. – Gerb. S. Oviir, jūsų gerbėjai pasiliko iki galo.

Kitas posėdis prasidės netrukus, nes jau yra 2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis, paskutinė šeštosios Europos Parlamento kadencijos diena.

17. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

18. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 00:20 val.)